



ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟୁକ୍ତକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ

ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର
ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ



ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1 ବର୍ଷ 2015

**ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟୁକ୍ତ ତଥା
ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ
ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର**

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1 ବର୍ଷ 2015

ସୂଚୀପତ୍ର

	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ମୁଖବନ୍ଧ	--	vii
ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ	--	ix to xiv
ଅଧ୍ୟାୟ I : ସାଧାରଣ		
ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା	1.1	1
ବକେୟା ରାଜସ୍ୱର ବିଶ୍ଳେଷଣ	1.2	3
ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମନ୍ୱୟ ବକେୟା	1.3	5
ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ଧାନ ହୋଇଥିବା କର ଫାକ୍ତି	1.4	5
ବାକି ଥିବା ଅର୍ଥ ଫରେସ୍ ମାମଲା	1.5	6
ବିଭାଗ ତଥା ସରକାରଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତି ଜବାବ	1.6	6
ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଶଦ ବିବରଣୀ	1.6.1	7
ବିଭାଗୀୟ ସମାକ୍ଷା କମିଟି (ଡିଏସି) ବୈଠକ	1.6.2	8
ସମାକ୍ଷାରେ ସମ୍ୟକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନଥିପତ୍ର ଅନୁପସ୍ଥାପନ	1.6.3	8
ଟିଠା ଅନୁଚ୍ଛେଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ବିଭାଗମାନଙ୍କ ଜବାବ	1.6.4	9
ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ - ସଂକ୍ଷପ୍ତ ସ୍ଥିତି	1.6.5	9
ଅତିବ୍ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଛାପିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ ଥିବା ସଂକ୍ଳିୟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ	1.7	10
ସମାକ୍ଷା ଯୋଜନା	1.8	11
ସମାକ୍ଷାର ପରିଣାମ	1.9	12
ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ	1.10	12
ଅଧ୍ୟାୟ-II:		
ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର, ପ୍ରବେଶ କର ଇତ୍ୟାଦି		
କର ପରିଚ୍ଛଳନା	2.1	13
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା	2.2	13
ସମାକ୍ଷାର ପରିଣାମ	2.3	13
“ବାଣିଜ୍ୟ କର ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅମଳରେ ଦାଖଲ ହେଉଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚର ସମାକ୍ଷା”	2.4	15
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟ	2.5	29
ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ପଠିତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନା ପାଳନ/ ଅନୁପାଳନ ନହେବା	2.6	29

	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ସମୟୋପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାରମ୍ଭ ନକରିବା ହେତୁ ସରକାରୀ ଦେୟ ଅନାଦାୟ	2.6.1	29
ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ରୁଚ୍ଛିର ଆୟ ଉପରେ କରର ସମ୍ଭାରୋପଣ	2.6.2	31
ନିମ୍ନଭର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କର ଓ ଜୋରିମାନା ସମ୍ଭାରୋପଣ	2.6.3	32
ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ	2.6.4	32
ଅକ୍ତିମ ମହଜୁଦ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ନହେବା	2.6.5	33
ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ ଉପରେ ପ୍ରମାଣିତ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନରେ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଆରମ୍ଭ ନହେବା	2.6.6	34
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାରୀ/କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ/ ଅନୁପାଳନ ନହେବା	2.7	35
ତୃତୀୟକର୍ତ୍ତୃକର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ସମ୍ପଦ କର ଆରୋପଣ	2.7.1	35
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧୀନ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ	2.7.2	36
ରିଆଡି କର ହାରର ଅନିୟମିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଯୋଗୁଁ କରର ସମ୍ଭାରୋପଣ	2.7.3	36
ଘୋଷଣାପତ୍ରର ଦୁରୁପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ	2.7.4	37
ଡ୍ୟୁପ୍ଲିକେଟ୍ ଫର୍ମ 'C' ଘୋଷଣାପତ୍ର ବଳରେ ରିଆଡି କର ହାରର ଅନିୟମିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଯୋଗୁଁ କରର ସମ୍ଭାରୋପଣ	2.7.5	38
ଜାଲ 'C' ଫର୍ମ ଉପରେ ରିଆଡି କର ମଞ୍ଜୁରୀ	2.7.6	39
ଓଡିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ ସହ ପଠିତ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀର ପାଳନ / ଅନୁପାଳନ ନହେବା	2.8	41
ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କରର ଅନାରୋପଣ	2.8.1	41
ନିମ୍ନଭର କରହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରବେଶ କରର ସମ୍ପଦ ପୈଠ	2.8.2	42
ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ	2.8.3	43
ପ୍ରବେଶ କରର ଅଧିକ ପ୍ରତିବଦଳ ମଞ୍ଜୁରୀ	2.8.4	43
ବିଳମ୍ବିତ ପ୍ରବେଶ କର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁଧ ଓ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା	2.8.5	44
ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପାଇଁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ	2.9.1	46
ଅଧ୍ୟାୟ -III : ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ		
କର ପରିଚାଳନା	3.1	47
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା	3.2	47

	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ସମାକ୍ଷାର ପରିଶାମ	3.3	47
ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ	3.4	48
ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀ/ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଦେଶର ପାଳନ ନହେବା	3.5	48
ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଏବଂ ବିଅରର ବାର୍ଷିକ ଅକ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍ ଉପରେ ଭେଦାତ୍ମକ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ	3.5.1	49
ନ୍ୟୁନତମ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଦେଶୀ ମଦର ସ୍ତକ୍ ଉଠାଣ ବାବଦରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ	3.5.2	49
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଠାରୁ ଡିପୋ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଅନାଦାୟ	3.5.3	50
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଭତ୍ତା ଅନାଦାୟ	3.5.4	50
ଓଏସ୍‌ସି ଡିପୋ ଠାରେ ଗଚ୍ଛିତ/ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ମଦ ଉପରେ ଲେଭୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି ଅନାଦାୟ	3.5.5	51
ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ବିଅରର ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧ ଅନୁମତି	3.5.6	52
ପାଚନଶାଳା ଏବଂ ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସଞ୍ଚାଦାୟ	3.5.7	52
ଲାଇସେନ୍ସ ନଥାଇ ଗୁଡ଼ ବ୍ୟବସାୟ ହେତୁ ରାଜସ୍ୱ ଅନାଦାୟ	3.5.8	53
ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଓ ବିଅରର ସଞ୍ଚ ଉଠାଣ ପରିମାଣ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ	3.5.9	54
କମ୍ପୋଜିଟ୍ ଲେଭୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି ଓ ଯୁଜର୍ସ୍ ଚାର୍ଜ୍ ଅନାଦାୟ	3.5.10	54
ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଦୋକାନ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଅନାଦାୟ	3.5.11	55
ଅଧିକ ଅପତୟ ହୋଇଥିବା ସ୍ୱିରିଟ୍ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ସଞ୍ଚାଦାୟ	3.5.12	55
ଅଧ୍ୟାୟ - IV :		
ଞ୍ଜାମ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍		
କର ପରିଚାଳନା	4.1	57
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା	4.2	57
ସମାକ୍ଷାର ପରିଶାମ	4.3	57
“ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଞ୍ଜିତି” ର ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା	4.4	59
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ	4.5	86
ଅଧିନିୟମ/ନିୟମ ଏବଂ ସରକାରୀ ଅନୁଦେଶ ପାଳନ ନହେବା	4.6	86
ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା ଭାବରେ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକରଣ ଯୋଗୁଁ ଞ୍ଜାମ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସଞ୍ଚାରୋପଣ/ସଞ୍ଚାଦାୟ	4.6.1	86

	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ଅଶୁଭ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସର ସଞ୍ଚାଦାୟ	4.6.2	87
ଇଡକୋ ଦ୍ଵାରା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ଲିଜ୍ ଦେବାରେ ଷ୍ଟାମ୍ପଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସର ସଞ୍ଚାରୋପଣ/ ସଞ୍ଚାଦାୟ	4.6.3	88
କୋଠାଘର ଅବମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସର ସଞ୍ଚାଦାୟ	4.6.4	89
ନିବନ୍ଧନ ଫିସର ସଞ୍ଚାଦାୟ	4.6.5	89
ଷ୍ଟାମ୍ପଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସର ସଞ୍ଚାରୋପଣ/ ସଞ୍ଚାଦାୟ	4.6.6	90
ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସର ସଞ୍ଚାରୋପଣ/ ସଞ୍ଚାଦାୟ	4.6.7	91
ଉନ୍ନୟନ ରାଜିନାମାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସର ସଞ୍ଚାଦାୟ	4.6.8	92
ଅଧ୍ୟାୟ - V : ମୋଟର ଯାନ କର		
କର ପରିଚାଳନା	5.1	95
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା	5.2	95
ସମୀକ୍ଷାର ପରିଣାମ	5.3	95
“ପରିବହନ ବିଭାଗରେ ବର୍ଗୀକରଣ, କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଆଦାୟ ତଥା ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା	5.4	97
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟ	5.5	123
ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାନ ଅନୁପାଳନ ନହେବା	5.6	123
ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ / ସଞ୍ଚାଦାୟ	5.6.1	124
ଘରୋଇ ସେବା ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଅନାରୋପଣ/ ସଞ୍ଚାରୋପଣ, ଅନାଦାୟ / ସଞ୍ଚାଦାୟ	5.6.2	126
ଗାଡ଼ି ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲ ନହେବା	5.6.3	126
ବିଳମ୍ବରେ ପୈଠ ହୋଇଥିବା ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ବାବଦରେ ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ / ସଞ୍ଚାରୋପଣ	5.6.4	127
3,000 କିଲୋଗ୍ରାମ ମୋଟ ଲଦା ଓଜନରୁ କମ୍ ଥିବା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଏକକାଳୀନ କର (ଓଟିଟି) ର ସଞ୍ଚାଦାୟ	5.6.5	128
ଯାତ୍ରାବାହୀ ଗାଡ଼ିମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭେଦାତ୍ମକ କର ଅନାଦାୟ	5.6.6	128
ଆନ୍ତରାଜ୍ୟ ମାର୍ଗରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଯାତ୍ରାବାହୀ ଗାଡ଼ିରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ/ସଞ୍ଚାଦାୟ	5.6.7	129
ବିନା ପରମିଟ୍ରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଯାତ୍ରାବାହୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକରୁ କର ସଞ୍ଚାଦାୟ/ ଅନାଦାୟ	5.6.8	130
ଅବହିତ ଫିଟନେସ୍ ଥାଇ ମାଲବାହୀ ଯାନ ଚଳାଚଳ	5.6.9	131
ପାରସ୍ପରିକ ରାଜିନାମା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଲବାହୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକରୁ ମିଶ୍ରିତ କର	5.6.10	131

	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ଅନାଦାୟ		
ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣା ନାମାକୁ ଅବଜ୍ଞା କରିବା ବାବଦ ମୋଟର ଯାନ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଜର ଅନାଦାୟ	5.6.11	132
ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନା / ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାଜନ ନହେବା	5.7	133
ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫିସ୍ ଅନାଦାୟ	5.7.1	133
ଅଧ୍ୟାୟ-VI : ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି		
ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ ପରିଚ୍ଛେଦନା	6.1	135
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା	6.2	135
ସମାକ୍ଷାର ପରିଣାମ	6.3	135
ସମାକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟ	6.4	136
ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ ନହେବା	6.5	137
ପ୍ଲାନରେ ଅନୁମୋଦିତ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତୋଳନ ହୋଇଥିବା କୋଇଲାର ମୂଲ୍ୟ ଅନାଦେୟ	6.5.1	137
ବକ୍ସାଇଟ୍ ଉପରେ ରାଜ ଭାଗ ସମ୍ଭାରୋପଣ	6.5.2	138
ସାଇଲ୍ ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ସମ୍ଭାରୋପଣ	6.5.3	139
ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀୟ କ୍ଲେମାଇଟ୍ ଫାଇଲ୍ଡ ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଅନାରୋପଣ	6.5.4	140
ତୃତୀୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ ଲୁହାପଥରର ରାଜଭାଗ ସମ୍ଭାରୋପଣ	6.5.5	141
ଷ୍ଟିମ୍ କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜ ଭାଗ ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	6.5.6	142
ପରିଭାଷା		
ପରିଭାଷା		145

ମୁଖବନ୍ଧ

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ସମନ୍ୱୟ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ତଥା ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଣାମ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଥିରେ କି ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଙ୍ଗ, ଅବକାରୀ ବିଭାଗ, ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ବିଭାଗ, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ (ପରିବହନ) ବିଭାଗ ଏବଂ ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ତେବେ, ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଏଥିରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇ ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ର (ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଛାଡ଼ି) ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ସେହି ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯାହା 2013-14 ବର୍ଷରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିବେଦନରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଛି । ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷାର ପରିଚ୍ଛଳନା କରାଯାଇଅଛି ।

ଅନୁବାଦିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ ।

ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ 737.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର, ସୁଧ, ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦିର ଅନାରୋପଣ/ ସୁଚାରୋପଣ, ରାଜସ୍ୱ ହାନି ଇତ୍ୟାଦି ଦର୍ଶାଉଥିବା 58 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ଓ ଦୁଇଟି ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଅଛି । କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

I ସାଧାରଣ

ବିଗତ ବର୍ଷରେ ସରକାରଙ୍କ ସମୁଦାୟ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି 43,936.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ 2013-14 ବର୍ଷରେ ଏହା 48,946.85 ହୋଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ 51.63 ପ୍ରତିଶତ କର ରାଜସ୍ୱ (16,891.59 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ (8,378.60 କୋଟି ଟଙ୍କା) ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 48.37 ପ୍ରତିଶତ, ବିଭାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କରରୁ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ (15,247 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଓ ସହାୟକ ଅନୁଦାନ (8,429.42 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବାବଦରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.1.1)

2013-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, ପ୍ରବେଶ କର, ବୃତ୍ତିକର ଇତ୍ୟାଦି ଓ ମୋଟରଯାନ କର, ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍, ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଓ ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ ଆଦାୟ ସମନ୍ଧାୟକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା 4,713.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ ସୁଚାରୋପଣ/ ରାଜସ୍ୱ ହାନି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା 5,10,147 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.9)

II ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଏବଂ ପ୍ରବେଶ କର ଇତ୍ୟାଦି

“ବାଣିଜ୍ୟ କର ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅମଳରେ ଦାଖଲ ହେଉଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ” ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷାରୁ ନିମ୍ନ ବିଷୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

- ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ନହେବା ଯୋଗୁଁ କିମ୍ବା ଅପ୍ରଭାବା ଯାଞ୍ଚ ଯୋଗୁଁ 26,511 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିବା 2,247.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିବେଶ କର ଜମାର ସତ୍ୟାପନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.3.1)

- ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ, 2004 ଅଧୀନରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 18.89 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ନହେବା ଯୋଗୁଁ କିମ୍ବା ଅପ୍ରଭାବା ଯାଞ୍ଚ ଯୋଗୁଁ ସନ୍ଧାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.4.2)

- 4,973 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 1,684.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ରିଆଡି/ ଛାଡ ଦାବିର ସତ୍ୟାପନ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.7.1)

- 954 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣାପତ୍ର/ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିବା 191.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ରିଆଡି/ ଛାଡ଼ ଦାବିର ଶୁଦ୍ଧତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟାପିତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ କର ଅବଧି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ କାଳବାରିତ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତିର ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.4.7.2)

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ, 2004 ଅଧୀନରେ 6,111 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତିମ ମହଜୁଦ୍ ସାମଗ୍ରୀ ସମନ୍ୱୟ ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜୋରିମାନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.6.5)

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ, 2004 ଅଧୀନରେ 7,262 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ ଉପରେ ପ୍ରମାଣିତ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନାର ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜୋରିମାନା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.6.6)

ତୃତୀୟ କର ହାରର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ ଛଅ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ 0.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଓ ଜୋରିମାନା ସ୍ୱଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.1)

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର, 1956 ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ 39 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବେଳେ 11.76 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.2)

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର, 1956 ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ଘୋଷଣାପତ୍ରର ଦୁରୁପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନାର ଆରୋପଣ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.4)

ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଜାଲ 'C' ଫର୍ମ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ 25.41 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଓ ଜୋରିମାନା ସ୍ୱଳ୍ପାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.7.6)

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ, 1999 ଅଧୀନରେ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ 44.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.8.3)

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ, 1999 ଅଧୀନରେ ପ୍ରବେଶ କରର ଅଧିକ ପ୍ରତିବଦଳ ମଞ୍ଜୁରୀ ଯୋଗୁଁ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ 6.21 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଏବଂ ଜୋରିମାନା ସ୍ୱଳ୍ପାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.8.4)

ଋଷି ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଳମ୍ବିତ ପ୍ରବେଶ କର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁଧ ଓ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.8.5)

III ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଫିସ୍

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଠାରୁ 2012-13 ର ବାର୍ଷିକ ଅନ୍ତିମ ସ୍ତର ଉପରେ 4.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭେଦାତ୍ମକ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.1)

ନ୍ୟୁନତମ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଦେଶୀ ମଦର ସ୍ତର ଉଠାଣ ବାବଦରେ 56 ଜଣ ଦେଶୀ ମଦ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀଙ୍କ ଠାରୁ 41.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବୀ ଉତ୍ତାପନ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.2)

ତିନୋଟି ଦେଶୀ ମଦ ତିପୋ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିୟର୍ ତିପୋ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଠାରୁ 40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ତିପୋ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.3)

ଓଏସ୍‌ବିସି ତିପୋ ଠାରେ ଗଞ୍ଜିତ/ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ମଦ ଉପରେ 20.15 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଲେବୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.5)

ଦୁଇଟି ବଟ୍‌ଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଠାରୁ 38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସଞ୍ଚାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.7)

ଋରୋଟି ଚିନିକଳ ଠାରୁ ବିକ୍ରୟ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି, ଆବେଦନ ଫି ଏବଂ ଜୋରିମାନା ବାବଦକୁ 14.8 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.8)

IV କ୍ଷାମ୍ପି ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍

“ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା (ଆର୍‌ଆକ୍ସିଟିଏମ୍) ବିଭାଗରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତି” ର ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:-

- ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ନିଲାମ ବିନା ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ଜାତୀୟ ସୂଚନା କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ୍‌ଆଇସି) ର ବିଦ୍ୟମାନ ସପ୍ଲିୟର୍-ORIS କୁ ବିଚାରକୁ ନନେଇ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ରିଆଡିଧାରୀଙ୍କୁ ବଛାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.9.1)

- ସେବା ସ୍ତରୀୟ ରାଜିନାମାର ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ନାଗରିକଙ୍କୁ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସେବା ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ସେବା ସ୍ତରୀୟ ରାଜିନାମାରେ ବିଳମ୍ବ କରିଥିବାରୁ ରିଆଡିଧାରୀଙ୍କ ଉପରେ 49.57 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.10.9)

- ଛଅ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିବା ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅତିରିକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ପାଇଁ ଯୁଜର୍ ଚାର୍ଜ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିୟମିତତା ଥିବାରୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉପରେ 1.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଚିତ ବୋଧ୍ ପଡ଼ିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.11.3)

- ଲିଙ୍ଗ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିୟମାବଳୀର ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ୍ ହୋଇ ନଥିବାରୁ 47.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ କମ୍ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.12)

- ପଇତାରେ ସତର୍କ କରିବା/ ଚେତାବନୀ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ କ୍ଲେଡାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରିକରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଆଶଙ୍କା ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.14.1)

- ପଇତାରେ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଯଥା ଆଇଡେଣ୍ଟିଫିକେସନ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ନମର, ଚଉହଦୀର ବିଶଦ ବିବରଣୀର ଆଂଶିକ କରାଗତ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିଲା ଯଦ୍ଵାରା ସୂଚନାର ଗୁଣବତ୍ତା ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିଲା । ଏହାଛଡା ପ୍ୟାନ୍ ନମର, ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିଧିମାନ୍ୟ ନିୟମଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.14.2, 4.4.14.4 ଏବଂ 4.4.14.5)

ହସ୍ତାନ୍ତର ପତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା ଭାବରେ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ଯୋଗୁଁ କ୍ଷାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ 4.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.6.1)

ସହ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟରେ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ଯୋଗୁଁ 3.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସଞ୍ଚାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.6.2)

ଇଡ୍‌କୋ ଦ୍ଵାରା ଶିଳ୍ପମାନଙ୍କୁ ଲିଙ୍ଗରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ଉପରେ କ୍ଷାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ 34.52 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.6.3)

ସମ୍ପତ୍ତିର ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ ଯୋଗୁଁ କ୍ଷାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ 22.52 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.6.4)

V ମୋଟର ଯାନ କର

“ପରିବହନ ବିଭାଗରେ ବର୍ଗୀକରଣ, କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଆଦାୟ ତଥା ସତ୍ତ୍ଵକ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ :

- ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ରେ ବିହିତ ଥିବା ଦୀର୍ଘ ପଥ ଅତିକ୍ରମକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକରୁ ଦୂରତ୍ଵ ସ୍ଲୋ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.8.1)

- ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ / ଅଞ୍ଚଳର 956 ଗୋଟି ମାଲବାହୀ ଯାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ 3.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 6.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.1)

- ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯାତ୍ରାବାହୀ ଯାନ/ ଠିକା ଯାନ/ ଡିଲକ୍ସ ଯାତ୍ରାବାହୀ ଯାନମାନଙ୍କର ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1993 ଅନୁସୂଚୀରେ ହୁଇଲ୍ ବେସ୍ ଆଧାରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ କମ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଯୋଗୁଁ 17.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.2)

- ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନବୀକରଣ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ 1,77,651 ଗୋଟି ଅଣପରିବହନ ଯାନ ଉପରେ 6.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫିଟନେସ୍ ଏବଂ ନବୀକରଣ ଫି ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.4)

- ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ଅନୁଯାନ ସଂଯୁକ୍ତ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ତାୟୀ ପରମିଟ୍ ଜାରି ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ, 3.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦରଖାସ୍ତ ଫି ଏବଂ ପରମିଟ୍ ଫି ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.5)

- 164 ଟି ସ୍କୁଲ ବସ୍, 10,541 ଟି ଅଟୋ ରିକ୍ସା ଏବଂ 2,843 ଟି ଓମ୍ପାନି ବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନବୀକରଣ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଛାତ୍ର ଏବଂ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଫି ଓ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 43.75 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.6)

- ପ୍ରଦୁଷଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସୁନିଶ୍ଚିତ ନ କରି 1,20,939 ଗୋଟି ଯାନକୁ ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.8)

- ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ 12,320 ପରିବହନ ଯାନ ସହିତ 9,96,543 ମୋଟରଯାନର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଚତୁର୍ଥ ପକ୍ଷ ବୀମା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.10)

- ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କମ୍ପତି ଯୋଗୁଁ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.10.7)

ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ମୋଟରଯାନ ଠାରୁ 101.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ସହିତ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.6.1.1 ଏବଂ 5.6.1.2)

ଅନୁମୋଦିତ ଓଜନଠାରୁ ଅଧିକ ଓଜନର ମାଲ ପରିବହନ କରିଥିବା 427 ଟି ଗାଡ଼ିର ଗାଡ଼ି ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଫସଲ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ 0.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.6.3)

ବିଳମ୍ବରେ ପୈଠ ହୋଇଥିବା ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ବାବଦରେ 148 ଟି ମାମଲାରେ 0.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ / ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.6.4)

1.05 ଲକ୍ଷ ମାମଲାରେ 1.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫିସ୍ ଗାଡ଼ି ମାଲିକଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.7.1)

VI ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି

ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ଲାନରୁ ଅଧିକ ନିଷ୍କାସିତ ହୋଇଥିବା କୋଇଲାର ମୂଲ୍ୟ 33.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ମହାନଦୀ କୋଲ୍ ଫିଲ୍ଡ ଲିମିଟେଡ୍ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.1)

38.79 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ବକ୍ସାଇଟ୍ ଉପରେ 7.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.2)

3.34 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଉପରେ 8.07 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ଅନାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.4)

ଷ୍ଟିମ୍ କୋଇଲାର ରାଜଭାଗ ନିରୂପଣ ସମୟରେ ବିଭାଗ 4.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସଞ୍ଚାରୋପଣ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.6)

ଅଧ୍ୟାୟ-I: ସାଧାରଣ

1.1 ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା

1.1.1 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 2013-14 ବର୍ଷରେ କର ଏବଂ ଅଣକର ବାବଦରେ ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ସେହି ବର୍ଷ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବିଭାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର ଓ ଶୁଳ୍କରୁ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ଓ ସହାୟକ ଅନୁଦାନ ତଥା ବିଗତ ଚାରି ବର୍ଷର ଅନୁରୂପ ଚିତ୍ର **ସାରଣୀ 1.1.1** ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ-1.1.1
ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା

(କୋଟି କୋଟି ଆକାରରେ)

	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
1. ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ					
• କର ରାଜସ୍ୱ	8,982.34	11,192.67	13,442.74	15,034.13	16,891.59
• ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ	3,212.20	4,780.37	6,442.96	8,078.04	8,378.60
ମୋଟ	12,194.54	15,973.04	19,885.70	23,112.17	25,270.19
2. ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ					
• ବିଭାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର ଓ ଶୁଳ୍କରୁ ରାଜ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାପ୍ତ	8,518.65	10,496.86	12,229.12	13,965.01	15,247.24 ¹
• ସହାୟକ ଅନୁଦାନ	5,717.02	6,806.25	8,152.20	6,859.73	8,429.42
ମୋଟ	14,235.67	17,303.11	20,381.32	20,824.74	23,676.66
3. ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି (1+2)	26,430.21	33,276.15	40,267.02	43,936.91	48,946.85
4. 1 ର 3 ସହିତ ଶତକଡ଼ା ହାର	46.14	48.00	49.38	52.60	51.63

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ହିସାବପତ୍ର ।

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀ ସୂଚୀତ କରୁଅଛି ଯେ 2013-14 ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ (25,270.19 କୋଟି ଟଙ୍କା) ମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହର 51.63 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷର ଅବଶିଷ୍ଟ (23,676.66 କୋଟି ଟଙ୍କା) 48.37 ପ୍ରତିଶତ ରାଜସ୍ୱ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

1 ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2013-14 ବର୍ଷର ଅର୍ଥ ହିସାବ ପୁସ୍ତିକାଭିତ୍ତ ବିବରଣୀ - 11 ରାଜସ୍ୱର ଲଘୁ ଶୀର୍ଷ ମୁଦାବକ ପୁସ୍ତିକାଗୁଡ଼ିକ ହିସାବ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ । ଉକ୍ତ ସାରଣୀରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ହିସାବ ପୁସ୍ତିକାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କ- କର ରାଜସ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମୁଖ୍ୟ ଶୀର୍ଷ 0020 ନିଗମ କର, 0021- ନିଗମ କର ବ୍ୟତୀତ ଆୟକର, 0028- ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଉପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର, 0032- ସମ୍ପଦ କର, 0037-ସାମା ଶୁଳ୍କ, 0038- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ, 0044- ସେବା କର ଏବଂ 0045- ପଣ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବା ଜନିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ଓ ଶୁଳ୍କ, ଅଧିନସ୍ଥ ଲଘୁ ଶୀର୍ଷ, 901- ରାଜ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଅର୍ପିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ ମଧ୍ୟରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ବିଭାଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କରରୁ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ସରୂପ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

1.1.2 2009-10 ଠାରୁ 2013-14 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଗୃହୀତ କର ରାଜସ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.1.2 ରେ ପ୍ରଦାନ କାରଗଲା ।

ସାରଣୀ-1.1.2

ସଂଗୃହୀତ କର ରାଜସ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷ	2009-10		2010-11		2011-12		2012-13		2013-14		2012-13 ତୁଳନାରେ 2013-14 ରେ ଶତକଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି (+)/ହ୍ରାସ (-)
		ବଜେଟ ଅବକଳ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ ଅବକଳ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ ଅବକଳ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ ଅବକଳ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ ଅବକଳ	ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି	
1.	ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର (ଓଏସ୍‌ସି) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଇ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାର୍‌)	4661.72	4914.99	5909.51	6221.28	7556.35	7463.39	9016.20	8929.61	10195.00	9882.03	(+) 10.66
	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ସିଏସ୍‌ସି)	720.66	493.77	590.49	585.52	725.04	733.45	783.80	755.07	900.00	846.52	(+) 12.11
2.	ବିଦ୍ୟୁତ କର ଓ ଶୁଳ୍କ	419.79	459.96	460.00	458.06	500.00	551.65	580.00	590.48	640.00	670.11	(+) 13.48
3.	ଭୂ-ରାଜସ୍ୱ	348.79	292.18	405.32	390.66	465.00	521.47	480.00	420.21	400.00	431.26	(+) 2.62
4.	ମୋଟର ଯାନ କର	603.09	611.23	715.00	727.58	843.00	787.99	850.00	746.19	900.00	859.67	(+) 15.20
5.	ମାଲ ଓ ଯାତ୍ରା କର	689.38	815.25	875.00	1111.37	1235.00	1312.36	1350.00	1342.54	1500.00	1613.46	(+) 20.17
6.	ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ	792.08	849.05	1000.00	1,094.26	1350.00	1379.00	1500.00	1498.64	1725.00	1780.13	(+) 18.78
7.	କ୍ଷାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍	495.66	359.96	450.00	415.82	510.00	498.14	550.00	544.88	620.00	605.48	(+) 11.12
8.	ପଶ୍ୟାଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବା ଜନିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ଓ ଶୁଳ୍କ	53.83	50.40	58.15	54.84	55.00	68.39	60.28	70.52	65.00	53.23	(-) 32.50
9.	ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ଉପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର - ବୃତ୍ତି, ବାଣିଜ୍ୟ, ଆକାସିକା ଓ ନିୟୋଜନ ଉପରେ କର	134.72	135.55	145.00	133.28	160.00	126.90	140.00	135.99	160.00	149.70	(+) 10.08
ମୋଟ		8919.72	8982.34	10608.47	11192.67	13399.39	13442.74	15310.28	15034.13	17105.00	16891.59	

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ହିସାବପତ୍ର ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନେ ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି :

ଓଏସ୍‌ସି, ସିଏସ୍‌ସି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଇ ଓଡ଼ିଶା ଭାର୍: 10.66 ପ୍ରତିଶତ ଓଭାର୍ ଓ 12.11 ପ୍ରତିଶତ ସିଏସ୍‌ସି ବୃଦ୍ଧି ଶିକ୍ଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବୃଦ୍ଧି ଓ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜୋରଦାର ଆଦାୟ ପଦକ୍ଷେପ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା ।

ମୋଟରଯାନ କର: 15.20 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଯାନମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣରେ ବୃଦ୍ଧି, କଠୋର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଅସୁଲି ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ: 18.78 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି 2013-14 ରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଫି ର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା ।

ତୁଳାଇ 2014 ରେ ଅନୁରୋଧ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ (2012-13) ତୁଳନାରେ ପ୍ରାୟ ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ଉପଲକ୍ଷ କରାଇ ନଥିଲେ ।

1.1.3 2009-10 ଠାରୁ 2013-14 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଗୃହୀତ ଅଣ କର ରାଜସ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.1.3 ରେ ପ୍ରଦାନ କାରଗଲା ।

ସାରଣୀ-1.1.3
ସଂଗୃହୀତ ଅଣ କର ରାଜସ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷକ	2009-10		2010-11		2011-12		2012-13		2013-14		2012-13 ତୁଳନାରେ 2013-14 ରେ ରାସ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତିର ଶତକଡ଼ା ବୃଦ୍ଧି (+)/ ହ୍ରାସ (-)
		ବଜେଟ ଅଟଙ୍କ	ରାସ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ ଅଟଙ୍କ	ରାସ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ ଅଟଙ୍କ	ରାସ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ ଅଟଙ୍କ	ରାସ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତି	ବଜେଟ ଅଟଙ୍କ	ରାସ୍ତା ପ୍ରାପ୍ତି	
1	ଅଣଲୋହିତ ଖଣିଜ ଓ ଧାତବ ଶିଳ୍ପ	1550.00	2020.76	2556.48	3329.25	3804.63	4571.57	5000.00	5695.70	5515.00	5518.80	(-) 3.11
2	ସୂଧ ପ୍ରାପ୍ତି	299.97	379.23	100.00	260.84	340.00	576.38	200.00	588.25	300.00	1241.18	(+) 110.99
3	ବନ୍ୟ ଓ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ	120.00	109.03	90.00	157.68	91.87	192.39	117.46	188.92	30.22	95.11	(-) 98.63
4	ଜଳସେଚନ ଓ ଅନ୍ତର୍ଦେଶ୍ୟ ଜଳ ପରିବହନ	99.84	70.13	100.80	143.09	178.30	333.11	295.28	396.76	380.30	451.70	(+) 13.84
5	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା	24.31	56.48	24.79	11.06	11.00	16.07	10.24	12.76	13.30	24.44	(+) 91.53
6	ପୂର୍ତ୍ତି	46.31	41.99	47.24	48.79	40.25	47.16	40.04	49.77	47.00	69.72	(+) 40.08
7	ଆରକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତି	46.52	36.69	47.45	38.45	39.19	36.18	33.97	52.62	37.15	44.70	(-) 17.71
8	ଶିକ୍ଷା	11.00	14.88	11.22	25.98	15.37	21.18	10.17	89.10	16.63	75.86	(-) 17.45
9	ଚିକିତ୍ସା ଓ ଜନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	35.00	12.96	35.70	19.55	18.00	37.12	9.90	10.55	28.84	28.71	(+) 172.13
10	ବିବିଧ ସାଧାରଣ ସେବା	413.08	11.60	32.00	412.29	7.95	86.86	7.11	225.60	11.00	126.50	(-) 78.33
11	ଶକ୍ତି	1.64	2.66	1.67	2.07	2.13	3.37	2.17	2.14	2.30	4.70	(+) 119.62
12	ସମବାୟ	3.50	1.99	3.57	2.18	2.05	1.92	2.20	2.97	2.30	3.34	(+) 12.45
13	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଣକର ପ୍ରାପ୍ତି	295.30	453.80	314.56	329.14	258.48	519.65	308.24	762.90	441.10	693.84	(-) 9.95
	ମୋଟ	2946.47	3212.20	3365.48	4780.37	4809.22	6442.96	6036.78	8078.04	6825.14	8378.60	

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2013-14 ବର୍ଷପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ହିସାବପତ୍ର ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନେ ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି :

ଅଣଲୋହିତ ଖଣିଜ ଓ ଧାତବ ଶିଳ୍ପ : 3.11 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ବୈଧାନିକ ଅନୁମୋଦନ ନ ମିଳିବା ଯୋଗୁଁ ଖଣିଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବାରୁ ହୋଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଅନୁରୋଧ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ (2012-13) ତୁଳନାରେ ପ୍ରାପ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ଜଣାଇ ନଥିଲେ ।

1.2 ବଜେଟ୍ ରାଜସ୍ୱର ବିଶ୍ଳେଷଣ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷକରେ ବଜେଟ୍ ରାଜସ୍ୱ 10,865.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 2,356.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ଅଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା, ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.2 ରେ ଦିଆଗଲା ।

ସାରଣୀ-1.2

ବଜେଟ୍ ରାଜସ୍ୱ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କମ୍ପିକ ସଂଖ୍ୟା	ରାଜସ୍ୱର ଶୀର୍ଷକ	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମୋଟ ବଜେଟ୍ ରାଶି	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବଜେଟ୍ ରାଶି	ବିଭାଗ ମାନଙ୍କର ଜବାବ												
A- କର ରାଜସ୍ୱ																
0040-ଚିକ୍ୱୟ, ଚାଣିଜ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ କର																
1.	ଭାର୍ (ଓଏସ୍ ଓ ସିଏସ୍ କୁ ମିଶାଇ)	6843.29	1849.98	ବଜେଟ୍ କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <table border="1"> <tr> <td>• କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ ରାଶି</td> <td>3623.47</td> </tr> <tr> <td>• ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ରାଶି</td> <td>532.01</td> </tr> <tr> <td>• ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ରାଶି</td> <td>2003.32</td> </tr> <tr> <td>• କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି</td> <td>682.53</td> </tr> <tr> <td>• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି</td> <td>1.96</td> </tr> </table>	• କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ ରାଶି	3623.47	• ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ରାଶି	532.01	• ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ରାଶି	2003.32	• କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି	682.53	• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି	1.96		
• କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ ରାଶି	3623.47															
• ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ରାଶି	532.01															
• ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସୁଗିତ ରାଶି	2003.32															
• କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି	682.53															
• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି	1.96															
0042- ମାଲ୍ ଓ ଯାତ୍ରୀ ଉପରେ କର																
2.	ପ୍ରବେଶ କର	2001.22	408.81	ବଜେଟ୍ କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <table border="1"> <tr> <td>• କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ ରାଶି</td> <td>1098.25</td> </tr> <tr> <td>• ଅସୁଲି ସୁଗିତ</td> <td></td> </tr> <tr> <td> > ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା</td> <td>416.64</td> </tr> <tr> <td> > ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା</td> <td>462.88</td> </tr> <tr> <td>• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି</td> <td>23.42</td> </tr> <tr> <td>• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି</td> <td>0.03</td> </tr> </table>	• କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ ରାଶି	1098.25	• ଅସୁଲି ସୁଗିତ		> ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	416.64	> ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	462.88	• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି	23.42	• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି	0.03
• କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ ରାଶି	1098.25															
• ଅସୁଲି ସୁଗିତ																
> ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	416.64															
> ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	462.88															
• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି	23.42															
• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି	0.03															
0041-ଯାନ ଉପରେ କର																
3.	ଯାନ ଉପରେ କର	140.33	88.18	ବଜେଟ୍ କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <table border="1"> <tr> <td>• ଅସୁଲି ସୁଗିତ</td> <td></td> </tr> <tr> <td> > ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା</td> <td>3.61</td> </tr> <tr> <td> > ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା</td> <td>24.69</td> </tr> <tr> <td>• ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତର ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ</td> <td>56.02</td> </tr> <tr> <td>• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ / କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି</td> <td>56.00</td> </tr> </table>	• ଅସୁଲି ସୁଗିତ		> ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	3.61	> ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	24.69	• ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତର ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ	56.02	• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ / କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି	56.00		
• ଅସୁଲି ସୁଗିତ																
> ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	3.61															
> ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	24.69															
• ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତର ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ	56.02															
• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ / କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି	56.00															
0039-ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ																
4.	ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ	35.67	0	ବଜେଟ୍ କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <table border="1"> <tr> <td>• ଅସୁଲି ସୁଗିତ</td> <td></td> </tr> <tr> <td> > ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା</td> <td>4.78</td> </tr> <tr> <td>• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ / କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି</td> <td>22.04</td> </tr> <tr> <td>• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି</td> <td>0.49</td> </tr> <tr> <td>• ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତର ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ</td> <td>8.36</td> </tr> </table>	• ଅସୁଲି ସୁଗିତ		> ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	4.78	• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ / କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି	22.04	• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି	0.49	• ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତର ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ	8.36		
• ଅସୁଲି ସୁଗିତ																
> ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ/ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା	4.78															
• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ / କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦାବି	22.04															
• ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି	0.49															
• ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତର ଅଡ୍ଭୁକ୍ଟ	8.36															
B- ଅଣ କର ରାଜସ୍ୱ																
5.	ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି	1845.20	9.37	ବଜେଟ୍ କାରଣ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଲା: <table border="1"> <tr> <td>• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ</td> <td>1.46</td> </tr> <tr> <td> > ବିବାଦୀୟ ରାଶି</td> <td>1334.58</td> </tr> <tr> <td> > ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି</td> <td>2.46</td> </tr> <tr> <td> > ବିରୁଦ୍ଧାଳୟ</td> <td>1.62</td> </tr> <tr> <td> > ଅସୁଲି ଯୋଗ୍ୟ ରାଶି</td> <td>505.08</td> </tr> </table>	• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ	1.46	> ବିବାଦୀୟ ରାଶି	1334.58	> ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି	2.46	> ବିରୁଦ୍ଧାଳୟ	1.62	> ଅସୁଲି ଯୋଗ୍ୟ ରାଶି	505.08		
• ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ	1.46															
> ବିବାଦୀୟ ରାଶି	1334.58															
> ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅପଲିଶ୍ୱତ ରାଶି	2.46															
> ବିରୁଦ୍ଧାଳୟ	1.62															
> ଅସୁଲି ଯୋଗ୍ୟ ରାଶି	505.08															
ମୋଟ:		10,865.71	2,356.34													

ଉତ୍ସ: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନଙ୍କର ଜବାବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2,356.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା ରାଶି ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ଧରି ଆଦାୟ ପାଇଁ ବାକି ଥିଲା । 952.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସ୍ତରରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଫସଲ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇ ନଥିଲା । 785.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲି ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମାମଲା/ କର ଅସୁଲି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ରୂପାନ୍ତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ବିଚାରରେ ଥିବା 4.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପଲିଶ୍ୱତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅନୁସୂଚିତ ହେଉ ନଥିଲା ।

1.3 ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମନ୍ଧୀୟ ବକେୟା

ବିଭ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର, ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର, ବୃତ୍ତି କର ଏବଂ ମନୋରଞ୍ଜନ କର ସମନ୍ଧୀୟ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ବାକିଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ ହେଉଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା, ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଫସଲ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଫସଲ ନହୋଇ ରହିଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସାରଣୀ-1.3 ରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସାରଣୀ-1.3

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମନ୍ଧୀୟ ବକେୟା

ରାଜସ୍ୱ ଶାଖିକ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ	2013-14 ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୂତନ ମାମଲା	ମୋଟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ	2013-14 ରେ ଫସଲ ହୋଇଥିବା ମାମଲା	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଅଛିମ ଅବଶେଷ	ଫସଲାର ପ୍ରତିଶତ (ଅମ୍ଳ 5 ର 4 ସହିତ)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର	5551	0	5551	729	4822	13.13
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର	656	193	849	230	619	27.09
ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର	2867	2867	5734	3948	1786	68.85
ପ୍ରବେଶ କର	782	2208	2990	2242	748	74.98
ବୃତ୍ତି କର	42782	28783	71565	36532	35033	51.04
ମନୋରଞ୍ଜନ କର	130	55	185	89	96	48.10

ଉତ୍ସ: ବିଭ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 4,822 ଗୋଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପୂର୍ବତନ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ବାକିଥିଲା ଯଦିଓ ଅଧିନିୟମଟି 1 ଅପ୍ରେଲ 2005 ଠାରୁ ନିରସିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

1.4 ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାନ ହୋଇଥିବା କର ଫାଙ୍କ

ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ବିଭ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାନ ହୋଇଥିବା କର ଫାଙ୍କର ମାମଲା, ଫସଲ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଦାବି ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.4 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ-1.4

କର ଫାଙ୍କ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ରାଜସ୍ୱ ଶାଖିକ	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା ବାକିଥିବା ମାମଲା	2013-14 ରେ ସମ୍ପାନ ହୋଇଥିବା ମାମଲା	ମୋଟ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ ଅନୁସମ୍ପାନ ସରିଥିବା ମାମଲା ଏବଂ ଜୋରିମାନା ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍ତାପନ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା		31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା
					ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ଦାବି ରାଶି	
1.	ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର	26	0	26	0	0	26

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷକ	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା ବାକିଥିବା ମାମଲା	2013-14 ରେ ସମାପନ ହୋଇଥିବା ମାମଲା	ମୋଟ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସରିଥିବା ମାମଲା ଏବଂ ଜୋରିମାନା ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍ତାପନ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା		31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ବିଭାଗୀୟ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା
					ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ଦାବି ରାଶି	
2.	ପ୍ରବେଶ କର	92	42	134	64	3.39	70
3.	ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର	794	972	1766	1041	307.19	725
4.	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର	11	0	11	5	0.92	6
ମୋଟ:		923	1014	1937	1110	311.50	827

ଉତ୍ସ: ବିଭ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଫ୍ଫ /

ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ ତୁଳନାରେ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବାକିଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 10.40 ପ୍ରତିଶତ କମି ଯାଇଥିଲା ।

1.5 ବାକି ଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା

ବିଭ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଫ୍ଫର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ଅନୁସାରେ 2013-14 ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ବାକିଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା, ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଥିବା ଦାବା, ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ଏବଂ 2013-14 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବାକିଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ-1.5

ବାକି ଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସର୍ବଶେଷ ବିବରଣୀ	ବିକ୍ରୟ କର/ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର		ପ୍ରବେଶ କର	
		ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ବାକିଥିବା ଦାବି	1408	119.19	93	1.17
2.	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଦାବି	389	123.29	82	8.81
3.	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ	405	49.66	34	1.89
4.	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଅତିମ ଅବଶେଷ	1392	192.82	141	8.09

ଉତ୍ସ: ବିଭ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟିକ କର ଅଫ୍ଫ /

ସ୍ୱସ୍ତତଃ, 2013-14 ବର୍ଷରେ ବିକ୍ରୟ କର/ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଏବଂ ପ୍ରବେଶ କର ସମନ୍ୱୟ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା ଫସଲାର ଅଗ୍ରଗତି ମୋଟ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା ଫସଲାର ଯଥାକ୍ରମେ 22.54 ଏବଂ 19.43 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥାତ ମନ୍ଦୁର ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଯଦି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ କରାନଯାଏ, ତେବେ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ହେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାସକୁ ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ, ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଫସଲାର ମନ୍ଦୁର ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ ସରକାର ସୁଧ ପୈଠ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ।

1.6 ବିଭାଗ ତଥା ସରକାରଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତି ଜବାବ

ଦେଶନେଶର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଓ କ୍ରିୟାବିଧି ଅନୁସାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହିସାବ ଖାତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦସ୍ତାବେଜର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହେଉଛି କି ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର, ଓଡ଼ିଶା (ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖାପଠାକ୍ଷା) (ପିଏଜି) ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ସାମୟିକ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ତା ପରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା ଏବଂ ସରକାରୀ ମାମାଂସା ହୋଇ ପାରି ନଥିବା ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ

ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଲିପି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ତତ୍ପର ସଂଶୋଧନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବା ପାଇଁ ଜାରୀ କରାଯାଏ । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ/ ସରକାର ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ମତ୍ତବ୍ୟର ଭୁରଞ୍ଜ ଅନୁପାଳନ କରି ଚୁଟି ଓ ବିଚ୍ୟୁତି ଗୁଡ଼ିକର ସଂଶୋଧନ କରି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଜାରି ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପିଏଜିକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜବାବ ଜରିଆରେ ଅନୁପାଳନ ଦେବାକୁ ପଡେ । ଗୁରୁତର ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ।

ଡିସେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ହୋଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଜଣାପଡେ ଯେ, ପୂର୍ବ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଅନୁରୂପ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସହିତ 11,060.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡିତ 2,939 ଗୋଟି ପ୍ରତିବେଦନର 6,656 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଅମାମାଂସିତ ଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ସାରଣୀ-1.6 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ସାରଣୀ -1.6

ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଭାଗ ଓ ଶାଖା ବିଶଦ ବିବରଣୀ

	ଜୁନ୍ 2012	ଜୁନ୍ 2013	ଜୁନ୍ 2014
ନିଷ୍ପତ୍ତି ନହୋଇ ବାକିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	3,597	2,376	2,939
ନିଷ୍ପତ୍ତି ନହୋଇ ବାକିଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ସଂଖ୍ୟା	10,270	7,884	6,656
ଜଡିତ ଥିବା ରାଜସ୍ୱର ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)	7,454.18	5,442.03	11,060.31

ଉତ୍ସ: ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆର ଏସ୍ ଏ) କ୍ ଏ ଅଭିଲେଖ ।

1.6.1 30 ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଅମାମାଂସିତ ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଓ ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ଏବଂ ତତ୍ ସହ ଜଡିତ ଧନରାଶିର ବିଭାଗ ଓ ଶାଖା ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.6.1 ରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ-1.6.1

ବିଭାଗ ଓ ଶାଖା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ (ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି)

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରକାର	ବାକିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ବାକିଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ସଂଖ୍ୟା	ଜଡିତ ଅର୍ଥରାଶି
1.	ଅର୍ଥ	ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର/ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କରକୁ ମିଶାଇ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର	760	1771	850.15
		ପ୍ରବେଶ କର	254	454	188.80
		ଚୁକ୍ତି କର	8	11	16.95
		ପ୍ରମୋଦ କର	1	1	2.30
2.	ଅବକାରୀ	ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ	274	771	539.67
3.	ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା	କ୍ଷାମ୍ପୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫି	500	862	446.27
4.	ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି	ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି	177	523	8820.54
5.	ପରିବହନ	ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ମାଲ ଓ ଯାତ୍ରୀ କର	347	1104	156.57
ମୋଟ:			2321	5497	11021.25

ଉତ୍ସ: ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆର ଏସ୍ ଏ) କ୍ ଏ ଅଭିଲେଖ ।

ବିଭାଗ ଓ ଶାଖା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ (ବ୍ୟୟ)

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	ବାକିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ବାକିଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ସଂଖ୍ୟା	ଜଡିତ ଅର୍ଥରାଶି
1.	ଅର୍ଥ	87	135	0
2.	ଅବକାରୀ	103	159	0
3.	ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା	120	140	0
4.	ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି	29	66	5.80

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	ବାକିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ବାକିଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ସଂଖ୍ୟା	ଜଡ଼ିତ ଅର୍ଥରାଶି
5.	ପରିବହନ	279	659	33.26
ମୋଟ:		618	1159	39.06

ଉତ୍ସ: ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆର ଏସ୍ ଏ) କ୍ ଏ ଅଭିଲେଖ ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ 2013-14 ବର୍ଷରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା 72 ଗୋଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଜାରି ହେବାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ମାନଙ୍କଠାରୁ ପାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଉତ୍ତର ନମିଳିବା ଯୋଗୁଁ ବହୁ ପରିମାଣରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ଅମାମାସିତ ରହିବା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ମାନେ ଯିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟି, ବିତ୍ୟୁତି ଏବଂ ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଧାରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।

1.6.2 ବିଭାଗୀୟ ସମାକ୍ଷା କମିଟି (ଡିଏସି) ବୈଠକ

ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଓ ସେଥିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ମାମାସାର ପ୍ରଗତିକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଅତିର୍ଣ୍ଣ କମିଟି ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଠନ କରିଥାନ୍ତି । 2013-14 ବର୍ଷରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଅତିର୍ଣ୍ଣ କମିଟି ବୈଠକ ଏବଂ ମାମାସିତ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.6.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ -1.6.2

ବିଭାଗୀୟ ସମାକ୍ଷା କମିଟି ବୈଠକ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ରାଜସ୍ୱର ଶାସ୍ତିକ	ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବୈଠକ ସଂଖ୍ୟା	ମାମାସା ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଅର୍ଥ ବିଭାଗ	10	207	122.50
2.	ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗ	3	57	3.87
ମୋଟ:		13	264	126.37

ଉତ୍ସ: ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆର ଏସ୍ ଏ) କ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅନୁସାରେ ।

2013-14 ବର୍ଷରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ (ପରିବହନ) ବିଭାଗ, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛେଦନା ବିଭାଗ ଏବଂ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ କୌଣସି ବିଭାଗୀୟ ଅତିର୍ଣ୍ଣ କମିଟି ବୈଠକ ଡକାଇ ନଥିଲେ ।

1.6.3 ଅତିର୍ଣ୍ଣକୁ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ନଥିପତ୍ର ଦାଖଲ ନହେବା

କର ରାଜସ୍ୱ/ ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନୀୟ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ଓ ସାଧାରଣତଃ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଏକ ମାସ ଆଗରୁ ବିଭାଗମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଭିଲେଖ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବାକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

2013-14 ବର୍ଷରେ 1,318.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 1,336 ଗୋଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥି, ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଭିଲେଖ ଅତିର୍ଣ୍ଣକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ଏହାର ପଞ୍ଜୀକୃତ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.6.3 ରେ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ଚାରିଗୋଟି ବିଭାଗରେ² ନଥିପତ୍ର ଦାଖଲ ନହେବାର କୌଣସି ମାମଲା ନଥିଲା ।

2 ଅବକାରୀ, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛେଦନା, ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି ଏବଂ ପରିବହନ ବିଭାଗ ।

ସାରଣୀ-1.6.3

ଦାଖଲ ହୋଇ ନଥିବା ନଥିପତ୍ରର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

ବିଭାଗର ନାମ	କର/ ଅଣ କର ରାଜସ୍ୱର ପ୍ରକାର	ସମାକ୍ଷୀ ହେବାକୁ ଥିବା ବର୍ଷ	ସମାକ୍ଷିତ ହୋଇନଥିବା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	କର ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା ଗୋଟି ଆକାରରେ)
ଅଥ	ବିକ୍ରୟ, ବ୍ୟାପାର ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ କର/ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର	2012-13 ସୁଦ୍ଧା	1,014	764.95
		2013-14	322	553.97
ମୋଟ:			1,336	1,318.92

ଉତ୍ସ: ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆର ଏସ୍ ଏ) କ୍ ଏଭିଲେଖ ।

1.6.4 ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ବିଭାଗମାନଙ୍କ ଜବାବ

ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଥିବା ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ/ ସଚିବ ମାନଙ୍କୁ ଅତିବ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଇ ସେଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ ଛଅ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥାଏ । ବିଭାଗ ତଥା ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଜବାବ ନମିଳିଲେ ତାହା ସମାକ୍ଷୀ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ଶେଷଭାଗରେ ସବୁବେଳେ ସୂଚୀତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଅତିବ୍ ଦୁଇ ଗୋଟି ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷୀକୁ ମିଶାଇ 70 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ମଇ 2014 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ/ ସଚିବଙ୍କ ନିକଟକୁ ତାଙ୍କ ନାମରେ ପଠାଇ ଥିଲା । ରେ ସ୍ଥାନୀୟ ପତ୍ର ଜାରି କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ/ ସଚିବମାନେ 50 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଷେପର ଜବାବ ଦେଇ ନଥିଲେ ଏବଂ ବିଭାଗର ଜବାବ ଦିନା ସେଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

1.6.5 ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ - ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସ୍ଥିତି

ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଉପରେ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତାପନ୍ନ କମିଟିର ସୁପାରିଶ ଆଧାରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ (ଡିସେମ୍ବର 1993) ରେ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରି ସରକାରଙ୍କ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ସଚିବ ମାନଙ୍କୁ ସମାକ୍ଷୀ ପ୍ରତିବେଦନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ଏହି ଅନୁଦେଶ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବାରେ ମାତ୍ରାତିରିକ୍ତ ଭାବେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ସମନ୍ୱୟ ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 1994, 1995 ଏବଂ 1998 ରୁ 2012 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାପ୍ତ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା 683 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଷେପ (ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷୀକୁ ମିଶାଇ) ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ ଜୁନ୍ 1995 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷୀ ପ୍ରତିବେଦନର 45 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ସମନ୍ୱୟରେ ଚାରିଗୋଟି ବିଭାଗରୁ (ଅର୍ଥ, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ, ଅବକାରୀ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା) ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ (ନଭେମ୍ବର 2014) ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

1985-86 ରୁ 2006-07 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷୀ ପ୍ରତିବେଦନର 184 ଗୋଟି ବଛାଯାଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଲୋକ ଲେଖା ସମିତି (ପିଏସି) ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସୁପାରିଶ 428 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ସମ୍ବନ୍ଧିତ 28 ଗୋଟି ପ୍ରତିବେଦନରେ ସାମିଲ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଫେବୃଆରୀ 1991 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2008 ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପିଏସିଙ୍କ 16 ଗୋଟି ସୁପାରିଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମନ୍ୱୟ ଟିପ୍ପଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମିଳି ନଥିଲା ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ-1.6.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ-1.6.5

ବର୍ଷ	ବିଭାଗର ନାମ					ମୋଟ
	ଅର୍ଥ	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	ଅବକାରୀ	ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି	
ଦଶମ ବିଧାନ ସଭା	-	-	2	-	-	2
ଏକାଦଶ ବିଧାନ ସଭା	-	1	-	-	-	1
ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନ ସଭା	-	-	12	-	1	13
ମୋଟ	-	1	14	-	1	16

1.7 ଅତିବ୍ରତା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଥିବା ସଂକ୍ରିୟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ

ବିଭାଗ ସମୂହ/ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ/ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ସଂକ୍ରିୟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଗତ 10 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଳେପ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇ ଏହି ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଳେପ 1.7.1 ରୁ 1.7.2 ରେ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ର ରାଜସ୍ୱ ଶୀର୍ଷ 0030-କ୍ଷାମ୍ପି ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିଗତ 10 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅତିବ୍ରତା ସମୟରେ ସନ୍ଧାନ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଏବଂ 2003-04 ରୁ 2012-13 ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି ।

1.7.1 ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି

ବିଗତ 10 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ, ସେହି ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଳେପ ସମୂହ ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସେଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ-1.7.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ-1.7.1

ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି

(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ			ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ			ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍କାଦିତ			ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ		
		ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ଳେପ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ଳେପ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ଳେପ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ଳେପ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ
1.	2004-05	364	670	531.03	67	174	289.35	151	372	36.82	280	472	783.50
2.	2005-06	280	472	783.50	122	238	365.57	39	121	17.33	363	589	1131.74
3.	2006-07	363	589	1131.74	85	138	2640.00	97	193	318.99	348	534	3452.75
4.	2007-08	348	534	3452.75	90	135	28242.90	27	54	0.46	411	611	31695.18
5.	2008-09	411	611	31695.18	107	148	473.39	58	78	18.43	458	681	32150.14
6.	2009-10	458	681	32150.14	57	110	594.39	20	33	16.13	455	758	32728.40
7.	2010-11	495	758	32728.40	27	60	236.20	8	30	44.85	514	790	32919.75
8.	2011-12	514	790	32919.75	48	95	339.78	65	138	147.00	497	747	33112.53
9.	2012-13	497	747	33112.53	65	139	341.75	68	176	19.83	494	710	33434.45
10.	2013-14	494	710	33434.45	48	142	8282.01	19	51	87.67	523	801	41628.79

ଉତ୍ସ: ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଣ୍ଡ ଆର ଏସ୍ ଏ) କ୍ ଏ ଅଲିଲେଖ ।

ସରକାର ପୁରାତନ ଅନୁକ୍ଳେପ ଗୁଡ଼ିକର ମାମାଂସା କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ କାମଚଳା କମିଟି ବୈଠକ ଗୁଡ଼ିକର ଆୟୋଜନ କରିଆସିଛି । ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ, 2004-05 ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ 670 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଳେପ ସମ୍ବଳିତ 364 ଗୋଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଅବଶେଷ ଥିବା ବେଳେ ତାହା 2013-14 ବର୍ଷ ଶେଷରେ 801 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଳେପ ସମ୍ବଳିତ 523 ଗୋଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏହିପରି, ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 2004-05 ରୁ

2013-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ମାମାଂସାରେ ବାସ୍ତବ ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇନଥିଲା ।

1.7.2 ସ୍ୱାକ୍ଷର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଅସୁଲି

ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷର ହୋଇଥିବା ବିଗତ 10 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅକ୍ଷର ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଏବଂ ଅସୁଲି କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ରାଶିର ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ-1.7.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ-1.7.2

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ	ଅକ୍ଷର ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ସ୍ୱାକ୍ଷର ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ୱାକ୍ଷର ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅସୁଲି ପରିମାଣ	31.03.2012 ସୁଦ୍ଧା ସ୍ୱାକ୍ଷର ହୋଇଥିବା ମାମଲା ଅସୁଲିର କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିତ ସ୍ଥିତି
2003-04	4	72.82	4	72.82	0	0
2004-05	1	0.26	1	0.26	0	0
2005-06	2	45.73	2	45.73	0	0
2006-07	2	281.04	2	281.04	88.81	88.81
2007-08	2	2.69	1	1.39	0	88.81
2008-09	2	49.57	0	0	0	88.81
2009-10	2	0.24	1	0.05	0	88.81
2010-11	1	0.46	1	0.46	0	88.81
2011-12	5	1.71	5	1.71	0.02	88.83
2012-13	5	135.75	3	1.95	0	88.83
ମୋଟ	26	590.27	20	405.41	88.83	

ଉତ୍ସ: ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର (ଇ ଆଇ ଆର ଏସ୍ ଏ) କ ଅଭିଲେଖ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ବିଗତ 10 ବର୍ଷ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଅସୁଲିର ଅଗ୍ରଗତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନ୍ଦୁର ଥିଲା । ସ୍ୱାକ୍ଷର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଅସୁଲି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷ ଠାରୁ ଅସୁଲିଯୋଗ୍ୟ ବକେୟା ରୂପେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାର ଥିଲା । ବିଭାଗ/ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ସଂକ୍ରିୟା ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, କମିଶନର, ରାଜ୍ୟ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛେଦନା ବିଭାଗଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ଏବଂ ବକେୟା ମାମଲାର ବିବରଣୀ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇ ନଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ସଂକ୍ରିୟା ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ବିଭାଗ ସ୍ୱାକ୍ଷର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ଅସୁଲି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିପାରି ନଥିଲା ।

1.8 ସମାକ୍ଷା ଯୋଜନା

ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଅଧୀନସ୍ଥ ଯୁନିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥିତି, ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟର ପୂର୍ବ ଧାରା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାପକାଠି ଅନୁସାରେ ଉଚ୍ଚ, ମଧ୍ୟ ଏବଂ ନିମ୍ନ ରିସ୍କ ଯୁନିଟ୍ ରୂପେ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ କରାଯାଇଥାଏ । ରିସ୍କ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆଧାର କରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ସରକାରୀ ରାଜ୍ୟ ଓ କର ପ୍ରଶାସନର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ବିଷୟକୁ ଅକ୍ଷର କରି ଯଥା ବଜେଟ୍ ଭାଷଣ, ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଶ୍ରେତପତ୍ର, ଅର୍ଥ କମିଶନରଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ (ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର), ଟିକସ ସଂସ୍କାର କମିଟିର ସୁପାରିଶ, ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷର ରାଜ୍ୟ ଆଦାୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନର ବିଶ୍ଳେଷଣ, କର ପ୍ରଶାସନର ରୂପରେଖ, ସମାକ୍ଷା ପରିସରର ଅକ୍ଷର ଓ ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ ।

2013-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, 512 ଗୋଟି ସମାକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ 225 ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍ ଯୋଜନା ଅକ୍ଷର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 225 ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍ ସମାକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ସମାକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ ମୋଟ ଯୁନିଟ୍‌ର 43.95 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ବ୍ୟତୀତ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ ବିଭାଗରେ ମୋଟରଯାନ କରର ବର୍ଗୀକରଣ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଆଦାୟ ଏବଂ ସଡକ ନିରାପତ୍ତା ଉପାୟର ପ୍ରଭାବକାରୀତା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

1.9 ସମାକ୍ଷାର ପରିଣାମ

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସଞ୍ଚାଳିତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ଅତିରୁ ସ୍ଥିତି

2013-14 ବର୍ଷରେ, ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର/ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, ମାଲ ଓ ଯାତ୍ରୀ କର, ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ, ସ୍ଥାପନ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫି, ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଣକର ପ୍ରାପ୍ତି ସମନ୍ୱୟ 174 ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍ ର ଅଭିଲେଖ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ 5,10,147 ଗୋଟି ମାମଲାରେ 4,713.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ ସଞ୍ଚ କର ବସାଣ/ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ହୋଇଥିବାର ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷ ଅବଧିରେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନେ 2013-14 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 3,98,229 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 2,379.41 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତାକୁ ସାକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ 2013-14 ଓ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସମନ୍ୱୟ 268 ଗୋଟି ମାମଲାରେ 4.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ ।

ସେହିପରି, 2013-14 ବର୍ଷରେ ବାଣିଜ୍ୟ କର, ଅବକାରୀ, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା, ପରିବହନ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗ ଅଧୀନର 170 ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍ ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ 806 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 20.15 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ତଥା ଦେୟ ହୋଇଥିବାର ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବର୍ଷ ଅବଧିରେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନେ 2013-14 ବର୍ଷ ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା 748 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 16.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ସାକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ସମନ୍ୱୟ 96 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 18.70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ ।

1.10 ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ “ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ (ପରିବହନ) ବିଭାଗରେ ମୋଟରଯାନ କରର ବର୍ଗୀକରଣ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଆଦାୟ ଏବଂ ସଡକ ନିରାପତ୍ତା ଉପାୟ” ଏବଂ “ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପକ୍ଷ” ଉପରେ ଦୁଇଗୋଟି ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାକୁ ମିଶାଇ 737.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ଜଡ଼ିତ 60 ଗୋଟି ଅନୁକ୍ଷେପ (ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସମାକ୍ଷା ବେଳେ କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ବନ୍ଧାହୋଇ ବିରୁଦ୍ଧାର୍ଥେ ଥିଲା ଯାହା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା) ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି ।

ବିଭାଗ/ ସରକାର 389.84 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ ସାକାର କରିଥିଲେ ଓ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 0.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସ୍ତୁଳ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ (ନଭେମ୍ବର 2014) ମିଳିନଥିଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧ୍ୟାୟ II ରୁ VI ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ-II

ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଏବଂ ପ୍ରବେଶ କର ଇତ୍ୟାଦି

2.1 କର ପରିଚାଳନା

ମୂଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତ କର, ପ୍ରବେଶ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର, ବୃତ୍ତି କର, ପ୍ରମୋଦ କର, ବିଳାସ କର ଆଇନ୍ ମାନ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଆଇନ ବିଭାଗର ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଙ୍ଗର ମୁଖ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ସିସିଟି) ଅନୁମତି ଯାହାକୁ ଡିନୋଟି କ୍ଷେତ୍ର (ଜୋନ) ରେ ଅତିରିକ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ, 12 ଗୋଟି ରେଞ୍ଜରେ 12 ଜଣ ଯୁଗ୍ମ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ(ଜେସିସିଟି)/ 45 ଟି ବାଣିଜ୍ୟ କର ମଣ୍ଡଳରେ 45 ଜଣ ଉପବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ଡିସିସିଟି)/ ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ଏସିସିଟି), 14 ଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୁନିଟରେ 14 ଜଣ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଧିକାରୀ (ସିଟିଓ) ମାନେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଧିକାରୀ (ସିଟିଓ), ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଧିକାରୀ (ଏସିଟିଓ) ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କର ସମ୍ପର୍କିତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାଟ) ଅଧିନିୟମ 2004, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ଅଧିନିୟମ, 1999, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ସିଏସିଟି) ଅଧିନିୟମ, 1956 , ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବୃତ୍ତି, ବ୍ୟାପାର, ଆଜାଦିକା ଓ ନିୟୋଜନ କର (ସାଧାରଣ ଭାବେ ବୃତ୍ତି କର ରୂପେ ଜଣାଶୁଣା) ଅଧିନିୟମ, 2000 ଅଧିନରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କର ନିୟମମାନ ଓ ନିୟମାବଳୀର ପ୍ରଶାସନିକ ପରିଚାଳନାରେ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟରେ ସତରଞ୍ଜ ବାଣିଜ୍ୟ କର କମିଶନର (ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ) ମୁଖ୍ୟ ଭାବେ ଥିବା ଛଅ ଗୋଟି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ରେଞ୍ଜ ଏବଂ 15 ଗୋଟି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଯୁନିଟ୍, କର ଫାଙ୍କିଂ ରୋଜିବା ଏବଂ ଆନ୍ତଃ ରାଜ୍ୟ ସତ୍ୟାପନ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛନ୍ତି ।

2.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

2002-03 ବର୍ଷ ଠାରୁ ବିଭାଗର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ (ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ (ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି) ରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିବାକୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

2.3 ସମୀକ୍ଷାର ପରିଣାମ

2013-14 ବର୍ଷରେ 56 ଗୋଟି ଯୁନିଟର ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଓଭାଟ), କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ସିଏସିଟି), ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି), ଓଡ଼ିଶା ଆମୋଦ କର ଏବଂ ବୃତ୍ତିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ 365 ଗୋଟି ମାମଲାରେ 843.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ସାରଣୀ 2.1 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ - 2.1

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
ବିକ୍ରୟ କର / ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ସିଏସିଟିକୁ ମିଶାଇ)			
1.	“ବାଣିଜ୍ୟ କର ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅମଳରେ ଦାଖଲ ହେଉଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକରେ ଯାଞ୍ଚ” ଶୀର୍ଷକ ସମୀକ୍ଷା	1	463.19

କ୍ର.ସଂ.	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
2.	କରର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	74	25.74
3.	ତୁଟିଯୁକ୍ତ ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣାପତ୍ର (ଫର୍ମ)ର ସାକ୍ଷୁତି	18	7.31
4.	କ୍ରୟ/ ବିକ୍ରୟର ସଂଗୋପନ ହେତୁ କର ଫାଙ୍କ	15	12.18
5.	ନିବେଶ କର ଜମାର ଅନିୟମିତ/ ଭ୍ରମାତ୍ମକ/ ଅତ୍ୟଧିକ ମଞ୍ଜୁରୀ	31	23.28
6.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	144	130.48
	ମୋଟ	283	662.18
ପ୍ରବେଶ କର			
1.	କରର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	54	96.94
2.	କ୍ରୟ / ବିକ୍ରୟର ସଂଗୋପନ ହେତୁ କର ଫାଙ୍କ	2	0.48
3.	ନିବେଶ କର ଜମାର ଅନିୟମିତ / ଭ୍ରମାତ୍ମକ / ଅତ୍ୟଧିକ ମଞ୍ଜୁରୀ	1	0.01
4.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	25	84.08
	ମୋଟ	82	181.51
	ସର୍ବମୋଟ	365	843.69

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ 2013-14 ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 137 ଗୋଟି ମାମଲାରେ 34.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 36 ଗୋଟି ମାମଲାରେ 0.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ରମେ 2.4 ରୁ 2.9.1 ରେ 501.46 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅସ୍ୱ କେତେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ମାମଲା ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଉପରୋକ୍ତ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଖର୍ଚ୍ଚ ହିସାବ ସମନ୍ୱୟ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ 39 ଗୋଟି ମାମଲାରେ 1.41 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ପାଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀ 2.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ - 2.2

(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ଆକାରରେ)

ସାରଣୀ	ପ୍ରକାର/ ବର୍ଗୀକରଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1	ନଗଦ ଟଙ୍କାର ପରିଚାଳନାରେ ଅନିୟମିତତା	1	0.23
2	ଘର ଭଡା ଦେୟରେ ଅନିୟମିତତା	9	25.38
3	ବେତନ ଓ ଭତ୍ତାର ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରଦାନ	7	0.12
4	ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଦୁଇ ଥର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ	1	82.01
5	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	21	32.21
	ମୋଟ	39	140.67

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ 2013-14 ଓ ପୂର୍ବବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆଠ ଗୋଟି ମାମଲାରେ 0.82 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତୃଟିଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ତାହା ସବୁ ଆଦାୟ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲା ।

2.4 “ବାଣିଜ୍ୟ କର ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅମଳରେ ଦାଖଲ ହେଉଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚର ସମୀକ୍ଷା”

2.4.1 ଉପକ୍ରମ

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ, 2004 (ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ) 1 ଅପ୍ରେଲ 2005 ଠାରୁ ପ୍ରଚଳନ ହେବା ପରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କର ଅବଧି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ସେହି କର ଅବଧିର ସମାପ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକୋଇଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟର ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରଧାନ/ ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ମଣ୍ଡଳ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ, ଯଥାଯୋଗ୍ୟ, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ହିସାବର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ, ସୁଧ ଓ କର ହାରର ସଠିକ ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ, ସେଥିରେ ଥିବା ନିବେଶ କର ଜମାର ଦାବି ପାଇଁ ଏବଂ ସେହି କର ଅବଧି ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ସୁଧ ଓ କରର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ । ଯଦି ବ୍ୟବସାୟୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକ ଠିକ ଥିବାର ଜଣାପଡେ, ତେବେ ତାହାକୁ ସନିଷ୍କାରଣ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ଯଦି ଯାଞ୍ଚ ଫଳରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନୋଟିସ୍ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ସୁଧ ସହ ଅତିରିକ୍ତ କରର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ । ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପାରିମାପ ଅନୁଯାୟୀ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କେବଳ କର ସମୀକ୍ଷା ଦଳ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସାମା ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷାର ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ କରାଯାଇଥାଏ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 7AA ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଦାଖଲ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ । ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା 7(10) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ କୌଣସି କର ଅବଧି ପାଇଁ ଦାଖଲ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ ।

ଅକ୍ଟୋବର 2006 ରେ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ସିସିଟି) ଓଡ଼ିଶା, କଟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଦାଖଲ ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଧିକାରୀମାନେ ଭଲଭାବେ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ଏବଂ ସପ୍ତାହ ଶେଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ / ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତମାନେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଏବଂ ସପ୍ତାହ ଶେଷରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ରାଜ୍ୟର ରାଜସ୍ୱକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ହୋଇଥିବାରୁ ବିକ୍ରିକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଏସ୍ଟିଏ) କ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ସମନ୍ୱୟ ସମୟକୁ ସମୟ ଜାରି ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନାମା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିପାଳନର ଯାଞ୍ଚ ନିମନ୍ତେ 2010-11 ରୁ 2012-13 ଅବଧି ପାଇଁ ମୋଟ 45 ମଣ୍ଡଳରୁ 15ଟି¹ ମଣ୍ଡଳରେ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

2.4.2 ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଭାଟ୍) ଅମଳରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ

ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଧାରା-33 (1) ସହ ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 34 (1)(a) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଚିହ୍ନଟକାରୀ ସଂଖ୍ୟା (ଟିନ୍) ଦିଆ

1 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, କଟକ-II, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଯାଜପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ପୁଲରୀଶା, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

ଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବସାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ କର ଅବଧି ପାଇଁ ଫର୍ମ ଭାଗ-201 ରେ ସେହି କର ଅବଧିର ସମାପ୍ତ ହେବାର 21 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କରେ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୁକ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ କି ବ୍ୟବସାୟୀର ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବ, ସେହିଠାରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦାଖଲ କରିବେ । ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 7 ରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫର୍ମ E3 ଏବଂ ଫର୍ମ-1 ରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ସେହିଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ଅଛି ।

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38, ଓଇଟି ନିୟମର ଧାରା 7(10) ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 7AA ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କର ଅବଧି ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବର ସଠିକତାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା, ସୁଧ ଓ ସଠିକ କର ହାରର ପ୍ରୟୋଗ ହେବା, ସେଥିରେ ଥିବା ନିବେଶ କର ଜମା (ଆଇଟିସି) ର ଦାବି ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀ ଦ୍ୱାରା ସେହି କର ଅବଧି ପାଇଁ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ କର ଓ ସୁଧର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦାନ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ କାରିବା ପାଇଁ ପଇତି ଭିତ୍ତିକ କିମ୍ବା ମ୍ୟାନୁଆଲ୍ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ । ଯଦି ସେହି ଯାଞ୍ଚର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଦାଖଲ କରିଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସାରେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ କର ଠାରୁ ସେହି କର ଅବଧି ପାଇଁ କମ କର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ² ରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ ଏବଂ ସେ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବା ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ବଳକା କର ଓ ତା ଉପରେ ସୁଧ ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ।

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଧାରା-39 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9(2) ଅନୁସାରେ ଯଦି ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି କର ଅବଧି ପାଇଁ ଦାଖଲ କରିଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକ ଠିକ ଅଛି ବୋଲି ଦେଖାଗଲା, ତେବେ ଏହାକୁ ସନିଜ୍ଞାରିତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ, ସେହି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦୃଶ୍ୟମାନ ଥିବା କୌଣସି ଗାଣିତିକ ତ୍ରୁଟିର ସୁଧାର ନିମନ୍ତେ ସେହି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ³ ରେ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯିବ ଏବଂ ତାହା ସେହି ସୂଚନାରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ପରିଶୋଧ କରାଯିବ ।

ପୁନଶ୍ଚ ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 7A ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ମାସିକ କିମ୍ବା ତ୍ରୈମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କଲାବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ କ୍ଲେଡା ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ତରାଳଗ୍ରହୀଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର କିମ୍ବା ଘୋଷଣାପତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିବରଣୀରେ ଦେଶ ନେଣର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ତାର ପୂର୍ବ ତ୍ରୈମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅବଧି ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ନିୟମ 7AA ଅଧୀନରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ସେହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିବରଣୀ, ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଓ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଯେ ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଅବ୍ୟାହତି / ବିୟୋଗ / ରିଆଡିମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା / ପୂରଣ କରାଯାଇଥିବା ଓ ଠିକ୍ ଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର କିମ୍ବା ଘୋଷଣାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ଏବଂ ପ୍ରମାଣପତ୍ର / ଘୋଷଣାପତ୍ର ସହ ବିବରଣୀରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ମେଳ ଖାଉଛି । ପୁନଶ୍ଚ, ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ-12 ଅଧୀନରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଯଦି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଠିକ ଅଛି ବୋଲି ଦେଖାଗଲା, ତେବେ ସେହି ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ସନିଜ୍ଞାରିତ ବୋଲି ଧରାଯିବ । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପରୋକ୍ତ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହେଉନାହିଁ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି ଅନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ଦେୟ କରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ । ଘୋଷଣାପତ୍ର ଦାଖଲ ପାଇଁ ଥିବା ଦେୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପର୍କିତ ଘୋଷଣାପତ୍ର / ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହିତ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ ।

2 ଫର୍ମ ଭାଗ-209 ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ, ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଫର୍ମ E-24 ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଟି(ଓ) ନିୟମ ଅଧୀନରେ ଫର୍ମ-II ।
3 ଫର୍ମ ଭାଗ-305 ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ, ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଫର୍ମ E-28 ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଟି(ଓ) ନିୟମ ଅଧୀନରେ ଫର୍ମ-II ।

28 ଅପ୍ରେଲ 2008 ତାରିଖର ସିସିଟିଙ୍କ ପରିପତ୍ର ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣ୍ଡଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇଥିବା ଏକ ରେଜିଷ୍ଟର ଦ୍ୱାରା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ, 20 ମଇ 2009 ତାରିଖରେ ପରିପତ୍ରରେ ସିସିଟିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ମଣ୍ଡଳର ସହକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟକର ଅଧିକାରୀ (ଏସିଟିଓ) ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଜାଗଜ କପିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ଓ ତାଙ୍କ ତାରିଖ ସମ୍ବଳିତ ଦସ୍ତଖତ ସହ ଯାଞ୍ଚ କରାଗଲା ବୋଲି ବିଧିମାନ୍ୟ କରିବେ । ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ ହୋଇନଥିଲେ, ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଅନ୍ତରାଣ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ପାଇଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ

2.4.3 ନିବେଶ କର ଜମାର ଅନିୟମିତ ଲାଭ ଗ୍ରହଣ

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 (3) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଏକ ବୈଧ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରଧାରୀ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଠାରୁ ବିକ୍ରି / ପୁନଃ ବିକ୍ରି / ବିକ୍ରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ କିଣାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ନିବେଶ କର ଜମା (ଆଇଟିସି) ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ । ଓଭାର୍ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 34 ଅଧୀନରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାଗ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ସ୍ତମ୍ଭ-57 ରେ ଅନ୍ୟ ବିବରଣୀ ସହିତ ରାଜ୍ୟର ବିକ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀ, ଯାହାଙ୍କ ଠାରୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବ, ସେମାନଙ୍କର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପୂରଣ କରାଯିବା ବିଧେୟ ।

2.4.3.1 2010-11 ରୁ 2012-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କର ଅବଧି ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରାଗଲା ବେଳେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, 15 ଟି ମନୋନୀତ ମଣ୍ଡଳରେ 26,511 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 88,265 ଟି କର ଅବଧି ପାଇଁ 2,247.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଇଟିସି ଦାବି କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ, ମାତ୍ର ସେମାନେ ଭାଗ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ସ୍ତମ୍ଭ 57 ରେ ରାଜ୍ୟର ବିକ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ସହ କ୍ରୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫର୍ମରେ ପୂରଣ କରିନଥିଲେ/ ଦର୍ଶାଇନଥିଲେ । ସେହି ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ବିକ୍ରୀର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ସହିତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ନିବେଶ କର ଜମାର ଦାବିର ଯଥାର୍ଥତାର ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସେହି ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ସେହି ଆଇଟିସି ଦାବିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରି ନଥିଲେ । ଏହା ସୂଚୀତ କରୁଥିଲା ଯେ ସେହି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହି ସବୁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ନିବେଶ କର ଜମା ଦାବିର ପଞ୍ଜି (ସାକ୍ଷ୍ୟ) ଭିତ୍ତିକ ପରତାଳ ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଅଞ୍ଚଳ ସମର୍ଥ କରିବାକୁ କ୍ରୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କର ବନ୍ଦନ ପତ୍ରର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପଞ୍ଜିଟି ସେହି ସମୟକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନଥିଲା । ସରକାର ପୁଣି କହିଥିଲେ ଯେ କେତେକ ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ କ୍ରୟ ଓ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ସୂଚନା ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେଲେ ତାହା ଶହ ଶହ ପୃଷ୍ଠା ହେବ ଏବଂ ପଞ୍ଜିଟିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏହି କ୍ରୟ ଓ ବିକ୍ରୟ ବନ୍ଦନପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ପରତାଳ କରିବା ମଣିଷ ପକ୍ଷେ ଅସମ୍ଭବ । ସେ ଯାହାହେଉ, ତଥ୍ୟାନୁସାରେ ବନ୍ଦନ ପତ୍ରର ବିଶଦ ବିବରଣୀର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ନିବେଶ କର ଜମା ଦାବିର ଯଥାର୍ଥତା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା ।

2.4.3.2 2012-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କର ଅବଧି ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଭାଗ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକୁ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ସୂଚନା ପଞ୍ଜି (ଭାଟିସ୍) ଜରିଆରେ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା

ଯେ, ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳ⁴ରେ 376 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 1,326 ଟି କର ଅବଧି ପାଇଁ 1.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିବେଶ କର ଜମା ଲାଭ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ କି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ବିବରଣୀ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ 1,120 ଟି କର ଅବଧି ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବା ବିକ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଟିନ୍ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ 206 ଟି କର ଅବଧି ପାଇଁ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ ପୂର୍ବରୁ ବିକ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ ହୋଇସାରିଥିଲା । ମାତ୍ର ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହି ଅନିୟମିତତାକୁ ଧରି ପାରିନଥିଲେ । ଫଳରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇସାରିଥିବା 1.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଇଟିସିର ଯଥାର୍ଥତା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ ସେମାନେ ନିବେଶ କର ଜମା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହକ୍ଦଦାର / ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ ଏବଂ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀମାନେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟିକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଥିଲା । ସରକାର ପୁଣି କହିଥିଲେ ଯେ ବିଶଦ ଉତ୍ତର ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଜାଣିଲା ପରେ ଦିଆଯିବ ।

2.4.4 କରର ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ

2.4.4.1 ନିମ୍ନ କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ହେତୁ କରର ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର 26 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ର ଅଧିସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ-B ର ଭାଗ-III ଅଧୀନରେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କର ହାର 12.5 ପ୍ରତିଶତରୁ 13.5 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଅବଧି ପାଇଁ ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଭାଗିତ୍ୱ ଜରିଆରେ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, 14ଟି ମଣ୍ଡଳ⁵ରେ 94 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 111 ଟି କର ଅବଧି ପାଇଁ 9.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ବଦଳରେ 12.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 9.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଜମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସେହି ନିମ୍ନ ହାରରେ କର ପ୍ରଦାନକୁ ଠାବ କରିପାରି ନଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକକୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳ ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ସମ୍ପର୍କରେ ବିବରଣୀ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପରେ ବିଶଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

2.4.4.2 ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଅଗ୍ରହଣୀୟ ଆଇଟିସି ଲାଭ କରିବା ହେତୁ କରର ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ

ଯେହେତୁ ଖଣି ଖନନ “ଉତ୍ପାଦନ” ର ସଞ୍ଜା ଭିତରେ ଆସୁନାହିଁ, ଖଣି ଖନନ ପାଇଁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଇଟିସି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଫର୍ମ ଭାଗ-201) ରେ ଏକ ସ୍ତମ୍ଭ 21(v) ରେ ମୋଟ ଆଇଟିସି ଦେୟରୁ ଖଣି ଖନନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଭାଗକୁ ବିୟୋଗ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

4 ବାଲେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଯାଜପୁର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।
5 ବାଲେଶ୍ୱର, ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, କଟକ-II, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଯାଜପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

ଅନୁଗୁଳ ମଣ୍ଡଳରେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଓଭାର୍ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କଲାବେଳେ 2010-11 ଓ 2011-12 କର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଖଣି ଖନନ କାରବାର କରୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଖଣି ଖନନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା କଳକାରଖାନାର ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ, ଗାଡ଼ି ମୋଟର, ବିସ୍ଫୋରକ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଘର୍ଷଣହ୍ରାସକ ତୈଳ ଆଦି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କର ବାବଦକୁ 18.89 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରହଣୀୟ ଆଇଟିସିକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଲାଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୋଟ ଆଇଟିସିରୁ ତାହାକୁ ବିୟୋଗ କରିନଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସେହି ଅଗ୍ରହଣୀୟ ଆଇଟିସିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଯାହା ସୁତାଏ କି ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ ହୋଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଯାଞ୍ଚ ଅପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା । ତେଣୁ, 18.89 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମ କର ପ୍ରଦାନର ଯାଞ୍ଚ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ମାମଲାଟି ଅତିର୍ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର ବାବଦରେ ବିବରଣୀ ଜାଣିଲା ପରେ ବିଶଦ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ ।

2.4.4.3 ବିକ୍ରି କାରବାର କମ୍ ଦର୍ଶାଇବା ଯୋଗୁଁ କରର ସ୍ତର ପ୍ରଦାନ

ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 26 ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କାରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ତାଙ୍କର ଉତ୍ପାଦର ବିକ୍ରି ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁସାରେ ସେହି ଉତ୍ପାଦର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଦେୟ କରର ସମାନ ପରିମାଣ, କର ଆକାରରେ ଆଦାୟ କରିବେ । ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଯଥା ଲାଇ (Lye), ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍ କ୍ଲୋରାଇଡ୍ (HCl), କ୍ଲୋରିନ୍ (Cl₂) ଏବଂ ସୋଡ଼ିୟମ ହାଇପୋ ଆଦି ଅବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ହିସାବରେ ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ-B ର ଭାଗ III ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବାରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 12.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଓ ତତ୍ପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

ଗଞ୍ଜାମ-II ମଣ୍ଡଳରେ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ସହ ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ 237.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଯଥା- ଲାଇ, ଏସିଏଲ, କ୍ଲୋରିନ୍ ଏବଂ ସୋଡ଼ିୟମ ହାଇପୋ ଆଦି 2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ତାହା ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ସେହି ସମୟ ଅବଧି ପାଇଁ ଭାର୍ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ପରତାଳରୁ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଓଡ଼ିଶା ଭିତରେ ମୋଟ 204.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିକ୍ରି କାରବାର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ ସେ 33.13 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମ ବିକ୍ରି କାରବାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯାହା ଉପରେ 4.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭାର୍ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାର୍ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ବିକ୍ରି ପରିମାଣକୁ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରି ପରିମାଣ ସହ ଯାଞ୍ଚ କରି ନଥିଲେ । ତେଣୁ, ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 4.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର କରର କମ ପ୍ରଦାନ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ନହେବା କିମ୍ବା ଅପ୍ରଭାବୀ ଯାଞ୍ଚ ହେତୁ ସନ୍ଧାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଅତିର୍ ମାମଲାଟିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପରେ ବିଶଦ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ ।

2.4.5 ସଂଶୋଧିତ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ବିକ୍ରି କାରବାରର ଅନିୟମିତ କାଟ

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 33(4)(a) ଏବଂ (b) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିବା କୌଣସି ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଯଦି ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ସେ ଦାଖଲ କରିଥିବା କୌଣସି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ଛାତ ରହିଯାଇଯାଇଛି କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରି ସହିତ ଏହାର ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ବା କର ବା ଉଭୟର ସମାନ୍ତରାଳନର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି କିମ୍ବା ଡେବିଟ୍ ବା କ୍ରେଡିଟ୍ ନୋଟ୍ ଜାରି ଜନିତ ସମାନ୍ତରାଳନର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି, ସେ ମୂଳ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ଅବଧିର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସଂଶୋଧିତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ

କରିପାରିବେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23(3) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ କ୍ଲେଡା ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କିମ୍ବା ଫେରସ୍ତ ହୋଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକ୍ଲେଡା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଲେଡା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କ୍ଲେଡିଟ୍ ନୋଟ୍ (ଉଧାର ପତ୍ର) ଜାରି କରିବେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରଣୀ ଆଇ କ୍ଲେଡା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ଲେଡା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଡେବିଟ୍ ନୋଟ୍ (ରଣପତ୍ର) ଜାରି କରାଯିବ ।

ଅନୁଗୁଳ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନଭେମ୍ବର 2011 ବର୍ଷର କର ଅବଧି ପାଇଁ 1009.84 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିକ୍ରି କାରବାର ଏବଂ 40.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦକ କର ଦର୍ଶାଇ ମୂଳ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ପରେ ପରେ ସେହି ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଡିସେମ୍ବର 2011 ଓ ଜାନୁଆରୀ 2012 ରେ ସେହି କର ଅବଧି ପାଇଁ 304.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସଂଶୋଧିତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରି 12.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦକ କର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 705.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିକ୍ରି କାରବାର କାଟ୍ ଏବଂ ତତ୍ସମନ୍ୱୟ 28.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦକ କରର କମ୍ପି କୌଣସି କାରଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ନଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ମଧ୍ୟ କାରବାର ଓ ଉତ୍ପାଦକ କରର କମ୍ପିର କାରଣ ଜାଣିବାକୁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଡିଟ୍ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପରେ ବିଶଦ ଭାବେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବ ।

2.4.6 ବିଳମ୍ବରେ କର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁଧ ଓ ଜୋରିମାନର ଅନାରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34(1) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଯଦି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସାରେ ଦେୟ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ନଥାଇ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ସେହି ବ୍ୟବସାୟୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମୁତାବକ ଯେଉଁ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବିଫଳ ହୋଇଥିବେ ସେହି କମ୍ ପରିମାଣ ଉପରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିନ ଠାରୁ କର ପ୍ରଦାନ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଦିନ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଦିନ ଆଗ ହୋଇଥିବ, ସେହି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34(2) ଅନୁସାରେ ଯଦି ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଉପରୋକ୍ତ କର ଓ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, କମିଶନର ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେଇ, ଦେୟ କର ଓ ସୁଧ ଉପରେ ମାସିକ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଦେଇ ପାରିବେ ।

2010-11 ରୁ 2012-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କର ଅବଧି ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଭାଟିସ୍ କରିଆରେ ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଋଷି ଗୋଟି ମଣ୍ଡଳରେ 65 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏକ ଦିନରୁ 467 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ 130 ଟି କର ଅବଧି ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଥିବା 130.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ କର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କର ପ୍ରଦାନରେ ଏହି ବିଳମ୍ବ ସତ୍ତ୍ୱେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ 35.23 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ସମ୍ପର୍କରେ ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପରେ ଏହାର ଉତ୍ତର ବିଶଦ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

6 ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, ଯାଜପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ।

ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ

2.4.7 ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଅପ୍ରଭାବୀ ଯାଞ୍ଚ ଯୋଗୁଁ ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣାପତ୍ର/ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ବିନା ସମର୍ଥନରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଫାଇଁ/ କ୍ଷତି

ସିଏସ୍‌ଟି (ପଞ୍ଜିକରଣ ଓ କାରବାର) ନିୟମାବଳୀ, 1957 ର ନିୟମ 12(7) ସହ ପଠିତ ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 7A(1) ଅନୁଯାୟୀ, ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ମାସିକ/ ତ୍ରୈମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କଲାବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବସାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତ୍ରୈମାସିକ କାରବାର ପାଇଁ ଫର୍ମ ‘ସି’ ଏବଂ ‘ଏଫ୍’ ଘୋଷଣାପତ୍ର କିମ୍ବା ଫର୍ମ ‘ଇ-I’ ଏବଂ ‘ଇ-II’ ପ୍ରମାଣପତ୍ର କ୍ଲେତା ବ୍ୟବସାୟୀ/ ଅନ୍ତରାନ୍ତରାଳୀ ଠାରୁ ହାସଲ କରି କାରବାରର ଏକ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସମ୍ବଳିତ ତାଲିକା ସହ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତ୍ରୈମାସିକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 7AA(2) ଅନୁଯାୟୀ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଛାଡ଼/ ବିୟୋଗ/ ରିହାତି ପାଇଁ ସମର୍ଥନ କି ନାହିଁ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 12(1)(a) ଅନୁସାରେ ସମ୍ପର୍କିତ ଘୋଷଣାପତ୍ର/ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକର ଦାଖଲ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିନ ଠାରୁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ନିୟମ 12(1)(b) ଏବଂ (c) ଅନୁସାରେ ଯଦି ଘୋଷଣାପତ୍ର/ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ପୈଠ କରାଯାଇ ନଥିବ, ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ପୂର୍ବ ଅବଧୂର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଓ ନଥିପତ୍ରକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଅନନ୍ତମ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପୂର୍ବକ କର ଦାବି ନୋଟିସ ଜାରି କରିବେ ।

2.4.7.1 ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣା ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନ ନହେବା

2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କର ଅବଧୂ ପାଇଁ ଭାଟିସ୍ ରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଶାଖା ଅନ୍ତରଣ ଏବଂ ଆନ୍ତରାନ୍ତରାଳୀ ବିକ୍ରୀ ସମନ୍ୱୟ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ମନୋନୀତ 15 ଟି ମଣ୍ଡଳରେ ଯଦିଓ 4,973 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 21,823 ଟି କର ଅବଧୂ ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିବା ବେଳେ ସମୁଦାୟ 1,684.26 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କର ଛାଡ଼/ ରିଆଡି ଦାବି ବା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ହେଲେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କର ଅବଧୂର ପରବର୍ତ୍ତୀ ତ୍ରୈମାସିକର ଅବଧୂ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା କରର ଛାଡ଼ / ରିଆଡିର ଦାବି ସମର୍ଥନ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣାପତ୍ର ବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସେମାନେ ଅତିର୍ ଶେଷ ହେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଆନ୍ତରାନ୍ତରାଳୀ ଭାବେ ଦେୟ କରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ ।

2.4.7.2 କାଳଗାରିତ ଅବଧୂ ପାଇଁ ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣା ପତ୍ରର ଅପ୍ରଦାନ

ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 12(4)(e) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ ଅବଧୂର ଶେଷ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପରେ ନିସ୍ତରିତ କାରବାର ଉପରେ ଧାରା 12(4) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅକ୍ଟୋବର 2006 ରୁ ମଇ 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଅବଧୂ ପାଇଁ ଭାଟିସ୍ ଜରିଆରେ ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଶାଖା ଅନ୍ତରଣ ଓ ଆନ୍ତରାନ୍ତରାଳୀ ବିକ୍ରୀ ସମ୍ପର୍କିତ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 14 ଟି ମଣ୍ଡଳ⁷ରେ 954 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 5,253 ଟି କର ଅବଧୂ ପାଇଁ ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣାପତ୍ର/ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କର ଅବଧୂର ପରବର୍ତ୍ତୀ ତ୍ରୈମାସିକ ଅବଧୂ

7 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଯାଜପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଅର୍ଥାତ ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଆକ୍ରମଣ ଭାବେ ଦେୟ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ଯେହେତୁ ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରୋକ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ କାଳବାରୀତ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣାପତ୍ର / ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ବିନା ନିଆଯାଇଥିବା 191.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ଛାଡ / ରିଆଡି (ନିମ୍ନତମ କର ହାରରେ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା) ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତିର ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଡିଟ୍ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡିଶା) ଅଧିନିୟମ ନିୟମ 7A ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ସୁବିଧାଜନକ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଘୋଷଣାପତ୍ର / ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାପ୍ତି ସାକାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଫଳପ୍ରଦ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ସରକାର ପୁନଶ୍ଚ କହିଥିଲେ ଯେ ଇ-ଦାଖଲ (e-filing) ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଚଳନ ପରେ ନିୟମ 7(a) ରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ସମୟରେ ପୂର୍ବ ତ୍ରୈମାସିକ ପାଇଁ ଘୋଷଣାପତ୍ର/ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

2.4.8 ବିଳମ୍ବିତ କର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁଧ ଓ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ

ସିଏସ୍‌ଟି(ଓ) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 8 (1) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଯଦି ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ନଥାଇ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ କର ପ୍ରଦାନରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ସେହି ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମୁତାବକ ଯେଉଁ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବିଫଳ ହୋଇଥିବେ ସେହି କର ପରିମାଣ ଉପରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିନ ଠାରୁ କର ପ୍ରଦାନ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଦିନ / ତାରିଖ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଦିନ ଆଗ ହୋଇଥିବ, ସେହି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ପୁନଶ୍ଚ, ନିୟମ 8A (1) ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଉପରୋକ୍ତ ସୁଧ ଓ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍‌ର ଉତ୍ତରକୁ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଦେୟଯୋଗ୍ୟ କର ଓ ସୁଧ ଉପରେ ମାସିକ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଦେଇ ପାରିବେ ।

2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ କର ଅବଧି ପାଇଁ ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହ ଭାଟିସ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ କର ପ୍ରଦାନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଆଠ ଗୋଟି ମଣ୍ଡଳରେ 67 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 131 ଟି କର ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଥିବା 16.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ କର ଏକ ଦିନରୁ 676 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହି ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 17.06 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିନିୟମରେ ବିନିର୍ଦ୍ଧିତ ଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଡିଟ୍ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ, ମଣ୍ଡଳ ସ୍ତରରେ କର ପ୍ରଦାନର ପ୍ରକୃତ ତାରିଖ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାକୁ ସତ୍ୟାପନ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଅଛି ଏବଂ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେହେଉଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ଓ ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପରେ ବିଶଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

8 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବଡବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, କଟକ-II, ଗଞ୍ଜାମ-II, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ରାୟଗଡା ।

ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ

2.4.9 ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅପ୍ରଭାବୀ ଯାଞ୍ଚ ଫଳରେ ହୋଇଥିବା ଅନିୟମିତ ବିୟୋଗ

ଓଇଟି ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 17(2) ସହ ପଠିତ ନିୟମ 3(5) ଅଧୀନରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କୌଣସି କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ, ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରବେଶ କର ଆଗରୁ ଦିଆଯାଇଛି ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ E-1 ଫର୍ମ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବ । ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7(11) ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଫଳରେ କୌଣସି ଚୂର୍ତ୍ତର ସନ୍ଧାନ ହେଲେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଧିକା ପରିମାଣର କର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ ।

ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 15 ଟି ମଣ୍ଡଳରେ 2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ 26,651 ଟି କର ଅବଧି ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କଲାବେଳେ ଯଦିଓ 7,091 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରୁ 38,496.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିୟୋଗ ଦାବି କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ କୌଣସି E-1 ଫର୍ମ ପ୍ରଦାନ କରି ନଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହି ଅନିୟମିତ ବିୟୋଗର ଦାବିକୁ ସନ୍ଧାନ କରିପାରି ନଥିଲେ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, E-1 ଫର୍ମ ସମର୍ଥନ ହୋଇ ନଥିବା କ୍ରୟ କାରବାର ଉପରୁ 38,496.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିୟୋଗ ଦାବିର ଯଥାର୍ଥତାର ସନ୍ଧାନ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନତମ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ହାର ହିସାବରେ 192.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କରର ନିଷ୍କାରଣ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଅଡିଟ୍ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଭାର୍ଟ୍ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା କ୍ରୟ ତାଲିକାକୁ ପ୍ରବେଶ କର ପ୍ରଦତ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାବଦ ବିୟୋଗ ମଞ୍ଜୁର କରିବାପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ E-1 ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଦାନ ନକରିବା କାରଣରୁ 192.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କରର କମ ପ୍ରଦାନ ହେଲା ବୋଲି ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ଏହା ଥିଲା ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନେ ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ କ୍ରୟ ତାଲିକା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ।

2.4.10 ବିଳମ୍ବିତ କର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁଧ ଓ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ

ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 (5) ଅଧୀନରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମୁତାବକ କୌଣସି ଅବଧିର କର ଦେୟ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ନଥାଇ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ସେହି ବ୍ୟବସାୟୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମୁତାବକ ଯେଉଁ କର ପ୍ରଦାନରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବେ, ସେହି କରର ପରିମାଣ ଉପରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିନ ଠାରୁ କର ପ୍ରଦାନ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଯେଉଁ ଦିନ ଆଗ ହୋଇଥିବ, ସେହି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାସିକ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ (1 ଜୁଲାଇ 2012 ଠାରୁ ମାସିକ ଏକ ପ୍ରତିଶତ) ସୁଧ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ । ପୁନଶ୍ଚ ଉପରୋକ୍ତ ଧାରାର ଉପଧାରା 6 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ ଉପରୋକ୍ତ କର ଏବଂ ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବେ, କମିଶନର ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେଇ ସେହି କର ଓ ସୁଧର ପରିମାଣ ଉପରେ ମାସିକ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ।

9 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, କଟକ-II, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଯାଜପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କର ଅବଧି ପାଇଁ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହ ଭାଟିସ୍ରେ ଉପଲବ୍ଧ କର ପ୍ରଦାନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, 12 ଟି ମଣ୍ଡଳ¹⁰ରେ 434 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 804 ଟି କର ଅବଧି ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 34.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ଏକ ଦିନରୁ 1,098 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ଯେଠି କରିଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସେହି ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 1.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ଅତିର୍ ହେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିନିୟମରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିର୍ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳ ସ୍ତରରେ କର ପ୍ରଦାନର ପ୍ରକୃତ ତାରିଖ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାକୁ ସତ୍ୟାପନ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ ହେଉଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ଏବଂ ମଣ୍ଡଳ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେମାନେ ନେଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପରେ ବିଶଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

2.4.11 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷକ ପ୍ରସଙ୍ଗ

2.4.11.1 ଯୋଗ୍ୟତାହୀନ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାର୍ଗପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ କର ପ୍ରଦାନ ହୋଇ ନଥିବାର ସନ୍ଧାନ ହୋଇ ନଥିଲା

ଓଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 31(7) ଏବଂ (8) ଅଧୀନରେ ଦରଖାସ୍ତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମାଧ୍ୟମରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ବାତିଲ ହୋଇଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବସାୟୀ ବାତିଲ ଆଦେଶ ପାଇବା ତାରିଖର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଆରସି) ଫେରସ୍ତ କରିବା ସହିତ ବାତିଲ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିବା ମାର୍ଗପତ୍ର, ହିସାବ ଦିଆଯାଇ ନଥିବା ମାର୍ଗପତ୍ର ଓ ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୋଗର ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 40 (1) ଅନୁସାରେ ଯଦି ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି କର ଅବଧି ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେହି ଅବଧି ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତରାଣ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 44(1) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କୌଣସି ସୂଚନା ଆଧାରରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କର ଦେବାପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ ନିଜକୁ ପଞ୍ଜିକୃତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ ନିଜର ସୁବିଚାର ଅନୁସାରେ ସେହି ଅବଧି ଓ ତାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମସ୍ତ ଅବଧି ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଠାରୁ ଦେୟ କର ପରିମାଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତି ।

2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ କର ଅବଧି ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ -

- ନଅଟି ମଣ୍ଡଳରେ¹¹, ଜୁନ୍ 2007 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2013 ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଆରସି) ବାତିଲ ହୋଇଥିବା 19 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ମଇ 2009 ଓ ଜାନୁଆରୀ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଆରସି ବାତିଲ ହେବା ପରେ 4.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟର ଲୁଚ୍ଚ ପାଇଁ 93 ଟି ମାମଲାରେ ମାର୍ଗପତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ।
- 14 ଟି ମଣ୍ଡଳ¹²ରେ 199 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ 31.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟର ଲୁଚ୍ଚ ପାଇଁ 795 ଟି ମାମଲାରେ ମାର୍ଗପତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ହେଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫାଇଲ୍ କରିନଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ବହନପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଲୁଚ୍ଚକୁ ସନ୍ଧାନ କରିପାରିନଥିଲେ

10 ଅନୁଗୁଳ, ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, କଟକ-II, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଯାଜପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା ।

11 ବାଲେଶ୍ୱର, ବଡ଼ବିଲ, କଳାହାଣ୍ଡି, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର -II, ଭୁବନେଶ୍ୱର -III, ଭୁବନେଶ୍ୱର -IV, କଟକ-II ଏବଂ ଯାଜପୁର ।

12 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, କଟକ-II, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଯାଜପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

ଏବଂ ଅତିରୁ ଡାରିଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରା 40(1) ଓ 44(1) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସାୟାତ୍ମକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହିପରି, ମାର୍ଗପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ 4.15 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭାଗ ଓ ପ୍ରବେଶ କର ପ୍ରଦାନ ହୋଇ ନଥିବାର ସନ୍ଧାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଅତିରୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପରେ ବିଶଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

2.4.11.2 କ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ବିନା ପରତାଳରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ

2012-13 କର ଅବଧି ପାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV ମଣ୍ଡଳରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣରୁ ଅତିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 (2) ଅଧୀନରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଆଉ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଆମଦାନୀ ଅବକାଶରେ ବିକ୍ରି (ଗଭୀର ସମୁଦ୍ର ବିକ୍ରି ଭାବେ ପରିଚିତ) ଦର୍ଶାଇ 123.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଯନ୍ତ୍ରପାତି କ୍ରୟ ଉପରେ 16.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭାଗ ଓ 2.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ଛାଡ଼ି ପାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅତିରୁ ଭାଟିସ୍ ଜରିଆରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, କ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ 2012-13 ବର୍ଷର କର ଅବଧି ପାଇଁ କୌଣସି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ ଯେଉଁଥିରୁ ଉକ୍ତ ଆମଦାନୀ ଅବକାଶରେ ବିକ୍ରିର ସଠିକତା ଜାଣି ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ତେଣୁ କ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ବିନା ପରତାଳରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ହେତୁ ବ୍ୟବସାୟୀଜଣକ ହାସଲ କରିଥିବା କର ଛାଡ଼ି ଦାବିରେ ପ୍ରବୃତ୍ତନାଜନକ କ୍ଷତିର ସମ୍ଭାବନା ସହିତ 19.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ସଙ୍କ୍ରମଣ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିବାର ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।

ମାମଲାଟି ଅତିରୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଡିସେମ୍ବର 2014 ରେ ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ, ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ବିଶଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

2.4.11.3 ପ୍ରବେଶ କରର ସଙ୍କ୍ରମଣ ପ୍ରଦାନ

ଓଇଟି ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 3(2) ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅନୁସୂଚିତ ଭାଗ-II ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଉତ୍ପାଦନ, ଖଣି ଖନନ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କିମ୍ବା ଠିକା କାର୍ଯ୍ୟର ନିଷ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ଉପକରଣ ଓ ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ-II ର ପ୍ରବେଶ ସଂଖ୍ୟା-9 ଅନୁସାରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ।

2012-13 ବର୍ଷରେ କଟକ-II ମଣ୍ଡଳରେ ଅତିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ତାଙ୍କ ଭାଗ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ 17.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ କରିଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର, ଭାଟିସ୍ ଜରିଆରେ ପ୍ରବେଶ କର ରିଟର୍ଣ୍ଣର ସତ୍ୟାପନ ପରେ ଅତିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ 5.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଯନ୍ତ୍ରାଂଶର କ୍ରୟ ଉପରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ପ୍ରବେଶ କର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ମାତ୍ର ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ କିଣିଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ 11.89 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପୁଞ୍ଜିଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ଯାହା ଉପରେ 23.79 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହା ସନ୍ଧାନ କରିପାରି ନଥିଲେ । ଫଳରେ, ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଦ୍ୱାରା 23.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର କରର ସଙ୍କ୍ରମଣ ପ୍ରଦାନ ଜଣାପଡ଼ି ନଥିଲା ।

ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଅତିରୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ବିଶଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

2.4.11.4 ଶାଖା ଅନ୍ତରଣ ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରବେଶ କରର ସ୍ତମ୍ଭ ପ୍ରଦାନ

ଓଇଟି ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 17(3) ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କଲାବେଳେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଅଣାଯାଇଥିବା କିନ୍ତୁ ଓଡିଶା ବାହାରକୁ ବିକ୍ରୟ ବିନା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ପଠାଯାଇଥିବା ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ବିୟୋଗ ହେବ ।

ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡିକର ଭାଟିସ୍ ଜରିଆରେ ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV ମଣ୍ଡଳର ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ 2012-13 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରବେଶ କର ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ 27.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରକୁ ଆଣିଥିବା ଏବଂ ସେହିପରି ଭାବରେ ଓଡିଶା ବାହାରକୁ ବିକ୍ରି ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ପଠାଇଦେଇଥିବା ଦର୍ଶାଇ ବିୟୋଗ ଦାବି କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭାଟ୍ ରିଟର୍ଣ୍ଣରୁ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ସମ୍ପ-31 ରେ ବିକ୍ରି ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ଶାଖା ଅନ୍ତରଣ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ରୂପେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରକୁ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦାଖଲ କରିଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ମଧ୍ୟ ଏପରି କୌଣସି କଥା ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, ନିମ୍ନତମ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ 27.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ନିସ୍ତାରଣର ସନ୍ଧାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ମାମଲାଗୁଡିକ ଅଡିଟ୍ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହାର ବିଶଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

2.4.11.5 ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଅଳ୍ପ କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରବେଶ କରର ନିସ୍ତାରଣ

ରଞ୍ଜାମ-II ମଣ୍ଡଳରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦାଖଲ କରିଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ 120.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ କରିଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଭାଟିସ୍‌ରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ମାର୍ଚ୍ଚପତ୍ର ଉପଯୋଗର ବିଶଦ ବିବରଣୀର ସତ୍ୟାପନ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 163.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ କିଣିଥିଲେ । ଏହା ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ 43.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟର କ୍ରୟ ସଂଗୋପନ କରିଥିଲେ ଯାହା ଉପରେ 43.01 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ଧାନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ମାମଲାଟିକୁ ଅଡିଟ୍ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିବରଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପରେ ଏହାର ବିଶଦ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

2.4.11.6 ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡିକର ଉପସ୍ଥାପନା ନହେବା

ଓଭାଟ୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 33, ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 7 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ, ଛାତ କରାଯାଇ ନଥିଲେ, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ । ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡିକ ଦାଖଲ ନହେଲେ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯଥା ନିଲମ୍ବନ ଓ ବାତିଲ ଆଦି ହେବାର ବିଧାନ ଅଛି ।

ଭାଟିସ୍ ତାତ୍କାଳିନୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡିକର ଦାଖଲ ନ ହେବାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ମାମଲାଗୁଡିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା । ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ:-

- 15 ଟି ମଣ୍ଡଳରେ 7,640 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜାନ୍ତୁଆରୀ 2010 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କର ଅବଧି ପାଇଁ ଓଭାଟ୍ /ଓଇଟି/ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ମାସିକ/ ଚତୁର୍ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡିକୁ ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରି ନଥିଲେ ।

- ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳ¹³ରେ 724 ଜଣ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅତିବ୍ ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ଏବଂ ଏହା ପୂର୍ବ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ମାସିକ/ ଟ୍ରେମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକୁ ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ ।
- 10 ଟି ମଣ୍ଡଳ¹⁴ରେ ଓଭର/ ଓଭର/ ସିଏସ୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ 94 ରୁ 95 ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟବସାୟୀ 2010-13 ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଶଦ ବିବରଣୀ ମୁତାବକ ତାଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ ।

ବର୍ଷ	ମୋଟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରତିଶତ
2010-11	48,632	46,400	95.41
2011-12	63,562	60,050	94.47
2012-13	70,060	66,084	94.32

ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷିତ ହିସାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା କାରବାରର ବିଶଦ ବିବରଣୀକୁ ପରତାଳ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ଏହି ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକୁ ଦାଖଲ କରି ନଥିବାରୁ ସେମାନେ ଯାଞ୍ଚର ପରିସୀମା ବାହାରେ ରହିଥିଲେ । ମାସିକ/ଟ୍ରେମାସିକ କର ଅବଧି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରି ନଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ଏତେ ବିରାଟ ସଂଖ୍ୟାର ସ୍ଥିତି କର ପ୍ରଶାସନ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ସହ ଅନ୍ୟ ଖଳ ଆଚରଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇପାରେ ।

ମାସିକ / ଟ୍ରେମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଦାନ ନହେବାର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିବ୍ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିବରଣୀ ପାଇଲା ପରେ ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

2.4.12 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂକ୍ରିୟା

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଇନ୍, ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଯଥୋଚିତ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାପାଇଁ ଅଭିଲକ୍ଷିତ । ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରବଞ୍ଚନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ନିରାକରଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ତତ୍ପୂର୍ବ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ସେବା ତଥା ଶୁଳ୍କ ତଥା କର ଫାଙ୍କି ବିରୋଧରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିରାପତ୍ତ ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମୂହ ମଧ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ତଥା ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ପଦ୍ଧତିର ସୃଷ୍ଟିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେଉ ନଥିବାର ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା । ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ରିପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ଗାଇଡ୍ ଲାଇନ୍ ମଧ୍ୟ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା, ଯାହା ଗୋଟିଏ ସଂସ୍ଥାର ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗ, ବିଭାଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ନଥିଲା ।

13 ବାଲେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଯାଜପୁର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।
 14 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଯାଜପୁର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

2.4.13 ଉପସଂହାର

ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରେ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 463.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭାର୍ଗ, ସିଏସ୍‌ଟି ଓ ପ୍ରବେଶ କର ନିଷ୍କାରଣକୁ ସନ୍ଧାନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ମିଳିଥିଲା । ମନୋନୀତ ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ, ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ନିୟମ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । କରର ରିଆଡି/ଛାଡ ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣାପତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ବେଳେ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବାତିଲ ହୋଇଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରୁ ନଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସଂଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ମାର୍ଗପତ୍ରର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡି ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିବା କ୍ରୟ ଓ ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଅନ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିବା କାରବାର ସହ ପରତାଳ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ, କରର ଅଳ୍ପ ପ୍ରଦାନକୁ ସନ୍ଧାନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଦେୟ କରର ବିଳମ୍ବିତ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁଧ ଓ ଜାରିମାନା ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନଥିଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂପର୍କର ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

2.5 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ଅତିର୍ ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କର ରେଞ୍ଜ/ ମଣ୍ଡଳ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ଓଡିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଏବଂ ଓଡିଶା ପ୍ରବେଶ କର ସମନ୍ୱୟ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରି ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ମାମଲାରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀର ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଦ୍ୱାରା କର, ସୁଧ ଏବଂ ଜୋରିମାନା କମ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା, ଯାହା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା । ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଏବଂ ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହିଭଳି ଟ୍ରେଡି ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଅଧିକାଂଶ ଟ୍ରେଡିର କେବଳ ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେଉ ନଥିଲା, ବରଂ ଆଉ ଏକ ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ଧାନ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ଓଡିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର

2.6 ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ପଠିତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଳନ/ ଅନୁପାଳନ ନହେବା

ଓଡିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ (ଓଡିଏଟି), 2004 ଓ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ:

- ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ(ଏଏ) କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା ପରିଦର୍ଶନ ରିପୋର୍ଟ(ଏଡିଆର) ଆଧାରରେ ସମୀକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ କରାଯିବ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କର(ଆଇଟିସି) ଜନିତ ପ୍ରାପ୍ୟ ଜମାର ସମାନ୍ତରାଳ ପୂର୍ବକ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର (ଟିଟିଓ) ର ସଠିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା;
- ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରିବା;
- ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସାରେ କର/ସୁଧ/ଜୋରିମାନାର ଦାବି ତଥା ସଂଗ୍ରହ କରିବା; ଏବଂ
- ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷିତ ହିସାବ ଉପରେ ପ୍ରମାଣିତ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ତମ ମହଜୁଦ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର ଅବଧି ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ କରାଯିବ ସମୟରେ ଉପରୋକ୍ତ କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ପଠିତ ସମୟାନୁକ୍ରମେ ଜାରି ହେଉଥିବା ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରି ନଥିଲେ, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

2.6.1 ସମୟୋପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାରମ୍ଭ ନ କରିବା ହେତୁ ସରକାରୀ ଦେୟ ଅନାଦାୟ

ଓଡିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38 ସହ ପଠିତ ଓଡିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ନିୟମାବଳୀ 2005 ର ନିୟମ 40 ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ହେବ ଏବଂ ଯେଉଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ କୌଣସି ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଯଥା- ଗଣନା ଅଖୁଣ୍ଟ, କର ଏବଂ ସୁଧ ହାରର ଭ୍ରମାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ, ଦ୍ରବ୍ୟର ନିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କର ଜନିତ ପ୍ରାପ୍ୟ ଜମା (ଆଇଟିସି) ର ଅତ୍ୟଧିକ ଦାବି ଏବଂ ସଙ୍କ୍ରମଣ କର ପୈଠ ଇତ୍ୟାଦି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେବ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକମାନଙ୍କ କର ଏବଂ ତଦୁପରି ସୁଧ ନୋଟିସରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ପୈଠ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଇ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ ।

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା-41 ସହ ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 41 ଅଧୀନରେ ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଯଦୁକ୍ତ ଚୟନ କିମ୍ବା ଆଶଙ୍କା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପଛତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ମାନଦଣ୍ଡ ଭିତ୍ତିରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଅନ୍ତରାଳ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମାକ୍ଷା କାଳକ୍ରମକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ ପଞ୍ଜିକୃତ କିମ୍ବା ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର କର ସମାକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଚୟନ କରିପାରିବେ । ତା’ ଛଡା ରେଞ୍ଜ/ ମଣ୍ଡଳର ଯେକୌଣସି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ କୌଣସି ମାମଲାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ଯଦି ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ତେବେ ରାଜ୍ୟ ରାଜସ୍ୱର ସ୍ୱାର୍ଥ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ କର ସମାକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ ଯଦି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରୁ ନଥାନ୍ତି ଏବଂ ନିଜ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମିଥ୍ୟା ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି, ତେବେ ପଞ୍ଜିକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ନିଲମ୍ବନ କିମ୍ବା ରଦ୍ଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀ 1957 ର ନିୟମ 22 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 34 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ବିଷୟ ଯାହା ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରତି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଏବଂ ଯଦି ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ନିମିତ୍ତ କୌଣସି ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥାଏ, ତେବେ ଉପରୋକ୍ତ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ଯଥୋଚିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ବର୍ଷ 2012-13 ରେ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଦୁଇଟି ମଣ୍ଡଳ¹⁵ରେ ରୂଡାନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ, ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା (ନଭେମ୍ବର ଓ ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ ନଅ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ କୁମାରତ ଭାବେ ଏକ ମାସରୁ 36 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରୁ ନଥିଲେ କିମ୍ବା କର ଦେୟ ପୈଠ କରୁ ନଥିଲେ । ତଥାପି, ପଞ୍ଜିକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏ ବିଷୟ ସନ୍ଧାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ନିଲମ୍ବନ / ରଦ୍ଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲେ । ଯଦିଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ନିଲମ୍ବିତ / ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କର ସମାକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ 282 ଦିନରୁ 1,390 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ହେଲେ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । ଫଳରେ 2012-13 ବର୍ଷରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦ୍ୱାରା ରୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା କର (7.63 କୋଟି ଟଙ୍କା), ସୁଧ (1.24 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଜୋରିମାନା (9.50 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବାବଦକୁ ମୋଟ 18.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ନୋଟିସ୍ ତିନି ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ୍ ଠିକଣା ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁଁ ଜାରି କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଛଅ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲଟକା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି, ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ 18.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ଦେୟ ଅନାଦାୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଅତିର୍ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ରାଉରକେଲା-I ବାଣିଜ୍ୟ କର ମଣ୍ଡଳର ଉପାୟୁକ୍ତ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ସାକାର କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏଭଳି ବ୍ୟତିକ୍ରମର ପୁନରାବୃତ୍ତି ନହେବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କର ଆଦାୟ ମକଦ୍ଦମା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ତତ୍କାଳ ପ୍ରାରମ୍ଭ କରାଯିବ ବୋଲି ସେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ରାଉରକେଲା-II ବାଣିଜ୍ୟକର ମଣ୍ଡଳର ଉପାୟୁକ୍ତ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କର ଆଦାୟ ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସୂଚୀ-E ଅନୁସାରେ ଫର୍ମ-2 ଲଟକା ଜାରି ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଅଛି । ସେ

15 ଡିସେମ୍ବର, ରାଉରକେଲା-I ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

ଏକଥା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚହସିଲଦାର ରାଜଗାଙ୍ଗପୁରକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅତିର୍ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏ ବିଷୟଟିକୁ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଏବଂ ମଇ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲା । ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.6.2 ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ରୁଚ୍ଛିର ଆୟ ଉପରେ କରର ସମ୍ଭାରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର (ଭାର୍) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9 ଅଧୀନରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିବା କ୍ରୟ/ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଆରୋପଣ କରାଯିବ । ଓଡ଼ିଶା ଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା-2(45) ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ ଶବ୍ଦର ସମ୍ପା ନିରୂପଣ କରାଯାଇଅଛି ଯେଉଁଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ରୁଚ୍ଛି ନିର୍ବାହରେ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀର ଗୁଣ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ ଧାରା-2 (56) ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମ୍ପା ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ମୋଟ କାରବାରରୁ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରବାରକୁ ବାଦ ଦେଲେ ଅବଶିଷ୍ଟ କାରବାରକୁ କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର (ଟିଟିଓ) ବୋଲି ଧରାଯାଏ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀ ସେହି କାରବାର ଉପରେ କର ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ । କାର୍ଯ୍ୟ ରୁଚ୍ଛି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଓଡ଼ିଶା ଭାର୍ ନିୟମାବଳୀ 2005 ର ନିୟମ -6(e) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସମୁଦାୟ ଆୟରୁ ଶ୍ରମ ଓ ସେବା ବାବଦ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟୟକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ, କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବ । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଠିକାଦାର ଶ୍ରମ ଓ ସେବା ବାବଦକୁ କରିଥିବା ବ୍ୟୟ ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟରୁଚ୍ଛିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ କିମ୍ବା ସଂଗ୍ରହ ହିସାବ କିତାବ ନଥିବୁ ଉକ୍ତ ବ୍ୟୟ ସମକ୍ଷରେ ସଠିକ୍ ଜାଣି ନହୁଏ, ତେବେ ଶ୍ରମ ଓ ସେବା ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟୟ, ଓଡ଼ିଶା ଭାର୍ ନିୟମାବଳୀ ସଂଲଗ୍ନ ପରିଶିଷ୍ଟରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ପରିଶିଷ୍ଟର କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା-8 ଅନୁଯାୟୀ ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ଉପକରଣ, ସରଞ୍ଜାମ, ପ୍ଲାଷ୍ଟ ମେସିନାରୀ ପାଇଁ ସେବା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୋଟ ଆୟର 90 ପ୍ରତିଶତ ଶ୍ରମ ଓ ସେବା ଦେୟ ବାବଦକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯିବ । ଓଡ଼ିଶା ଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା-42(5) ଅଧୀନରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ଦୁଇଗୁଣ ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଓଡ଼ିଶା ଭାର୍ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ-B ର ଭାଗ-III ଅଧୀନରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାମଗ୍ରୀ ହୋଇନଥିବା ଯୋଗୁଁ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ସରଞ୍ଜାମ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 12.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଏବଂ ତତ୍ପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

ଜୁନ୍ 2013 ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର-I ମଣ୍ଡଳର ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବୁ ଯାହା କଲାବେଳେ ଅତିର୍, ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଜଳ ବିଶୋଧକ ମେସିନ, ଭାଲ୍ୟୁମ୍ କ୍ଲିନର ମେସିନ ଆଦିର ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା କରୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅପ୍ରେଲ 2007 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2011 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା ରୁଚ୍ଛି ବାବଦକୁ 13.55 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରାୟ ରାଶି କରଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ପରିପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା କାରବାର ବାବଦ ମୋଟ ଆୟ 20.27 କୋଟି ଟଙ୍କାର 68 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ତେବେ ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର 0.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ମୋଟ କାରବାର 9.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର 10 ପ୍ରତିଶତ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଏବଂ ମୋଟ 1.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ପୈଠ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅପ୍ରେଲ 2007 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ଅବଧି ନିମନ୍ତେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ମୋଟ କାରବାର 29.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର 10 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ 2.99 କୋଟି ଟଙ୍କା କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 0.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ଆରୋପଣ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଅପ୍ରେଲ 2007 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2011 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଶ୍ରମ ଓ ସେବା ଦେୟକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରି ସାରିଥିଲେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତାହାକୁ 10 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଯୋଗୁଁ 11.53 କୋଟି ଟଙ୍କାର କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ସହ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ 1.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ସମ୍ଭାରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) ଯେ, ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ କେବଳ ସେବା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରମ ଓ ସେବା ଦେୟ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଲଗ୍ନ ପରିଶିଷ୍ଟ କ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା 8 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ଏହିଭଳି ଉଭୟ ଅତିବ୍ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନାୟକ ନଥିଲା କାରଣ ଜାନୁଆରୀ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ମୋଟ କାରବାରର 68 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ନିଜର କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଥିଲା ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 6(e) ଅନୁସାରେ ପରିଶିଷ୍ଟରେ ବିନିର୍ଦ୍ଧିତ ଶ୍ରମ ଓ ସେବା ଦେୟ ବାବଦ ବିୟୋଗ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଘୋଷିତ କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାରକୁ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅତିବ୍ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ ଏ ବିଷୟଟିକୁ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉଭୟ ଅପେକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.6.3 ନିମ୍ନତର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କର ଓ ଜୋରିମାନା ସଞ୍ଚାରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁସୂଚୀ-B ର ଭାଗ-III ଅଧୀନରେ ସୂଚୀରେ ବିନିର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇନଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 12.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ତତ୍ପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଧାରା 42(5) ଅଧୀନରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ସମାନ ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ସ୍ୱରୂପ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ମୃଦୁ ଇସ୍ତଫାରେ ନିର୍ମୂଳ ଗ୍ରାହକ, ଫାଟକ, ସର୍ବର୍ ଏବଂ ଝରକା ଇତ୍ୟାଦି ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକ ଅବିନିର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅନୁସୂଚୀ-B ର ଭାଗ-III ଅଧୀନରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 12.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଓ ତତ୍ପରେ ଅବଧି ନିମନ୍ତେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ ।

ଗଞ୍ଜାମ-I ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ମୃଦୁ ଇସ୍ତଫା ଗ୍ରାହକ, ଗେଟ୍, ସର୍ବର୍ ଓ ଝରକା ଇତ୍ୟାଦି ଫେବୃକେସନ ଓ ବିକ୍ରିରେ ନିୟୋଜିତ ଥିବା ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଅପ୍ରେଲ 2010 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଅବଧି ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ 27 ଡିସେମ୍ବର 2012 ରେ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 29.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମୋଟ କରଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେହେଁ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରବାରର ପରିମାଣ 10.97 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପରେ 12.5 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଋଚି ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତାହା ପର ଅବଧିର କାରବାର ପରିମାଣ 18.77 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପରେ 13.5 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଋଚି ପ୍ରତିଶତ କର ଆରୋପଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ 2.64 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 5.28 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ମଇ 2014 ରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସକାଶେ ମାମଲାଟିକୁ ପୁଣି ଖୋଲା ଯାଇଥିଲା । ରୂପାନ୍ତ ଉଭୟ ଅପେକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.6.4 ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଧାରା 42 (1) ସହ ପଠିତ ଧାରା 42 (5) ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର ସମାକ୍ଷା ଫଳରେ କୌଣସି ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଯଥା କ୍ରମ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଭୟର ସଂଗୋପନ, ନିବେଶ କର ଜମା ଦାବି ସମେତ ତୃଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ବିୟୋଗ ଦାବି, କର ଫାଙ୍କି କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ କର ଦାୟକ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଭଳି ଅଧିକାରୀଙ୍କ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଆଦିର ସମ୍ପାନ ହୁଏ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଯେଉଁଥିରେ କି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିରିକ୍ତ କର ପରିମାଣର ଦୁଇ ଗୁଣା ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ଥାଏ ।

ଜୁଲାଇ 2013 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ମଣ୍ଡଳ¹⁶ରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଅପ୍ରେଲ 2007 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କର ଅବଧି ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (ଜାନୁଆରୀ 2012 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2012 ମଧ୍ୟରେ) ରୂଡ଼ାନ୍ତ କଲାବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଧିନିୟମର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ 3.27 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂଡ଼ାନ୍ତ କଲା ବେଳେ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନଥିଲେ । ଫଳରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିରିକ୍ତ କର ପରିମାଣର ଦୁଇଗୁଣା ସ୍ୱରୂପ 6.54 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ରାଉରକେଲା-I ମଣ୍ଡଳର ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରାଯାଇ 0.99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗଜପତି ମଣ୍ଡଳର ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ଦାବି ଅନୁଯାୟୀ 0.11 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ଯେଠି କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ବଲପୁର ମଣ୍ଡଳର ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବାବଦରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଅଗ୍ରେନୀତ ନିବେଶ କର ଜମା ତାଙ୍କର ବିକ୍ରି ସଂଗୋପନ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା କର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଥିଲା ଯାହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କର କର ଦେୟ ଶୂନ୍ୟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସରକାରଙ୍କର ଏ ଉତ୍ତର ସମର୍ଥନୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଧାରା 42(5) ଅନୁସାରେ ବିକ୍ରି ସଂଗୋପନ ଉପରେ ଯେଉଁ ଅତିରିକ୍ତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ତା ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ମଣ୍ଡଳ ବାବଦରେ ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.6.5 ଅକ୍ରିମ ମହଜୁଦ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ 1 ଜୁନ୍ 2008 ଠାରୁ ପ୍ରଭାବୀ ହୋଇଥିବା ଧାରା 65(1-a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ, ଯିଏ କି କର ଯେଠି ନିମନ୍ତେ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଧାରା 65(1) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର ହିସାବ ସମାକ୍ଷିତ କରାଇବାକୁ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି, ସେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ସମାପ୍ତ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ବିହିତ ରୀତି ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ଅକ୍ରିମ ମହଜୁଦ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କଠାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବେ । ଅଧିନିୟମରେ ପୁନଶ୍ଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଯଦି ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ତାଙ୍କର ଅକ୍ରିମ ମହଜୁଦ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ ବିହିତ ରୀତି ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ, ତାଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଯୁକ୍ତଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଳମ୍ବିତ ଦିନ ପାଇଁ ଏକ ଶହ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରିବେ ।

ଡିସେମ୍ବର 2013 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ 12 ଟି ମଣ୍ଡଳ¹⁷ରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଣ୍ଡଳ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କର ଅକ୍ରିମ ମହଜୁଦ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ ଗ୍ରହଣ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ନଥିବାରୁ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ (ଭାଟିସ୍) ରୁ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟରୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ମୋଟ 6,150 ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 6,111 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 2011-12 ବର୍ଷର ଅକ୍ରିମ ମହଜୁଦ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ, 30 ଜୁନ୍ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଦାଖଲ କରିବାର ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଉପସ୍ଥାପିତ କରି ନଥିଲେ । ଉପସ୍ଥାପନର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖଠାରୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା 549 ରୁ 630 ଦିନ ଯାଏ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି, ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅକ୍ରିମ ମହଜୁଦ ସାମଗ୍ରୀର ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କରି ନଥିବାରୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମାନେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଆରମ୍ଭ କରି ନଥିଲେ ।

16 ଗଜପତି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ରାଉରକେଲା-I, ରାଉରକେଲା-II ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ମଣ୍ଡଳ ।
 17 ଅନୁଗୁଳ, ବରଗଡ଼, ଭଞ୍ଜନଗର, ବଲାଙ୍ଗିର, ବେଞ୍ଚାନାଳ, ଗଞ୍ଜାମ-I, ଗଞ୍ଜାମ-II, କଳାହାଣ୍ଡି, ନୂଆପଡ଼ା, ରାୟଗଡ଼ା, ସମ୍ବଲପୁର-I ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର-II ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା (ଡିସେମ୍ବର 2013 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଗ୍ରହଣ କରି ତଦନୁସାରେ ଅନୁପାଳନ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯିବ ବୋଲି ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ମଇ 2014 ରେ ଏ ବିଷୟରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.6.6 ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ ଉପରେ ପ୍ରମାଣିତ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନରେ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା

ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମ 2004 ର ଧାରା 65 ସହ ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ନିୟମାବଳୀ 2005 ର ନିୟମ 73 ଅଧୀନରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ମୋଟ କାରବାର ଗୋଟିଏ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ ସେ ସେହି ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବକୁ କୌଣସି ଚାର୍ଟର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ/ କଣ୍ଟ୍ରୋଲିଂ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ କରାଇ ଉକ୍ତ ରିପୋର୍ଟର ଏକ ଅବିକଳ ନକଲ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର 31 ଅକ୍ଟୋବର ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶାର ବାଣିଜ୍ୟ କର କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 ରେ ବିହୀତ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ପାଇଁ ଓ ମଣ୍ଡଳ ସ୍ତରରେ ସେହି ହିସାବର ସମସ୍ତାନ୍ତରାୟ ଦାଖଲକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ତଥା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ କର ସମାକ୍ଷା ବେଳେ ଏକ ସୂଚନା ସରୁପ କାମରେ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅଧିନିୟମରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଏହି ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି ନିମନ୍ତେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଳମ୍ବିତ ଦିନ ପାଇଁ 100 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରିବେ ।

ଜୁନ୍ 2013 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ ଭାଟିସ୍ତରୁ ଉଚ୍ଚତ ଡିଏ ଏବଂ 37 ଗୋଟି ମଣ୍ଡଳ¹⁸ ରେ ଥିବା ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ପୂର୍ବ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2011-12 ରେ ମୋଟ କାରବାରର ପରିମାଣ 40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଥିବା 7,262 ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବର ପ୍ରମାଣିତ ରିପୋର୍ଟର ନକଲ ଗୁଡ଼ିକ (ସିଏଏଏ) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ । ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ ରିପୋର୍ଟର ନକଲ ଦାଖଲରେ 239 ଦିନରୁ 507 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ ନ କରିଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁତାବକ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ।

ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ଜୁନ୍ 2013 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ଏହାର ଅନୁପାଳନ ଉପଲକ୍ଷ କରାଇବା ନିମନ୍ତେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ମଇ 2014 ରେ ଏ ବିଷୟରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଅବଗତ କରିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

18 ବଡ଼ବିଲ, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଭଞ୍ଜନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-I, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, କଟକ-I-କେନ୍ଦ୍ର, କଟକ-I-ସହର, କଟକ-I-ପୂର୍ବ, କଟକ-II, କଟକ-ପଶ୍ଚିମ, ଦେବଗଡ଼, ଦେଙ୍କାନାଳ, ଗଞ୍ଜାମ-I, ଗଞ୍ଜାମ-II, ଜଗତସିଂହପୁର, ଯାଜପୁର, ଜଟଣୀ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର, ମାଲକାନଗିରି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ନୂଆପଡ଼ା, ପୁଲକାଣୀ, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା-I, ରାଉରକେଲା-II, ସମଲପୁର-I ଏବଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର

2.7 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନା/ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ପାଳନ/ ଅନୁପାଳନ ନହେବା

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ 1956 ଓ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ସହ ପଠିତ ସମୟକୁ ସମୟ ଜାରି ହୋଇଥିବା ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଆଦେଶ ଅବସ୍ଥା କରେ ଯେ:-

- (i) ସମାକ୍ଷା ପରିଦର୍ଶନ ରିପୋର୍ଟ (ଏଭିଆର) ଆଧାରରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କୃତାନ୍ତ ହେବା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କାଳରେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଅବଧାରିତ କରଯୋଗ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (ଏନ୍‌ଟିଓ) ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇଥିଲେ ବିହିତ ସାଧାରଣ ହାରରେ କିମ୍ବା ରିଆର୍ଡି ହାରରେ କରର ସଠିକ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଗ୍ରହଣୀୟ ନିବେଶ କର ଜମା (ଆଇଟିସି) ର ସମାପ୍ତକାଳ କରିବା;
- (ii) ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କର ଦାୟ ଅବଧାରିତ କରିବା ସମୟରେ ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ବିହିତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଦୁରୁପଯୋଗ ପାଇଁ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।

ଅତିରିକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ତୁଟାନ୍ତ କରିବା ବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ପଠିତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନା / ଆଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକର ପାଳନ କରିନଥିଲେ ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

2.7.1 ଟୁର୍ଟିପୂର୍ଣ୍ଣ କରହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ସ୍ୱଳ୍ପ କର ଆରୋପଣ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ସିଏସ୍‌ଟି) ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 8(2) ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଆକ୍ରମ ରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ , ଯାହା ବୈଧାନିକ ଘୋଷଣା ଫର୍ମ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇନଥିବ, ତା ଉପରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 10 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟର କର ଯାହା ଅଧିକ ହେଉଥିବ, ସେହି ହାରରେ କର ଲାଗୁ ହେବ । ତେବେ, 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା କର ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । କାଜୁ ବାଦାମ ଓ କାଜୁ ଶସ ଓଡ଼ିଶା ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ-B ର ଭାଗ-III ଅଧୀନରେ 29 ପେଟ୍ଟୋରୀ 2008 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 12.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ତାହାପରେ ଉକ୍ତ ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ-II ର ଦରଜ 25A ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଋରି ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ସିଏସ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀ ନିୟମ-12 (3) (ଘ) ଅଧୀନରେ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର ପରିମାଣର ସମାନ ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

କୋରାପୁଟ ମଣ୍ଡଳରେ ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାହା ବେଳେ ଅତିରିକ୍ତ ଫେଟ୍ଟୋରୀ 2014 ରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, 1 ଜୁଲାଇ 2006 ରୁ 29 ଫେଟ୍ଟୋରୀ 2008 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କର ଅବଧି ପାଇଁ ଛଅ ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 2.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାଜୁ ବାଦାମ ଓ କାଜୁ ଶସ ଆକ୍ରମରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରି/ ରପ୍ତାନୀ ଜରିଆରେ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଉକ୍ତ ଆକ୍ରମରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରି/ ରପ୍ତାନୀ ସମର୍ଥନରେ ଘୋଷଣା ଫର୍ମ-C କିମ୍ବା ଫର୍ମ-H ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହାକୁ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରି ଭାବେ ଗଣ୍ୟ କରିଥିଲେ ହେଁ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରି କାରବାର ଉପରେ 12.5 ପ୍ରତିଶତ କର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଋରି ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 10 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ, 8.5 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 2.5 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ କର ଭାବେ 13.11 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଂଗ୍ରାହଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ 26.22 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର କହିଲେ (ମଇ 2014) ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କୁ 39.34 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଦାବି (କର ବାବଦକୁ 13.11 ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ବାବଦକୁ 26.23 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଜରିଆରେ କରାଯାଇଛି ।

2.7.2 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧୀନ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ

ସଂଶୋଧିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର(ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀ 1957 ର ନିୟମ 10(3) ସହ ପଠିତ ନିୟମ 12(3) (a), (e) ଏବଂ (f) ଅନୁଯାୟୀ 6 ଜୁଲାଇ 2006 ଠାରୁ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର ସମାକ୍ଷା ଫଳରେ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ଉଭୟ ସଂଗୋପନ, ବିୟୋଗର ତୃତୀୟ ଦାବି, କର ଫାଙ୍କ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର କର ଦାୟତ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଆଦିର ସନ୍ଦାନ ହୁଏ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଏବଂ ନିୟମ 12 ର ଉପନିୟମ (3)(g) ଅନୁସାରେ କରର ଦୁଇଗୁଣ ପରିମାଣ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ହୁଏ ।

ଜୁଲାଇ 2013 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ରେଞ୍ଜ¹⁹ ଓ ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ମଣ୍ଡଳ²⁰ର ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାହା କଲାବେଳେ ଅତିରିକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 44 ଗୋଟି ମାମଲାରେ 39 ଜଣ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର 1 ଅପ୍ରେଲ 2005 ରୁ 30 ଜୁନ୍ 2012 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କର ଅବଧି ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୁଡାକ୍ତ କଲାବେଳେ, ହିସାବ ବହି ଓ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ବିନା ସମର୍ଥନରେ ରିଆଡି ଉପଭୋଗ କରିଥିବା ହେତୁ 5.88 କୋଟି ଟଙ୍କାର କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା କର ଉପରେ 11.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିରିକ୍ତ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ କହିଲେ (ଜୁଲାଇ 2013 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ପରେ ଏହାର ଅନୁପାଳନ ଉପଲକ୍ଷ କରାଯିବ । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ରେଞ୍ଜର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନଭେମ୍ବର 2013 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଯଥୋଚିତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରେ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ପୁନଃ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

ଅତିରିକ୍ତ ମଇ 2014 ରେ ଏ ବିଷୟଟିକୁ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.7.3 ରିଆଡି କର ହାରର ଅନିୟମିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଯୋଗୁଁ କରର ସ୍ୱଚ୍ଛାରୋପଣ

ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ 1956 ର ସମୟକୁ ସମୟ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ ଯଦି କୌଣସି ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟର ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଘଟେ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ସମୟରେ ଦସ୍ତାବିଜ ଅନ୍ତରଣ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟର ସବୁ କ୍ରୟ/ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ଉକ୍ତ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବ୍ୟାପାର କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ ଅବକାଶରେ ଘଟିଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଧାରା 8(4) ସହ ପଠିତ ସିଏସ୍‌ଟି(ପଞ୍ଜିକରଣ ଓ କାରବାର) ନିୟମାବଳୀ, 1957 ର ନିୟମ 12(1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ରିଆଡି କର ହାରରେ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଫର୍ମ ‘C’ ରେ କ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥାବିଧି ପୂରଣ ଓ ଦସ୍ତଖତ କରାଇ ଏକ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଯଥାବିଧି ବିହିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଉପଲକ୍ଷ କରାଇବେ । ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ 1956 ର ଧାରା

19 ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ରେଞ୍ଜ ।
20 ବରଗଡ଼, ଗଜପତି, ଗଞ୍ଜାମ-II, ରାଉରକେଲା-I ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II ।

୪(2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ, କୌଣସି ଅଘୋଷିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରି ଯଦି ଫର୍ମ 'C' ଘୋଷଣାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ ହୋଇ ନଥାଏ, ତେବେ ତାହା 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 10 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ଠାରୁ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । “କରୁଗେଟେଡ୍ ବାକ୍ସ” ଏବଂ “ଲାଇନେଟେଡ୍ ଆବରଣ” ଓଡ଼ିଶା ଭାଗ୍ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ-B ର ଭାଗ-II ର ଦରଜ ସଂଖ୍ୟା-83-“ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ପ୍ୟାକିଙ୍ଗ୍ ସାମଗ୍ରୀ” ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବାରୁ ଏହା ଋଷି ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ । ପୁନଶ୍ଚ, ସିଏସ୍‌ଟି(ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 12 (3) (g) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର ପରିମାଣର ସମାନ ଦୁଇଗୁଣ ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

7 ଜୁଲାଇ 2006 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 କର ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ରାୟଗଡ଼ା ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ଯେ “କରୁଗେଟେଡ୍ ବାକ୍ସ ଏବଂ ଲାଇନେଟେଡ୍ ଆବରଣ” ଉତ୍ପାଦନ ବ୍ୟବସାୟରେ ନିୟୋଜିତ ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ 5.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ହୋଇଥିବାରୁ 'C' ଫର୍ମ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଆଧାରରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ରିଆଡି କର ଦାବି କରିଥିଲେ । ଘୋଷଣାପତ୍ର ଫର୍ମ ଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ କରି ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ 7 ଜୁଲାଇ 2006 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ମଧ୍ୟରେ 3.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିକ୍ରି ଉପରେ ଆଠ ଗୋଟି 'C' ଫର୍ମ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଆଧାରରେ ରିଆଡି କର ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶାରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଘୋଷଣା ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ 3.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିକ୍ରି କାରବାର ଉପରେ ଋଷି ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଇଥିଲେ । ଫଳରେ 16.63²¹ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଂଗ୍ରହପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ 33.25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ମାମଲାଟିର ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପରେ ତା'ର ଫଳାଫଳ ଅତିର୍‌କୁ ଜଣାଇବେ ବୋଲି ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ।

ଅତିର୍ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଉକ୍ତ ବିଷୟଟିକୁ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.7.4 ଘୋଷଣାପତ୍ରର ଦୁରୁପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ ଧାରା 8 ଅଧୀନରେ ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଫର୍ମ 'C' ଘୋଷଣାପତ୍ର ସମର୍ଥନରେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ ରିଆଡି କର ହାରରେ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ, ଯାହା ତାଙ୍କର ପଞ୍ଜୀକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବ ଏବଂ ଏହା ପୁନଃବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କିମ୍ବା ଦୂରସଞ୍ଚାର ନେଟ୍‌ୱାର୍କରେ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ଅଭିଳକ୍ଷିତ ଥିବ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଯଦି ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ତାଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିବା କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟ କରୁଥିବା ସମୟରେ ମିଥ୍ୟା ସୂଚନା ଦେଇଥାନ୍ତି, ସେ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଦାୟୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ସିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଧାରା 10A ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି ନିମନ୍ତେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି, ଫର୍ମ 'C'

21 2006-07 ବର୍ଷ ପାଇଁ 1,60,26,175 ଟଙ୍କା ଉପରେ ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ କର (10-2) ହାରରେ କର ପରିମାଣ 12,82,094 ଟଙ୍କା + 2007-08 ଓ 2008-09 ବର୍ଷ ପାଇଁ 1,90,20,882.80 ଟଙ୍କା ଉପରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ କର (4-2) ହାରରେ କର ପରିମାଣ 3,80,417 ଟଙ୍କା = 16,62,512 ଟଙ୍କା ।

ଘୋଷଣାପତ୍ର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ କରର ଦେବ ଗୁଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିମାଣର ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ । ଟିଏମ୍‌ଟି ଲୁହାଛତ ଏବଂ ଆଲକାତରା ପିରୁ (ତରଳ) ଓଡିଶା ଭାଗ୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଋଚି ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

6 ଜୁଲାଇ 2006 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 କର ଅବଧି ନିମନ୍ତେ କଳାହାଣ୍ଡି ମଣ୍ଡଳରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଆଲୁମିନା ଉତ୍ପାଦନରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2007 ଠାରୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ‘C’ ଫର୍ମ ଘୋଷଣାର ଉପଯୋଗ ହିସାବ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଅପ୍ରେଲ 2008 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2008 ମଧ୍ୟରେ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ବହୁଦିନ ପରେ, ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ର ଆଧାରରେ ରିଆଡି କର ହାରରେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ 32.33 କୋଟି²² ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଟିଏମ୍‌ଟି ଲୁହାଛତ ଏବଂ ଆଲକାତରା ପିରୁ(ତରଳ) କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଟିଏମ୍‌ଟି ଲୁହାଛତ ଏବଂ ଆଲକାତରା ପିରୁ(ତରଳ) କାରଖାନାର ମୂଲଭିତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସଂଯକ୍ତ ଓ କଳର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭର ବହୁତ ଦିନ ପରେ ଏହା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ପଞ୍ଜିକରଣ ଏବଂ କାରବାର) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 13 ଅଧୀନରେ ଏହାକୁ ଉତ୍ପାଦନ ନିର୍ମୂଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଟିଏମ୍‌ଟି ଲୁହାଛତ ଏବଂ ଆଲକାତରା ପିରୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର(ଆର୍‌ସି) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା ଏବଂ ବହୁ ବିଳମ୍ବରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଅପ୍ରେଲ 2009 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ଉଚ୍ଚ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର(ଆର୍‌ସି) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ଏସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ର ଆଧାରରେ ରିଆଡି କର ହାରରେ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ ଏବଂ ଘୋଷଣା ଫର୍ମର ଏଭଳି ଦୁରୁପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ସେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ଧାରା 10A ଅନୁଯାୟୀ 32.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଋଚି ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ପୈଠଯୋଗ୍ୟ କର 1.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେବଗୁଣା 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ପୈଠ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ମାମଲାଟିକୁ ବଲାଙ୍ଗୀର ରେଞ୍ଜର ଯୁଗ୍ମ ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପଠାଇ ଦିଆଯିବ ବୋଲି କହିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ।

ଅଡିଟ୍ ଉଚ୍ଚ ବିଷୟକୁ ମଇ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡିଶାଙ୍କୁ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.7.5 ଦ୍ୱିପୂର୍ବକେଟ୍ ଫର୍ମ ‘C’ ଘୋଷଣାପତ୍ର ବଳରେ ରିଆଡି କର ହାରର ଅନିୟମିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଯୋଗୁଁ କରର ସମ୍ଭାରୋପଣ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ 1956 ର ଧାରା 8 ଅଧୀନରେ 1 ଜୁନ୍ 2008 ଠାରୁ ବିଧିମାନ ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ର ଜରିଆରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ରିଆଡି ହାରରେ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ସର୍ବନିମ୍ନ ହାରରେ କର ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର(ଓଡିଶା) ନିୟମାବଳୀ 1957 ର ନିୟମ 6(a)(ii) ଅଧୀନରେ ବିକ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀ ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ରର ‘ମୂଲରୂପ’ ଚିହ୍ନିତ ଅଂଶକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମର୍ପିତ ହୋଇନଥିବା ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆନ୍ତଃ ରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଗୁଡ଼ିକ 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟର କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କର

22 24.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟିଏମ୍‌ଟି ବାଗ୍ ଅପ୍ରେଲ 2008 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2008 ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ 8.00 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଲକାତରା ପିରୁ(ତରଳ) ଜୁଲାଇ 2008 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2008 ମଧ୍ୟରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର(ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀ, 1957 ର ନିୟମ 12(3)(ଘ) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ସମାନ ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ଆକାରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

ବଲାଙ୍ଗୀର ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 6 ଜୁଲାଇ 2006 ରୁ 31 ଜୁଲାଇ 2010 କର ଅବଧି ପାଇଁ 30 ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ରୂପାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ର ଆଧାରରେ 2,786.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରି ଉପରେ ରିଆଡି କର ହାର ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଅଡିଟ୍ ପୁନଶ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ମୋଟ ବିକ୍ରି କାରବାର 2,786.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ, ନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ 25.93 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ରର ଦୁର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତେଟ୍ ଚିହ୍ନିତ ଅଂଶକୁ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଘୋଷଣାପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରିଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟ କାରବାରକୁ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ବଦଳରେ ଚାରି ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କଥିତ ଘୋଷଣାପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରିଆଡି କର ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ କର ଭାବେ 51.86 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଂଗ୍ରହରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 1.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହାର ପୁନଃ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯିବ ବୋଲି କହିଥିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ।

ଉକ୍ତ ବିଷୟଟିକୁ ଅଡିଟ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ସରକାରକୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.7.6 ଜାଲ 'C' ଫର୍ମ ଉପରେ ରିଆଡି କର ମଞ୍ଜୁରୀ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 8(4) ସହ ପଠିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ପଞ୍ଜିକରଣ ଓ କାରବାର) ନିୟମାବଳୀ, 1957 ର ନିୟମ 12(1) ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀ, 1957 ର ନିୟମ 6(a)(ii) ଅନୁସାରେ, ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ, ଯଦି ଦ୍ରବ୍ୟର ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରି ଉପରେ ରିଆଡି କର ଦାବି କରନ୍ତି, ତେବେ ଗୋଟିଏ ଡ୍ରୈମାସିକର ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ 'ମୂଳରୂପ' ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିବା ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ର କ୍ରେତା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଠାରୁ ହାସଲ କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଡ୍ରୈମାସିକ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଶ୍ଚ ଏଭଳି କାରବାର ଉପରେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ଠାରୁ 31 ମଇ 2008 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିନି ପ୍ରତିଶତ ରିଆଡି ହାରରେ ଏବଂ 1 ଜୁନ 2008 ଠାରୁ ଅବ୍ୟାବଧି ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ରିଆଡି ହାରରେ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟର କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା-8(2) ଅଧୀନରେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ଠାରୁ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମର୍ପିତ ହୋଇନଥିଲେ, ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟର କ୍ରୟ / ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା କର ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ କର (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ-12(3)(ଘ)ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ଆକାରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଲୁହା ଏବଂ ଲସ୍ୱାତର ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କାରବାର ଉପରେ ଚାରି ପ୍ରତିଶତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ।

ରାଉରକେଲା-I ମଣ୍ଡଳର ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ ସ୍ୱଞ୍ଜ ଆଇରନ୍ ଉତ୍ପାଦନ ରେ ନିୟୋଜିତ ଥିବା ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 କର ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ର ଆଧାରରେ 79.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଉପରେ ରିଆଡି ହାରରେ କର ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା

ଫର୍ମ-C ଘୋଷଣାପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 9.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିକ୍ରି କାରବାର ପାଇଁ 21 ଗୋଟି ଫର୍ମ-C ବିଭିନ୍ନ କାରଣ²³ ଯୋଗୁଁ ଅସଲି ପ୍ରତୀତ ହୋଇ ନଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେଗୁଡ଼ିକର ବିଶୁଦ୍ଧତାର ଯାଞ୍ଚ ପରତାଳ ନକରି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଅତିର୍ ଉଚ୍ଚ ଫର୍ମ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶୁଦ୍ଧତାର ସତ୍ୟାପନ ନିମନ୍ତେ ସେଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ବାଣିଜ୍ୟ କର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ ଓ ଅକ୍ଟୋବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ସତ୍ୟାପନ ରିପୋର୍ଟରୁ 8.47 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ କର ଜଡ଼ିତ ଥିବା 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିକ୍ରି କାରବାର ପାଇଁ ମିଳିଥିବା ନଅ ଗୋଟି ଫର୍ମ ଅସଲି ନଥିଲା ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଘୋଷଣାପତ୍ର ଫର୍ମର ବିଶୁଦ୍ଧତା ନିରୂପଣ ନକରି ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନେବା ଫଳରେ 8.47 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଂଗ୍ରହାପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 16.94 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଆକାରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଉଚ୍ଚ ମାମଲାଟିକୁ ମଇ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ସରକାରକୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

23 ବାଣିଜ୍ୟକର ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ; ଶବ୍ଦ ‘generation’ କୁ ‘grneration’ ଭାବେ, ‘statements’ କୁ ‘staements’ ଭାବେ, ‘Cash memo’ କୁ ‘Cash meno’ ଭାବେ ମୁଦ୍ରଣ କରାଯାଇଅଛି ।

ପ୍ରବେଶ କର

2.8 ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ ସହ ପଠିତ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ / ଅନୁପାଳନ ନହେବା

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ଅଧିନିୟମ, 1999 ଓ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣାତ ନିୟମାବଳୀ ସହ ପଠିତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମୟ ଜାରି ହେଉଥିବା ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ :-

- କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରେ ଉପଯୋଗ, ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ / ରିଆଡି ଦରରେ ପ୍ରବେଶ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବେଶ କର ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ; ଏବଂ
- କରଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ଦେୟରୁ ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନୀ ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟର କ୍ରୟ ଉପରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରବେଶ କର (ଇଟି)ର ସମାନ୍ତରାଳିକ ସମାକ୍ଷାଜନନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଏ ।

ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂପାନ୍ତ କଲାବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କେତେକ ମାମଲାରେ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ କରି ନଥିଲେ ।

2.8.1 ଅନୁସୂଚିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କରର ଅନାରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର (ଓଇଟି) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3(1) ଅଧୀନରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପଯୋଗ, ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିନିୟମ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ବିହିତ ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଖଣି ଓ ଖଣିଜ (ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3(a) ଅନୁସାରେ ଖଣିଜ ତୈଳ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଖଣିଜ ଶବ୍ଦର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଓଡ଼ିଶା ଲଘୁ ଖଣିଜ ରିଆଡି ନିୟମାବଳୀ, 2004 ଅନୁସାରେ, ସାଧାରଣ ମାଟି, ବାଲି, ମୋରମ୍, ଚିସ୍ ଆଦି ଲଘୁ ଖଣିଜ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ରୂପେ ଗଣା ଏବଂ ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ-1 ର ଦର୍ଜ ସଂଖ୍ୟା 59 ଅନୁସାରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ପ୍ରବେଶ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ-1 ଦର୍ଜ ସଂଖ୍ୟା-21 ଅନୁସାରେ ଗୋଲମରିଚ ଓ ଅନ୍ୟ ମସଲା ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ । ହଳଦୀ ଓ ଶୁଖିଲା ଲଙ୍କା ମସଲା ବୋର୍ଡ ଅଧୀନରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ । ସୁତରାଂ ଏହା ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା-9C (5) ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

2.8.1.1 ଦୁଇଟି ମଣ୍ଡଳ²⁴ର ପ୍ରବେଶ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାହା କଲାବେଳେ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ମଇ ଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଅପ୍ରେଲ 2008 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଜଣ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ରୁକ୍ତରେ ଉପଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଣ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଠାରୁ 12.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଚିସ୍, ବାଲି, ମୋରମ୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଥର ଜାତ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଯଦିଓ 31 ଡିସେମ୍ବର 2012 ଏବଂ 28 ଡିସେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଓଡ଼ିଶା ଭାଗ୍ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ରୂପାନ୍ତ କରିଥିଲେ, ହେଲେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣ-ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭାବେ ଗଣ୍ୟ କରି ଓଇଟି ଅଧିନିୟମରେ ଏଭଳି କ୍ରୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲେ । ଫଳରେ,

24 ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ପୁରୀ ।

ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 12.88 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ଅନାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 25.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ମାମଲାର ପୁନଃ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ବିଷୟଟିକୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଓ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.8.1.2 ଗଞ୍ଜାମ ମଣ୍ଡଳର ପ୍ରବେଶ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2013 ଓ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ 1 ଅପ୍ରେଲ 2007 ରୁ 30 ଜୁନ୍ 2012 କର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅଣପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଠାରୁ 2.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଶୁଣିଲା ଲକ୍ଷ୍ୟ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତା ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ପୈଠ କରିନଥିଲେ । ସେହିପରି, 1 ଅପ୍ରେଲ 2005 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 କର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ରାଉରକେଲା-I ମଣ୍ଡଳର ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ 1.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ହଳଦୀ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଅଣ ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ କରି ତା ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ପୈଠ କରିନଥିଲେ । ଜୁଲାଇ ଓ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଉକ୍ତ ତିନି ଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ 3.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏହି କ୍ରୟ କାରବାରକୁ ଅଣଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭାବେ ଗଣ୍ୟ କରି ଏହା ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା 3.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ଅନାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 7.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଲା (ଡିସେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2014) ପରେ, ରାଉରକେଲା-I ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମାମଲାଟିକୁ ପୁନଃପରୀକ୍ଷା କରି ଏହାର ଫଳାଫଳ ପରେ ଜ୍ଞାପନ କରିବେ ବୋଲି କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2013) । ଗଞ୍ଜାମ-I ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଥିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ ତଥ୍ୟ ଓ ଅଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ବିଷୟଟିକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ଓ ମଇ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.8.2 ନିମ୍ନଭର କର ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରବେଶ କରର ସ୍ତର ପୈଠ

ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା- 3(1) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପଭୋଗ, ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅସୁଲ କରାଯିବ । ପୁନଃ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା-7(10) ସହ ପଠିତ ଓଇଟି ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ-10(6) ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କର ଅବଧି ସମ୍ପର୍କିତ ଦାଖଲ କରାଯାଉଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ହିସାବରେ ଶୁଦ୍ଧତା, ଶୁଦ୍ଧ କର ହାରର ପ୍ରୟୋଗ ଇତ୍ୟାଦିର ସତ୍ୟାପନ କରାଯିବ ଏବଂ ଏଭଳି ଯାଞ୍ଚ ଫଳରେ ଯଦି କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ, ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ E-24 ଫର୍ମରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରି ଅତିରିକ୍ତ ବାକିଆ କର ସହିତ ସୁଧ ପୈଠ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ । ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସାରେ କର ଦେୟର ପୈଠ ଶିଳାପ ନିମନ୍ତେ 30 ଜୁନ୍ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଏବଂ ତା ପର ଠାରୁ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନିୟମରେ ରହିଛି । ଯତ୍ନାତ୍ମକ, ମେସିନ୍‌ର ଅଂଶ ବିଶେଷ ଏବଂ ଉପକରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀର ଭାଗ-II ର ଦର୍ଜ ସଂଖ୍ୟା-9 ଅନୁସାରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

କଟକ-I ସିଟି ମଣ୍ଡଳର ଜଣେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ 2009-10 ରୁ 2012-13 କର

ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 5.83 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯଥା- ବେଲୁ, ଭି-ବେଲୁ, କପଲିଂସ, ପୁଲି, ବିଅରିଙ୍ଗ ଏବଂ ମେସିନାରୀ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଓଇଟି ଅଧିନିୟମର ଭାଗ-II ଅଧୀନରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ପ୍ରବେଶ କର ପୈଠ କରିଥିଲେ । ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହାର ସନ୍ଦାନ ପାଇ ପାରିନଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ 5.83 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 2.90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସୁଧ ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ମାମଲାର ବିଚାର କରିବେ ବୋଲି କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2013) ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଉକ୍ତ ବିଷୟଟିକୁ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଏବଂ ମଇ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.8.3 ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ

ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା-9C(1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା-9B ଅଧୀନରେ ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିବା କର ସମାକ୍ଷା ଫଳରେ ଯଦି କୌଣସି ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଯଥା- କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ଉଭୟର ସଂଗୋପନ, ବିକ୍ଷୋଭର ଚୂଚିପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାବି, କର ଫାଙ୍କ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ କର ଦାୟତ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଆଦିର ସନ୍ଦାନ ହୁଏ, ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା-9 C(5) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିରିକ୍ତ କରର ସମାନ ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

ଜୁନ୍ 2013 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ମଣ୍ଡଳର²⁵ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂତାନ୍ତ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 22.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର ଉପରେ 44.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ନଥିଲେ ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ ଓ ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ, ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ଅନୁପାଳନ ସୂଚିତ କରାଯିବ ।

ଉକ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ମଇ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.8.4 ପ୍ରବେଶ କରର ଅଧିକ ପ୍ରତିବଦଳ ମଞ୍ଜୁରୀ

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ନିୟମାବଳୀ, 1999 ର ନିୟମ 19(5) ଅନୁସାରେ ଅନୁସୂଚୀତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ମାନେ ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ତିଆରିରେ ସିଧାସଳଖ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା କଞ୍ଚାମାଲର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ପୈଠ କରିଥିବା ପ୍ରବେଶ କରକୁ ଉତ୍ପାଦ ଉପରେ ଦେୟ ପ୍ରବେଶ କରରୁ ପ୍ରତିବଦଳ କରାଯିବ । ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମର ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସ୍ଵୀକାରଣ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁଠି ବିକ୍ରୟର କିଛି ଅଂଶ ଯଦି ପ୍ରବେଶ କର ପୈଠଯୋଗ୍ୟ ନହେବ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରତିବଦଳକୁ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବେ ହ୍ରାସ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଇଟି ଅଧିନିୟମ, 1999 ର ଧାରା-9C(5) ଅନୁସାରେ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରୂତାନ୍ତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରର ଦୁଇ ଗୁଣା ଜୋରିମାନା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

ରାୟଗଡ଼ା ମଣ୍ଡଳର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ କଲାବେଳେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ, କରୁଗେଟେଡ୍ ବାକ୍ସ ଏବଂ ଲାମିନେଟେଡ୍ ଆବରଣ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ 1 ଅପ୍ରେଲ 2006 ରୁ

25 ରାଉରକେଲା-I ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ଵର-I ମଣ୍ଡଳ ।

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 କର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 11.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରବେଶ କର ଦେଇ କରି 23.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର କଞ୍ଚାମାଲ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ 33.86 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା 21.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ପ୍ରବେଶ କର ପୈଠଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା 21.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା କଞ୍ଚାମାଲର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ସମାନୁପାତୀକ ଭାବେ 7.25 ଲକ୍ଷ²⁶ ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିବଦଳ ପାଇବାକୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ହକ୍ଦାର ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ 4 ଅପ୍ରେଲ 2012 ଦିନ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ଭାବେ 7.25 ଲକ୍ଷ ପରିବର୍ତ୍ତେ 9.32 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିବଦଳ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ 2.07 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରବେଶ କର ସଂସ୍କାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ 4.14 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ପୈଠ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ ଥିଲେ ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ମାମଲାଟିକୁ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜି ଭାବେ ପରୀକ୍ଷା କରି ତଥ୍ୟ ଖାପନ କରିବେ ବୋଲି କହିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ଏ ବିଷୟଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଏବଂ ମଇ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

2.8.5 ବିଳମ୍ବିତ ପ୍ରବେଶ କର ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁଧ ଓ ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା

30 ଜୁନ୍ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରବେଶ କର ଅଧିନିୟମ 1999 ର ଧାରା 7(5) ଅଧୀନରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ବିନା ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଯଦି ଉକ୍ତ ଧାରା ଅଧୀନରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ କୌଣସି କର ଅବଧି ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସାରେ ଦେୟ କର ପୈଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଣକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସାରେ ପୈଠ କରିନଥିବା କର କିମ୍ବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରି ନଥିବା ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ଦେୟ କର ବାବଦକୁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ଠାରୁ କର ପୈଠ କରିଥିବା ତାରିଖ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଦିନ ଆଗ ହୋଇଥିବ, ସେହି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାସକୁ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ପୈଠ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ହେବେ । ଯଦି ବ୍ୟବସାୟୀଜଣକ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ଉକ୍ତ କର ଏବଂ ତା ଉପରେ ସୁଧ ପୈଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେଇ, ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୈଠଯୋଗ୍ୟ କର ଓ ସୁଧ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ପୈଠ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଜାରି ତାରିଖ ଯାହା ଆଗ ଆସିଥିବ ସେହି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଜୋରିମାନା ପୈଠ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପାରିବେ ।

1 ଅପ୍ରେଲ 2005 ଠାରୁ 30 ଜୁନ୍ 2011 କର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ରେଞ୍ଜ²⁷ ଏବଂ ଦୁଇଟି ମଣ୍ଡଳ²⁸ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଏବଂ କର ପୈଠର ବିଶଦ ବିବରଣୀର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଡିସେମ୍ବର 2013 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014

26 ପ୍ରତିବଦଳ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରବେଶ କର:

$$= \frac{\text{କରଗେଚେତ ବାକସର ଭାଗ ବିକି} \times \text{କଞ୍ଚାମାଲ ଉପରେ ପୈଠ ପ୍ରବେଶ କର}}{\text{ତିଆରି ଦ୍ରବ୍ୟର ସମୁଦାୟ ବିକି}}$$

$$= \frac{21,00,77,258 \text{ ଟଙ୍କା} \times 11,67,603 \text{ ଟଙ୍କା}}{33,85,58,686 \text{ ଟଙ୍କା}} = 7,24,503 \text{ ଟଙ୍କା}$$

27 ଅନୁଗୁଳ ରେଞ୍ଜ ।

28 କଟକ-I ପଶ୍ଚିମ ଏବଂ କଳାହାଣ୍ଡି ।

ମଧ୍ୟରେ ଅତିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଚାରିଜଣ ବ୍ୟବସାୟୀ ଛଅ ଦିନରୁ 485 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ 18.85 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଦେୟ କର ପୈଠ କରିଥିଲେ । କର ପୈଠରେ ବିଳମ୍ବ ସତ୍ତ୍ୱେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଧିନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରି ନଥିଲେ ।

ଅତିରୁ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଉକ୍ତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ ।

ଅତିରୁ ଏ ବିଷୟଟିକୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସିସିଟି, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

ବ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛେଦ

2.9.1 ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପାଇଁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

ଲୁହୁରାଚଟି ତନଖୁ ଫାଟକର ଆଧୁନିକୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ଓଡ଼ିଶାର ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ପରିବହନ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ଓଡ଼ିଶାର ପରିବହନ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଏକ ଉପକ୍ରମ ମେସର୍ସ ଇଲୋକ୍ଷେନିକୁ କର୍ପୋରୋସନ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍(ଇସିଆଇଏଲ) ସାମଗ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ ବାବଦକୁ 3.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ବାବଦକୁ 1.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏହିଭଳି ମୋଟ 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ମୂଲ୍ୟରେ 26 ନଭେମ୍ବର 2010 ତାରିଖରେ ଏକ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ରାଜିନାମାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ । ସାମଗ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ 3.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ମୂଲ୍ୟ ବାବଦକୁ 82.01 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସିସିଟି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଲୁହୁରାଚଟି ତନଖୁ ଫାଟକ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, 31 ଡିସେମ୍ବର 2010 ରୁ 1 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଇସିଆଇଏଲକୁ ବୃଦ୍ଧିମୂଲ୍ୟ 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିରୁଦ୍ଧରେ 4.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥ ଯେଠି କରାଯାଇଛି । ତେବେ, ଇସିଆଇଏଲ୍ ପୁନର୍ବାର ସେବା କର 8.45 ଲକ୍ଷ ସହିତ ସଫ୍ଟୱେୟାର ମୂଲ୍ୟ ବାବଦକୁ 90.46 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାବି କରି ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ଏକ ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଏହି ଦାବିର ବିଶଦ ବିବରଣୀକୁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସତ୍ୟାପନ ନକରି, ଉକ୍ତ ଫାର୍ମକୁ 82.01 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ 82.01 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ଇସିଆଇଏଲ ଠାରୁ ଅସୁଲ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସତକ୍ଷ ବାଣିଜ୍ୟ କର ଆୟୁକ୍ତ (ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ) ଦୁଇଥର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନର ସତ୍ୟତାକୁ ସାକାର କରି, ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ କହିଲେ ଯେହେତୁ ଇସିଆଇଏଲକୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ, ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥକୁ ବାକିଆ ଦେୟରୁ ମଜୁରା କରାଯିବ ।

ଅଡିଟ୍ ଏ ବିଷୟଟିକୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଓଡ଼ିଶାର ସିସିଟିକୁ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରତିବେଦିତ କରିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

ଅଧ୍ୟାୟ-III ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ

3.1 କର ପରିଚ୍ଛଳନା

ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ, ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଶାସନିକ ମୁଖ୍ୟ । ବିଭାଗଟି ଅବକାରୀ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚ୍ଛଳିତ । ବିଭାଗଟି ତିନି ଗୋଟି ଡିଭିଜନ¹ରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଛି, ଯଥା ଉତ୍ତର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅବକାରୀ ଉପକମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚ୍ଛଳିତ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ 69 ଅବକାରୀ ନିରୀକ୍ଷକ, 211 ଉପ ନିରୀକ୍ଷକ ଓ 137 ସହାୟକ ଉପନିରୀକ୍ଷକ 31 ଜଣ ଅବକାରୀ ଅଧୀକାରୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ ନିଜ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆରୋପଣ / ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆରୋପଣାଦି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ।

3.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ଅବକାରୀ ବିଭାଗରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ ଲୁନ୍ 2010 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଆସୁଅଛି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନିୟମିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା, ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ସଠିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ଆଦାୟ ଏବଂ ସରକାରୀ ଖାତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ପୈଠ କରିବା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରେ । 2013-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ 15 ଟି ସ୍ଟୁଡିଓ ମଧ୍ୟରୁ 10 ଟିର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲା । ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କମିଟିର କାରଣ କର୍ମରୁ ଅଭାବର ଉଚ୍ଚତାକୁ ଦାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 2011-12 ରୁ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା 64.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 364 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ସମ୍ବଳିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଅମାମାସିତ ଥିଲା ।

3.3 ସମୀକ୍ଷାର ପରିଣାମ

2013-14 ବର୍ଷରେ 20 ଟି ବିଭାଗର 1,498 ମାମଲାରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଫି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଆଦାୟ ଜନିତ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 238.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଅନାଦେୟ / ସମ୍ଭାଦାୟ, ଅନାରୋପଣ / ସଲୁରୋପଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀ 3.1 ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.1

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ପର୍ଯ୍ୟାୟ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କର ଅନାଦାୟ/ ସମ୍ଭାଦାୟ, ଲାଇସେନ୍ସ ଫି/ ସୁଧ/ କୋରାମାନାର ଅଣ/ସହ ଅସୁଲି	1,076	15.81
2.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	422	222.50
ମୋଟ		1,498	238.31

ଉକ୍ତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ, ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 897 ମାମଲାରେ 21.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସହ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷରେ 78 ଟି ମାମଲାରେ 7.5 ଲକ୍ଷ

1 ଉତ୍ତର ଡିଭିଜନ (ଅନୁଗୁଳ, ବରଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗିର, ଦେବଗଡ଼, ଦେବନାଳ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର, ସମଲପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼), କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଡିଭିଜନ (ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, କଟକ, ଜଗତସିଂହପୁର, ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ଼ ଏବଂ ପୁରୀ) ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଡିଭିଜନ (ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବୌଦ୍ଧ, ଗଜପତି, ଗଞ୍ଜାମ, କଳାହାଣ୍ଡି, କନ୍ଧମାଳ, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ନବରଙ୍ଗପୁର, ନୂଆପଡ଼ା ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା) ।

ଟଙ୍କା ଅସୁଲି କରାଯାଇଥିଲା । 6.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ମାମଲା ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.1 ରୁ 3.5.12 ରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ।

ଖ. ବ୍ୟୟ

ଉଚ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା 35 ଟି ମାମଲାରେ 30.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ନିମ୍ନ ସାରଣୀ 3.2 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସାରଣୀ 3.2

(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ପର୍ଯ୍ୟାୟ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ରୋକତ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ରୋକତ୍ ପରିଚାଳନା	20	Nil
2.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିବିଧ ବ୍ୟୟ	15	30.60
ମୋଟ		35	30.60

2013-14 ବର୍ଷରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 35 ଟି ମାମଲାରେ 30.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଆପତ୍ତିକୁ ବିଭାଗ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲା ।

3.4 ସମୀକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟ

ଅତିବ୍ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଡିଇଓ) ଗୁଡ଼ିକରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଫି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିପତ୍ରର ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ବିବିଧ ମାମଲାରେ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ/ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି (ଏଇପି) ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ପାଳନ ନହେବା ହେତୁ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ, ଫି ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦିର ଅନାରୋପଣ/ ସଙ୍କାରୋପଣ, ଅନାଦାୟ/ସଙ୍କାଦାୟ ଓ ଅନ୍ୟ ମାମଲାମାନ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯାହା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସଦୃଶ ଏବଂ ଅତିବ୍ ଦ୍ୱାରା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଅବକାରୀ ଅଧିକ (ଏସଇ) ମାନଙ୍କ ଏହିଭଳି ତୃଟି ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା କେବଳ ଲାଗି ରହିନଥିଲା ବରଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅତିବ୍ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୃଟି ଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧାନ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହି ତୃଟିଗୁଡ଼ିକର ପୁନରାବୃତ୍ତିକୁ ଏଡାଇବା ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଜୋରଦାର କରିବା ସହିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଦରକାର ।

3.5 ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀ/ ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଦେଶର ପାଳନ ନହେବା

ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1915 ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ସରକାର ତଥା ରାଜସ୍ୱ ପର୍ଷଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମାବଳୀ ସହ ପଠିତ ଅବକାରୀ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା, ବାର୍ଷିକ ଅବକାରୀ ନୀତି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଫି ଯଥା ଉପଯୋଗ ଫି (ସୁଏଫ୍), ଆମଦାନୀ ଫି (ଆଇଏଫ୍) ବଟଲିଙ୍ଗ୍ ଫି (ବିଏଫ୍), ପରିବହନ ଫି (ଟିଏଫ୍) ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ଚାର୍ଜ ରହିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ବିହିତ ହାରରେ ଆଦାୟ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଏ ।

ଅବକାରୀ ଅଧିକମାନେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରୂପାନ୍ତ କଲାବେଳେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ଫଳରେ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ / ଫି ଓ ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦି ଅନାରୋପଣ / ସଙ୍କାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

3.5.1 ଆଇଏମଏଫଏଲ ଏବଂ ବିଅରର ବାର୍ଷିକ ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ୍ ଉପରେ ଭେଦାତ୍ମକ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ

ସରକାରଙ୍କର 2001 ଫେବୃୟାରୀ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନାୟ ନିଗମ (ଓଏସବିସି) ବିଦେଶୀ ମଦ ଆମଦାନୀ, ରପ୍ତାନି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ପାଇକାରୀ ବିକ୍ରୟ ଓ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଇସ୍ୟୁ ମୂଲ୍ୟରେ ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ । 2012-13 ବର୍ଷ ଏଇପିରେ ଏସ୍‌ଇଡି ହାର ବିୟର୍ ବିଏଲ ପ୍ରତି/ ଆଇଏମଏଫଏଲ ଲକ୍ଷନ ପୁଫ ଲିଟର ପ୍ରତି ବ୍ରାଣ୍ଡ ଆଧାରରେ 2 ଟଙ୍କାରୁ 30 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।

ଅବକାରୀ ଅଧିକ (ଏସ୍‌ଇ) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଠାରେ ଷ୍ଟକ୍ ଟେକିଙ୍ଗ୍, ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ପାସ ଇସ୍ୟୁ (ଏଫଏଲ-16) ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅଡ଼ିଟ୍ ଦେଖିଲା (ଅକ୍ଟୋବର ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ, 1 ଅପ୍ରେଲ 2012 ଠାରୁ ଏଇପି 2012-13 ର ବର୍ଦ୍ଧିତ ହାର ଅନୁସାରେ ଓଏସବିସି ଏହାର ଆଇଏମଏଫଏଲ / ବିଅରର ଇସ୍ୟୁ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲା ଏବଂ 2011-12 ର ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ୍ ଉପରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହାରରେ ଏସ୍‌ଇଡି ଆଦାୟ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓଏସବିସି 2011-12 ର ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ୍ ଉପରେ ଆଦାୟ କରିଥିବା ଏହି 4.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଏସ୍‌ଇଡି ଜମା କରି ନଥିଲା । ଅବକାରୀ ଅଧିକ(ଏସ୍‌ଇ) ଖୋର୍ଦ୍ଧା ମଧ୍ୟ ଏହି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ପାଇଁ କୌଣସି ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ 4.04 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏସ୍‌ଇଡି ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

ଅଡ଼ିଟ୍ ଏହି ମାମଲାଟିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ, ଏସ୍‌ଇ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟକୁ ସାକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2013 ରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

ଅଡ଼ିଟ୍ ଏହି ବିଷୟ ଅବକାରୀ କମିଶନର (ଇସି) ଓଡ଼ିଶା, କଟକଙ୍କ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.2 ନ୍ୟୁନତମ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଦେଶୀ ମଦର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉଠାଣ ବାବଦରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଏକାନ୍ତ ବିଶେଷାଧିକାର (ଓଇଇପି) ନିୟମାବଳୀ 1970 ର ନିୟମ 6 ଏବଂ 6-A ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଫଳ ନିଲାମଧାରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟୁନତମ ପ୍ରତ୍ୟାଭୃତ ପରିମାଣ (ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ)ର ଦେଶୀ ମଦ ଉଠାଣ କରି ବିକ୍ରି କରିବେ । ଫେବୃୟାରୀ ମାସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସବୁମାସ ମାନଙ୍କରେ ବିଗତ ମାସର ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉଠାଣକୁ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଫେବୃୟାରୀ ମାସ ବ୍ୟତୀତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବେ, ଯେଉଁଠାରେ କି ଇସି ଏହି ଅନୁମତି ଜାନ୍ତୁଆରୀ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେ କୌଣସି ମାସ ପାଇଁ ଫେବୃୟାରୀ ଶେଷ ଭିତରେ ଦେଇପାରିବେ । ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ଦେଶୀ ମଦ ଉପରେ ଏସ୍‌ଇଡିକୁ ଦୁଇଟି କିଛିରେ ସରକାରୀ ଡହ୍‌ବିଲରେ ପଇଠ କରିବେ । ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଗୋଟିଏ ପୁରା ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଉପରେ ଏସ୍‌ଇଡି ସମାନର ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କୌଣସି ନିଲାମଧାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ରଖି ପାରିବେ । 2011-12 ଏବଂ 2012-13 ବର୍ଷର ଏଇପିର ଧାରା 20(b) ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶୀ ମଦ ଉପରେ ଏସ୍‌ଇଡି ଦେୟ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ପିଛା 20 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏସ୍‌ଇଡିର ପୈଠରେ ନିଅଣ୍ଟ ପରିମାଣକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିରୁ ଆଡ଼ଜଷ୍ଟ କରାଯାଏ ।

ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଏସ୍‌ଇ³ କର ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଓ ରେଜିଷ୍ଟର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅଡ଼ିଟ୍ ଦେଖିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, 56 ଜଣ ଦେଶୀ ମଦ ଦୋକାନ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ 2011-12 ଏବଂ

2 ଆଇଏମଏଫଏଲ (21,36,288.85 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍), ବିଅର୍ (17,63013.97 ବିଏଲ୍) ।
3 ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, ଜଗତସିଂହପୁର, ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ।

2012-13 ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ମାସରେ ସ୍ଥିରାକୃତ ମାସିକ ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ସ୍ଥାନରେ 2,08,720 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍⁴ ର ଦେଶୀ ମଦ ସଙ୍କ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଉପରେ 41.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏସ୍‌ଇଡି ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ସଙ୍କ ଉଠାଣ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅବକାରୀ ଅଧିକମାନେ 41.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଏସ୍‌ଇଡି ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, ଜଗତସିଂହପୁର ଏବଂ ଯାଜପୁରର ଏସ୍‌ଇଡିମାନେ କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉତ୍ତର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଏସ୍‌ଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା କହିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ, ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ଘଟଣାକୁ ଇସି, ଓଡିଶା, କଟକକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.3 ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଠାରୁ ଡିପୋ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଅନାଦାୟ

ଓଡିଶା ଅବକାରୀ ପୁଷ୍ଟିକା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡର ଅନୁକ୍ଳେପ 89 ଅନୁଯାୟୀ ପୃଥକ ପୃଥକ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଲାଇସେନ୍ସ ପୃଥକ ଭାବେ ସ୍ଥିରାକୃତ ହେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପୃଥକ ପରିସରରେ ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ପୁନଶ୍ଚ, ରାଜସ୍ୱ ପର୍ଷଦ, ଓଡିଶାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର 154 ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଦେଶୀମଦ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ଦେଶୀ ମଦ ଓ ବିଦେଶୀ ମଦର ବିକ୍ରି ପାଇଁ ପରିସର ଓ ଲାଇସେନ୍ସ ଅଲଗା ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏଲପିର ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଡିପୋ ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ବିସି ଡିପୋ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ବାବଦରେ 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଦେବ ।

ଏସ୍‌ଇ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ରେଜିଷ୍ଟର ଓ ଚାଲାଣ ରେଜିଷ୍ଟର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ, 11 ଟି ଡିପୋ ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ବିସିକୁ ଲାଇସେନ୍ସ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ 1.10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିପୋ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଦେବାକୁ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓଏସ୍‌ବିସି ସାତଟି⁵ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ ଡିପୋ ପାଇଁ 70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ପଇଠ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ତିନୋଟି⁶ ଦେଶୀ ମଦ ଡିପୋ ଏବଂ ଗୋଟିଏ⁷ ବିଅର ଡିପୋ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଜମା କରିନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଡିପୋ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଏସ୍‌ଇ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓଏସ୍‌ବିସିକୁ ଦାବି ଉତ୍ତାପନ (ନଭେମ୍ବର 2013) କରିଥିଲେ । ଆଦାୟର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ବିଷୟକୁ ଇସି, ଓଡିଶା, କଟକକୁ ମଇ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.4 ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଭତ୍ତା ଅନାଦାୟ

ବିଜଆର 1965 ର ନିୟମ 34 ଅନୁଯାୟୀ ଇସି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓୟାରହାଉସ୍ କିମ୍ବା ଗୋଦାମର ପରିଚାଳନାର ସଠିକ୍ ତଦାରଖ ନିର୍ମୂଳ ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ସରକାରଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ବେତନ ଓ ଭତ୍ତା ପ୍ରତିମାସ ଶେଷରେ ପଇଠ କରିବେ ଯାହା ତାଙ୍କ ଦରମା ଠାରୁ ଅଧିକ

4 **2011-12:** ବାଲେଶ୍ୱର: 74,928.875 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍, ଜଗତସିଂହପୁର: 51,312.22 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍, ଯାଜପୁର: 13,290.52 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା: 45,330.780 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ଏବଂ ଭଦ୍ରକ: 6,160 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ । **2012-13:** ଯାଜପୁର: 11,989.900 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରାପଡା: 5,707.280 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ।
5 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, କଟକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ରାୟଗଡା ଏବଂ ସମଲପୁର ।
6 ବାଲେଶ୍ୱର, କଟକ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ।
7 ସମଲପୁର ।

ହେବ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ଉକ୍ତ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ପାତନଶାଳା, ବର୍ଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍, ମଦଭାଟି ଗୁଡ଼ିକ ଇସିଙ୍କର ଆଗୁଆ ଅନୁମତି ନେଇ ଦ୍ଵିତୀୟ ପାଳି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ନିୟୋଗ କରିପାରନ୍ତି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସ୍ଥା ସେହି ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ପରିଚାଳନା ବାବଦରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅତିରିକ୍ତ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ନିୟୁତ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ବେତନର ସାତ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଭତ୍ତା ହିସାବରେ ପଇଠ କରିବେ ।

ଡିନୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ^୮ (ଡିଇଓ) କୁ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2013 ରୁ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଅବକାରୀ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀ 2012-13 ବର୍ଷରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଡିନୋଟି ମଦ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ତଥା ମଦ ଗୋଦାମରେ ନିୟୁତ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ ସେହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ବେତନ ଓ ଭତ୍ତା ପ୍ରତି ମାସରେ ସରକାରଙ୍କୁ ପଇଠ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଡିଇଓମାନେ ଅବକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଖର୍ଚ୍ଚ ଦାବି କରି ନଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ 14.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା । ସେହିପରି ଦୁଇଟି ଡିଇଓଙ୍କର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2013 ରୁ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଡିଇଓ ମାନେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଭତ୍ତା ବାବଦରେ 3.37 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦୁଇଟି ସଂସ୍ଥାରୁ ଆଦାୟ କରିନଥିଲେ ।

ଅତିର୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଏସ୍.ଇ, ବଲାଙ୍ଗୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ରାଜି ହେଲେ ଏବଂ ଏସ୍.ଇ, ଢେଙ୍କାନାଳ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଇସିଙ୍କ ଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଵୀକାରଣ ପାଇବା ପରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ଏସ୍.ଇ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ, ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଭତ୍ତା ଆଦାୟ ପାଇଁ ଏସ୍.ଇ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2013) ଏବଂ ଏସ୍.ଇ, ପୁରୀ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଭତ୍ତା ନିମନ୍ତେ ଦାବି କରିନଥିଲେ । ଏସ୍.ଇ, ପୁରୀଙ୍କର ଉତ୍ତର ସମ୍ପର୍କନାୟକ ନଥିଲା କାରଣ ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ଚଳୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହାକୁ ଇସିଙ୍କୁ (ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ମଇ 2014) ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ (ଜୁଲାଇ 2014) ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.5 ଓଏସ୍‌ସି ଡିପୋ ଠାରେ ଗଚ୍ଛିତ/ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ମଦ ଉପରେ ଲେବୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି ଆଦାୟ

ବିଜଆର 1965 ର ନିୟମ 41A ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫି ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଦ୍ରାଘର ନାମ ଏବଂ ଲେବୁଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଇସି ଓଡ଼ିଶାଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ଓ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନଥିବ ତେବେ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଡିଆରି କିମ୍ବା ବାହାରୁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବିଦେଶୀ ମଦ ଗୋଦାମରେ ଗଚ୍ଛିତ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଇସି କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଥରେ ଅନୁମତି ଇସି ହେଲେ ତାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳବତ୍ତର ରହିବ । ବିଆଣ୍ଡଓଇ ଅଧିନିୟମ 1965 ର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ବିଅରକୁ ମଧ୍ୟ ବିଦେଶୀ ମଦ ଭାବରେ ପରିଗଣିତ କରାଯାଇଅଛି । 2012-13 ର ଏଇପି ଧାରା 12(A) ଅନୁଯାୟୀ ଓଏସ୍‌ସିକୁ ଯୋଗାଣ କରାଯାଉଥିବା ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଉପରେ ନ୍ୟୁନତମ ଲେବୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି (ଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍) ଏବଂ ଆବେଦନ ଫି ଯଥାକ୍ରମେ 50,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ 15,000 ଟଙ୍କା ଲେବୁଲ୍ ପ୍ରତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଇସିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଲେବୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ନିର୍ଗୁଣ୍ଡିଠାରେ ଥିବା ଓଏସ୍‌ସି ଡିପୋର ବାର୍ଷିକ ଷ୍ଟକ୍ ରିପୋର୍ଟ ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 31 ଟି ଦ୍ରାଘର ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ 2012-13 ବର୍ଷରେ ବିନା ପଞ୍ଜିକରଣରେ ବିକ୍ରି / ଗଚ୍ଛିତ ହୋଇଥିଲା । ବିଭାଗ

୮ ବଲାଙ୍ଗୀର, ଢେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।
 ୯ ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ପୁରୀ ।

ଏହାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ଏଲଆର୍ଏଫ୍ ବାବଦରେ 15.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଆବେଦନ ଫି ବାବଦରେ 4.65 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଇସି କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ, ଓଏସ୍‌ସି ସହ ଗୋଦାମର ଅଣ ପଞ୍ଜିକୃତ ଲେବୁଲର ବିବରଣୀ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ବିଷୟକୁ ଇସିକୁ ମଇ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରାଯାଇଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.6 ସମୟ ଅତିକ୍ରମ ବିଅର ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧ ଅନୁମତି

ରାଜସ୍ୱ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟମାବଳୀ 1965 ର ନିୟମ 39A (7) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କୌଣସି ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ / ବିଅର ଷ୍ଟକ୍ ମଣିଷ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ହୋଇଯାଏ, ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ସେହି ଗଞ୍ଜିତ ଷ୍ଟକ୍ ଉପରେ ବିହିତ ଶୁଳ୍କ ସହିତ ତାର ପାଞ୍ଚଗୁଣ ଜୋରିମାନା ବାବଦ ଦେବେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଏସ୍‌ସିର ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି ତାରିଖ ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଧରି ରହିଥିବା ବିଅରକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ/ ଇସିଙ୍କ ଆଦେଶ ବଳରେ ନଷ୍ଟ କରାଯିବ । 2012-13 ଏଇପିର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 10 ଅନୁଯାୟୀ ବିୟର ଉପରେ ଏସ୍‌ଇଡ଼ି ପ୍ରତି ବିଏଲ୍ ପିଛା 24 ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ଜିଲ୍ଲା ଅବକାରୀ ଅଫିସ୍ (ଡିଇଓ), ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କର ଏକ ବିଅର ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ସମକ୍ଷୟ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚ (ନଭେମ୍ବର 2013) ବେଳେ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, 2012-13 ବର୍ଷରେ 5 ଅପ୍ରେଲ ରୁ 7 ମଇ 2012 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ରାଣ୍ଡର 7,064 ପେଟି ବିଅର (55,099.20 ବିଏଲ୍)¹⁰ ମଦଭାଗିର ଗୋଦାମ ଘରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ଛଅ ମାସରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ଧରି ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଇସି ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧ ଭାବେ ଏହାର ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) । ଏହାଫଳରେ 66.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ବାବଦରେ ଅନାରୋପିତ ହେଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଜଣାଇବା ପରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ, ବିଅରର ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଇସିଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ବିଅର ରାଜ୍ୟ ଭେକ୍ସନ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଗବେଷଣା ପ୍ରୟୋଗ ଶାଳା ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ତାହା ମଣିଷ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା । ସରକାର ପୁଣି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ 4.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ସେ ବାବଦରେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟର ପ୍ରସ୍ତୁତ ବିଅର ନିୟମାନୁସାରେ ନଷ୍ଟ କରାଯିବା କଥା । ପୁନଶ୍ଚ, ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା 4.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଫି ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣର ଦେୟ ବାବଦରେ ଥିଲା, ଯଦିଓ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଅର ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

3.5.7 ପାତନଶାଳା ଏବଂ ବର୍ଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସମ୍ମାନାୟ

ସରକାରଙ୍କର ଏଇପି ଦଫା 3 ଅନୁଯାୟୀ ପାତନଶାଳା ଏବଂ ବର୍ଲିଙ୍ଗ୍ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ସ୍ତ୍ରୀବ ଅନୁସାରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ପ୍ରଦାନ କରିବେ । 2011-12 ରେ 1,00,00,001 କୋଟି ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ବା ଡବ୍ଲୁ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଥିବା ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ 60.00 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଥିଲା । 30,00,000 ରୁ 60,00,000 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ଥିବା ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ 2012-13 ଓ 2013-14 ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 42 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ 45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।

10 7,064 କେସ୍ = 9,360 x 7,064 / 1,200 ବିଏଲ୍ = 55,099.20 ବିଏଲ୍ ।

ଡିଇଓ, ବ୍ରହ୍ମପୁରଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଇସ୍ୟୁ / ନବୀକରଣ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2014) ଯେ 2011-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ବର୍ଗଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍, ଯାହାର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା 10 ଲକ୍ଷ ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ରୁ 30 ଲକ୍ଷ ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି 1.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନବୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ 2011-12 ବର୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରକୃତ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ ଏକ କୋଟି ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ 2012-14 ରେ ଅନ୍ୟ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରକୃତ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ 30 ଲକ୍ଷ ରୁ 60 ଲକ୍ଷ ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଯୁନିଟ୍ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଉଚ୍ଚତର ସ୍ତର ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଉକ୍ତ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚତର ସ୍ତର ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଦେଇନଥିଲେ କିମ୍ବା ଏସ୍ ଉପଦେଶିତ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଦାବି କରିନଥିଲେ । ଫଳରେ, 38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଏସ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର କହିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ବର୍ଗଲିଙ୍ଗ୍, ଯୁନିଟ୍ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭେଦାତ୍ମକ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ଇସି, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ମଇ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.8 ଲାଇସେନ୍ସ ନଥାଇ ଗୁଡ ବ୍ୟବସାୟ ହେତୁ ରାଜସ୍ୱ ଅନାଦାୟ

ବିଆଣ୍ଡଓଇ, 1915 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(12-a) ଅନୁସାରେ ପ୍ରାଧିକାର ବ୍ୟତୀତ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରାପ୍ରାପ୍ତ ଲାଇସେନ୍ସର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ କରୁନଥିବା କୌଣସି ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗୁଡ ଏକ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟେ । 2010-11 ବର୍ଷର ଏଲପି ଅନୁସାରେ ଗୁଡ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଥିଲା । 2011-12 ଏବଂ 2012-13 ବର୍ଷ ଗୁଡିକ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଓ ଆବେଦନ ଫି ଯଥାକ୍ରମେ 3 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ 20,000 ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଥିଲା । ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଅବକାରୀ ଉପାୟୁକ୍ତ (ଇଡିସି) ଅନ୍ତତଃ ବର୍ଷକୁ ଥରେ ଚିନି ଜଳ ଗୁଡିକ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବେ । ଗୁଡ¹¹ର ଅନୈତିକ ଆମଦାନୀ, ରଫ୍ତାନୀ, ପରିବହନ, ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ବିକ୍ରି ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 47(g)(i) ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ବିରୋଧରେ 20,000 ଟଙ୍କାରୁ 50,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଆରୋପଣ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଋରି ଜଣ¹² ଏସ୍ ଲଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ, 2010-11 ରୁ 2012-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଋରିଗୋଟି ଚିନିଜଳ ଲାଇସେନ୍ସ ନଥାଇ ଗୁଡ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ । ଏସ୍ ଲଙ୍କାରେ ଏହାକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ 13 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ବାବଦରେ ଏବଂ 80,000 ଟଙ୍କା ଆବେଦନ ଫି ବାବଦରେ ଅନାଦାୟ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଆରୋପିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଏସ୍, ଗଞ୍ଜାମ ଏବଂ ନୟାଗଡ ଉତ୍ତର ଦେଲେ (ନଭେମ୍ବର ଓ ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ, ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ଏବଂ ଏସ୍, ବରଗଡ ଉତ୍ତର ଦେଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ, ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କଲା ପରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ଏସ୍, ବଲାଙ୍ଗୀର ଉତ୍ତର ଦେଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ, ଇସିଙ୍କ ଠାରୁ ସଂଖ୍ୟାକରଣ ପାଇବା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହି ବିଷୟକୁ ଇସି, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

11 ଗୁଡ ଏକ ମାଦକ ବିଆଣ୍ଡଓଇ ନିୟମ 1915 ର ବିଭାଗ 2(12-a) ଅନୁସାରେ ।
 12 ବରଗଡ, ବଲାଙ୍ଗୀର, କଟକ ଏବଂ ଗଞ୍ଜାମ (ଛତ୍ରପୁର) ।

3.5.9 ଆଇଏମ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ ଓ ବିଅର୍‌ର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉଠାଣ ପରିମାଣ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ଅବକାରୀ ଏକାଡ୍ର ବିଶେଷାଧିକାର (ବିଦେଶୀ ମଦ) ନିୟମାବଳୀ 1989 ର ନିୟମ 6A ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏଫ୍ଏଲ୍ ଠିପିଶୋଲା ଦୋକାନରେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ମଦର ମାସିକ ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଉଠାଣ କରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ, ନିୟମ 6(3) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାସିକ ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ଉଠାଣ ମାସିକ ଆବଶ୍ୟକ ବିବରଣୀ ଠାରୁ କମ୍ ଉଠାଇବେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ବିଫଳ ହେଲେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ସହିତ ପଇଠ କରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ, ନିଅଣ୍ଟ ହେଲେ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ନିଅଣ୍ଟିଆ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ସହିତ ତାର 10 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପଇଠ କରିବେ । ଏଇପି ଅନୁଯାୟୀ ଆଇଏମ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ ଏବଂ ବିଅର୍‌ର ସର୍ବନିମ୍ନ ଏସ୍‌ଇଡି ଦର 2010-11 ଓ 2012-13 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ 150 ଟଙ୍କା ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ପ୍ରତି, 20 ଟଙ୍କା ବିଏଲ୍ ପ୍ରତି ଏବଂ 165 ଟଙ୍କା ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ପ୍ରତି ଏବଂ 22 ଟଙ୍କା ବିଏଲ୍ ପ୍ରତି ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା ।

ଦୁଇ ଜଣ ଏସ୍‌ଇକ୍‌¹³ର ଏମ୍‌ଜିକ୍ୟୁ ରେଜିଷ୍ଟର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅଡ଼ିଟ୍ ଦେଖିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ନଅଟି ଠିପିଶୋଲା ମଦ ଦୋକାନ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ 1,962 ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ଆଇଏମ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ ଏବଂ 2,072 ବିଏଲ୍ ବିଅର୍ 2010-11 ରୁ 2012-13 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ । ଏସ୍‌ଇ ମାନେ ସେହି ସ୍ୱଳ୍ପ ଉଠାଣ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଇଡି ଓ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରିନଥିଲେ । ଫଳରେ 3.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏସ୍‌ଇଡି ଓ 0.35 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ବାବଦ ଅନାଦାୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଅଡ଼ିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଏସ୍‌ଇ, କେନ୍ଦୁଝର ରେଜର୍ଟ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ସେ ଏହା ପୁଣି କହିଥିଲେ ଯେ, ଛଅଟି ଲାଇସେନ୍ସ ଧାରୀ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉଠାଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସରେ ଇସି/ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅନୁମତି କ୍ରମେ ଉଠାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଇସି/ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ କୌଣସି ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅଡ଼ିଟ୍‌କୁ ଦେଖାଇପାରି ନଥିଲେ । ଏସ୍‌ଇ, ଯାଜପୁର କହିଥିଲେ ଯେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉଠାଣ ଗୁଡ଼ିକ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉଠାଇଦେବା ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀମାନଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଛି ।

ଅଡ଼ିଟ୍ ଏହି ଘଟଣାକୁ ଇସି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ମଇ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.10 କମ୍ପୋଜିଟ୍ ଲେବୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି ଓ ସୁଜର୍ଯ୍ୟ ଚାର୍ଜ ଅନାଦାୟ

ଏଇପି ଅନୁସାରେ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଖୁରୁରା ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ମାନେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ରାଣ୍ଡର ଆଇଏମ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ /ବିଅର୍‌ର ଲେବୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦୋକାନ ପିଛା ବାର୍ଷିକ 10,000 ଟଙ୍କା ହାରରେ କମ୍ପୋଜିଟ୍ ଲେବୁଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି (ଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍) ଦେଇ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବେ । ଆଇଏମ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ ଦୋକାନର ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ ମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦୋକାନ ପିଛା 5,000 ଟଙ୍କା ହାରରେ ଅଣଫେରସ୍ତ ସୁଜର୍ଯ୍ୟ ଚାର୍ଜ (ସୁସି) ପଇଠ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଶ୍ଚ, ଆଇଏମ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ନବୀକରଣ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିବା ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ 20,000 ଟଙ୍କା ଅଣଫେରସ୍ତ ଆବେଦନ ଫି ପୈଠ କରିବେ ।

ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଏସ୍‌ଇ¹⁴ଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି (ଏଲ୍‌ଏଫ୍) ରେଜିଷ୍ଟର, ଟ୍ରେଜରୀ ରେଜିଷ୍ଟର ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ ନଥିବାରୁ ସବୁର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅଡ଼ିଟ୍ ଦେଖିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2013 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ 13 ଜଣ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀ 2011-13 ବର୍ଷ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ କମ୍ପୋଜିଟ୍ ଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍, ଆବେଦନ ଫି ଏବଂ ଉପଯୋଗ ଫି ଦେଇନଥିଲେ ଯଦିଓ ଉକ୍ତ ଫି ଗୁଡ଼ିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଜାରି କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ସମୟରେ ଦେବାର

13 ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ।
14 ବାଲେଶ୍ୱର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବଲାଙ୍ଗୀର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

ଥିଲା । ଏସ୍‌ଇ ମାନେ ଏଗୁଡ଼ିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଜାରି/ ନବୀକରଣ ସମୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିନଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ 5.45 ଲକ୍ଷ¹⁵ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ବାଲେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗିର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଏସ୍‌ଇମାନେ କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଦେୟ ଗୁଡ଼ିକର ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମପୁରର ଏସ୍‌ଇ ମାନେ କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ ରେକର୍ଡ଼ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ଘଟଣାକୁ ଇସି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.11 ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଦୋକାନ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଅନାଦାୟ

2012-13 ଏଇପି ଅନୁଯାୟୀ ଲାଇସେନ୍ସଧାରୀମାନେ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କଲାବେଳେ ଋଷି ମାସର ଅଗ୍ରମ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ (ସି ମନି) 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ପଇଠ କରିବେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରତିମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପଇଠ କରିବେ ।

ଏସ୍‌ଇ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ଫି ଓ ଗୁଲୁଣା ରେଜିଷ୍ଟରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ, 2012-13 ରେ ଦୁଇଟି ଠିପିବନ୍ଦ ଦୋକାନ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଏକମାସ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପଇଠ କରିନଥିଲେ । ଫଳରେ, 2.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ବାବଦରେ ଅନାଦାୟ ରହିଥିଲା । ଏସ୍‌ଇ ମଧ୍ୟ ଅନାଦାୟ ପରିମାଣ ପାଇଁ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଏସ୍‌ଇ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଉତ୍ତର ଦେଲେ (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ, ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପଇଠ ବାବଦରେ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇ ଦୋକାନର ଗୁଲୁଣା ଗୁଡ଼ିକ କୋଷାଗାର ତାଲିକାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ ନଥିଲା ଏବଂ କୋଷାଗାର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଇଠ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥର ପୁନଃମିଳନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଅର୍ଥ ପଇଠର ପୁନଃମିଳନର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏସ୍‌ଇଙ୍କ ଠାରୁ ମାଗିଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2014), ହେଲେ ତାହା ପ୍ରତିକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ବିଷୟକୁ ଇସି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ମଇ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

3.5.12 ଅଧିକ ଅପଚୟ ହୋଇଥିବା ସ୍ୱିଚ୍ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷାଦାୟ

ବିଜଆର୍ 1965 ର ନିୟମ 16 ଅନୁସାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଏସ୍‌ଇ ଅନ୍ତତଃ ତିନିମାସରେ ଥରେ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀ ମାନଙ୍କର ସ୍ୱିଚ୍ ଷ୍ଟକ୍‌ର ହିସାବ ନେବା କଥା ଏବଂ ସ୍ୱିଚ୍‌ର ପୁନଃ ପାତନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅତିବେଶୀରେ ଦୁଇ ଶତକଡ଼ାର ଅପଚୟକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକଥା । ଅନୁମୋଦିତ ଅପଚୟ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ ଅପଚୟ ହେଲେ ପାତନକାରୀ ଅଧିକ ଅପଚୟ ହୋଇଥିବା ସ୍ୱିଚ୍‌ର ଶୁଳ୍କ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦରରେ ଯେଠି କରିବେ । ଅତିରିକ୍ତ ନିରପେକ୍ଷ ସୁରାସାର (ଇଏନ୍‌ଏ) ମଧ୍ୟ ଏକ ବିଶୋଧିତ ସ୍ୱିଚ୍ ଯାହାକି ପୁନଃପାତନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସଂଶୋଧିତ ସ୍ୱିଚ୍ (ଆରଏସ୍) ରୁ ମିଳିଥାଏ ଏବଂ ବିଆଣ୍ଡଓଇ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ଅନୁସାରେ ଏହା ବିଦେଶୀ ମଦ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । 2012-13 ବର୍ଷର ଏଇପି ଅନୁସାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ଶୁଳ୍କ ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍ ଉପରେ ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ପିଛା 165 ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦର ଏଲ୍‌ପିଏଲ୍ ପ୍ରତି 20 ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

15 ଆବେଦନ ଫି: 2.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, କମ୍ପୋଜିଟ୍ ଲେବୁଲ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି: 1.90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚାର୍ଜ: 0.95 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ।

ଡିଇଓ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ଙ୍କର ଅଧୀନରେ ଥିବା ଏକ ପାତନଶାଳାର ଷ୍ଟକ ବିବରଣୀର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ, ମଇ 2012 ଠାରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାତନଶାଳାଟି 2,09,286.2 ଏଲ୍ପିଏଲ୍‌ର ସଂଶୋଧିତ ସ୍ଥିତି (ଆରଏସ୍) ଏବଂ 5,20,085.5 ଏଲ୍ପିଏଲ୍‌ର ଅତିରିକ୍ତ ନିରପେକ୍ଷ ସୁରାସାର (ଇଏନଏ) ପୁନଃପାତନ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହା 6,677.5 ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ପାତନ କାଳୀନ ଅପରାଧ ଦେଖାଇଥିଲା ଯାହାକି ଅନୁମୋଦିତ 5,225.894 ଏଲ୍ପିଏଲ୍ (ପୁନଃପାତନ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥିତିର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ) ଠାରୁ 1,451.606 ଏଲ୍ପିଏଲ୍ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏସ୍‌ଇ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ 2.18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଏସ୍‌ଇଟି ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଏସ୍‌ଇ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ, ଦାବି ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଉନ୍ନୀୟତା କରାଯିବ ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ବିଷୟକୁ ଇସି, ଓଡିଶାଙ୍କୁ ମଇ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

ଅଧ୍ୟାୟ -IV

ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍

4.1 କର ପରିଚାଳନା

ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଆରୋପଣ ଓ ଆଦାୟ ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅଧିନିୟମ, 1899, ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ 1908 ଓ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ। ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପଦର୍ପଣ ପରିଚାଳନା (ଆର୍ ଏଣ୍ଡ ଡିଏମ୍) ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ନିବନ୍ଧନ ମହାନିରାକ୍ଷକ (ଆଇଜିଆର୍), ଜଣେ ଯୁଗ୍ମ ମହା ନିରାକ୍ଷକ, ତିନି ଜଣ ଉପ ମହାନିରାକ୍ଷକ ଓ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ 30 ଜଣ ଜିଲ୍ଲା ଉପ ନିବନ୍ଧକ (ଡିଏସ୍ଆର୍) ଏବଂ ଯୁନିଟ୍ ସ୍ତରରେ 151 ଜଣ ଉପ ନିବନ୍ଧକ (ଏସ୍ଆର୍)ଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି ।

4.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ଆର୍ ଏଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ (ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ) 1969 ରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷରେ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ହୋଇଥିବା 68 ଟି ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ବିଭାଗର ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ 53 ଟି ଯୁନିଟ୍ ସମୀକ୍ଷିତ କରିଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ 15 ଟି ଯୁନିଟ୍ କମ୍ପି ହୋଇଥିଲା । ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପିଟିବ କାରଣପାଇଁ କର୍ମଚାରୀ ଅଭାବ ଦାୟୀ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

4.3 ସମୀକ୍ଷାର ପରିଣାମ

2013-14 ବର୍ଷରେ ଆର୍ ଏଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗର 50 ଯୁନିଟ୍‌ର ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 5,056 ଟି ମାମଲାରେ 20.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ଅନାରୋପଣ / ସଙ୍କ୍ରୋପଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀ 4.1 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ସାରଣୀ 4.1

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଗ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1	“ଇ- ନିବନ୍ଧନ ପତ୍ରିକା” ର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷା	4,257	7.17
2	ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ଭ୍ରମାତ୍ମକ ନିର୍ଧାରଣ	261	0.94
3	ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ଅନାରୋପଣ / ସଙ୍କ୍ରୋପଣ	303	11.07
4	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	235	1.34
ସର୍ବ ମୋଟ		5,056	20.52

ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ବିଭାଗ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 363 ଟି ମାମଲାରେ 17.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଭାବମାନ ସାକାର କରିଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷରେ 18 ଟି ମାମଲାରେ 1.11

କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା । 17.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ ଥିବା କିଛି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ମାମଲା ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4 ରୁ 4.69 ରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଛି ।

ସେହିପରି ବ୍ୟୟ ବିବରଣୀ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ 61 ଟି ମାମଲାରେ 35.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରୋକତ ପରିଚାଳନାରେ ଅନିୟମିତତା ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ।

ଖ. ବ୍ୟୟ

(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷ ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଣ୍ଣ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1	ଅନିୟମିତ ରୋକତ ପରିଚାଳନା	61	35.70
ମୋଟ		61	35.70

ବିଭାଗ 35.70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସମସ୍ତ 61 ଟି ମାମଲାକୁ ସାକାର କରିଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ 3,690 ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରିଥିଲା ।

4.4 “ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପତ୍ର” ର ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ମୁଖ୍ୟାଂଶ:

ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ନିଲାମ ବିନା ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସୂଚନା ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ୍‌ଆଇସି) ର ବିଦ୍ୟମାନ ସଫ୍ଟୱେୟାର-ORIS କୁ ବିକ୍ରେତକୁ ନନେଇ ପ୍ରକାଶକ ପାଇଁ ରିଆଡିଆରାଙ୍କୁ ବଛାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.9.1)

ସେବା ସ୍ତରୀୟ ରାଜିନାମାର ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ନାଗରିକଙ୍କୁ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସେବା ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ସେବା ସ୍ତରୀୟ ରାଜିନାମାରେ ବିଳମ୍ବ କରିଥିବାରୁ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ଉପରେ 49.57 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.10.9)

ଛଅ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିବା ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅତିରିକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ପାଇଁ ଯୁଜର୍ ଟାର୍ଜ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିୟମିତତା ଥିବାରୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉପରେ 1.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଚିତ ବୋଧ ପଡ଼ିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.11.3)

ଲିଜ୍ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିୟମାବଳୀର ମ୍ୟାପିଂ ହୋଇ ନଥିବାରୁ 47.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ କମ୍ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.12)

ପତ୍ରରେ ସତର୍କ କରିବା/ ଚେତାବନୀ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିବାର ପ୍ରବଣତାମୂଳକ ଆଶଙ୍କା ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.14.1)

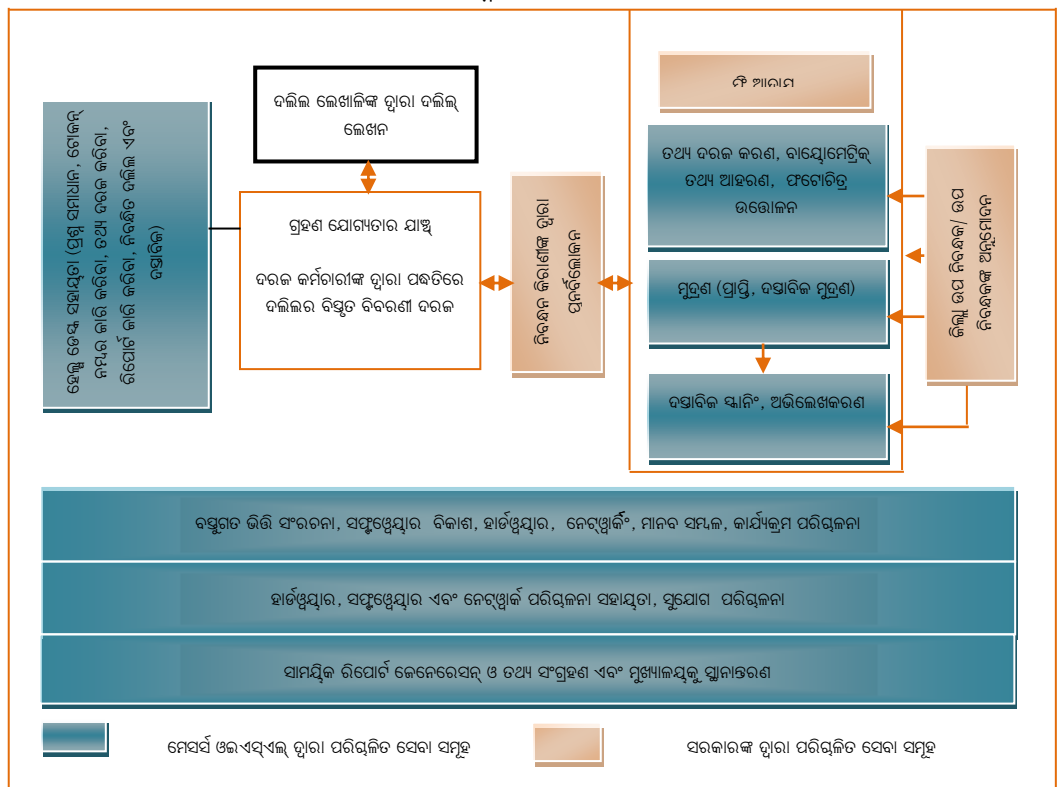
ପତ୍ରରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଯଥା ଆଇଡେଣ୍ଟିଫିକେସନ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ନମର, ଚଉଦ୍ୱାର ବିଶଦ ବିବରଣୀର ଆଂଶିକ କରାଗତ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ସୂଚନାର ଗୁଣବତ୍ତା ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଥିଲା । ଏହାଛଡା ପ୍ୟାନ୍ ନମର, ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିଧିମାନ ନିୟମାବଳୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4.14.2, 4.4.14.4 ଏବଂ 4.4.14.5)

4.4.1 ଉପକ୍ରମ

ରାଜ୍ୟରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ପ୍ରାଚ୍ଛି ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅଧିନିୟମ 1899, ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ 1908, ଓଡ଼ିଶା ନିବନ୍ଧନ ନିୟମ, 1988, ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟାମ୍ପ ନିୟମାବଳୀ, 1952 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟାମ୍ପ (ସଂଶୋଧିତ) ନିୟମାବଳୀ, 2001 ଅଧୀନରେ ବିହିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଡିଏସ୍‌ଆର/ ଏସ୍‌ଆର) ଗୁଡ଼ିକର କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜେସନ୍ ଭାରତ ସରକାର(ଜିଓଆଇ) କ୍ୱାଡ୍ରାନ୍ଟାଲ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ଯୋଜନା (ଏନ୍‌ଇଜିପି) ଅଧୀନରେ ଏକ ରାଜ୍ୟ ମିଶନ୍ ମୋଡ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ପି) ଥିଲା । ନଭେମ୍ବର 2007 ରେ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଗଠିତ ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ କମିଟି

(ଏଚ୍.ପି.ସି) ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ଲିଜିଂ ଏବଂ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ସର୍ଭିସେସ୍, (ଆଇଏଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଏଫ୍.ଏସ୍) ଏବଂ ଓଡିଶା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆପ୍ଲିକେସନ ସେକ୍ଟର² (ଓକାକ୍) କୁ ନେଇ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଳ ପରପୋଜ୍ ଭେହିକିଲ³ (ଏସ୍.ପି.ଭି) ଗଠନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା ଯାହା ରାଜ୍ୟ ଏମ୍.ଏମ୍.ପି.କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବା ସହ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବ । ସେହି ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟରେ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସରକାରୀ ଏବଂ ଘରୋଇ ଭାଗିଦାରୀ ଜଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବାକୁ ଓଡିଶା ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସେବା ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଇଏସ୍.ଏଲ୍)⁴, ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଭାବେ ନାମିତ ଏସ୍.ପି.ଭି.କୁ ବିଲ୍-ଓନ୍-ଅପରେଟ୍-ଆଣ୍ଡ-ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ (ବିଓଓଟି) ଆଧାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ କାରବାର ଚଳୁ ହେବାର ନିର୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବାକୁ 26 ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା (ଆର୍ ଆଣ୍ଡ ଡି ଏମ୍) ବିଭାଗ, ଓକାକ୍ ଏବଂ ଓଇଏସ୍.ଏଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରିଆଡି ରାଜିନାମା (ସିଏ) ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ 4 ଜାନୁୟାରୀ 2010 ରେ ଚଳୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ହସ୍ତଗତ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା 15 ମଇ 2010 ଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଓଡିଶାରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ବିଦ୍ୟମାନ ହସ୍ତଗତ ଦଲିଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଓ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ କରିବା, ଦସ୍ତାବିଜର ନକଲକୁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଆହରଣ କରି ସାଇଡି ରଖିବା, ସନ୍ଧାନ କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟାକ୍ ଅଫ୍ ନଥିପତ୍ରର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ସେବାରେ ଉନ୍ନତି ଓ ତତ୍ପରତା ଆଣିବା ସହ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରେ ପାରଦର୍ଶୀତା ବଜାୟ ରଖିବା । ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରବାହ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।



1 ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ଲିଜିଂ ଏବଂ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ସର୍ଭିସେସ୍ ଏକ କମ୍ପାନୀ ଯିଏ ଏଲଆଇସି, ଜାପାନର ଓରିକ୍ସ, ଆରୁଧାବି ଇନ୍ଭେଷ୍ଟମେଣ୍ଟ, ଏଚ୍.ଏଫ୍.ସି.ସି, ଏସ୍.ପି.ଆଇ ଏବଂ ସେଣ୍ଟାଲ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋସାହିତ ।

2 ଓଡିଶା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସେକ୍ଟର ଏକ ସରକାରୀ ଏଜେନ୍ସି ଏବଂ ସୋସାଇଟି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଅଧିନିୟମ, 1860 ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଏକ ସୋସାଇଟି । ଏହା ଅଗଷ୍ଟ 2003 ଠାରୁ ଡକ୍ଟ୍ରିନି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଭାବେ ଆଖ୍ୟାୟିତ ଏବଂ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଏକ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍ସି ।

3 ସ୍ୱେଚ୍ଛାଳ ପରପୋଜ୍ ଭେହିକିଲ୍ (ଏସ୍.ପି.ଭି) କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଏକ କମ୍ପାନୀ ବା ସଭା ବା ସଭା ସମୂହର ବାଣିଜ୍ୟିକ ସଙ୍ଘ ।

4 ଓଇଏସ୍.ଏଲ୍, ଓଡିଶା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସେକ୍ଟର ଏବଂ ଆଇଏଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଏଫ୍.ଏସ୍ ଦ୍ୱାରା 23 ଅକ୍ଟୋବର 2008 ରେ ଏକ ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଜରିଆରେ ଗଠିତ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଳ ପରପୋଜ୍ ଭେହିକିଲ୍ ଯାହା ଓଡିଶାରେ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡିକର ପରିଚାଳନା, ନିର୍ମାଣ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ, ପ୍ରଚର୍ଚ୍ଚନ ଏବଂ ଅନୁରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

4.4.2 ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ନିବନ୍ଧନ ମହାନିରାକ୍ଷକ (ଆଇଜିଆର୍) ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା (ଆର୍ଆଇଟିଏମ୍) ବିଭାଗର ନିବନ୍ଧନ ଅଙ୍କର ମୁଖ୍ୟଭାବେ 30 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ (ଡିଏସ୍ଆର) ଏବଂ 147 ଟି ଉପନିବନ୍ଧକ (ଏସ୍ଆର) କାର୍ଯ୍ୟଳୟର ଚତୁର୍ବିଧାନ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଜଣେ ଯୁଗ୍ମ ମହାନିରାକ୍ଷକ, ତିନି ଜଣ ଉପମହାନିରାକ୍ଷକ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରୁଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍, ପାହ୍ୟାର ଜଣେ ଜିଲ୍ଲା ନିବନ୍ଧକ ତାଙ୍କୁ ଏହି କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଉପନିବନ୍ଧକମାନେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ସ୍ତରରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରନ୍ତି ।

4.4.3 ପାଣ୍ଡିଗତ ଢାଞ୍ଚା

ସରକାରୀ ଏବଂ ଘରୋଇ (ପିପିପି) ଢାଞ୍ଚାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପର ପାଣ୍ଡିଗତ ଢାଞ୍ଚା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ (ଓଡ଼ିଶା ସରକାର + ଆଇଏଲଆଣ୍ଡ ଏଫ୍ଏସ୍)	କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ/ ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ (ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ / ଯୁକ୍ତ ଫିସ୍ ରୁ ବେୟ)	ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବସିୟତ୍ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ (ଏନ୍ଏଲଆର୍ଏମ୍ପି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରୁ)
28 କୋଟି ଟଙ୍କା (19 କୋଟି ଟଙ୍କା + 9 କୋଟି ଟଙ୍କା)	35 କୋଟି ଟଙ୍କା (7 କୋଟି ଟଙ୍କା x 5 ବର୍ଷ)	8.27 କୋଟି ଟଙ୍କା

ପ୍ରାଥମିକ ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ ଅଂଶ 9 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ତୁଳେ 2009-10 ବର୍ଷରେ ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫ୍ଏସ୍ ଠାରୁ ମିଆଦ କରଜ ଆକାରରେ 12.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏସ୍ପିଭିକୁ ଆସିଲା । କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ବ୍ୟୟ ଏବଂ କର୍ମରକ୍ଷା ଦରମା ସର୍ଭିସ୍ ଗର୍ଜ ବାବଦକୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ରାଜସ୍ୱରୁ ଭରଣା ହୋଇଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ପୁଞ୍ଜି ଅନୁଦାନ⁵ ବାବଦ ଅଂଶ 19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ବସିୟତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ପାଇଁ 8.27 କୋଟି⁶ ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ତଥା ଜାତୀୟ ଜମି ଅଭିଲେଖ ଆଧୁନିକୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ⁷ (ଏନ୍ଏଲଆର୍ଏମ୍ପି) ରୁ ଭରଣା ହେବାର ଥିଲା । ମୋଟ 27.27 କୋଟି ଟଙ୍କା (19 କୋଟି ଟଙ୍କା + 8.27 କୋଟି ଟଙ୍କା) ର ପ୍ରତିଶୁଦ୍ଧିବଦ୍ଧତା ଥିବା ସ୍ତୁଳେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାସ୍ତବିକ 26.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ପାଣ୍ଡି ଖଲାସ୍ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ।

4.4.4 ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସଫ୍ଟୱେୟାର ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ପଛତର ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ପଛତର ସମ୍ମୁଖ ଭାଗ (ଫ୍ରେଣ୍ଡ-ଏଣ୍ଡ) ପାଇଁ ‘Asp.Net’ ଏବଂ ପଶ୍ଚାତ୍ ଭାଗ (ବ୍ୟାକ୍ ଏଣ୍ଡ) ପାଇଁ ‘Oracle-10g’ ତାଟାବେସ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ବ୍ୟବହାର କରି “ଇ-ଏନଏ” ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଜରିଆରେ ଆଇଏଲ ଆଣ୍ଡ ଏଫ୍ଏସ୍ “ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଛତର” ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ତଥ୍ୟାବଳୀର ସମକାଳିନ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ/ ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ ଅଫିସ୍ ସହିତ ଏମ୍ପିଏଲଏସ୍ ଭିପିଏନ⁸ ଏବଂ ଭିପିଏନ୍ ରୁଡ୍ ବ୍ୟାଣ୍ଡ ସଂଯୋଗ

5 ରିଆର୍ଟି ରାଜିନାମାର ଅନୁକ୍ଷେପ 4.4 ଅନୁସାରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭାବେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ଅନୁଦାନ ।
 6 ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଫେବୃୟାରୀ 2008 ଏବଂ ସୁଚନା ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିରେ ଚିଠି ନମ୍ବର 1603/ଆଇଟି ଚାରିଖ 07 ଅପ୍ରେଲ 2007 ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ପାଇଁ 8.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟକଳ ହୋଇଥିଲା ।
 7 ଜାତୀୟ ଜମି ଅଭିଲେଖ ଆଧୁନିକୀକରଣ (ଏନ୍ଏଲଆର୍ଏମ୍ପି) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା 2008-09 ରୁ 2015-16 ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ଜମି ଅଭିଲେଖ ଆଧୁନିକୀକରଣକୁ ଛାଡି ନିବନ୍ଧନ ଅଫିସର କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ, ବସିୟତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ନିରାକ୍ଷା ଏବଂ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରାଯାଏ । ଏହି ପରିକଳ୍ପନାରେ ନିବନ୍ଧନ ଅଫିସ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ଏବଂ ବସିୟତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ପ୍ରତିବର୍ଷ ରାଜ୍ୟର ତିନିରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ । ଏନ୍ଏଲଆର୍ଏମ୍ପିରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଅଂଶଧନ 75 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରତିଶତ 25 ଭାଗ ।
 8 ଏମ୍ପିଏଲଏସ୍ ଭିପିଏନ୍ ଗୋଟିଏ ବହୁ-ମାନ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ତରୀୟ ସୁଇଚିଙ୍ଗ୍ ଘରୋଇ ନେଟୱାର୍କ ଯାହାକୁ ବିଏସ୍ଏନ୍ଏଲ, ମାକ୍ସିମାଲ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଦ୍ୱାରା ଏହି ତାଗାବେସ୍ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ସ୍ଥାପତ୍ୟ । ଏହି ପଦକ୍ଷେପରେ ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍ ଭିତ୍ତିକ ଲଗ-ଅନ୍, ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍ସ ଆହରଣ, ତଥ୍ୟାବଳୀ ଆହରଣ, ଦସ୍ତଖତ ଏବଂ ସ୍କାନ୍ ହୋଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଗଚ୍ଛିତ କରି ରଖିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଏହି ସଫ୍ଟୱେୟାରର ମତ୍ୟୁଲ୍ଗୁତିକ ହେଲା- ନିବନ୍ଧନ, ବିବାହ, ଇଚ୍ଛାପତ୍ର, ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ, ରଣଭାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଅର୍ଥ ଲଗାଣ ଲାଇସେନ୍ସ, ବିବିଧ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ପରିଚ୍ଛଳନାଗତ ସୂଚନା ପଦ୍ଧତି (ଏମ୍ଆଇଏସ୍) ପ୍ରତିବେଦନ ।

4.4.5 ଶେଷ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ଦସ୍ତାବେଜ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା

ବିଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫସ୍ ବାବଦ ପ୍ରାପ୍ତି, ଦସ୍ତାବେଜ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଏବଂ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ୍ ଆଦାୟର ଧାରା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

ବର୍ଷ	ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫସ୍ ବାବଦ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି	ପଞ୍ଜିକୃତ ଦସ୍ତାବେଜ୍ ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ସଂଗୃହୀତ ଯୁକ୍ତ ସର୍ଭିସ୍ ଫି
	(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)		(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
2008-09	495.66	3.56 ଲକ୍ଷ	-
2009-10	359.96	3.88 ଲକ୍ଷ	2.24
2010-11	415.82	4.23 ଲକ୍ଷ	9.49
2011-12	498.14	4.38 ଲକ୍ଷ	10.46
2012-13	544.88	4.52 ଲକ୍ଷ	11.43

ଉତ୍ସ- ପ୍ରତିବେଦନ ସମାକ୍ଷା (ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର) 2012-13 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଏସ୍ଏଲ୍ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସଂଗୃହୀତ

4.4.6 ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ରାଜସ୍ୱ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ଥିବା “ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତି” ର ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ପରିଚ୍ଛଳନା ଏହା ନିରୂପଣ କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା ଯେ:-

- ବ୍ୟବସାୟିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ କରିବାକୁ ବିଭାଗର ଏକ ସୁସ୍ଥ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଗଢ଼ଣାକୁ ଶାସନ କ୍ଷମତା ରହିଛି;
- ପଦ୍ଧତିର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ ସୁରାୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଠିକ୍ ଅଛି, ନିବେଶ ଏବଂ ବିଧିମାନ୍ୟତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅଛି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ ନିୟମ ମ୍ୟାପିଂ କରା ଯାଇଛି;
- ସମ୍ପଲ୍ ସମୂହର କ୍ଷତି କମ୍ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅବାରିତ ବ୍ୟବସାୟ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁରକ୍ଷା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅବାରିତ ବ୍ୟବସାୟିକ ଯୋଜନା କରା ଯାଇଛି; ଏବଂ
- ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଅଛି ଏବଂ ତଥ୍ୟାବଳୀର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଗୋପନିୟତା ଚୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

4.4.7 ସମୀକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମୀକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।

- ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅଧିନିୟମ, 1899
- ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ, 1908
- ଓଡ଼ିଶା ନିବନ୍ଧନ ନିୟମାବଳୀ, 1988
- ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟାମ୍ପ ନିୟମାବଳୀ, 1952 ଏବଂ ତାର ସଂଶୋଧନ ସମୂହ
- ଆଇଜିଆର୍ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ସମୂହ
- ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ସେସର୍ସ (ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍) ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରିହାତି ରାଜିନାମା
- ସୁଚନା ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପଦ୍ଧତିରେ ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିବା ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଥା ।

4.4.7.1 ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି

ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିର ଆରମ୍ଭରୁ ଯଥା ଜାଣୁଥିବା 2010 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା ଦସ୍ତାବେଜ ସଂଖ୍ୟା ଜନିତ ଆଶଙ୍କା ଉପଲବ୍ଧିକୁ ଭିତ୍ତି କରି 30 ଡିଏସ୍‌ଆର୍ ମଧ୍ୟରୁ 10 ଡିଏସ୍‌ଆର୍ ତ୍ରୀସରାୟ ଯାଦୃଷ୍ଟିକ ସରାକୃତ ନମୁନା ପଦ୍ଧତି ଆଧାରରେ ଚୟନ କରାଯାଇ ମଇ 2014 ଓ ଜୁଲାଇ 2014 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସରରୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ନମୁନାର ପ୍ରତିଶତ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସର	ସରର ପରିସର (ପଞ୍ଜିକୃତ ଦସ୍ତାବେଜ ସଂଖ୍ୟା)	ସର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଡିଏସ୍‌ଆର୍‌ଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ନମୁନାର ପ୍ରତିଶତ	ସରରୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ଡିଏସ୍‌ଆର୍‌ଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
I	75,000 ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	5	80	4
II	10,000 ରୁ 75,000	20	25	5
III	10,000 ରୁ କମ୍	5	10	1
ମୋଟ		30		10

ଏହାଛଡା ଏହି 10 ଜଣ ଡିଏସ୍‌ଆର୍‌ଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା 152 ଜଣ⁹ ଏସ୍‌ଆର୍‌ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 11 ଜଣ ଏସ୍‌ଆର୍ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଦସ୍ତାବେଜ ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିବା ଆଧାରରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ବଛାଯାଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତି ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହେବ କାର୍ଯ୍ୟଶୀଳ ଥିଲା । ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ କିଛି ସଂକଟ ଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହି ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ଉପାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର କରୁଥିବାରୁ ଅତିବ୍ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଏକ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ମନେକଲା । ଡିବିଏ¹⁰ଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟାବଳୀ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତାଟାବେସ୍‌ରୁ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ IDEA ସାଧନ ଅବଲମ୍ବନରେ ଏହାର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆର୍ ଏଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ, ଓକାଲ୍ ଏବଂ ଆଇଜିଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ, ରିଆଡି ରୁକ୍ତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ନଥି ଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅତିବ୍ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା । ଏହାଛଡା, ଡିଏସ୍‌ଆର୍ / ଏସ୍‌ଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପଞ୍ଜିକୃତ ଦସ୍ତାବେଜ ଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏବଂ ସଂଗୃହୀତ

9 ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଓ ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 2010 ରେ 177 ଥିବା ସ୍ତରରେ 2013 ରେ ତାହା 182 କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ସେହିପରି, ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 147 ରୁ 152 କୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।

10 ତାଟାବେସ୍ ପ୍ରଶାସକ ।

ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍, ଯୁଜର ଫିସ୍ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ନଥି ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସତ୍ୟତା ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଯାଚ୍ଛା କରାଯାଇଥିଲା । ୪ ମଇ 2014 ରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ପରିସର ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 25 ନଭେମ୍ବର 2014 ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର (ନଭେମ୍ବର 2014) ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

4.4.8 ସ୍ୱାକୃତି

ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ, ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ବିଭାଗର ସହଯୋଗକୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛି ।

ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

4.4.9 ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

4.4.9.1 ଭେଣ୍ଟର୍ ଚୟନ

ନଭେମ୍ବର 2007 ରେ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଅଧକ୍ଷତାରେ ଏର୍ପିସିର ନିଷ୍ପତ୍ତି କ୍ରମେ ନାଗରିକଙ୍କୁ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆଇଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ଓକାକ୍ ସହଯୋଗରେ ଏସ୍ପିଭି ଗଠନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ଏର୍ପିସି ସମ୍ମୁଖରେ ଆଇଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍‌ଏସ୍ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ଉପରେ ଏକ ଉପସ୍ଥାପନା ସହ ବିଶଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ (ଡିପିଆର୍) ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ମଇ 2008 ରେ ଏସ୍ପିଭିକୁ ଅଭିଳାଷ ପତ୍ର (ଏଲ୍‌ଓଆଇ) ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଅନୁସାରେ ବିଲ୍‌ଡ-ଓନ୍-ଅପରେଟ୍-ଆଣ୍ଡ-ଟ୍ରାନ୍ସଫର (ବିଓଓଟି) ଭିତ୍ତିରେ ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ରିଆଡି ରୁକ୍ଷି ଜରିଆରେ “ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତି” ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଏସ୍ପିଭିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2003 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସୂଚନା ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ୍‌ଆଇସି) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ “ORIS” ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମ୍ବଲ୍‌ସ ପଞ୍ଜିକରଣ ସଫ୍ଟୱେୟାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସଫ୍ଟୱେୟାର 14 ବୃହତ୍ ଜିଲ୍ଲା ଉପ-ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ 2003 ରୁ 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ୍ ନେଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଞ୍ଜିକରଣ କାମରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲା । “ORIS” ସଫ୍ଟୱେୟାରରେ କିଛି ଅତିରିକ୍ତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଯୋଗ କରି ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ନିୟୁତ୍ତ କରିବାକୁ ଏନ୍‌ଆଇସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାହାକୁ ବିରୁଦ୍ଧକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବିରୁଦ୍ଧକୁ ନ ନେଇ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ, ଓକାକ୍ ଏବଂ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବାକୁ 26 ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ରିଆଡି ରାଜିନାମା ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ-

- ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଭେଣ୍ଟର୍ ଚୟନ କରିବାରେ ବିହିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କି ସରକାର ଲିଗାସି ତଥ୍ୟ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ 68¹¹ ପ୍ରତିଶତ ପୁଞ୍ଜି ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ଟୁତିବଦ୍ଧ ଥିଲେ ।
- ଭେଣ୍ଟର୍ ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଯୁଜର ଚାର୍ଜ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ନିଲାମ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

11 ପ୍ରକଳ୍ପର ସମୁଦାୟ ପୁଞ୍ଜି ଖର୍ଚ୍ଚ 28 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 19 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

- ଅଧିକତ୍ର, ଚନ୍ଦନ ହୋଇଥିବା ଭେଣ୍ଡର୍ (ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫ୍ଏସ୍) କ୍ଷର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପଞ୍ଜିକରଣ ସଫ୍ଟୱେୟାର ବିକଶିତ କରିବାର ଅଭିଳାଷ ନଥିଲା ।
- ଏନ୍‌ଆଇସି ବିକଶିତ କରିଥିବା “ORIS” ସଫ୍ଟୱେୟାର ତୁଳନାରେ ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫ୍ଏସ୍ ବିକଶିତ କରିଥିବା “ଇ-ଧରଣୀ” ସଫ୍ଟୱେୟାରରେ ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ଷ୍ଟେର୍ ବେସଡ୍ ହେବା ଛଡା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଖି ଦୃଶ୍ୟା ସୁବିଧା ନ ଥିଲା ।
- ଏନ୍‌ଆଇସିର ସହଯୋଗ ଦୃଷ୍ଟିରୁ “ORIS” ସଫ୍ଟୱେୟାର ସହିତ ଜମି ଅଭିଲେଖ ସଫ୍ଟୱେୟାର “ଭୁଲେଖୀ” ର ଅପ୍ରେୟ ଏକୀକରଣ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା । ଭାରତର କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ରାଜ୍ୟ¹² ନାଗରିକ ମାନଙ୍କୁ ଇ-ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏନ୍‌ଆଇସିକୁ ସଫ୍ଟୱେୟାର ସହାୟତାକାରୀ ଏବଂ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ହିସାବରେ ବାଛିଥାନ୍ତି ।
- ଯେହେତୁ “ORIS” ସଫ୍ଟୱେୟାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିବା 14 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ 2003 ରୁ 2009 ପାଇଁ ଲିଗାସି ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଏନ୍‌ଆଇସି ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ରୂପାନ୍ତରଣ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରି “ORIS” କୁ ଗଲୁ ରଖିଥିଲେ ଲିଗାସି ତଥ୍ୟ ପୁନଃ ଡିଜିଟାଲଜେସନ୍ ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏତେଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

ସହିପରି, 14 ଟି ପ୍ରମୁଖ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ 2003 ରୁ 2009 ପାଇଁ ଲିଗାସି ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା “ORIS” ସଫ୍ଟୱେୟାରକୁ ବିଗ୍‌ରୁ ନ ନେଇ ନୂଆ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ବିକାଶ କରିବାକୁ ଓଇଏସ୍‌ଏଲକୁ ବାଛିବା ଫଳରେ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ବିକାଶ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ (2.47 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ 14 ଟି ପ୍ରମୁଖ ଡିଏସ୍‌ଆର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଲିଗାସି ତଥ୍ୟର ପୁନଃ ଡିଜିଟାଲଜେସନ୍ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଗ୍‌ରୁହୀନତା ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ଯେହେତୁ ଏହା ଏକ ନୂଆ ଅଭିନବ/ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଏଥିରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ସରକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓକାକ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ତେଣୁ ବିନା ନିଲାମରେ ଏହାକୁ ବଛାଯାଇଥିଲା । ସରକାରଙ୍କର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚନ୍ଦନରେ ସରକାରୀ ଏବଂ ଘରୋଇ ଭାଗିଦାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ନିଲାମ ବିହିତ କରିଥିବା ଏନ୍‌ଏଲଆର୍‌ଏଫ୍‌ପି ଗାଇଡ୍ ଲାଇନ୍‌ର ବିଚ୍ୟୁତି ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ସାକ୍ଷ୍ୟର ସୂଚନା ଦେଉଛି ।

4.4.9.2 ରିଆଡି ରାଜିନାମାରେ କେତେକ ଅଭାବ

ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବାକୁ ରିଆଡି ରାଜିନାମା (ସିଏ) ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା । ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ, 4 ଜାନୁଆରୀ 2010 ପରଠାରୁ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ସେବା ଯୋଗାଇବା ବାବଦ ନାଗରିକ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ 200 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାରରେ ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ୍, ସିଏ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ ଖାତାରେ ଜମା ହେଉଥିଲା । ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ସର୍ଭିସ୍¹³ ଅନୁସାରେ ନାମିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଅନୁଦେଶ ଜରିଆରେ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ୍‌ର 90 ପ୍ରତିଶତ ଆଇଇଟିଏସ୍¹⁴

12 ବିହାର:- Score, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ:- Card, କର୍ଣ୍ଣାଟକ:- Kaveri, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର:- Sarita, ଇତ୍ୟାଦି ।
 13 ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ଅନୁସୂଚୀ-IV ଅଧୀନରେ ଥିବା ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ୍ ଆଦାୟ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସାରେ ।
 14 ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫ୍ଏସ୍ ଏଡ୍‌କେଶନାଲ୍ ଏଣ୍ଡ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ସର୍ଭିସ୍‌ସ୍ ଲିଃ (ଆଇଇଟିଏସ୍) ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫ୍ଏସ୍ ର ଏକ ସହବନ୍ଧ ଏବଂ 100 ପ୍ରତିଶତ ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ଯାହାର ସୂଚନା ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭିଳାଷ ଅଛି । ଆଇଇଟିଏସ୍ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକ ବୈଷୟିକ, କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ଅଂଶଦାର ଅଟେ । ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ନିୟୁତ୍ତି ଅନୁକ୍ଳେପ ଅଧୀନରେ ଆଇଇଟିଏସ୍ ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫ୍ଏସ୍ ର ଏକ ସର୍-କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ।

(ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫଏସ୍‌ର 100 ପ୍ରତିଶତ ସହାୟକ) କୁ ଅନ୍ତରଣ କରିବ । ଅବଶିଷ୍ଟ ସର୍ଭିସ ଚାର୍ଜ୍‌ର 10 ପ୍ରତିଶତ ସରକାରଙ୍କୁ ଜମା କରାଯିବ । ଏସ୍‌ପିଭିର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହି 90 ପ୍ରତିଶତ ରାଜସ୍ୱ ଭାଗରୁ ବହନ କରାଯିବ ।

ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ:

- ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ତଥ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୋପନୀୟତା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହି ରାଜିନାମାରେ କୌଣସି ସର୍ଭ ନଥିଲା । ଯଦିଓ ମୂଳ ଯୋଜନାରେ 50:50 ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାର ଥିଲା, ହେଲେ ପ୍ରକଳ୍ପଟିକୁ ଓକାକ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସିଧା ଓଇଏସ୍‌ଏଲକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି ଏସ୍‌ପିଭିର ଘରୋଇ ଅଂଶାଦାର (ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫଏସ୍/ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ) ଙ୍କ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଦସ୍ତାବିଜ, ଦସ୍ତଖତ ଏବଂ ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍‌ସ୍‌କୁ ଅବାଧରେ ପ୍ରବେଶ ଅଧିକାର ଥିଲା ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏହି ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ତାଟାବେସ୍‌ର ପ୍ରମୁଖ ଅଭିରକ୍ଷକ/ ମାଲିକ ହୋଇଥିଲା ।
- ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସରକାର ଏବଂ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶୀ¹⁵ର ଅନୁପାତ 68:32 ଏବଂ ସମୁଦାୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ଖର୍ଚ୍ଚ ଲିଗାସି ତଥ୍ୟ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍¹⁶କୁ ମିଶାଇ 77:23 ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସରକାର ଏବଂ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଜର ଚାର୍ଜ୍ ବିଭାଜନର ଅନୁପାତ 10:90 ଯାହା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା । ଏହି ଭୁଲନାରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର / ବିହାରରେ ସରକାର ଏବଂ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଉତ୍ତମ ବିଭାଜନ ଅନୁପାତ ଅନୁସୂତ ହେଉଥିଲା ଯାହା 60:40 ଥିଲା ।
- ରିଆଡି ରାଜିନାମାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରତିଶୃତି ସମୟରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଫଳରେ, ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ବିଭିନ୍ନ ଅନୁକ୍ଳେପରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀର ଅନୁପାଳନ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରତିଭୂତି ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା ।
- ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ଅନୁସୂଚୀ-IV ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବ୍ୟୟ ପୁଞ୍ଜିର ସର୍ବନିମ୍ନ 25 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରତ୍ୟାଗମ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ୍‌ର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । କିନ୍ତୁ, ଏହି “ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟାଗମ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରଣ” ଭଳି ଶିକ୍ଷାଦାନୀ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଆଇନଗତ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଲା ବେଳେ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବଶେଷରେ ସୁବିଧାଜନକ ହେବ ।
- ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚକ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ କମ୍ପିଟି (ଏଚ୍‌ପିସି) ସଂସ୍ଥାକରଣ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସୋସି କୋର୍ଡ୍ ଏବଂ ବୁକ୍ସିଜାରି ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର (ଆଇପିଆର) ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହେବ, ତେବେ ତାହା ରିଆଡି ରାଜିନାମାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ନଥିଲା ।
- ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ କମ୍ପିଟି ଆଗରେ ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫଏସ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏକ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠାରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ଦଲିଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ଏବଂ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ଆଧାରରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଏହାକୁ ବକ୍ଷା ଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିଶୃତି ରିଆଡି ରାଜିନାମାରେ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ମାପକ ମାନଦଣ୍ଡ ରୂପେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆଇଟି ଅଧିନିୟମ, 2008 ରେ ଦଣ୍ଡର ବିଧାନ ରହିଛି । ଯୁଜର ଚାର୍ଜ୍‌ର ବିଭାଜନ ବିଷୟରେ ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ଏହା ସରକାରଙ୍କର ଏକ ବିଜ୍ଞ ନିଷ୍ପତ୍ତି । ସରକାର ପୁନଶ୍ଚ କହିଥିଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠାରେ ଦଲିଲ ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରା ଯାଉଛି ।

15 ମୋଟ ପୁଞ୍ଜି 28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯେଉଁଥିରେ ସରକାରଙ୍କ ଭାଗ 19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।
 16 ଲିଗାସି ତଥ୍ୟ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ପାଇଁ ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ 8.27 କୋଟି ଡଲରେ ସରକାର ସମୁଦାୟ 11.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

4.4.9.3 ଅଣ-ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଇଟି ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ତସ

ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ କରିବାକୁ ରିଆଡି ରାଜିନାମା ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଥିଲା । ନିବନ୍ଧନ ମହାନିରୀକ୍ଷକ (ଆଇଜିଆର୍) ଏବଂ ଆର ଆଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପଦାନୁକ୍ରମିକ ଏବଂ ପରିଭାଷିତ ଦାୟିତ୍ୱ କରିଆରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ଦରକାର । ଏସ୍ପିଭିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଏସ୍ପିସିର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାର କୌଣସି ଭୂମିକା ନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଆଇଜିଆର୍ ଏବଂ ଆର ଆଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହାଛଡା, ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଯୁନିଟ୍ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ରିଆଡିଆରୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାର ଥିଲା ଯଥା:-

- ସେବାସ୍ୱରାୟ ଚୁକ୍ତିନାମା (ଏସ୍ଏଲଏ) ସଠିକ୍ ଅନୁପାଳନ
- ସରକାରଙ୍କ 10 ପ୍ରତିଶତ ଭାଗକୁ ପୈଠ କରିବା
- ପଣ୍ୟାଗାରରେ ତଥ୍ୟାବଳୀର ମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ତୁଳନା କରିବା
- ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ
- ହାର୍ଡଓ୍ୱେୟାରର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପ୍ରବେଶାଧିକାର, ପରିଚାଳନା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଇତ୍ୟାଦି

ଆଇଜିଆର୍ଙ୍କ ଅଫିସ୍ରେ କିମ୍ବା ବିଭାଗରେ ପକ୍ଷ ପରିଚାଳନା ଯୁନିଟ୍‌ର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନଥିଲା । ଫଳରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପକ୍ଷର ପରିଚାଳନା ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସ୍ତରର ଏହି ଶୂନ୍ୟତାରେ ସୁଧାର ଆଣିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

4.4.10.1 ରିଆଡିଆରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶର ସ୍ୱଳ୍ପ ଜମା ଏବଂ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜର ଅମେଳ

ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ଅନୁସୂଚୀ 4 ଅନୁସାରେ ରିଆଡିଆରୀ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ରୂପାୟନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ ବସାଇପାରିବେ, ଦାବି କରିପାରିବେ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବେ । ପ୍ରତିଦିନ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉଥିବା ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ ଉପ-ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସ୍ୱାକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ (ଏସ୍ବିଆଇ) ଶାଖାରେ ଓଇଏସ୍ଏଲ୍‌ର ଖାତାରେ ଜମା ହେବ । ଓଇଏସ୍ଏଲ୍ ସଂଗୃହିତ ହୋଇଥିବା ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜର 90 ପ୍ରତିଶତ ଆଇଇଟିଏସ୍‌କୁ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଅନୁଦେଶ ଦ୍ୱାରା ନାମିତ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିବ । ଅବଶିଷ୍ଟ 10 ପ୍ରତିଶତ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜକୁ ଆର ଆଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନାମିତ ହୋଇଥିବା ଖାତାରେ ଜମା କରିବ । ପୁନଶ୍ଚ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦିବସ ଶେଷ ସମୟରେ ସଂଗୃହୀତ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ ପରିମାଣକୁ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ସଫ୍ଟୱେୟାରରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ରିପୋର୍ଟ୍ ସହିତ ମେଲଣ କରାଇ ଜିଲ୍ଲା ଉପ-ନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ଓଇଏସ୍ଏଲ୍‌ର ପ୍ରତିନିଧି ସାକ୍ଷର କରିବେ । ମାସ ଶେଷରେ ଓଇଏସ୍ଏଲ୍ ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ରିପୋର୍ଟ୍ କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ବିବରଣୀ ସହିତ ମିଳେଇବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମେଲଣ ରିପୋର୍ଟ୍‌କୁ ଆର ଆଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବ ।

ଆର ଏଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଏବଂ ଆଇଜିଆର୍ଙ୍କ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ ର 10 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶ ବାବଦରେ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିବା 3.36 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 1.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ରିଆଡିଆରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମା ହୋଇନଥିଲା । ଏହାର ବର୍ଷ-ଦ୍ୱାରା ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

(ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ମୋଟ ସଂଗୃହୀତ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ	10 ପ୍ରତିଶତ ସରକାରଙ୍କ ଭାଗ	ଜମା ହୋଇ ନଥିବା ପରିମାଣ
2009-10	2,24,26,980	22,42,698	22,42,698
2010-11	9,48,69,799	94,86,980	94,86,980
2011-12	10,46,16,576	1,04,61,658	4,61,658
2012-13	11,42,62,399	1,14,26,240	4,25,240
ମୋଟ		3,36,17,576	1,26,16,576

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ ମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ମେଳଣ କରାଇ 10 ପ୍ରତିଶତ ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ ନିୟମିତ ଭାବେ ଜମା ହୋଇ ନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ 2009-10 ଏବଂ 2010-11 ର 100 ପ୍ରତିଶତ ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ ଦୁଇବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଧରି ଘରୋଇ ଅଂଶଦାର ଏସ୍ପିଭି ପାଖରେ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଏହି ଅନିୟମିତତାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ନହେବାକୁ ଏବଂ ସଠିକ୍ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଆଇଜିଆର୍କୁ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି ।

ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିର ତାଟାବେସର ପୁନଃ ବିଶ୍ଳେଷଣ ତଥା 4 ଜାନୁଆରୀ 2010 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ 10 ଡିଏସ୍ଆର ଏବଂ 11 ଏସ୍ଆର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଫି ବୁକ୍/ ବ୍ୟାଙ୍କ ବିବରଣୀ/ ରୋକଡ୍ ବହିଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ ମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ମେଳଣ ନ ହେବାରୁ 22.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜର ଜମାରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା ରହିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସଂଗୃହୀତ ଯୁଜର୍ ଫିସ୍ ର ତାଟାବେସର ଥିବା ହିସାବ ଏବଂ ପଠାଯାଇଥିବା ହିସାବର ପ୍ରତିଦିନର ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା ଦୂର କରିବାକୁ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

4.4.10.2 ପ୍ରକାଶର ପରିସର ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବା

ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ଭେଣ୍ଡରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଧାରିତ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ବିଭିନ୍ନ ସେବା ବିତରଣ କରିବାର ଥିଲା ଯଥା :

1. ଲିଗାସି ତଥ୍ୟର ପରିଶୁଦ୍ଧତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣନ କରିବା ଏବଂ ପଦ୍ଧତିକୁ ପ୍ରବାସନ କରିବା;
2. ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଜମା କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା;
3. ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ।

ଦେଖାଗଲା ଯେ ବିକ୍ରେତା 2 ନମ୍ବର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ବେଳେ 1 ନମ୍ବର ସେବା ନିର୍ଧାରିତ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନର ବହୁତ ଦୂରରେ ଥିଲା ଏବଂ 3 ନମ୍ବର ସେବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ପ୍ରକାଶ ସମାପନର ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ସେବା ପ୍ରଦାନ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିବାରୁ ରିଆଡିଆରୀ କ୍ଷତି ବାବଦରେ ଦିନ¹⁷କୁ 100 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ 78,200 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ଥିଲେ ।

ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଓ ସଠିକ୍ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଆଇଜିଆର୍କୁ ଅନୁଦେଶ ହୋଇଛି ।

17 ଯୋଗଦାନର ବର୍ଷକ ପରେ ଅର୍ଥାତ୍ 26 ଡିସେମ୍ବର 2009 ରୁ 45 ଦିନ ପରେ 9 ଫେବୃୟାରୀ 2011 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 (782 ଦିନ) ।

4.4.10.3 କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ମତ୍ୟୁଲ୍ସର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

‘ଇ-ଧରଣୀ’ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ପ୍ରୟୋଗ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ସମବାୟ ସୂଚନାର ପରିଚ୍ଛଳନା ସୂଚନା ପଞ୍ଜି (ଏମଆଇଏସ୍) ଏବଂ ପରିଚ୍ଛଳନା ସୁବିଧାକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କରେ । ଏହି ପଞ୍ଜି ରଣଭାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଇସି) ପ୍ରମାଣାକୃତ ନକଲ (ସିସି) ଇଛାପତ୍ର, ବିବାହ, ଅନୁରୋଧ ଲଗର ବ୍ୟବହାରକାରୀ ପରିଚ୍ଛଳନା ଏବଂ ପ୍ରତିବେଦନ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚନାକୁ ପରିଚ୍ଛଳନା କଲେ । ଅତିତ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ‘ଇ-ଧରଣୀ’ ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ମତ୍ୟୁଲ୍ସଗୁଡ଼ିକ ଆଜିଯାଏ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ ।

- ବିବାହ ମତ୍ୟୁଲ୍ସ
- ସୋସାଇଟି ପଞ୍ଜିକରଣ ମତ୍ୟୁଲ୍ସ
- ପେମେଣ୍ଟ୍ ଗେଟ୍ ୱେ ଏବଂ ପେମେଣ୍ଟ୍ ମତ୍ୟୁଲ୍ସ

ଏହିପରି ଉପରୋକ୍ତ ମତ୍ୟୁଲ୍ସଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନହେବାରୁ ନାଗରିକମାନେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଞ୍ଜିରୁ ଉପକୃତ ହେବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ମତ୍ୟୁଲ୍ସଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ଆଇଜିଆର୍ ଏବଂ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ହୋଇଅଛି ।

4.4.10.4 ଜିଲ୍ଲା ଉପ-ନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ସର୍ଭିସ୍ ଓର୍ଜ୍ ଦର ପ୍ରଦର୍ଶନ

ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ସର୍ଭାବଳୀ ଅନୁସାରେ ତିଏସ୍ଆର / ଏସ୍ଆର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପକ୍ଷେ ଦୁଇଟି ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ (i) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ପାଇଁ ସର୍ଭିସ୍ ଓର୍ଜ୍ ଦର¹⁸, (ii) କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାର ମାନଦଣ୍ଡ¹⁹, (iii) ବ୍ୟବସାୟ ସମୟ²⁰ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା କଥା । ଏହାଛଡା ଧାରା 12.2.7 ଅନୁସାରେ ରିଆଡିଧାରୀ ସର୍ବସାଧାରଣ ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଜନ ସମ୍ପର୍କିତ୍ ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ହେଲ୍ପ ଡେସ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅଭିଯୋଗ ପୁସ୍ତିକାର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିବେ ।

ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିତ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ରିଆଡି ରାଜିନାମାରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ସର୍ଭିସ୍ ଓର୍ଜ୍ ଦର, କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାର ମାନଦଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏହି ସବୁ ଅଫିସରେ ନାଗରିକଙ୍କ ପାଇଁ ହେଲ୍ପ ଡେସ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଏହିପରି, କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ପାରଦର୍ଶୀତା ଏବଂ ନାଗରିକ ସମାଜକରଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ପାରଦର୍ଶୀତା ପାଇଁ ଆଇଜିଆର୍ଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାର ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ସର୍ଭିସ୍ ଓର୍ଜ୍ ଦରର ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଅନୁଦେଶ ହୋଇଛି ।

4.4.10.5 ପ୍ରକଳ୍ପର ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ତାରିଖ ପ୍ରମାଣନ ନହେବା

ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ଧାରା 12.1.5 ଅନୁଯାୟୀ ଯେତେବେଳେ ଓକାକ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେବ ଯେ, ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ପରିସର, ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ଭ ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ, ସେବେ ଠାରୁ ଏହାର ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ତାରିଖ ଧରାଯିବ ।

18 ରାଜିନାମାର ଧାରା- 6.1.6 ।
 19 ରାଜିନାମାର ଧାରା -7.1.1 ।
 20 ରାଜିନାମାର ଧାରା-12.2.3 ।

ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଏହା ପ୍ରକଟ ହୁଏ ଯେ, 4 ଜାନୁଆରୀ 2010 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ସଂଗ୍ରହ ଯଥା ପ୍ରକାଶିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ଓକାକ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଉପାଦାନର ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମରେ ସମ୍ପାଦନତା ଏବଂ ତିପିଆରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାଇଲଷ୍ଟୋନ୍ ମିଳୁ ନଥିଲା ।

ସରକାର ସାକାର କଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ପ୍ରକାଶିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ତଥ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତିତ ହୋଇ ନଥିଲା ।

4.4.10.6 ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ନିୟୋଜିତ ନ ହେବା

ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ଧାରା 12.2.11 ଅନୁସାରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍‌ଆର୍/ଡିଏସ୍‌ଆର୍ ଏବଂ ଆଇଜିଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନିୟୋଜିତ ହେବେ ଏବଂ ଅର୍ଡିଏ ସମୟରେ ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବେ ।

ଆର୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ, ଆଇଜିଆର୍ ଏବଂ ଡିଏସ୍‌ଆର୍ / ଏସ୍‌ଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ରିଆଡିଧାରୀ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ଏହି ଯୁନିଟ୍‌ମାନଙ୍କରେ ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର ଅକାମା ହେଲେ, ପ୍ରାୟୋଗିକ କିମ୍ବା ନେଟୱାର୍କ ତ୍ରୁଟି ହେଲେ ତାହା ସୁଧାରବା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ କରି ନଥିଲେ । ଏହିପରି, ରିଆଡି ରାଜିନାମରେ ଥିବା ସର୍ଭାଇଲାର ଉଲ୍ଲୁଙ୍ଘନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଡିଏସ୍‌ଆର୍/ ଏସ୍‌ଆର୍ ଅର୍ଡିଏ ମାନଙ୍କରେ ନେଟୱାର୍କ/ ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର/ ପ୍ରାୟୋଗିକ ତ୍ରୁଟି କାରଣରୁ ପଛତର ବନ୍ଦ ସମୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଦରକାର ସଂଖ୍ୟକ ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତ କରିବାକୁ ଓକାକ୍‌କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

4.4.10.7 ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକାଶର ଅକ୍ରିମ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା

ରିଆଡି ରାଜିନାମା ଧାରା 3.3.17 ଅନୁସାରେ ଓକାକ୍ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ନିୟୁତ୍ତ ତାରିଖ²¹ ର 90 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ରିଆଡିଧାରୀ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରସ୍ତାନ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ । ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ଅନୁସୂଚୀତ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ପଛତର ସମ୍ଭାବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ନେବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବାପାଇଁ ସରକାରୀ ପଦାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା ଚୁକ୍ତିନାମାର ଖୁଲାପ କରୁଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏହି ପଛତର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ତାଲିମ ସୁପରିଚାଳିତ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ଆଇଇଟିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା 2.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସଫ୍ଟୱେୟାର ବିକାଶ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ପଛତର ବିକାଶ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ପ୍ରକାଶର ଆଇପିଆର୍ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମିଳି ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍ ପ୍ରସ୍ତାନ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଆଗରୁ ଦାଖଲ କରିଛି ଏବଂ ସରକାର ଏହି ପ୍ରକାଶର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ନେବାକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇଛନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ, ନିବନ୍ଧନ ମହାନିରୀକ୍ଷକ ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍ ପାଖରୁ ପ୍ରକାଶର ଆଇପିଆର୍ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ହୋଇସାରିଛି ଯେଉଁଥିରେ କି ଏନ୍‌ଆଇସି ନୂଆ ସଫ୍ଟୱେୟାର ବିକଶିତ କରିବାକୁ କାମ କରୁଛି ।

21 ନିୟୁତ୍ତ ତାରିଖ 26 ଡିସେମ୍ବର 2009 ।

4.4.10.8 ବାହ୍ୟ ସମାକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି ନ କରିବା

ରିଆତି ରାଜିନାମାର ଧାରା 14.3.1 ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟର ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର/ ଓକାଲ୍ ସବୁ ସମୟରେ ବାହ୍ୟ ସମାକ୍ଷକଙ୍କୁ ନିୟୋଜନ କରିପାରିବେ ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ପଞ୍ଜିତ ହିସାବ, ସୁରକ୍ଷା ବୈଷୟିକ ଏବଂ ତଥ୍ୟାବଳୀର ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ ସାମିତ ରହିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ପରିଦର୍ଶନ ପ୍ରତିବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ରିଆତିଧାରୀ ଅନୁପାଳନ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ସମାକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନାହିଁ । ରିଆତିଧାରୀ 2010-11 ଏବଂ 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଠାରୁ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବ୍ୟୟର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଆଇଟିଏଲ୍²² ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବ୍ୟୟ ବିବରଣୀ ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ସେଥିରେ ଥିବା ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମନ୍ୱୟ ନଥିଲା, ତେଣୁ ତାହା ଅଗ୍ରହଣୀୟ ଥିଲା ।

ରିଆତି ରାଜିନାମା ଏକ ସାଧାରଣ ସମାକ୍ଷକଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣନ ହୋଇଥିବା ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ଉପରେ ନ୍ୟୁନତମ 25 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରତ୍ୟାଗମ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯାହା ଉଭୟ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ରିଆତିଧାରୀ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଥିବ । ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ରିଆତି ରାଜିନାମାରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ ବାବଦରେ କୌଣସି ମାପଦଣ୍ଡ ସ୍ଥିର ହୋଇ ନଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ କୌଣସି ସଂକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । ଫଳରେ, ଭବିଷ୍ୟତରେ ପିପିପି ଅଂଶଦାରଙ୍କୁ 25 ପ୍ରତିଶତ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ସାମ୍ଭାବ୍ୟ ଦାୟର ଆଶଙ୍କା ରହିଥିଲା ।

ସରକାର ସାକାର କଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସରକାର କିମ୍ବା ଓକାଲ୍ ବାହ୍ୟ ସମାକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି କରି ନଥିଲେ ।

4.4.10.9 ସେବା ସ୍ତରୀୟ ରାଜିନାମାକୁ ଆନୁଗତ୍ୟ ନଥିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡର ଅନାରୋପଣ

ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସେବା ସ୍ତରୀୟ ମେଟ୍ରିକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପରିଭାଷିତ ଥିଲା :

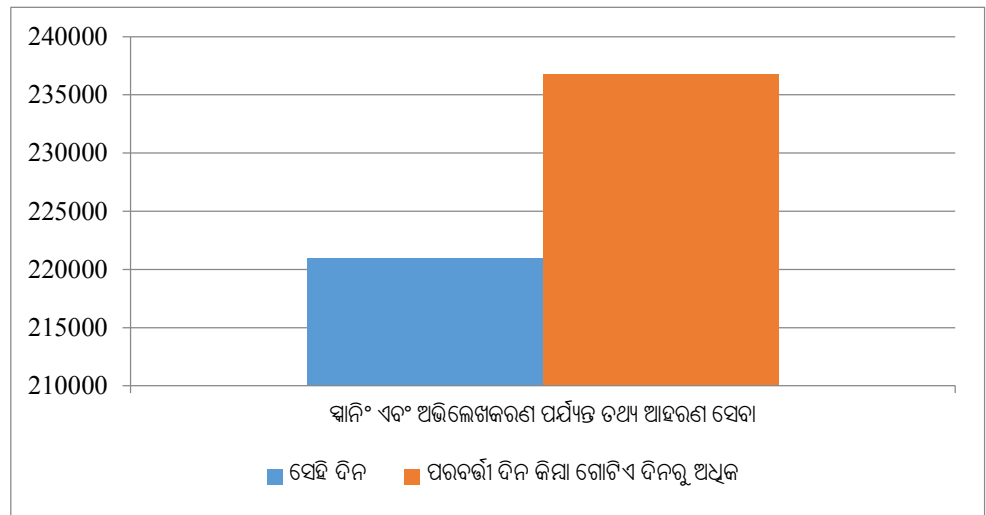
ସେବା ସମୂହ	କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ
ତଥ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରଦେଶ, ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍, ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍, ଅଙ୍ଗୁଳି ଛାପ ଆହରଣ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ	ପଞ୍ଜିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ 45 ମିନିଟରେ ଦଲିଲର ବିବରଣୀକୁ ପଞ୍ଜିତରେ ଆହରଣ, ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍, ଲଲେକ୍ସ୍ଟୋନିକ୍ ଦସ୍ତଖତ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଥିବା ଦଲିଲର ଅଭିଲେଖକରଣ	90 ପ୍ରତିଶତ (ବିଲିଂ ସାଇକଲ୍) ମାସିକିଆ ଭିତ୍ତିରେ

ପୁନଶ୍ଚ, ରିଆତି ରାଜିନାମାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ, ଯଦି ବିଲିଂ ସାଇକଲ୍ (ମାସିକିଆ) ଭିତ୍ତିରେ 90 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ସମୟ 45 ମିନିଟରେ ଉପରୋକ୍ତ ସେବା ସ୍ତରୀୟ ମେଟ୍ରିକ୍ ହାସଲ କରି ନହେବ, ତେବେ ରିଆତିଧାରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଲିଂ ସାଇକଲ୍ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ହିସାବରେ ମାସିକ ବହନପତ୍ର ପରିମାଣର ଏକ ପ୍ରତିଶତରୁ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ବାବଦ ଦେବେ ।

କ୍ର.ସଂ.	ହାସଲ କରିଥିବା ଅପ ଟାଇମ୍	ଜୋରିମାନା
1.	85 ରୁ 90 ପ୍ରତିଶତ	ମାସିକ ବହନପତ୍ରର ଏକ ପ୍ରତିଶତ
2.	80 ରୁ 85 ପ୍ରତିଶତ	ମାସିକ ବହନପତ୍ରର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ
3.	75 ରୁ 80 ପ୍ରତିଶତ	ମାସିକ ବହନପତ୍ରର ତିନି ପ୍ରତିଶତ
4.	70 ରୁ 75 ପ୍ରତିଶତ	ମାସିକ ବହନପତ୍ରର ଚାରି ପ୍ରତିଶତ
5.	70 ପ୍ରତିଶତ ତଳେ	ମାସିକ ବହନପତ୍ରର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ

22 ଆଇଏଲ୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଏଫ୍ଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଆଇଟିଏଲ୍) ଆଇଏଲ୍ ଆଣ୍ଡ୍ ଏଫ୍ଏସ୍ ଏକ ଅଂଶ ଯାହା ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯଦିଓ ଏହି ସଭାର ଓଇଏସ୍ଏଲ୍ ଏସ୍ପିଭି ସହିତ ବୃତ୍ତ ମୂଳକ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ, 30 ଜୁଲାଇ 2011 ରେ ହୋଇଥିବା 15 ତମ ବୋର୍ଡ୍ ମିଟିଙ୍ଗରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟପରିଚ୍ଛଳନାର ଦାୟିତ୍ୱ ରିଆୟାଲ୍ ସର୍ଭିସ୍ ଓର୍ଗନାଇଜେସନ୍ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ ସିଧା ଆଇଟିଏଲ୍କୁ ପଠାଯାଉଥିଲା ।

ଅତି 10 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ 11 ଟି ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର 4.57 ଲକ୍ଷ ନଥିରେ ପ୍ରକୃତ ନେଣଦେଣର ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲା । ଏଥିରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 12 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ ସ୍ୱାନିଂକୁ ଛାଡ଼ି ଦଲିଲର ବିବରଣୀ, ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍, ଆହରଣ ପାଇଁ ତଥ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରବେଶ ପରଦିନ କିମ୍ବା ଏକ ଦିନରୁ ଅଧିକ ସମୟ, 52 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ ରିଆଡି ରାଜିନାମାରେ ବିହିତ ଥିବା ଦଲିଲର ସ୍ୱାନିଂ ଏବଂ ଅଭିଲେଖକରଣ ଆଦି ତଥ୍ୟାନୁପ୍ରବେଶ ସେବା ପରଦିନ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ଦିନ ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗୁଥିଲା । ଏହିପରି, 50 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ମାମଲାରେ ସ୍ୱାନିଂ ସହିତ ତଥ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରବେଶ ସେବା ସମ୍ପର୍କିତ ସେବା ସ୍ରୋତ ରାଜିନାମାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇଥିଲା ।



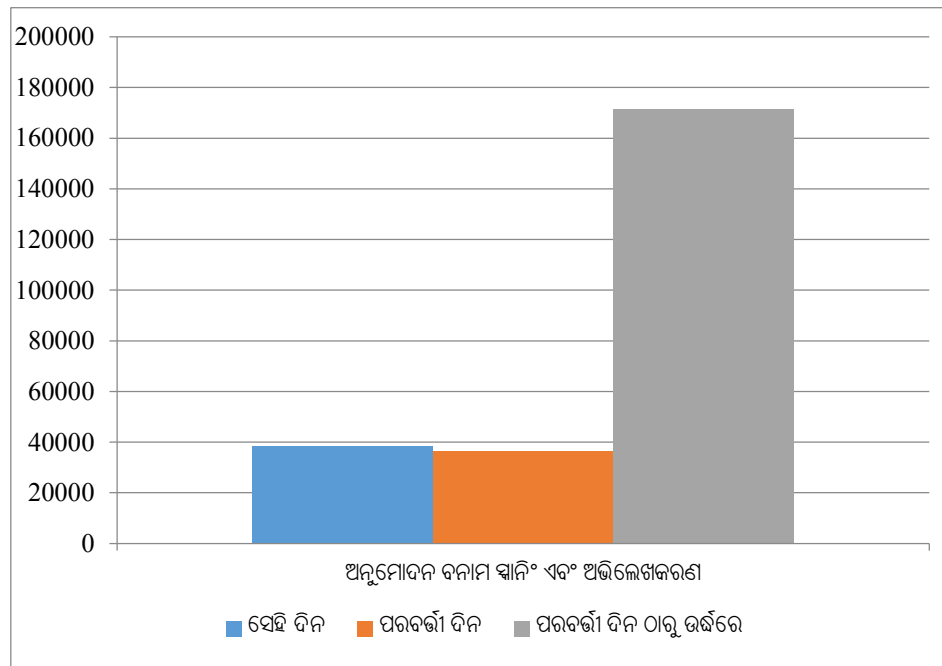
କିନ୍ତୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ରିଆଡିଧାରୀ ତାଙ୍କ ସାପ୍ତାହିକ, ମାସିକ ଏବଂ ସାମୟିକ ଅନୁପାଳନ ରିପୋର୍ଟରେ ସମସ୍ତ ତିଏସ୍ଆର/ଏସ୍ଆର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ସମସ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ୍ 45 ମିନିଟ୍ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା ବୋଲି ସରକାରଙ୍କୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଏହି ଅନୁପାଳନ ରିପୋର୍ଟ ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତି 10 ଦେଖିଲା ଯେ, ରିଆଡିଧାରୀ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପାଇଁ ଲାଗୁଥିବା ସମୁଦାୟ ସମୟ ଦେଖାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଅଲଗା ଅଲଗା କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକ୍ରିୟା 45 ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ।

ଏହାଛଡା ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ସ୍ୱାନିଂ ସମୟକୁ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଉ ନଥିଲା । ଏହା ସଂକେତ କରୁଥିଲା ଯେ, ରିଆଡିଧାରୀ ଦେଇଥିବା ଅନୁପାଳନ ରିପୋର୍ଟର ସଠିକତା ବିଭାଗ କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ ଯାଞ୍ଚ କରି ନଥିଲା । ସେବା ସ୍ରୋତ ମେଟ୍ରିକ୍ ସେବା ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବକୁ ବିଚାରକୁ ନେଲେ ରିଆଡିଧାରୀ ବହନପତ୍ର ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହିସାବର 49.57 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏସ୍ଏଲ୍ଏ ସର୍ଭି ଅନୁସାରେ ସେବା ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ରିଆଡିଧାରୀଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଏହି ବିଷୟଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ/ ଉପନିବନ୍ଧକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନଥିବାରୁ ଏସ୍ଏଲ୍ଏ ପ୍ରତି ଅନୁଗତ୍ୟର ଅଭାବ ହୋଇ ଥାଇପାରେ । ଯାହାହେଉ, ଏସ୍ଏଲ୍ଏ ଅନୁସାରେ ସେମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ସେବା ପ୍ରଦାନରୁ ଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥିବାରୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବାକୁ ଆଇଡିଆରଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଅଧିକତ୍ର, ପ୍ରସ୍ତାନ ବୈଠକରେ ଏସ୍ଏଲ୍ଏ ରିପୋର୍ଟ ଜରିଆରେ ନାଗରିକଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସଂକ୍ରମର ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ସରକାର ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ।

4.4.10.10 ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ/ ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ସ୍ନାନିଂ/ ଅଭିଲେଖକରଣରେ ବିଳମ୍ବ

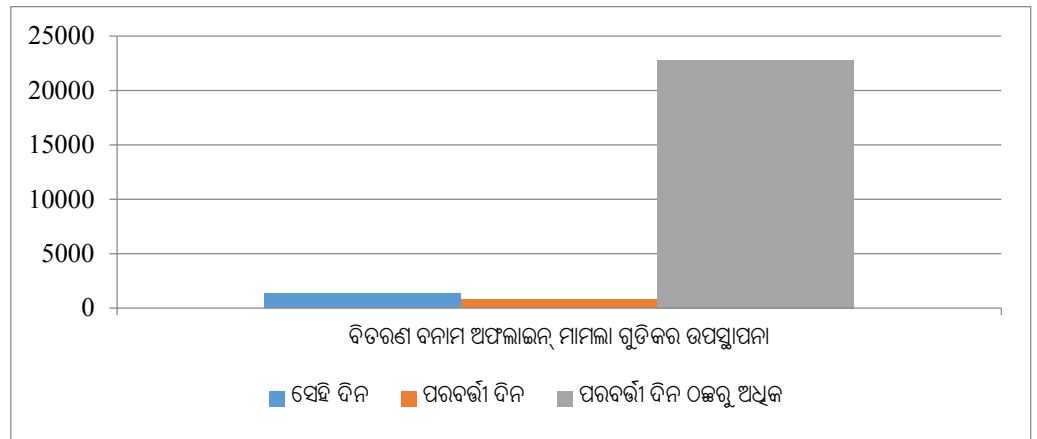
10 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ 11 ଟି ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିରୁ ଦେଖିଲା ଯେ, ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ/ ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଦସ୍ତାବିଜର ସ୍ନାନିଂ ଓ ଅଭିଲେଖକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଅତିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, 16 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ ଡିଏସ୍‌ଆର୍/ ଏସ୍‌ଆର୍‌ଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ସେହିଦିନ, 15 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ ତାପର ଦିନ ଏବଂ 69 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ ପରଦିନ ପରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ସ୍ନାନିଂ/ ଅଭିଲେଖକରଣ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା କି ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ଜରିଆରେ ତତ୍ପର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିଥିଲା ।



ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଉପନିବନ୍ଧକ ଅନୁମୋଦନ କରିବାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନ ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଦସ୍ତଖତ କରୁଥିବାରୁ ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ବିଚ୍ୟୁତି ହୋଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ ଏହି ବିଚ୍ୟୁତି ଭବିଷ୍ୟତରେ ନ ହେବାପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

4.4.10.11 ଅଫ୍ ଲାଇନ୍ ନେଣଦେଣରେ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରଦାନର ବିଳମ୍ବ

10 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ 11 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନଥି ଯାଞ୍ଚରୁ ଏବଂ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ, ପଛତିରେ ଫି ରସିଦ୍ ବାହାରୁ ନ ଥିବାରୁ ଅଫ୍-ଲାଇନ୍ ନେଣଦେଣ ସମ୍ପର୍କରେ ସେବା ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାଥମିକ ନେଟ୍‌ଓ୍ଵାର୍କ ଅସଫଳ ହେଲେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନେଟ୍‌ଓ୍ଵାର୍କ ନଥିଲା । ଋରି ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେଲା ପରେ ବି ଷ୍ଟେଟ୍ ଓ୍ଵାଇଡ୍ ଏରିଆ ନେଟ୍‌ଓ୍ଵାର୍କ (ଏସ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଏନ) କୁ ଅନ୍ତରଣ ହେବାପାଇଁ କୌଣସି ସମୟ ସୂଚୀ ନଥିଲା । ଅତିରୁ ଦେଖିଲା ଯେ କେବଳ ଋରି ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ ସେହିଦିନରେ, ତିନି ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ ପରଦିନ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 93 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ଅଫ୍-ଲାଇନ୍ ନେଣଦେଣର ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା । ଏହିପରି ପ୍ରାଥମିକ ନେଟ୍‌ଓ୍ଵାର୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ବିଫଳ ହେଲେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ଯୋଗ୍ୟ ନେଟ୍‌ଓ୍ଵାର୍କ ନଥିବାରୁ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରଦାନର ବିଳମ୍ବତା ପ୍ରକଟର ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିଥିଲା ।



ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ଓଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ନେଟୱାର୍କ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧକାଳିନ ଭିତ୍ତିରେ ଉଦ୍ୟମ ଚାଲିଛି ଏବଂ ସେ ସୁବିଧା ମିଳିଲା ପରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିର ଏହି ସବୁ ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବାର ସହାୟକ ହେବ ।

4.4.11 ବିବିଧ ପ୍ରସଙ୍ଗ

4.4.11.1 ଆଇଟିଏଲ୍ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମକ୍ଷା ନେଣଦେଣର ଅନିୟମିତତା

ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଆଇଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ଓକାକ୍‌କୁ ନେଇ ଏହି ଏସ୍‌ପିଭି ବା ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍‌କୁ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ରିଆଡି ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଦିନ ସଂଗୃହୀତ ଯୁଦ୍ଧର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍‌ର ନାମିତ ଖାତାରେ ଜମା ହେବ । ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍ ଯୁଦ୍ଧର ଚାର୍ଜର 90 ପ୍ରତିଶତ ଆଇଇଟିଏସ୍ କୁ ଏବଂ 10 ପ୍ରତିଶତ ସରକାରଙ୍କ ଖାତାକୁ ପଠେଇବ ।

ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଜୁଲାଇ 11 ତାରିଖରୁ ଆଇଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସଂସ୍ଥା²³ ଆଇଟିଏଲ୍ ସହିତ ବନ୍ଧିତ ହେଲା ଯାହା ସହିତ ଓକାକ୍ କିମ୍ବା ଆର୍ ଆଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗର କୌଣସି ରୁକ୍ଷି ସମକ୍ଷ ନଥିଲା । ସଂଗୃହୀତ ସର୍ଭିସ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଆଇଟିଏଲ୍‌ର ଖାତାରେ ଜମା ହେଉଥିଲା ଏବଂ ବିନା ରାଜିନାମାରେ ଆଇଟିଏଲ୍ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 90:10 ଅନୁପାତରେ ଭାଗ ହେଉଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଏହି ଅନିୟମିତତା ଆଗରୁ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସି ନଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ବିଷୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସ୍ୱକ୍ଷାକରଣ ଦେବାକୁ କୁହାଯିବ ।

4.4.11.2 ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ/ ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁଦ୍ଧର ଚର୍ଚ୍ଚିତ/ ସର୍ଭିସ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବିଳମ୍ବରେ ପଠ

ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ସୂଚୀ-IV ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଦିନ ସଂଗୃହ ହେଉଥିବା ଯୁଦ୍ଧର ଚର୍ଚ୍ଚିତକୁ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ/ ଉପନିବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାକ୍ଷୁତି ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତିନିଧି ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍‌ର ନାମିତ ଏସ୍‌ପିଆଇ ବ୍ରାଞ୍ଚରେ ଜମା କରିବେ । ଏହା ଅନୁସାରେ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍ ସଂଗୃହୀତ ଯୁଦ୍ଧର ଚର୍ଚ୍ଚିତ 90 ପ୍ରତିଶତ ନାମିତ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଅନୁଦେଶ ଜରିଆରେ ଆଇଇଟିଏସ୍‌କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବ ।

23 ଆଇଟିଏଲ୍ ର ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍ ଏସ୍‌ପିଭି ସହିତ କୌଣସି ରୁକ୍ଷି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ, 30 ଜୁଲାଇ 2011 ରେ ହୋଇଥିବା 15 ତମ ବୋର୍ଡ ସଭାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ଏବଂ ପ୍ରଚଳନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ ସର୍ଭିସ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବାବଦ ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ ଆଇଟିଏଲ୍‌କୁ ସିଧା ପଠାଯାଉଥିଲା ।

ନଥି ଯାଉଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ, 10 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧନ ଏବଂ 11 ଟି ଉପନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ପ୍ରତିଦିନ ନାମିତ ଖାତାରେ ଜମା ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସାତ ଦିନରୁ 90 ଦିନ ପରେ ବିଳମ୍ବରେ ଜମା ହେଉଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଖୁଲାପକାରୀ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶୁଳ୍କାଗତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

4.4.11.3 ଛଅ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିବା ଦଲିଲରେ ଅତିରିକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ପାଇଁ ସୁଜର ଚାର୍ଜ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିୟମିତତା

26 ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବା ରିଆଡି ରାଜିନାମାର ଅନୁସୂଚୀ-IV ଅନୁସାରେ 10 ପୃଷ୍ଠାର ଦଲିଲ ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ସୁଜର ଚାର୍ଜ୍ 200 ଟଙ୍କା ଏବଂ 10 ପୃଷ୍ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠା ପାଇଁ 10 ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଚାର୍ଜ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ନଥି ଯାଉଥିବା ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, 2 ଜାନୁଆରୀ 2010 ରେ ରାଜସ୍ଵ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ବିଭାଗ ଛଅ ପୃଷ୍ଠାର ଦଲିଲ ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ସୁଜର ଚାର୍ଜ୍ 200 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଛଅ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଅଧିକ ଦଲିଲର ଅତିରିକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ପାଇଁ 10 ଟଙ୍କା ବିହିତ କରିଥିଲା ଯାହା ରିଆଡି ରାଜିନାମା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା । ରିଆଡି ରାଜିନାମାରେ ଥିବା ସୁଜର ଚାର୍ଜ୍ ଦରର ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଦ୍ଵାରା ରିଆଡିଧାରୀ ଉପକୃତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଫଳରେ ନାଗରିକଙ୍କ ଉପରେ ଅପଥା 1.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପଥା ବୋଝ ପଡିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ପୁନରୀକ୍ଷିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଲାବେଳେ ପରିବ୍ୟୟ ଉପାଦାନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମନ୍ଧ୍ୟ ବ୍ୟୟକୁ ବର୍ତ୍ତନ କରି ସରକାର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ପ୍ରସ୍ତାନ ବୈଠକରେ ସଠିକ୍ ପୁନରୀକ୍ଷଣର ଦରକାରୀ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରମାଣ, ଯଦି ମିଳେ, ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅତିର୍କୁ କୌଣସି ଦଲିଲଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦେଇପାରି ନଥିଲେ ।

4.4.11.4 ଏନ୍‌ଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍‌ପି ପାଣ୍ଠିର ତୃଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ

ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡିକ ସହିତ ରାଜସ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡିକର ସଂଯୋଗ ଏନ୍‌ଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍‌ପିର ଏକ ଉପାଦାନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପାଣ୍ଠିର ବିଚ୍ୟୁତିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତ୍ରେମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ଭାଗ ସହ ଖଲାସ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ଦଫାଡ୍‌ଦାରୀ ବ୍ୟୟ, ବାସ୍ତବିକ ଅଗ୍ରଗତି ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା ।

ରାଜସ୍ଵ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ବିଭାଗ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ମହାନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପାଣ୍ଠିର ମଞ୍ଜୁରୀ, ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରୁ (ସୂସି) ଉପସ୍ଥାପନ ନଥି ଯାଉଥିବା ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, 2008-09 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ 6.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏନ୍‌ଏଲ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍‌ପି ପାଣ୍ଠି ଖଲାସ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 97.03 ଲକ୍ଷ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡିକ ସହ ରାଜସ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡିକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜରଣ ପାଇଁ ସମଗ୍ର 97.03 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା²⁴ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସହିତ ରାଜସ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା

24 2008-09: 35.875 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, 2009-10: 21 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ 2010-11: 40.15 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ।

ପାଇଁ କି ଏହି ପାଣ୍ଠି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଏହିପରି, ଏନ୍‌ଏଲଆର୍‌ଏମ୍‌ପି ଅଧୀନରେ ଏହି ଦୁଇଟି ଅଫିସକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଖଲାସ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ ଯଦିଓ ବର୍ଷରେ ତିନିରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଏନ୍‌ଏଲଆର୍‌ଏମ୍‌ପି ପାଣ୍ଠି ଖଲାସ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁ ଜିଲ୍ଲାରେ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ପାଇଁ, ବସିୟତ ତଥ୍ୟାବଳୀର ସ୍ନାନିଂ ଏବଂ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ପାଇଁ ଏହି ପାଣ୍ଠିକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାନ ବୈଠକରେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଉତ୍ତର ମିଳିଥିଲା ଯେ, ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ (ତହସିଲ) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟେଟ୍ ଡ୍ରାଇଭ୍ ଏରିଆ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ନାମକ ଏକ ଅଲଗା ପରିକଳ୍ପନା ଦ୍ୱାରା ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ତେବେ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିକୁ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ କରିବାକୁ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଯେଉଁ ଉପାଦାନ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା, ସେହି ଉପାଦାନ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିଲେ ବି ଅନ୍ୟ ଉପାଦାନ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମତି ରହଛି ଓ ସୁତରାଂ ଏହାକୁ ଏକ ବିଚ୍ୟୁତି କୁହାଯିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣରେ ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ନ ଆଣି ତୃଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର କାରଣ ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇନଥିଲା ।

ପ୍ରୟୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା

4.4.12 ବ୍ୟବସାୟୀକ ନିୟମ ମ୍ୟାପିଂ ନହେବା

4.4.12.1 ଲିଜ୍ ସମୁହ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1899 (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ର ଅନୁକ୍ଷେପ 35(c) ସହ ପଠିତ ଅନୁକ୍ଷେପ 35 (a) (vi) ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁଠାରେ ସଂରକ୍ଷିତ କର ସହିତ ଜୋରିମାନା, ପ୍ରିମିୟମ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରାମ ଟ୍ୟାକ୍ସ ପାଇଁ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ ହୋଇଥାଏ, ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସମୁଦାୟ ପ୍ରିମିୟମ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପତ୍ତିର ଚାରି ଗୁଣା ବାର୍ଷିକ କର ଓ ସେସ୍ ଉପରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ପତ୍ର ହିସାବରେ ବିହିତ ହାରରେ ଚାର୍ଜ୍ କରାଯିବ ଯଦି ଲିଜର ସମୟ ସାମା 30 ବର୍ଷରୁ 100 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବ । ଆଇପିଆର୍ 2007 ଅଧୀନରେ ଶିକ୍ଷ ବିଭାଗର ମାର୍ଚ୍ଚ 2 ଚାରିଖ 2007 ର ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ବାର୍ଷିକ ଜମିକର ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।

ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଦଲିଲ ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଅନୁକ୍ଷେପ 35(a) କିମ୍ବା (b) କିମ୍ବା (c) ଧାରା ଅନୁସାରେ ଇଡ୍‌କୋ ଅନ୍ୟପକ୍ଷକୁ ମଞ୍ଜୁର କରୁଥିବା ଲିଜ୍ ଦଲିଲରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ହିସାବ ଲିଜ୍ ମାପଦଣ୍ଡ ହିସାବରେ ଠିକ୍ ଭାବେ ପଛଟିରେ ମ୍ୟାପିଂ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହାଛଡା, 24 ଫେବୃୟାରୀ 2010 ଏବଂ ଆଇପିଆର୍ 2007 ଅଧିକାରୀ ମୁତାବକ ଇଡ୍‌କୋ ବିହିତ କରିଥିବା ଶିକ୍ଷ ମାହାଲ ପାଇଁ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ବା ପ୍ରିମିୟମ ପଛଟିରେ ଠିକ୍ ଭାବେ ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ୍ ହୋଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ଏହି ପଛଟିରେ ଲିଜର ନେଣଦେଣକୁ ଅନୁକ୍ଷେପ 35(c) ପରିବର୍ତ୍ତେ 35 (b)²⁵ ରେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ମ୍ୟାପିଂ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ମ୍ୟାପିଂର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବିଭାଗ ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତିର ଆଶଙ୍କା ଥିଲା । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ଦୁଇଟି ଲିଜ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ, ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ଉପନିବନ୍ଧକ, ଖଣ୍ଡଗିରି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ 41.26 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଅନୁବନ୍ଧ ଫିସ୍ ସଙ୍କ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

25 ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରିମିୟମ୍ ନିଆଯାଇ ଲିଜ୍ ଦିଆଯାଇଥିବ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନଥିବ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ/ ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ନିବନ୍ଧନ ମହା ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଲିଜ୍ ମାପଦଣ୍ଡ ସଂକ୍ରିୟା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

4.4.12.2 ବିକ୍ରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ 2001 ଏହାର ସଂଶୋଧନ 2003 ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 18 (b) ଅନୁସାରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ନିଲାମରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହସ୍ତାନ୍ତର ପତ୍ର ହିସାବରେ ଧରାଯିବ ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ କିଣା ମୂଲ୍ୟ ଯାହାକି ଜରସମାନ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ତାହା ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବ । ସରଫେସି²⁶ ଅଧିନିୟମ 2002 ର ଧାରା 13 ସିକ୍ୟୁରିଟି ଇଣ୍ଡରେକ୍ସ (ଏନ୍‌ଫୋରସ୍‌ମେଣ୍ଟ) ନିୟମାବଳୀ 2002 ର ନିୟମ 12 ଅନୁଯାୟୀ ରଣଦାତା, ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ବାବଦ ରଣ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷମତା ବଳରେ ରଣଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଅଟଳ ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରତିଭୂତି ନିଲାମ ଦ୍ୱାରା ରଣ ପରିଶୋଧ ହୁଏ । ରଣଦାତା/ ସଂସ୍ଥା/ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ବିକ୍ରିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଇସା ଗ୍ରହଣ କରି କ୍ଲେଡାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି ଏବଂ ଦଖଲ ଦିଅନ୍ତି, ଅଧିନିୟମ 2002 ର ନିୟମ 9(6) ସାରଣୀ-V ଅନୁସାରେ ବିକ୍ରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପଞ୍ଜିକରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ସମସ୍ତ ରଣଭାରରୁ ମୁକ୍ତ ରହେ । ଏହିପରି ବିକ୍ରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜରସମାନ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବା ପରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ହୋଇ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ କ୍ଲେଡାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଏ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ବିକ୍ରି ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ରେକର୍ଡ ହୁଏ ଏବଂ ଧାରା 60 ଅନୁସାରେ ଜିଲ୍ଲା ନିବନ୍ଧକ ସେଥିରେ “ପଞ୍ଜିକୃତ ହେଲା” ବୋଲି ରେକର୍ଡ କରନ୍ତି ।

ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଦଲିଲ ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, କିଣା ମୂଲ୍ୟ ହିସାବରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ପତ୍ରର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ପଞ୍ଜିକରଣ ଠିକ୍ ଭାବେ କଷ୍ଟମାଲଜ୍‌ଡ ଏବଂ ମ୍ୟାପିଂ ହୋଇ ନଥିଲା । ବିକ୍ରୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ମ୍ୟାପିଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ 6.72 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଭାରତୀୟ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିନିୟମ 1908 ର ଧାରା 89(2) ରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ଦାଏର କରିବେ ।

କିନ୍ତୁ, ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଜାରି କରୁଥିବା ବିକ୍ରୟ ପତ୍ର ସବୁ ସରଫେସି ଅଧିନିୟମ ଧାରା 13 ଅନୁସାରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ପଞ୍ଜିକରଣ ହେବା କଥା ଏବଂ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହେବା କଥା । ପ୍ରସ୍ଥାନ ବୈଠକରେ ସରକାର ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ମ୍ୟାପ୍ କରିବାକୁ ଓକ୍‌ସର୍‌ସ୍‌ଲୁ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରାଯିବ ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

4.4.13 ଉତ୍ତମ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍‌ସ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ପଞ୍ଜି ନକ୍ସାର ଅଭାବ

ଉତ୍ତମ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍‌ସ ସେବା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରିବେଶରେ କେତେକ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଦରକାର ହୁଏ । ମାଷ୍ଟର ଟେବୁଲ୍ ଏବଂ ନେଟୱାର୍କ ଟେବୁଲ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ ବେଳେ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ପଞ୍ଜିକରଣ କେତେକ ଅଭାବ ରହିଥିଲା, ଯଥା :

26 ସରଫେସି: ସିକ୍ୟୁରିଟାଇଜେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ରିଜନଷ୍ଟ୍ରିସନ ଅଫ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ଆସେଟ୍‌ସ୍ ଆଣ୍ଡ ଏନଫୋର୍ସମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ସିକ୍ୟୁରିଟି ଇଣ୍ଡରେକ୍ସ ଆକ୍ଟ, 2002 ।

- ଗୋଟିଏ ପୁରୁର ସମୁଦାୟ ଏରିଆରୁ କେତେ ପରିମାଣରେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଛି, ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଜମି ରେଗୁଲରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ସାମିଲ ହୋଇ ନଥିଲା । ଫଳରେ, ପଇତିଟିରେ ବିକ୍ରେତା ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରି ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକାଧିକବାର ବିକ୍ରିକୁ ରୋକାଯାଇ ନପାରିବାର ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ।
- ସପ୍ଲାଇ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ/ ମଲ୍/ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଜମି ରେଗୁଲରେ ଦୋକାନ ନମର ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହାଫଳରେ, ସପ୍ଲାଇ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକାଧିକବାର ଦୋକାନ ଗୃହଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରି ପଇତିଦ୍ୱାରା ରୋକାଯାଇ ନପାରିବାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି ।
- ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଡେଣ୍ଡରଙ୍କ ଆଇଡି ନମର, କ୍ରମିକ ନମର, ଲାଇସେନ୍ସ ନମର ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସର ବିଧିମାନତା ଇତ୍ୟାଦିର ବିବରଣୀ ପଇତିରେ ଆୟତ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା । କାରଣ ପଇତିରେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ବିଧିମାନତା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଇ-ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ପ୍ରାକ୍ତିର ବ୍ୟବହାର ଉତ୍ସାହଜନକ ନୁହେଁ, ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ କାଗଜ କାରବାର ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଡେଣ୍ଡରଙ୍କର ଜବାବଦେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶିତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମତା ପଇତିରେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ।
- କ୍ଲେଡା ଏବଂ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଏସ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ସଚେତନ କରିବା ଏବଂ ଦରଖାସ୍ତର ସ୍ଥିତି ଅନୁସରଣ ପାଇଁ ମୋବାଇଲ୍ ନମର କ୍ଷେତ୍ର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ପଇତିରେ ଆୟତ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା ।
- ସଠିକ୍ ଟିକ୍ସ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାନଚିତ୍ର କିମ୍ବା ନକ୍ସା ସଂଲଗ୍ନ କରିବାକୁ ପଇତିରେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା ।
- **ମାଷ୍ଟର ତଥ୍ୟାବଳୀର ଗୁଣବତ୍ତା**- ପୁନଶ୍ଚ ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାଷ୍ଟର ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିଭିନ୍ନ ପୁରୁ ଶ୍ରେଣୀକୁ କିମ୍ବା କିସମ କ୍ଷେତ୍ରପାଇଁ ଅନେକ ଫାଇଲ୍ କୋଡ୍ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

ସଂକେତ	କିସମ	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ତାରିଖ	Y - ସକ୍ରିୟ, N - ନିଷ୍କ୍ରିୟ
1510	କଳାଶୟ I	21/12/2012	Y
1481	କଳାଶୟ I	21/12/2012	Y
1478	ବାଜେ ଫସଲ - I	21/12/2012	Y
1477	ବାଜେ ଫସଲ I	21/12/2012	Y
1484	ବାଜେ ଫସଲ II	21/12/2012	Y
1514	ବାଜେ ଫସଲ -II	21/12/2012	Y
1512	ବଗାୟତ III	21/12/2012	Y
1471	ବଗାୟତ III	21/12/2012	Y
315	ଡକଲ -I	16/09/2009	Y
1438	ଡକଲ I	20/12/2012	Y

ଏହାଛଡା ନୂଆ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଅଦ୍ୱିତୀୟ ନମର (ଡକ୍-ଆଇଡି) ଭଳି ପଇତି ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ଷ୍ଟେର୍ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଲିଗାସି ତଥ୍ୟାବଳୀର ଅନୁସରଣ କରିବା କିମ୍ବା ତାଉନ୍ଲୋଡ୍ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଫଳରେ, ଷ୍ଟେର୍ ସେବା କରିଆରେ ଲିଗାସି ଦସ୍ତାବିଜର ତାଉନ୍ଲୋଡିଂ ଏବଂ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ପୁରୁଣା ଦସ୍ତାବିଜ ନମର, ଗ୍ରାମର ନାମ, ପୁରୁ ନମର ଇତ୍ୟାଦି କରିଆରେ କରାଯାଉଥିଲା ଯାହା ବ୍ୟବହାରକାରୀ ପାଇଁ ସୁବିଧାଜନକ ନଥିଲା । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ନୂଆ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଭଳି ପୁରୁଣା ଲିଗାସି ଦସ୍ତାବିଜକୁ ଦେଖିବା, ଅନୁସରଣ କରିବା ଏବଂ ତାଉନ୍ଲୋଡ୍ କରିବା ପାଇଁ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଆଇଡି ନମର ସାଧାରଣ ଡୋମେନ୍ରେ ଅନଲାଇନ୍ ସେବା କରିଆରେ ଯୋଗାଇ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

4.4.14 ପଞ୍ଚତୀରେ ତଥ୍ୟର ନିବେଶ/ ବିଧିମାନତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଭାବ

4.4.14.1 ବିଧିମାନତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବରୁ ଏକ ଜମିର ଏକାଧିକତାର ବିକ୍ରି

ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଅତିରୁ ଦେଖିଲା ଯେ, 711 ଟି ମାମଲାରେ ଜଣେ ବିକ୍ରେତା ସମାନ ଜମି/ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ (ଖାତା, ମୌଜା, ପ୍ଲଟ୍ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର) ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କ୍ଲେଡାଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ । ଏହା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ, ନିବନ୍ଧନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରିବାକୁ ପଞ୍ଚତୀରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିଧିମାନତା ଯାହା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହାଛଡା ବିଧିମାନତାର ଅଭାବରୁ ବିଭାଜିତ ପ୍ଲଟର ଉପ ପ୍ଲଟ୍ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନଥିଲା । ସେହିପରି ତଥ୍ୟାବଳୀ/ ପଞ୍ଚତୀ ନକ୍ସା ସମୁଦାୟ ପ୍ଲଟରୁ କେତେ ପରିମାଣର ଜମି ବିକ୍ରି ହେଲା, ତା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନଥିଲା । ଏକାଧିକତାର ପ୍ଲଟ୍ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦୁଇରୁ ଅଧିକ ଥିବାର ଦେଖାଯାଇ ଥିଲା ।

ପଞ୍ଚତୀରେ ସାବଧାନତା/ ଚେତାବନୀ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ବିଧିମାନତାର ଅଭାବରୁ ସମାନ ପ୍ଲଟର ଏକାଧିକତାର ବିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଜମି ବିକ୍ରିରେ ଲାଲିଆତି ହେବାର ଆଶଙ୍କା ଥିଲା, ଯାହା ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ 1908 ର ଧାରା 82 ରେ ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲା । ସେହିପରି ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ପଞ୍ଜିକରଣ ସେବାରେ ସଜ୍ଜତା ବଜାୟ ରଖିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ବୈଠକରେ ଅତିରୁର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ସହ ଜଣେ ବିକ୍ରେତା ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଲେଡାଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକାଧିକତାର ବିକ୍ରିକୁ ରୋକିବାପାଇଁ ଅତିରୁର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସରକାର ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ପୁନଃ ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଏକ ଜମିର ଏକାଧିକତାର ବିକ୍ରିକୁ ବନ୍ଦ କରିବାପାଇଁ ସାବଧାନତା ସଂକ୍ରିୟାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଓଲଟାଏକ୍ସକୁ କୁହାଯିବ ।

4.4.14.2 ତଥ୍ୟାବଳୀର ଗୁଣବତ୍ତା

ଜାତୀୟ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ଯୋଜନାରେ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ପାଇଁ ଅନୁସରିତ ହେଉଥିବା ଉତ୍ତମ ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ସମୟକୁ ସମୟ ଜାରି ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ ଦସ୍ତାବିଜ/ ଦଲିଲ ପଞ୍ଜିକରଣରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିସ୍ତୃତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ବିଶ୍ଳେଷଣ ବେଳେ ଅତିରୁ ଦେଖିଲା ଯେ, ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମିର କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଆଂଶିକଭାବେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥିରୁ କେତେକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

1. 83,325 ବିକ୍ଲେଡାଙ୍କର ଏବଂ 1,46,859 କ୍ଲେଡାଙ୍କର ଆଇଡି ନମ୍ବର, ଆଇଡି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରବେଶ ଇତ୍ୟାଦି ତଥ୍ୟ ବିନା ପଞ୍ଚତୀ ନେଣାଦେଣା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଯଦିଓ ଏହି ତଥ୍ୟ ସବୁ ଆଇଜିଆର୍କ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା ।
2. 55,330 ମାମଲାରେ ଚିହ୍ନଟକାରୀଙ୍କ ଆଇଡି ନମ୍ବର, ଆଇଡି ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଭୋଟର ପରିଚୟ ପତ୍ର, ପ୍ୟାନ୍‌କାର୍ଡ, ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ଇତ୍ୟାଦି) ର ପ୍ରବେଶ ବିନା ନେଣାଦେଣାକୁ ପଞ୍ଚତୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।
3. 8,552 ମାମଲାରେ ଜମିର ଚଉହଦୀର ବିବରଣୀ ନଥାଇ ପଞ୍ଚତୀ ଜମିର ବିକ୍ରି ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

ଏହିପରି, ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବିଧିମାନତା ନଥିବା ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଆଧାରରେ ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ରିପୋର୍ଟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱସ୍ତ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବାର ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଅତିରୁର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

4.4.14.3 ବସିୟତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସଠିକ୍ ନଥିବା

ବିକ୍ରୟ ନେଣଦେଣ ପାଇଁ ଜରସମନ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ବେସ୍ ମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ (ବିଏମ୍‌ଭି) ଜମିର କ୍ଷେତ୍ର, ଠିକଣା (ମୌଜା କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ), ପୂର୍ବ ନମର, ଖାତା ନମର, ଜମିର ଶ୍ରେଣୀ (କିସମ) ଇତ୍ୟାଦି ମାପଦଣ୍ଡ ଆଧାରରେ ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଉପରେ ସ୍ତମ୍ଭ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଲାଗୁ ହୁଏ । ଏହାଛଡା ଦାୟ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଇସି) ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଫିସ୍ ସ୍ଥିର କରିବା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ପୂର୍ବର ଚଉହଦୀ ଆବଶ୍ୟକ । ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣୋପାଦାନ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ବସିୟତ ତଥ୍ୟାବଳୀର ନିର୍ଭୁଲତା ନିହାତି ଦରକାର । ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥାତ୍ 1995 ରୁ 2009 ମଧ୍ୟରେ 2005 ବିକ୍ରି ଦଲିଲର ବସିୟତ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଅନୁପ୍ରବେଶକୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା । ତଥ୍ୟାବଳୀପ୍ରବେଶରେ 21 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାୟକ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରବେଶରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ବିବିଧତା ଥିବାର ଦେଖିଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

1. 13 ଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ ଖାତା ନମର/ ପୂର୍ବ ନମର/ ମୌଜାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
2. 10 ଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ ସମୁଦାୟ ପୂର୍ବର ସବ୍-ପୂର୍ବ ନମର ଏବଂ ପୂର୍ବର କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ଅନୁପ୍ରବେଶ ଠିକ୍ ନଥିଲା ।
3. 32 ଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ ଜମିର କିସମର ବିବରଣୀ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
4. ଆଠଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ନାମ, କ୍ରେତାଙ୍କ ନାମ, ଚିହ୍ନଟକାରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଠିକ୍ ରୂପେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
5. ତିନୋଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ ଚଉହଦୀର ତଥ୍ୟାବଳୀ ଠିକ୍ ରୂପେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
6. 12 ଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ କୋଠାଘରର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଠିକ୍ ରୂପେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
7. 19 ଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିସ୍ତୃତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପଞ୍ଜିରେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଏହି ଘଟଣାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଆଇଜିଆର୍ ଏବଂ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍‌କୁ ବସିୟତ ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରାଇବାକୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

4.4.14.4 ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଧିମାନତା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂକ୍ରମଣର ଅଭାବ

ଦସ୍ତାବିଜ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ବେଳେ ଆଗରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମଣ ବିଧିମାନତାର ସଠିକ୍ ତଥ୍ୟାବଳୀ ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପଞ୍ଜିରେ ଏହା ଭିତ୍ତିରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ମାପଦଣ୍ଡ ଏବଂ ତଥ୍ୟାବଳୀର ପରିସର / ସଂଖ୍ୟା ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ, ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମିର କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଧାୟକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଧିମାନତା ଠିକ୍ ନଥିଲା । ସେଥିରୁ କେତେକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

1. ପଞ୍ଜିଟି 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ନେଣଦେଣ ଥିବା 26,120 ଟି ମାମଲାରେ ସମ୍ପତ୍ତିର କ୍ରେତା ଏବଂ ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ପସାନ୍ ନମର ନଥାଇ ମଧ୍ୟ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା, ଯଦିଓ ତାହା ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 1961 ର ଧାରା 139A ରେ ଅଧୀନରେ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।

2. ବାର୍ଷିକ ସୁଚନା ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଏଆଇଆର୍) ରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ 30 ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନେଣଦେଣ ଥିବା 2,976 ଟି ମାମଲାରେ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା କ୍ରେତାଙ୍କର ପ୍ୟାନ୍ ନମ୍ବର ପଦ୍ଧତିରେ ଆୟତ ହୋଇନଥିଲା ।
3. ପଦ୍ଧତିରେ ଅଫିସ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ପରେ 18,326 ଟି ମାମଲାରେ ଦଲିଲରେ ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍ ଆୟତ କରିବାକୁ ରୋକାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ।
4. ଅଫିସ୍ କାର୍ଯ୍ୟସମୟ ପରେ 11,644 ଟି ମାମଲାରେ ଫି ଆଦାୟକୁ ପଦ୍ଧତିରେ ରୋକାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।
5. ପଦ୍ଧତିରେ ଅଫିସ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ପରେ 236 ମାମଲାରେ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ଟିକ୍ସଟପତ୍ର (ଆଇଡି) ସୃଷ୍ଟି କରବାକୁ ରୋକାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ପରେ ଟଙ୍କା ରସିଦର ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ବାୟୋମେଟ୍ରିକ୍ ଆୟତ ନକରିବାକୁ କଟକଣାମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯିବ ।

4.4.14.5 ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ହସ୍ତଲିଖିତ ମଧ୍ୟକ୍ଷେପ ଉପରେ ନିର୍ଭରତା

ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିରେ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ମନନ କରେ ଯେ, ପଦ୍ଧତିର ସଦ୍ୟ ବେଞ୍ଚମାର୍କ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ (ବିଏମ୍ଭି) ରହିବା ଉଚିତ୍, ଯାହାଫଳରେ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ବିଏମ୍ଭି ଯାହା ଅଧିକ ତାହା ଉପରେ ସାଧୁକ୍ରିୟ ଭାବେ ପଦ୍ଧତିର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ହିସାବ ହେବା ଉଚିତ୍ । ବିନା ହସ୍ତଲିଖିତ ମଧ୍ୟକ୍ଷେପରେ ମୂଲ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଆଦାୟ ସଜ୍ଜତା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟାମ୍ପ ନିୟମ, 1952 ର ନିୟମ 40(1) ଅନୁସାରେ ଅପ୍ରେଲ ପହିଲାକୁ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ଥରେ ବିଏମ୍ଭି ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବା କଥା । ଯଦି ମୂଲ୍ୟାୟନ କମିଟି (ବିଏମ୍ଭି) ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ବିଫଳ ହୁଏ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ମୂଲ୍ୟାୟନ କମିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଭାବେ ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟାମ୍ପ ନିୟମ 40(2) ଅନୁଯାୟୀ 10 ପ୍ରତିଶତ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିପାରିବେ ।

10 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ 11 ଟି ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନଥି ଯାସ୍ତ ଏବଂ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଅତିତ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ଜମିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଓ ତାହାର ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ, ପଦ୍ଧତିରେ ସାଧୁକ୍ରିୟ ଭାବେ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ହସ୍ତଲିଖିତ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ହେଉଥିଲା । ନିବନ୍ଧନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନୁମୋଦିତ ବଜାର ଦରର ହାର୍ଡ କପି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲେ ।

ପୁନଶ୍ଚ, ପଦ୍ଧତିରେ ବିଧିମାନ୍ୟତାର ସଠିକ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିବାରୁ ତଥ୍ୟାବଳୀରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅସଂଗତତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

- ପଦ୍ଧତି ନିୟମ 40 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ସାଧୁ କ୍ରିୟ ଭାବେ ବଜାର ଦର 10 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରୁନଥିଲା କିମ୍ବା ନିୟମ ଅନୁସାରେ ବିଏମ୍ଭିର ଅଧିନାତନ/ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ କୌଣସି ଚେତାବନୀ ସୃଷ୍ଟି କରୁନଥିଲା ।
- ଅତିତ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, 2,335 ଟି ମାମଲାରେ ପଦ୍ଧତି ବଜାର ମୂଲ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୂନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅପ୍ରସାଙ୍ଗିକ ମୂଲ୍ୟ (10,000 ରୁ କମ୍) ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ହସ୍ତଲିଖିତ ପଦ୍ଧତିରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ଠିକ୍ ଭାବେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଆଦାୟ ହେଉଥିଲା ।

- ପଇତରେ ବିଏମ୍‌ଭି ମୂଲ୍ୟର ଭୁଲ୍ ଏବଂ ଅବାସ୍ତବ ଅଧିକରଣ ମୂଲ୍ୟର ଚେତାବନି ନିବନ୍ଧନ ନିର୍ବାହକୁ ଦେଉ ନଥିଲା ଏବଂ ପଇତରେ ଅଧିକତମ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ବିଧିମାନତାର ପରିସର ନଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସହ ଆଦାୟର ରିସ୍କ ଥିଲା ।
- 10 ଟି ମାମଲାରେ ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ, ଯଦିଓ ଜମିର ପ୍ରକୃତ ବିଏମ୍‌ଭି ମୂଲ୍ୟ ଏକର ପ୍ରତି 5.5 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯଦିଓ ପଇତରେ ଏହା 55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ।

ଏହିପରି ଇ-ନିବନ୍ଧନ ସତ୍ତ୍ୱେ ହସ୍ତଗତ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ହେତୁ ଜମି ମୂଲ୍ୟରେ ସଜ୍ଜତା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ନିର୍ବାହ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହାଛଡ଼ା ହସ୍ତଗତ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନରେ ନିବେଶ, ବିଧିମାନତାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିବାରୁ ସମ୍ପତ୍ତି ମୂଲ୍ୟର ସହନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱନିତ ସହ/ ଅଧିକା ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫି ଆଦାୟ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ହସ୍ତଗତ ବିଏମ୍‌ଭି ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣାଳ ନହୋଇ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଏବଂ ବିଧିମାନତା ଭାବରେ ତଥ୍ୟାନୁପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

4.4.14.6 ପଞ୍ଜିକରଣ ନମର ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ଆଇଡିର ଧାରାବାହିକତାର ଅଭାବ

ଦସ୍ତାବିଜ ଆଇଡି/ ଦରଖାସ୍ତ ଆଇଡି ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ ପଇତରେ ଦଲିଲ୍ ପଞ୍ଜିକୃତ ନମର (ପଞ୍ଜିକରଣ ନମର) ଆବଶ୍ୟକ ପାଇଁ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ନମର ଆବଶ୍ୟକ କରିବାର ଦାବୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ପଞ୍ଜିକୃତ ନମର/ ଦଲିଲ ନମର	ଦରଖାସ୍ତ/ ଦସ୍ତାବିଜ ଆଇଡି (ଡକ୍-ଆଇଡି)
ଏହା 1 39 11 15792 ଯେଉଁଠି '1' ହେଉଛି ବହି ନମର, '39' ପଞ୍ଜିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ '11' ବର୍ଷ ଏବଂ '15792' ପଞ୍ଜିକରଣ ନମର ଅଟେ ।	ଏହା 39 11 35269 ଯେଉଁଠି '39' ହେଉଛି ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, '11' ବର୍ଷ ଏବଂ '35269' ଦରଖାସ୍ତ ନମର ।

ପଞ୍ଜିକରଣ ସାରଣୀରେ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ସାରଣୀର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ପ୍ରକଟ ହୁଏ ଯେ ଠିକ୍ ଆଇଡି ଦରଖାସ୍ତରେ 12 ନମର ଏବଂ ଦଲିଲ ନମର / ପଞ୍ଜିକରଣ ନମରରେ ଏକ ନମର ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ଏହିପରି ଦସ୍ତାବିଜ ନମର ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ ନମରରେ ଧାରାବାହିକତାର ଅଭାବ ବ୍ୟାକ୍‌ସ୍ତରେ କାରସାଦି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଯଦି କେହି ନ ଆସନ୍ତି କିମ୍ବା ଫିସ୍ ଜମା ନକରନ୍ତି ପଞ୍ଜିକୃତ ନମର ଉତ୍ପାଦନ ହୁଏନି । ଯାହାହେଉ ପଞ୍ଜିକରଣ ନମରର ଧାରାବାହିକତା ଫି ଜମା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରବାହ ନାହିଁ ଯାହା ଉପାୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହୁଏ । ବ୍ୟାକ୍‌ସ୍ତ ସଠିକ ହେତୁ ଏହି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରସ୍ଥାନ ବୈଠକରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ, ପଞ୍ଜିକରଣ ନମର ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ ଆଇଡି ନମରରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନର କାରଣ ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍ ପଚରାଯିବ ।

4.4.14.7 ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଇତରେ ଏମଆଇଏସ୍ ରିପୋର୍ଟର ଉତ୍ପାଦନ

ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଇତ (ଇ-ଧରଣା) ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ ସଫ୍ଟୱେୟାରରେ ଏମଆଇଏସ୍ ରିପୋର୍ଟ ଉତ୍ପାଦନର ସୁବିଧା ଯଥା ଫି ବହି (ଫର୍ମ-13), ଜିଲ୍ଲା ଉପ-ନିବନ୍ଧନ ଏବଂ ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଉତ୍ପାଦନର ତଥ୍ୟ, ମୂଲ୍ୟାୟନ ପଞ୍ଜିକା ଇତ୍ୟାଦି ରହିଛି ।

ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ, ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନଥିବାରୁ ଯାହାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ, ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ମହାନିରାଷ୍ଟ୍ର ସ୍ତରରେ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହର ସଦୁପଯୋଗ ଏବଂ ପରାମର୍ଶନା ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ପଞ୍ଜିକରଣ ନିୟମାବଳୀ 1988 ଏବଂ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 1961 ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍ ତଥ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟମାଲଜର୍ ହୋଇ ନଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :

1. 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଦେଣ ନେଣର ଆନୁଆଲ୍ ଇନ୍‌ଫରମେସନ୍ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଆୟକର ବିଭାଗକୁ ଦାଖଲ କରିବା ହେବ;।
2. ପଞ୍ଜିକରଣ ବହି 1 ରୁ 5; ଏବଂ
3. ଖୋଜିବା ଏବଂ ନକଲ କରିବା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତର ପଞ୍ଜିକରଣ ।

ଏହି ରିପୋର୍ଟ ଅଭାବରୁ, ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିର ଏହାର ସୁପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ ଦରକାର ହେଉଥିବା ସୂଚନା ବିଭାଗରେ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍ ରିପୋର୍ଟକୁ ଉପଯୋଗ ଏବଂ କଷ୍ଟମାଲଜ୍ କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ନିବନ୍ଧନ ମହା ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ହୋଇଛି ।

4.4.14.8 ବିନା ନିରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅଭିଲେଖରେ ଦସ୍ତାବିଜ ପଞ୍ଜିକରଣ

ତଥ୍ୟ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସର ପ୍ରକଳ୍ପର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ସଜ୍ଜ, ଦୁର୍ଭ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ସେବା ଯୋଗାଇଦେବା । ତାତ୍‌କାଳୀନ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ 21 ଜିଲ୍ଲା ଉପ ନିବନ୍ଧନ / ଉପ ନିବନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ଅଭାବ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

- 3,364 ମାମଲାରେ ଅନୁମୋଦିତ ଦଲିଲ / ଦସ୍ତାବିଜ ବିନା ନିରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅଭିଲେଖର ପଞ୍ଜିକରଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।
- ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବରୁ ନିରୀକ୍ଷା ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅପଲୋଡ୍ କରିବାରେ ରିସ୍କ ଥିଲା ।
- ନିରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅଭିଲେଖ ଦଲିଲ୍ ଗୁଣବତ୍ତାକୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଧାରାରେ କୌଣସି ମେକାନିଜମ୍ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସ୍କାନ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଆଇଜିଆରର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ନଥିଲା । ସ୍କାନିଂ ଠିକ୍ ହୋଇନଥିବାରୁ ନିରୀକ୍ଷା ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ହେଉ ନଥିଲା ।

4.4.15 ନାଗରିକ କୈତ୍ରିକ ଅନ୍ତର୍ଲାଇନ୍ ସେବାର ଅଭାବ

ଅନ୍ତର୍ଲାଇନ୍ ଜରିଆରେ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଏବଂ ସଜ୍ଜତା ବଡ଼ କରାଇ ରଖିବାକୁ ହସ୍ତଲେଖାକୁ ବଦଳା ଯାଇ ଦଲିଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମାଧ୍ୟମରେ କରିବାକୁ ଇ-ନିବନ୍ଧନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ନାଗରିକ କୈତ୍ରିକ ଅନ୍ତର୍ଲାଇନ୍ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ସମୀକ୍ଷା ବହୁତ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା, ଯାହା ତଳେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି :

- ଅନ୍ତର୍ଲାଇନ୍ ନାଗରିକ କୈତ୍ରିକ ଇ-ସେବା ପାଇଁ ଦରକାର ହେଉଥିବା ମୈଳିକ ସୁବିଧା ଯଥା ଦଲିଲ୍ ଫରମାଟ୍‌ର ଡାଉନ୍‌ଲୋଡ଼ିଂ, ଦାୟ ଯୁକ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନକଲ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦେଶ, ଦସ୍ତାବିଜର ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା, ରାଜ୍ୟର ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଦସ୍ତାବିଜର ପଞ୍ଜିକରଣ ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦି ନାଗରିକ ମାନଙ୍କୁ ପବ୍ଲିକ୍ ଡୋମେନ୍ ରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉନଥିଲା । ଅଧିକତ୍ରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଦଲିଲ୍‌ର ଫରମାଟ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆରେ ବ୍ୟବହାର ଆଇଜିଆରଙ୍କ ପ୍ରେବସାଇଟ୍‌ରେ ସୁବିଧା ନଥିଲା ।

- ଦଲିଲ୍ ଲେଖକ ଦଲିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରୁଥିବା ସ୍ତରରୁ ତାଟା ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ପରିଚ୍ଛଳକ ପାଖକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଭାବେ ତାଟା ଆସି ପାରୁ ନଥିଲା, ଯାହା ପଞ୍ଜିକରଣରେ ଅଭାବ ରହିଥିଲା । ଏହା ତାଟା ପ୍ରବେଶକୁ ଭୁଲକୁ ରୋକି ପାରିଥାନ୍ତା ।
- ନିର୍ବାଚନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଆୟକର ବିଭାଗ, ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଭୋଟ ପରିଚୟପତ୍ର, ପ୍ୟାନ ନମର, ଗାଡିଓଲନା ଲାଇସେନ୍ସର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଏବଂ ଫୁଡ୍‌କୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଡ୍ରେବ ସେବା ସଫଳତା ସଂଯୋଗ ନ ଥିଲା ।
- ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ 1908 ଧାରା 22- A ଅନୁସାରେ ଅଚଳତ୍ୱ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରି, ଉପହାର, ବନ୍ଦିକ, ବଦଳ, ଲିଜ୍ ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ବା ଧର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅଛି, ନିବନ୍ଧନ ଅଧିକାରୀ ଚାହିଁଲେ ତାଙ୍କୁ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିପାରିବେ । ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ, ଏହି ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଯାହା ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ପଲିସିର ବିରୁଦ୍ଧ କଲେ ତାହାର ସାମୁହିକ ମାଷ୍ଟର ତାଟାବେସ୍ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ବିଭାଗର ତିଆରି ହୋଇନାହିଁ । ତାଟାବେସ୍‌ରେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ନଥିବାରୁ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଶ ନେଣ ବେଳେ ପଛତର କୌଣସି ସାବଧାନତା ସୂଚିତ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସମାକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ବିଚାର କରାଯିବ । ଏହି ସୁବିଧାକୁ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

4.4.16 ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଅଫ୍ ପଲିସି

ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଅଫ୍ ପଲିସି ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟନ ଚଳନ ମନନ କରେ ଯେ, ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ତାଟା ହାର ଅଫ୍‌ସାଇଟ୍ ମହଜୁଦ୍ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ । ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ, ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଲେଖନର ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସାଇଟ୍ ଅବସ୍ଥିତି ପରିଚ୍ଛଳନା କରାଯାଉନଥିଲା ଏବଂ ତିନିଆଁଷାର ରିକଭରୀ ବ୍ୟବହାର କରି କୋଣସି ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଯୋଜନା ତିନିଆଁଷାର ରିକଭରୀ ସାଇଟ୍‌କୁ ଚ୍ଛଳନା କରାଯାଉ ନଥିଲା ଯେତେବେଳେ ବିନାଶ ସମୟରେ ପ୍ରାଥମିକ ସାଇଟ୍ ଉପଲବ୍ଧ କିମ୍ବା ପ୍ରବେଶ ହୋଇପାରୁ ନ ଥିଲା । ଅଧିକତ୍ର ରାଜ୍ୟ ତାଟା କେନ୍ଦ୍ରରେ ତାଟାର ଅଫ୍‌ସାଇଟ୍ ମହଜୁଦ୍ ପାଇଁ ସୁବିଧା ନଥିବାରୁ ଆଇଜିଆର୍କ୍ ନିଜ ସାଇଟ୍‌ରେ ପଛତର ଚୁଟି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର ପାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅଫ୍‌ସାଇଟ୍ ମହଜୁଦ୍ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସମାକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ବିଚାର କରାଯିବ ।

4.4.17 ଉପସଂହାର

ତଥ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ସମାକ୍ଷା ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିରେ ଥିବା ଅଭାବ ଅସୁବିଧାକୁ ସାମନାକୁ ଆଣିଥିଲା । ନାଗରିକ ମାନଙ୍କୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ଦ୍ରୁତ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା, ମୁଲ୍ୟାୟନର ସଞ୍ଚିତା ବନ୍ଦାୟ ରଖିବା ଏବଂ ନାଗରିକ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇ ନଥିଲା କାରଣ ରିଆଡି ରାଜିନାମାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ କରାଯାଇନଥିଲା । କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୁଲ୍ୟାୟନ ହସ୍ତଚ୍ଛଳିତ ମଧ୍ୟକ୍ଷେପରେ କରାଯାଉଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଦସ୍ତାବିଜ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ନିୟମରେ ଠିକ୍ ମ୍ୟାପିଂ ହୋଇ ନଥିବାରୁ କ୍ଷାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସରେ ସମ୍ବୃଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଫିଲ୍ଡ୍ ମାନଙ୍କରେ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଟା କ୍ୟାପଚର କରିବା, ବିଧିନୀୟତାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ ଏବଂ ଲିଗାସି ତାଟା ତିନିଗାଇଜେସନ୍‌ର ସଠିକତା ନଥିବାରୁ ତାଟାବେସ୍ ଭରସାଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ସଠିକ୍ ଫର୍ମାଟ୍, ଅନଲାଇନ୍ ସେବା ଭଳି ଅନେକ ନାଗରିକ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ସେବା ମିଳି ପାରୁ ନଥିଲା ।

ଏହାଛଡା ନିର୍ବାଚନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଆୟକର ବିଭାଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ସହିତ ଡ୍ରେବ ସଂଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିବାରୁ ପ୍ରବନ୍ଧନା ଏବଂ ପରରୂପଧାରଣାର ରିସ୍କ ଏଡାଇବାକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ମିଳିପାରୁ ନଥିଲା ।

4.4.18 ସୁପାରିଶ

ସରକାର ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି:

- ସେବା ସ୍ତରୀୟ ରାଜିନାମାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ନାଗରିକ ମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦଲିଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ଖିଲାପ ହେଲେ ରିଆଡିଧାରୀଙ୍କୁ ଜବାବଦେହି କରିବା ।
- ଇ-ନିବନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତି ସହିତ ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଏକାକରଣ ଏବଂ ତତ୍ପର ଅଧିନାତନ/ ଦିନକୁ ଦିନ ଏହାର ବିଧି ମାନ୍ୟତା କରିବା ଏବଂ ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ହସ୍ତଗତ ଧାରା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ।
- ପଞ୍ଜିକରଣର ପାରଦର୍ଶିତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ୟାନ ନମର, ଭୋଟର ଆଇଡି, ଉପ ପ୍ଲଟ୍ ଚଉହଦାର ବିସ୍ତୃତି ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଆୟତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ।
- ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଆୟକର ବିଭାଗ, ରାଜ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ପରିବହନ (ପରିବହନ) ବିଭାଗ ସହିତ ଡ୍ରେବ୍-ସେବା ସଂଯୋଗ କରିବା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭୋଟର ପରିଚୟପତ୍ର, ପ୍ୟାନ କାର୍ଡ, ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ପର ରୂପଧାରଣ ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧନାର ଆଶଙ୍କା ଦୂର କରାଯାଇପାରିବ ।
- ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ “ଲିଜ୍ ଏବଂ ବିକ୍ରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର” କୁ ବ୍ୟବସାୟ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ନିୟମ ଅନୁସାରେ ମ୍ୟାପିଂ କରିବା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଅତିବ୍ରତ୍ ସମସ୍ତ ସୁପାରିଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

4.5 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଆଦାୟ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ପର୍କୀତ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କରେ ବର୍ଷିତ ଜମିର ଅବମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟରେ ଖଜଣା ଓ ସେସ୍ତର ବିଚ୍ୟୁତି ଏବଂ କୋଠାବାଡ଼ିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରେ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ ରାଜସ୍ୱ ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଏବଂ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଆଧାରରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଷିତ । ଏହି ତ୍ରୁଟି, ବିଚ୍ୟୁତି ଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧାନ, ନିରାକରଣ ତଥା ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ସହିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷାକୁ ଦୃଢ଼ତର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

4.6 ଅଧିନିୟମ/ନିୟମ ଏବଂ ସରକାରୀ ଅନୁଦେଶ ପାଳନ ନହେବା

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1899 ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ, 1908 ରେ ବିହିତ ଅଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା ପତ୍ର ଲିଜ୍ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଗାଇଜ୍ ଲାଇଜ୍ (ଏମ୍‌ଭିଜି) କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଶିଳ୍ପନୀତି ସଂକଳ୍ପ (ଆଇପିଆର) ର ବିହିତ ଦରକୁ ନଜରରେ ରଖି ଏଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଓ ସଠିକ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଥିବା ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବିହିତ ହାରରେ ଆଦାୟ ହୋଇ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକୃତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବାମାନ (ଏଏ) କ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଦଲିଲର ଅବମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଏଥି ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ ହେଲା ।

4.6.1 ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା ଭାବରେ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକର ରେଜେଷ୍ଟ୍ରିକରଣ ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ/ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1899 ର ଅନୁସୂଚୀ 1-A (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ର ଅନୁକ୍ଷେପ 48(f) ସହ ପଠିତ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଅନୁକ୍ଷେପ 23 ର ନିମ୍ନରେ ଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ କୌଣସି ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା କିମ୍ବା କ୍ଷମତାପତ୍ର ସ୍ଥଳେ ଯଦି କୌଣସି ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ଉକ୍ତ ଦଲିଲର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକରଣ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକରଣ ପରେ ହେବାକୁ ଥାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ରାଜିନାମା ବା କ୍ଷମତାପତ୍ର ହସ୍ତାନ୍ତରଣପତ୍ର ରୂପେ ବିରୁଦ୍ଧଯୋଗ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଯିବ ।

ଡିନୋଟି²⁷ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଦୁଇଟି²⁸ ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା ଦଲିଲ୍ ଏବଂ କ୍ଷମତାପତ୍ର ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା (ଫେବୃୟାରୀ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2013 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ 13 ଟି ଦଲିଲରେ ଜମି ମାଲିକମାନେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ରେତା/ କ୍ଷମତାଧାରୀ (ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ) କୁ ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ସମୟରେ 67.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 99.922 ଏକର ଜମିର ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ, ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ଜମିର ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକରଣ ଅଧିକାରୀ (ଆର୍‌ଏ) ମାନେ ଉକ୍ତ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକରଣ କରିବା ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦ 4.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବା

27 ଖୋର୍ଦ୍ଧା (ଭୁବନେଶ୍ୱର), କୋରାପୁଟ ଏବଂ ପୁରୀ ।
28 ବାଲିପାଟଣା ଏବଂ ଖଣ୍ଡଗିରି ।

ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦ 0.01 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ, 4.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଅତିବ୍ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଓ ଉପନିବନ୍ଧକ ମାନେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ, କ୍ଷମତାପତ୍ର ଦଲିଲ୍ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜମିର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 47A ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ ବୋଲି ମୁଦ୍ରାଙ୍କିତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ଅଧିକାରୀ ମାନେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 33 ର ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ ।

ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ଆଇଜିଆର୍, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ଓ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ମଇ 2014 ରେ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

4.6.2 ଅଶୁଭ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସଂଗ୍ରହ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅଧିନିୟମ 1899 (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ (ଯଦି ଥାଏ), ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଉପରେ ଆଦେୟ ଶୁଳ୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଓ ପରସ୍ପୃତି କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଉପରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଶୁଳ୍କର ପରିମାଣ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ୍‌ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଳେଦ-35 (a) (vi) ଏବଂ ଅନୁକ୍ଳେଦ-35 (c) ସହ ପଠିତ ଅନୁସୂଚୀ- I-A (5 ଡିସେମ୍ବର 2005 ର ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 23(b) ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ 30 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 100 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ସାମା ପାଇଁ ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ପ୍ରମିୟମ କିମ୍ବା ସଂରକ୍ଷିତ ଖଜଣା ଅତିରିକ୍ତ ଅଗ୍ରାମ ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ, ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବା ପ୍ରମିୟମ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଯେଉଁଠି ଅଧିକ ଥିବ, ତା ସହିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ବାର୍ଷିକ ଖଜଣା ଓ ସେସ୍‌ର ଚାଳି ଗୁଣା ଉପରେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଲାଗୁ ହେବ । ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ସମୟରେ ଯଦି ଆର୍ଏ ଦେଖି ଯେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଦଲିଲ୍ ଉପରେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ, ତେବେ ସେ ମାମଲାଟିକୁ ଧାରା 47A (ଅବମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ) ରେ ବୁକ୍ କରି ପାରିବେ କିମ୍ବା ଧାରା 33 ରେ ପରିବନ୍ଧ କରି ପାରିବେ ।

ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ଉପନିବନ୍ଧକ, ଖଣ୍ଡଗିରିଙ୍କ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା (ଜାନୁଆରୀ ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2013) ଯେ, ଗୋଠପାଟଣା ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁର ମୌଜାରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଏବଂ ଆବାସିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ 34.24 ଏକରର ଚାଳିରେ ଜମିରେ ଦୁଇ ଜଣ ଲିଜ୍ ଦାତା ଚାଳିଜଣ ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କୁ 59 ରୁ 90 ବର୍ଷ ଅବଧି ପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ 2012 ଓ ଡିସେମ୍ବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ (ବିଏମ୍‌ଭି)²⁹ ଅନୁସାରେ 134.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ 1.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ 2.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍³⁰ ଗୁଡ଼ିକର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ସମୟରେ ଜମିର ବିଏମ୍‌ଭି ମୂଲ୍ୟକୁ ଯାଞ୍ଚ ନକରି ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା 18.86 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜରସମିନ ମୂଲ୍ୟକୁ ଆର୍ଏ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ 0.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ 0.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ 0.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ 2.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ।

29 ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟ (ବିଏମ୍‌ଭି) : ବେଞ୍ଚମାର୍କ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛେଦ ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ସମୟକୁ ସମୟ ଅନୁମୋଦନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏହାକୁ ଜମିଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଚଳିତ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥାଏ ।
 30 ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସଂଖ୍ୟା 11131203870 ତାରିଖ 17.2.2012, ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସଂଖ୍ୟା 11131210870 ତାରିଖ 11.12.2012, ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସଂଖ୍ୟା 11131205168 ତାରିଖ 22.5.2012, ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସଂଖ୍ୟା 11131209257 ତାରିଖ 16.8.2012, ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସଂଖ୍ୟା 11131203620 ତାରିଖ 4.4.2012, ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସଂଖ୍ୟା 11081205754 ତାରିଖ 6.3.2012, ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସଂଖ୍ୟା 11081201075 ତାରିଖ 11.1.2012 ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟତ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଉପନିବନ୍ଧକ, ଶକ୍ତିଗିରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2013) ଯେ, ଏହି ତଥ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଔଦ୍ୟୋଗିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ (ଇଡକୋ), ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଲିଜଧାରୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲେଖ ମୁତାବକ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେହେତୁ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକ ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 47A ର ଦୃଷ୍ଟିସାମୀ ମଧ୍ୟକୁ ଆସୁ ନଥିଲେ । ସେ ପୁଣି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାମଲାଟି ଲିଜ୍‌ଦାତା ଏବଂ ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ । ତେବେ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମ ଆର୍ଦ୍ଧ୍ୟକୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଦଲିଲରେ ଭୁଲ୍ ପ୍ରକଟନ କରାଯାଇଥିଲେ ପରିକ୍ଷେପ 33 ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ନିବୃତ୍ତ କରିନଥିଲା ।

ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ଜାନୁଆରୀ 2014 ରେ ଆଇଜିଆର୍, ଓଡ଼ିଶା, କଟକକୁ ଏବଂ ମଇ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

4.6.3 ଇଡକୋ ଦ୍ୱାରା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ଲିଜ୍ ଦେବାରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସମ୍ଭାରୋପଣ/ ସମ୍ଭାଦାୟ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1899 ର ଧାରା 27 (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ (ଯଦି ଥାଏ) ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଉପରେ ଆଦେୟ ଶୁଳ୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଓ ପରସ୍ପୃତି କିମ୍ବା ବିଲେଖ ଉପରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଶୁଳ୍କର ପରିମାଣ ଉକ୍ତ ବିଲେଖରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଷେପ 35(c) ସହ ପଠିତ ଅନୁକ୍ଷେପ 35 (a)(vi) ଅନୁସାରେ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ 30 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 100 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ସାମା ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ଖଜଣା ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରିମିୟମ ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ, ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବା ପ୍ରିମିୟମ ସମାନ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ବାର୍ଷିକ ଖଜଣା ଓ ସେସ୍‌ର ଋରି ଗୁଣା ଉପରେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଲାଗୁ ହେବ । ଇଡକୋ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଲାଗୁ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟର କେଉଁ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ତାହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଆଣ୍ଡ ଡିଭିନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟକରଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2006) ।

ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ, ଢେଙ୍କାନାଳଙ୍କ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟତ ଦେଖିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) ଯେ, ଆର୍ଦ୍ଧ୍ୟ, ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର ଖଡଗପ୍ରସାଦ ଗ୍ରାମରେ 184.392 ଏକର ପରିମିତ ଜମିର 90 ବର୍ଷିଆ ଲିଜ୍ 9.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟରେ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲେ ଏବଂ 67.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦକୁ ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଦସ୍ତାବିଜ୍‌ର ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ବିଏମ୍‌ଭି ଅଭିଲେଖ ଅନୁଯାୟୀ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ 14.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ 102.26 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେବା କଥା । ଏଣୁ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକରଣ ସମୟରେ ବିଏମ୍‌ଭି ସହିତ ସତ୍ୟାପନ ନ କରିବା ଦ୍ୱାରା 24.66 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସମ୍ଭାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟତ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ, ସରକାର ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟତ ଦ୍ୱାରା ଉଠା ଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିକୁ ଉଚିତ ବୋଲି ମାନିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2014) ଏବଂ ଇଡକୋକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିଳ୍ପ ଇଉନିଟ୍‌କୁ ଜମିର ବିଏମ୍‌ଭି ମୂଲ୍ୟକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନେଇ ନିଅଣ୍ଟ ପାଉଣା ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

4.6.4 କୋଠାଘର ଅବମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଯୋଗୁଁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସମ୍ମତାଦାୟ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1899 ର ଧାରା 27 (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ସହ ପଠିତ ସେହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା-3 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ (ଯଦି ଥାଏ), ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଉପରେ ଆଦେୟ ଶୁଳ୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଓ ପରସ୍ପୃତି କିମ୍ବା ବିଲେଖ ଉପରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଶୁଳ୍କର ପରିମାଣ ଉକ୍ତ ବିଲେଖରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଶ୍ଚ, କୋଠାଘର/ ଅଧିସଂରଚନା ର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି ପାଇ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଉଥିବା ଦଲିଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବା କୋଠାଘର/ ଅଧିସଂରଚନାର ମୂଲ୍ୟ ଉକ୍ତ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ ଅନୁସାରେ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ମଇ 2013 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପ ନିବନ୍ଧନ³¹ ଓ ପାଞ୍ଚଟି ଉପ ନିବନ୍ଧନ³² କ୍ଷମାପୂର୍ଣ୍ଣାୟତରେ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ, 13.52307 ଏକର ପରିମିତ 20 ଟି ଜମିରେ ନିର୍ମିତ କୋଠାଘର ଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ 6.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରେତାମାନେ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ସରକାରଙ୍କ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ର ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ ଅନୁସାରେ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ 9.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଆର୍କାଇଭ ମାନେ ଜାଣୁଥିବା ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଗୁଡ଼ିକ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକରଣ କରିବା ସମୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା 3.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ପତ୍ତି ଅବମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପରିମାଣ ସ୍ୱରୂପ 22.52 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସମ୍ମତାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁନ୍ 2014) ଯେ, ଜିଲ୍ଲା ଉପ ନିବନ୍ଧନ, କେନ୍ଦୁଝର ଡିନିଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟିରେ ନିଅଣ୍ଟ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଉପନିବନ୍ଧନ ବୁଝୁପୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାର ଜଣାଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) ଯେ, ସମସ୍ତ ନଅଟି ଯାକ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପତ୍ର ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଧାରା 47A (2a) ରେ ବୁକ୍ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିଅଣ୍ଟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ପୈଠ କରିବା ପାଇଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ, ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧନ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାର ଜଣାଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) ଯେ ଦୁଇଟି ମାମଲାରୁ ଗୋଟିଏରେ ନିଅଣ୍ଟ ପରିମାଣ ଆଦାୟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମାମଲାଟିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଗୁରୁ ଗୋଟି ଉପନିବନ୍ଧନ³³ ସମ୍ପର୍କିତ ବଳକା ଛଅ ଗୋଟି ମାମଲାରେ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷିତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

4.6.5 ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସମ୍ମତାଦାୟ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ (ଯଦି ଥାଏ), ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଓ ପରସ୍ପୃତି ଦସ୍ତାବିଜ୍‌ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଷେପ 35 (a)(vi) ଏବଂ (c) ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ 30 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 100 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ସାମା ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ଖଜଣା ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରିମିୟମ ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ

31 ଡିସ୍‌ଆର, କେନ୍ଦୁଝର (ଡିନୋଟି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ) ଏବଂ ଡିସ୍‌ଆର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ (ଦୁଇଟି ଦଲିଲ) ।
 32 ସ୍‌ଆର, ଅତାବିରା (ଗୋଟିଏ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ), ସ୍‌ଆର, ବୁଝୁପୁର (ନଅଟି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ), ସ୍‌ଆର, ବିରମିତ୍ରପୁର (ଗୋଟିଏ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ), ସ୍‌ଆର, ବଣାଇ (ଡିନୋଟି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ) ଏବଂ ସ୍‌ଆର, ଜି. ଉଦୟଗିରି (ଗୋଟିଏ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ) ।
 33 ସ୍‌ଆର, ଅତାବିରା (ଗୋଟିଏ ମାମଲା), ସ୍‌ଆର, ବିରମିତ୍ରପୁର (ଗୋଟିଏ ମାମଲା), ସ୍‌ଆର, ବଣାଇ (ଡିନୋଟି ମାମଲା) ଏବଂ ସ୍‌ଆର, ଜି. ଉଦୟଗିରି (ଗୋଟିଏ ମାମଲା) ।

ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଚାରିଗୁଣା ବାର୍ଷିକ ଖଜଣା ସହିତ ପ୍ରିମିୟମ ଉପରେ ବିହିତ ହାରରେ ଲାଗୁ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜସ୍ୱ ବୋର୍ଡ଼ଙ୍କ 2 ଅଗଷ୍ଟ 2010 ଚିଠି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଚଳିତ ଶିଳ୍ପ ନୀତି ସଂକଳ୍ପ (ଆଇପିଆର), 2007 ଅଧୀନରେ ରିଆଡି ଦରରେ ଜମି ଆବେଦନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଜମି କର ଏବଂ ଜମି କରର 75 ପ୍ରତିଶତ ସେସ୍ ବାବଦ ଲାଗୁ ହେବ ।

ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ, କଟକଙ୍କ ଲିଜ୍ ରାଜିନାମାଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) ଯେ, ସରକାର ଇଡ୍‌କୋକୁ 99 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏକର ପିଛା 2 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରିହାତି ଦରରେ ଶିଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ 52.690 ଏକର ପଡିତ³⁴ ଜମି ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ବିଏମ୍‌ଭି ଦର ଅନୁଯାୟୀ 12.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଏହାର ଚାରି ଗୁଣା ବାର୍ଷିକ ଜମି କର ଏବଂ ସେସ୍‌କୁ ବିଠାରକୁ ନେଇ 13.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୋଟ ମୂଲ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଜମିକୁ ଲିଜ୍ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଆଇପିଆର, 2007 ଅନୁଯାୟୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଥିଲା, ତେବେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ 13.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ 27.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଆଦାୟ ହେବା କଥା । କିନ୍ତୁ, ଡିଏସ୍‌ଆର ରିଆଡି ଦରରେ ଏକର ପିଛା 2 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିଠାରକୁ ନେଇ ଜମିର ସମୁଦାୟ ମୂଲ୍ୟ 1.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ଜମିକର ଏବଂ ସେସ୍ ଯୋଗକରି ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦକୁ ମାତ୍ର 2.27 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ 25.16 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସଂକ୍ରାଦାୟ ହେଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ, ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଜଣାଇଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) ଯେ ଦଲିଲର ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁଯାୟୀ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆର୍କ୍‌ଏ ଏହାର ପ୍ରିମିୟମ ଏବଂ ଖଜଣା ହିସାବ କରିନଥିଲେ ଯାହା ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସ୍ତରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ରିଆଡି ଦରରେ ଜମି ଆବେଦନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଆଦାୟ ହେବା କଥା ।

ବିଷୟଟିକୁ ଆଇଜିଆର, ଓଡ଼ିଶା, କଟକକୁ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ମଇ 2014 ରେ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

4.6.6 ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସଂକ୍ରାମୋପଣ/ ସଂକ୍ରାଦାୟ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1899 (ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ) ର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ (ଯଦି ଥାଏ), ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିନିୟମ ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 35 (a)(vi) ଏବଂ (c) ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଓ ଅବକାରୀ ବିଭାଗର 30 ଜାନୁଆରୀ 2001 ରାଜପତ୍ର ଅଧିସୂଚନାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଫି ସାରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଯେଉଁ ସ୍ଥଳରେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀର ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ 30 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମାତ୍ର 100 ବର୍ଷ ରୁ କମ୍ ଅବଧି ପାଇଁ ପ୍ରିମିୟମ ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ଲିଜ୍ ନିଷ୍ପାଦନ ହୋଇଥିବ ସେ ସ୍ଥଳରେ ଅନୁକ୍ଳେଦ 23 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ପ୍ରିମିୟମ ସହିତ ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରୀ ଖଜଣାର ଚାରିଗୁଣା ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବ । ଅନୁକ୍ଳେଦ 23 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସ୍ତ୍ରୀର ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ, ଯାହା ଅଧିକ ଥିବ, ତା ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ ଶୁଳ୍କ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଆଦାୟ ହେବ ।

ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2014) ଯେ ଇଡ୍‌କୋ (ପଞ୍ଜାଦାତା)³⁵ ଏବଂ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କମ୍ପାନୀ (ପଞ୍ଜାଧାରୀ) କ

34 ଋଷ ହେଉ ନଥିବା ଜମି ।
35 ଦସ୍ତାବିଜ ନମ୍ବର 10061202127 ତାରିଖ-15 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ।

ମଧ୍ୟରେ ତିନୋଟି ଗ୍ରାମରୁ ଅର୍ଦ୍ଧତ ହୋଇଥିବା 101.73 ଏକର ପରିମିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜମି 2.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜରସମନରେ 90 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏକ ଲିଜ୍ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ବିଏମ୍‌ଭି ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଶିଳ୍ପାୟନ ମାହାଲ/ ଶିଳ୍ପାୟନ କ୍ଷେତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଇଡକୋ³⁶ ଦ୍ଵାରା ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ପୁନରାକ୍ଷିତ ଦର ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଜମିର ବଜାର ଦର 3.51 କୋଟି ଏବଂ ତା ସହିତ ଜମି କର, ସେସ୍, ଅତିରିକ୍ତ ଜମି ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକୃତ ମୂଲ୍ୟ 0.97 କୋଟି ଟଙ୍କା ମିଶାଇ ମୋଟ ଜରସମିନ୍ ଅର୍ଥ 4.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ହେଉଥିଲା ଏବଂ ତା ଉପରେ 31.33 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, 15 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ଲିଜ୍ ରୁକ୍ଷି ରେଜେଷ୍ଟ୍ରାକରଣ କରିବା ସମୟରେ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ଅଧିକାରୀ ମୋଟ ଜରସମିନ୍ ମୂଲ୍ୟ 2.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦ 19.42 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ, 11.90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ (8.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ (3.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ବାବଦରେ ସ୍ଵାକ୍ଷାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ମାମଲାଟି ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2014) ଯେ, ଅଡିଟ୍ ବାଳଗୋପାଳପୁର ଗ୍ରାମର ବିଏମ୍‌ଭି ମୂଲ୍ୟ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ହିସାବ କରିଥିଲା ଯଦିଓ ଜିଲ୍ଲା ଜମି ମୂଲ୍ୟାୟନ କମିଟି ଦ୍ଵାରା 12 ଅପ୍ରେଲ 2012 ରେ ଏହାର ବିଏମ୍‌ଭି ମୂଲ୍ୟ 20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବୋଲି ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଯାହା 4 ଜୁନ୍ 2012 ଠାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ 15 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରାକରଣ ହେବା ପର ଠାରୁ ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣାୟ ନଥିଲା କାରଣ କଥିତ ଗ୍ରାମଟି ଶିଳ୍ପାୟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆସୁଥିବାରୁ ଇଡକୋ ଆଦେଶନାମା ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ 24 ଫେବୃୟାରୀ 2010 ଠାରୁ ପ୍ରଭାବୀ ଥିବା ପୁନରାକ୍ଷିତ ଦର ଏକର ପିଛା 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାରଙ୍କ ଜବାବ ହସ୍ତଗତ ହୋଇ ନ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

4.6.7 ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସ୍ଵାକ୍ଷାରୋପଣ/ ସ୍ଵାକ୍ଷାଦାୟ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1899 ର ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 35(c) ସହ ପଠିତ ଅନୁକ୍ଳେଦ 35 (a)(vi) ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ 30 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 100 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ସାମା ପାଇଁ ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ପ୍ରିମିୟମ କିମ୍ବା ସଂରକ୍ଷିତ ଖଜଣା ଅତିରିକ୍ତ ଅଗ୍ରାମ ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବ, ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ହସ୍ତାନ୍ତର ପତ୍ର ଭଳି ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଚଳି ଗୁଣା ବାର୍ଷିକ ଜମି କର ଓ ସେସ୍ ସହିତ ପ୍ରିମିୟମ ଉପରେ ବିହିତ ହାରରେ ଚଳି କରାଯିବ । ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗର ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ର ସଂକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ ଶିଳ୍ପାୟନାଗାମାନଙ୍କୁ ଇଡକୋ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦିତ ହୋଇଥିବା ଜମି ଉପରେ ପ୍ରିମିୟମ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ବାର୍ଷିକ ଜମି କର ଆଦାୟ ହେବ । ପୁଣି ଉପରୋକ୍ତ ସଂକଳ୍ପର ଧାରା 17.2 ଅନୁଯାୟୀ ଇଡକୋ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶିଳ୍ପାୟନ ମାହାଲା ଉନ୍ନୟନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନୂଆ ତଥା ବିଦ୍ୟମାନ ବୃହତ ସେକ୍ଟର ଶିଳ୍ପାୟନ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡିକୁ ପ୍ରସାରଣ, ଆଧୁନିକୀକରଣ ଏବଂ ବିଭାଜିତକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ହେଲେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କର 25 ପ୍ରତିଶତ ଛାଡ ହେବ । ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 2001 ରେ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରାକୃତ ଦଲିଲର ଜରସମିନ୍ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଲାଗୁ ପାଇଁ ବିହିତ କରିଥିଲେ ।

ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ, କେନ୍ଦୁଝରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଲିଜ୍ ଦଲିଲ୍ ଗୁଡିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2013) ଯେ, ଇଡକୋ (ଲିଜ୍ ଦାତା) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶିଳ୍ପାୟନ ଯୁନିଟ୍ (ଲିଜ୍‌ଧାରୀ) ଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ 2010 ଏବଂ 2011 ମଧ୍ୟରେ ସାତଟି ଲିଜ୍ ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଆର୍କ୍ଵ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଆଦାୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିବା ଜରସମିନ୍‌ରେ

36 ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପାୟନ ମାହାଲ/ ଶିଳ୍ପାୟନ କ୍ଷେତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଇଡକୋ³⁶ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଜମି ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ ବାଳଗୋପାଳପୁର ଗ୍ରାମରେ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ଏକର ପିଛା 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 35(a)(vi) ଅନୁଯାୟୀ ଋଷି ଗୁଣା ବାର୍ଷିକ କର ଏବଂ ସେସ୍ତୁକୁ ବିଋରକୁ ନେଇ ନଥିଲେ ଏବଂ ଜରସମିନ୍ 21.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ବଦଳରେ 19.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ, ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ 82.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବାବଦରେ 42.06 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ବଦଳରେ ଆର୍ଏ 78.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ 39.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା 6.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସଞ୍ଚାରୋପଣ ଏବଂ ସଞ୍ଚାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର ଉତ୍ତର ଦେଲେ (ଜୁନ୍ 2014) ଯେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିଅଣ୍ଟ ପାଉଣା ଜମା କରିବା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଡିଏମ୍ ତଥା ଜିଲ୍ଲା ନିବନ୍ଧକ, କେନ୍ଦୁଝରକୁ ଶାନ୍ତ ପାଉଣା ଆଦାୟ ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ, ସରକାର କହିଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) ଯେ, ଇଡିକୋ, ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସରକାରଙ୍କର ନିଅଣ୍ଟିଆ ପାଉଣା ଶାନ୍ତ ପଇଠ କରିବା ପାଇଁ ଘରୋଇ ଶିଳ୍ପ ସମନ୍ଧୀ ଋଷିଗୋଟି ଯୁନିଟ୍‌କୁ ଆଗତ କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ତତ୍‌ସମନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଗତି ଅତିର୍ଦ୍ଧିତକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

4.6.8 ଉନ୍ନୟନ ରାଜିନାମାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍‌ର ସଞ୍ଚାଦାୟ

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1899 (ଓଡିଶା ସଂଶୋଧନ) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ (ଯଦି ଥାଏ), ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଉପରେ ଆଦେୟ ଶୁଳ୍କକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଓ ପରସ୍ପୃତି କିମ୍ବା ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଉପରେ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଶୁଳ୍କର ପରିମାଣ ଉକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ୍‌ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ I-A ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 23 ର ନିମ୍ନରେ ଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ ରାଜିନାମା କିମ୍ବା କ୍ଷମତାପତ୍ର ସ୍ତ୍ରାବର ଯଦି କୌଣସି ସ୍ତ୍ରାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ଉକ୍ତ ଦଲିଲର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ସମୟରେ କିମ୍ବା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ପରେ ହେବାକୁ ଥାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ରାଜିନାମା ବା କ୍ଷମତାପତ୍ର ହସ୍ତାନ୍ତରଣପତ୍ର ରୂପେ ବିଋରଯୋଗ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଯିବ ।

ଦୁଇଟି ଉପନିବନ୍ଧକ³⁷ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ³⁸ଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ଦେଖିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2013 ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, 19.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 12.43367 ଏକର ପରିମିତ ଜମିର ଉନ୍ନୟନ ପାଇଁ ରୁକ୍ଷି ଭାବରେ 16 ଟି ଦଲିଲରେ ଫେବୃୟାରୀ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2012 ମଧ୍ୟରେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ହୋଇଥିଲା । ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ଦେଖିଲା ଯେ, ଦଲିଲ ଗୁଡିକର ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁସାରେ ଜମି ମାଲିକମାନେ ଉନ୍ନୟନକାରୀ/ ନିର୍ମାଣକାରୀଙ୍କୁ ଜମିର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଦଖଲ ମତାଣ ଦେଇଥିଲେ କିମ୍ବା ଦେବା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ରୁକ୍ଷି ସମ୍ପାଦନ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକୃତ ରତ୍ନ ଅଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷମତାପତ୍ର ବଳରେ ଉନ୍ନୟନକାରୀ ଇଚ୍ଛୁକ କ୍ଲେଡାଙ୍କୁ ଅଧି-ନିର୍ମିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ଅଂଶ ସହ ଅବିଭାଜ୍ୟ ଜମିର ଅଂଶକୁ ବିକ୍ରୟ କରିପାରିବେ ବୋଲି ପ୍ରାଧୀକାର ଦେଇଥିଲେ । ଉନ୍ନୟନକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ପରେ ଜମିମାଲିକଙ୍କର ଅଂଶ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ରୂପେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଏଣୁ ଏହି ଦେଶନେଣା ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକାରର ଦେଶନେଣା ଭିତ୍ତିରେ ଦଲିଲ ଗୁଡିକୁ ଉନ୍ନୟନ ରୁକ୍ଷି ବଦଳରେ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପତ୍ର ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଜମିର ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ (ବିଏମ୍‌ଭି) ଯାହା ଅଧିକ ଥିଲା, ତାହା ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ଯଥାକ୍ରମେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଲାଗୁ କରିବାର ଉଚିତ୍ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ଦେଖିଲା ଯେ ଯଦିଓ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ତାରିଖରେ ଜମିର ବିଏମ୍‌ଭି ମୂଲ୍ୟ 19.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଉପନିବନ୍ଧକ ଓ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକମାନେ ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ

37 ଏସ୍‌ଆର, ତଲିପୁର ଏବଂ ଏସ୍‌ଆର ଖଣ୍ଡଗିରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।
 38 ଡିଏସ୍‌ଆର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ଦିଆଯାଇଥିବା ନାମ ମାତ୍ର ଅଗ୍ରୀମ 17.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପରେ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ବସାଇଥିଲେ ।
ଫଳରେ 95.90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ 37.72 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଉପନିବନ୍ଧକ ଓ ଉପନିବନ୍ଧକମାନେ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ, ମାମଲା
ଗୁଡ଼ିକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ଯେହେତୁ ଅବମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ
ମାମଲା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରୁଚ୍ଛି ଗୁଡ଼ିକ ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1899 ଧାରା 47A କୁ ଆକର୍ଷଣ
କରୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ବାସ୍ତବ ତଥ୍ୟ ଏହା ଥିଲା ଯେ ଉନ୍ନୟନ ରୁଚ୍ଛିଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତାନ୍ତର ପତ୍ର ଭାବରେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ
କରାଯିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ଓ ନିବନ୍ଧନ ଫିସ୍ ହସ୍ତାନ୍ତର ପତ୍ର ଭଳି ଆଦାୟ ହେବାର ଥିଲା ।

ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ଅଡିଟ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ଆଇଜିଆର୍, ଓଡ଼ିଶା, କଟକକୁ ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କୁ
ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

ଅଧ୍ୟାୟ - V

ମୋଟରଯାନ କର

5.1 କର ପରିଚ୍ଛଳନା

ମୋଟରଯାନ କରର ପ୍ରାପ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ ଓ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ପରିବହନ କମିଶନର (ଟିସି) ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଏସ୍‌ଟିଏ) ମୁଖ୍ୟ ଦସ୍ତର ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଓ ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀର ପରିଚ୍ଛଳନା କରନ୍ତି । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ (ଆର୍‌ଟିଓ) ମାନେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ (ଏଏ) ତଥା କର ଅସ୍ତୁଲି ଅଧିକାରୀ (ଟିଆରଓ) ଅଟନ୍ତି ।

5.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ପରିବହନ ବିଭାଗର ଅଧୀନରେ ଥିବା ଯୁନିଟ୍, ଗୁଡିକର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା 2007-08 ବର୍ଷ ଠାରୁ ହୋଇନାହିଁ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସହଜତା ଏହାର କାରଣ ବୋଲି ବିଭାଗ ଆରୋପଣ କରିଛନ୍ତି ।

5.3 ସମୀକ୍ଷାର ପରିଣାମ

2013-14 ବର୍ଷରେ 37 ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍‌ର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ମୋଟରଯାନ କର, ଅତିରିକ୍ତ କର, ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଫି, ପରମିଟ୍ ଫି, ଗାଡିଚଳନା ଲାଇସେନ୍ସ ଫି କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ଲାଇସେନ୍ସ ଫି, ଜୋରିମାନା ଏବଂ ମିଶ୍ରିତ ଫି । ଜାତୀୟ ପରମିଟ୍ ସ୍କିମ ଅନୁଯାୟୀ ସଙ୍କଳନ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ବାବଦରେ 5,02,980 ଗୋଟି ମାମଲା ବାବଦରେ 128.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିମ୍ନ ବର୍ଗୀକରଣ ଅନୁସାରେ ସାରଣୀ 5.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 5.1

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଗୀକରଣ	ମାମଲାର ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି
1.	“ପରିବହନ ବିଭାଗରେ ବର୍ଗୀକରଣ, କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଆଦାୟ ତଥା ସତକ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ।	3,42,996	22.78
2.	ମୋଟରଯାନ କର, ଅତିରିକ୍ତ କର ଏବଂ ଜୋରିମାନା, ଅନାଦାୟ / ସଙ୍କଳନାଦାୟ	45,322	102.58
3.	ରଫୋଯୋଗ୍ୟ ଫି, ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫି, ଫିଲ୍‌ନେସ୍ ଫି ଏବଂ ଅନୁମତି ଫି ଅନାଦାୟ / ସଙ୍କଳନାଦାୟ ।	1,13,051	1.81
4.	ମିଶ୍ରିତ କର ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଅନାଦାୟ / ସଙ୍କଳନାଦାୟ ।	584	0.40
5.	ବିଳମ୍ବରେ ପେଠ ହୋଇଥିବା ମୋଟରଯାନ କର ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଅନାଦାୟ / ସଙ୍କଳନାଦାୟ ।	148	0.38
6.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	879	0.30
ମୋଟ		5,02,980	128.25

ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 3,97,532 ମାମଲାରେ 127.15 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବା ସାକାର କରିଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷରେ ତିନୋଟି ମାମଲାରେ 0.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା । କେତେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ମାମଲା ଯେଉଁଥିରେ 127.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ ଥିଲା ତାହା ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4 ରୁ 5.7.1 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଖ. ପରିବହନ ବିଭାଗର ବ୍ୟୟ ସମକ୍ଷୀୟ

2013-14 ବର୍ଷରେ 33 ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍‌ର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ବ୍ୟୟ/ ରୋକତ ପରିଚାଳନା ସମ୍ପର୍କିତ 25 ଟି ମାମଲାରେ 1.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବର୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା.	ବର୍ଗୀକରଣ	ମାମଲାର ସଂଖ୍ୟା	ରାଶିର ପରିମାଣ
1.	ରୋକତ ପରିଚାଳନାରେ ଅନିୟମିତତା	20	1.66
2.	ଷ୍ଟେସନାରୀ ସାମଗ୍ରୀ / କମ୍ପ୍ୟୁଟରର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଉପକରଣ କ୍ରୟ ବାବଦରେ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	5	0.01
ମୋଟ		25	1.67

ଗ. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ (ଓଏସଆର୍ଟିସି) ର ବ୍ୟୟ ସମକ୍ଷୀୟ

2013-14 ବର୍ଷରେ ଅଡ଼ିଟ୍ ଓଏସଆର୍ଟିସି ର ଋଣ ଗୋଟି ଯୁନିଟ୍‌ର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ 15.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଡ଼ିତ 609 ଟି ମାମଲାରେ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବାର ଦେଖିଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବର୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଗ	ମାମଲାର ସଂଖ୍ୟା	ରାଶିର ପରିମାଣ
1.	ବକେୟା ଦେୟର ଅନାଦାୟ ଏବଂ ନୂତନ ବସ୍ କିଣିବା / ନୂତନ ମାର୍ଗ ଖୋଲିବା ଓ ମାର୍ଗ ବାତିଲ ଦ୍ୱାରା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ।	53	7.54
2.	ସରକାରୀ ଦେୟ ଅସୁଲିରେ ଅନାଦାୟ/ସଞ୍ଚାଦାୟ	106	3.27
3.	ହାଇସିଡ୍ ତିନେଲର ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ, ବକେୟା ଅଗ୍ରିମ/ ବଇନା ଇତ୍ୟାଦିର ଅସୁଲି ନହେବା ବା ସଞ୍ଚ ଅସୁଲି ହେବା	211	3.03
4.	ମୋଟରଯାନ କରର ସମାୟୋଜନ ନ ହେବା	2	0.05
5.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	237	1.70
ମୋଟ		609	15.59

ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିବେଦିତ ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା 15.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ତୃଟି ସାକାର କରିଥିଲା ।

5.4 “ପରିବହନ ବିଭାଗରେ ବର୍ଗୀକରଣ, କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଆଦାୟ ତଥା ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା” ଉପରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ମୁଖ୍ୟାଂଶ:

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ରେ ବିହିତ ଥିବା ଦୀର୍ଘ ପଥ ଅତିକ୍ରମକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକରୁ ଦୂରତ୍ୱ ସ୍ୱାଭାବିକ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନରାକ୍ଷଣ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.8.1)

ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ / ଅଞ୍ଚଳର 956 ଗୋଟି ମାଲବାହୀ ଯାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ 3.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 6.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.1)

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନ/ ଠିକା ଯାନ/ ଡିଲିଭ୍ ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନମାନଙ୍କର ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1993 ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା ହୁଇଲ୍ ବେସ୍ ଆଧାରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ କମ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଯୋଗୁଁ 17.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.2)

ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନବୀକରଣ ନହେବା ଯୋଗୁଁ 1,77,651 ଗୋଟି ଅଣପରିବହନ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ 6.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫିର୍ଗ୍‌ନେସ୍ ଏବଂ ନବୀକରଣ ଫି ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.4)

ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଯୁକ୍ତ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଥାୟୀ ପରମିଟ୍ ଜାରି ନହେବା ଯୋଗୁଁ 3.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦରଖାସ୍ତ ଫି ଏବଂ ପରମିଟ୍ ଫି ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.5)

164 ଟି ସ୍କୁଲ୍ ବସ୍, 10,541 ଟି ଅଟୋ ରିକ୍ସା ଏବଂ 2,843 ଟି ଓମ୍‌ନି ବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଫିର୍ଗ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନବୀକରଣ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଛାତ୍ର ଏବଂ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଫି ଓ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 43.75 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.6)

ପ୍ରଦୁଷଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି 1,20,939 ଗୋଟି ଯାନକୁ ଫିର୍ଗ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦିଆଯାଇ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.8)

ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ 12,320 ପରିବହନ ଯାନ ସହିତ 9,96,543 ମୋଟରଯାନର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ବୀମା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.9.10)

ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କମ୍‌ଡି ଯୋଗୁଁ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 5.4.10.7)

5.4.1 ଉପକ୍ରମ

ପରିବହନ ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟର ଚତୁର୍ଥ ସର୍ବାଧିକ ଆୟ କରୁଥିବା ବିଭାଗ ଅଟେ । ଏହା ରାଜ୍ୟର ସମୁଦାୟ ରାଜସ୍ୱକୁ ପାଞ୍ଚ ରୁ ସାତ ପ୍ରତିଶତ ଅବଦାନ କରିଥାଏ । ମୋଟରଯାନ (ଏମ୍‌ଭି) ଅଧିନିୟମ, 1988, ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣିତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟରଯାନ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଦାୟ ହୋଇଥାଏ । ବିଭାଗ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନର ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ନିଭାଇଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ (ସିଏମ୍‌ଭି ଅଧିନିୟମ), 1988, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ (ସିଏମ୍‌ଭି ନିୟମାବଳୀ), 1989 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ (ଓଏମ୍‌ଭି ଅଧିନିୟମ), 1993 ରେ ବିହିତ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ ଲାଇସେନ୍ସ, ପଞ୍ଜିକରଣ, ଫିଟ୍‌ନେସ୍, ପରମିଟ୍, ଅପିଲ ଏବଂ ଅପରାଧ ରମ୍ପା ଫି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥାଏ । ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ ଅଧିନରେ ବିହିତ ହାରରେ ଅଣା ପରିବହନ ଯାନ ଏବଂ କେତେକ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ¹ ଯାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଏକକାଳୀନ କର ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମାସିକ/ ତ୍ରୈମାସିକ/ ବାର୍ଷିକ ଭିତ୍ତିରେ କର ଆଦାୟ ହୋଇଥାଏ । ଯାନବାହାନର ସଂଖ୍ୟା ଦିନକୁ ଦିନ ବଢୁଥିବାରୁ ସତକ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ପରିବହନ ବିଭାଗ ଏକ ନୋଡାଲ ବିଭାଗ ହୋଇଥିବାରୁ ସତକ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ।

5.4.2 ସାଂଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ (ପରିବହନ) ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ପରିବହନ କମିଶନର (ଟିସି) ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଏସ୍‌ଟିଏ) ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଚାରି ଜଣ ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନର (ପ୍ରଶାସନ, ଯାନ୍ତ୍ରିକ, ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସଚିବାଳୟ) ଏବଂ ଜଣେ ଯୁଗ୍ମ କମିଶନର (କର), କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ସ୍ତରରେ ତିନି ଜଣ ଡେପୁଟି କମିଶନର ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ସ୍ତରରେ 31 ଜଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ (ଆରଟିଓ) ଅଛନ୍ତି ।

5.4.3 ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା

2009-10 ରୁ 2013-14 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ମୋଟରଯାନ କରର ବଜେଟ୍ ଅଟକଳ, ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କର ପ୍ରାପ୍ତିର ବିବରଣୀ ଏହି ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଅଧ୍ୟାୟ-I ରେ ଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ 1.1.2 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

ଉକ୍ତ ସାରଣୀ ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯେ, ବିଭାଗ ବଜେଟ୍ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲାବେଳେ ସମାନ ପ୍ରକାର ଢାଞ୍ଚା ଅନୁସରଣ କରି ନଥିଲା । 2009-10 ରୁ 2011-12 ଏବଂ 2013-14 ର ବଜେଟ୍ ଅଟକଳ ତାହାର ପୂର୍ବବର୍ଷ ମାନଙ୍କର 15 ରୁ 20 ପ୍ରତିଶତ ଥିବାବେଳେ 2012-13 ବର୍ଷରେ ଏହା ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଯଦିଓ, ବିଭାଗ 2009-10 ରୁ 2010-11 ଅବଧିରେ ବଜେଟ୍ ଅଟକଳ ଠାରୁ ଅଧିକ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା, ତଥାପି, 2011-12 ରୁ 2013-14 ଅବଧିରେ ବଜେଟ୍ ଅଟକଳର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ଏହି କମ୍ପଡି ପାଞ୍ଚରୁ 12 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ବିଭାଗ ବଜେଟ୍ ଢାଞ୍ଚାରେ ଅସମାନତାର (ଜୁନ୍ 2014) କାରଣ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି, ସେହି ବର୍ଷର ପ୍ରକୃତ ଦାବି ଏବଂ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ବକେୟା ଓ ସେହି ବର୍ଷର ମଧ୍ୟରେ ତାହାର ସାମ୍ବାବ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ସହ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତିର ଧାରା ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ଷର କିଛି ପ୍ରତିଶତ ଆଦାୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥିଲା । ବିଭାଗ ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତିର

1 ମୋଟ ଲଦା ଓଜନ 3,000 କିଗ୍ରାକୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବା ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ି ଓ ଓପ୍‌ନିକର୍ ।

ଭିନ୍ନଭାବେ ବ୍ୟାପକ ତାରତମ୍ୟର କାରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯାନମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣରେ ହ୍ରାସ, ସୀମା ତନୁ ଫାଟକ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାନବାହାନ ଚଳାଚଳ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ଚଳାଚଳ କରିବା ପାଇଁ ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଇତ୍ୟାଦି ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।

5.4.4 ସମାକ୍ଷାର ପରିସର ଏବଂ ପଛତି

2008-09 ରୁ 2012-13 ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମାକ୍ଷା ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା । ପରିବହନ ବିଭାଗ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ଅପିଲ୍ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, 31 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠ ଗୋଟି ଏବଂ ବଛାଯାଇଥିବା ଆଠ² ଗୋଟି ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିକରେ ଥିବା ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ସଂଯୁକ୍ତ ତନୁ ଫାଟକ³ର ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ସଂଗୃହୀତ ରାଜସ୍ୱ ପରିମାଣକୁ ଆଧାର କରି ସ୍ଥିରାକୃତ ଯାଦୃକ୍ତିକ ନମୁନା ଚୟନ ପଛତି ଦ୍ୱାରା ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ବଛାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ପ୍ରସାବ ମତେ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାକୃତ ସଂଯୁକ୍ତ ତନୁ ଫାଟକ⁴ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟ ସତକ ସୁରକ୍ଷା ପଛତିର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କିତ ଜିଲ୍ଲା ପୋଲିସ୍ ସଦର ମହକୁମାରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏହା ସମନ୍ୱୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । 15 ମଇ 2014 ରେ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣର ଚେୟାରମ୍ୟାନଙ୍କ ସହିତ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ପଛତିର ରୂପାନ୍ତରଣ ନିମନ୍ତେ ବିଭାଗର ସହଯୋଗ ଲୋଡା ଯାଇଥିଲା । 25 ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଯଥାଯଥ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ।

5.4.5 ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ:

1. ବର୍ଗୀକରଣ, ସମୟୋଚିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱର ଆଦାୟ ପାଇଁ ବିଭାଗରେ ଯଥାରୀତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପଛତି ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା କି ନାହିଁ;
2. ସତକ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଥିଲା କି ନାହିଁ; ଏବଂ
3. ରାଜସ୍ୱର ଉପଯୁକ୍ତ ହିସାବ ଏବଂ ବକେୟା ଆଦାୟ ପାଇଁ, ରାଜସ୍ୱ ରେଭି/ ଗଳନ ରୋକିବା ପାଇଁ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସଂକ୍ରିୟା ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା କି ନାହିଁ ।

5.4.6 ସମାକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ

ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ସମାକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡର ଆଧାର ଥିଲା :

- ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988
- କେନ୍ଦ୍ର ମୋଟରଯାନ (ସିଏମ୍ଭି) ନିୟମାବଳୀ, 1989
- ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର (ଓଏମ୍ଭିଟି) ଅଧିନିୟମ, 1975
- ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର (ଓଏମ୍ଭିଟି) ନିୟମାବଳୀ, 1976

2 ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ସମଲପୁର ।
 3 ସଂଯୁକ୍ତ ତନୁ ଫାଟକ: ଚକାଗୁଲିଆପଦା, ଚମ୍ପୁଆ, ଗିରିଶୋଳା, କାମଶୋଳା ଏବଂ ବଡ଼ ତାଲିମା ।
 4 ଲୁହୁରାୟଟି ସଂଯୁକ୍ତ ତନୁ ଫାଟକ ।

- ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ (ଓଏମ୍ଭି) ନିୟମାବଳୀ, 1993
- ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ପରିବହନ ନୀତି, 2007
- ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଥରକୁ ଥର ଜାରି ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଅନୁଦେଶାବଳୀ ।

5.4.7 ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର

ଅତିରଳ ଆବଶ୍ୟକ ନଥିବାରୁ ଓ ସୂଚନା ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ ଏବଂ ବିଭାଗର ସହଯୋଗକୁ ଅତିରଳ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛି ।

ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

5.4.8 ପଞ୍ଜି ଅନୁମତି

5.4.8.1 ଓଏମ୍ଭି ଅନୁମତି ଅନୁସୂଚୀରେ ଥିବା ଦୂରତ୍ୱ ସ୍ଲାବ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅନୁମତି, 1975 ର ଅନୁସୂଚୀର ଦିଆ-4 A ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଯାତ୍ରୀବାହି ଯାନର ପରମିଟ୍ଟର ସର୍ବନିମ୍ନ ତଥ୍ୟ/ ଆଧାର ଯଥା ଏକ ଦିନରେ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଦୂରତ୍ୱ, ପରମିଟ୍ଟର ପ୍ରକାର (ଡିଲ୍‌କ୍ଲ / ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍/ ଅର୍ଡିନାରୀ) ଏବଂ ଏହାର ଆସନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଆଧାର କରି ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁମତି ଧାରା 23 (2) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେଥିରେ ଥିବା ସମସ୍ତ କିମ୍ବା କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରି ପାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଯାତ୍ରୀବାହି ଯାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଋରି ଗୋଟି ଦୂରତ୍ୱ ସ୍ଲାବ୍ ଯଥା- 1-160 କି.ମି, 161-240 କି.ମି, 241-320 କି.ମି ଏବଂ 320 କି.ମି ରୁ ଅଧିକ ଅନୁସାରେ ଆଦାୟ କରାଯାଉଅଛି । ଏହି ସ୍ଲାବ୍ ଗୁଡ଼ିକ ମୋଟରଯାନ କର ଅନୁମତି 1975 ରେ ପ୍ରଣୟନ ହେବା ଠାରୁ ପ୍ରଭାବୀ ଅଛି ।

ଅତିରଳ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅନୁମତି, 1975 ରେ ଅନୁମତି ନ ହେବା ଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ଦୂରତ୍ୱ ସ୍ଲାବ୍‌ରେ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ 1975 ଠାରୁ ଅଧ୍ୟାବଧି 39 ବର୍ଷ ଧରି ଏହା ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ଦିଗା⁵ ତାଟାବେସର ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, 1 ଅପ୍ରେଲ 2013 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ 640 କି.ମି ରୁ ଅଧିକ ଦୂରତ୍ୱ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଯାତ୍ରୀବାହି ଯାନ ସଂଖ୍ୟା 19 ଥିଲା । 320 କି.ମି ରୁ ଅଧିକ ଦୂରତ୍ୱ ପାଇଁ ସ୍ଲାବ୍‌ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଦ୍ୟମାନ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦୂରତ୍ୱ ସ୍ଲାବ୍ ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟର ଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ବସାଣ ଏବଂ ଆଦାୟ ହେଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଦୃଶ୍ୟପଟରେ ଉନ୍ନତ ସତ୍ତକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି 320 କି.ମି ରୁ ଅଧିକ ଦୂରତ୍ୱ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସରକାର ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଦୂରତ୍ୱ ସ୍ଲାବ୍‌ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ବିଚାର କଲେ ଏହା ରାଜ୍ୟର ରାଜସ୍ୱ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ସରକାର ସମାକ୍ଷାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସହ ସହମତ ହୋଇ ଜଣାଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ପରିବହନ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ସଂକଳନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅନୁମତି ସଂଶୋଧନ ଚିଠା ଏବଂ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ସ୍ମାରକ ଚିଠା ଆଇନ ବିଭାଗର ସହମତି ପାଇଁ ପଠାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି ଏବଂ ତାହା ପରେ କ୍ୟାବିନେଟ୍‌ରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

5 'ଦିଗା' ଏକ ଆସ୍ତିକେସନ୍ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯେଉଁଥିରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ମୋଟର ଯାନ ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟର ପରିଚଳନା ହୋଇଥାଏ ।

5.4.9 ଅନୁପାଳନର ଅଭାବ

5.4.9.1 ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ / ଅଞ୍ଚଳ ମାଲବାହି ଗାଡ଼ି ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 3 ଏବଂ 3-A ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ବସାଣ ହେବ, ଯଦି ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10(1) ଅନୁଯାୟୀ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ ଏକ ଘୋଷଣାମା ଜରିଆରେ ଗାଡ଼ିର ବ୍ୟବହାର ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ବନ୍ଦ ଯୋଗୁଁ କର ଅବ୍ୟାହତ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନଥିବେ । ଅଧିନିୟମ ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ସେଥିରେ ବିହିତ ସମୟ ଓ ରାତି ଅନୁଯାୟୀ ଗାଡ଼ିମାଲିକ ମାନେ ଅଗ୍ରୀମ ରୂପେ କର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କର ପୈଠ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଶ୍ଚ, ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ଅନୁଦେଶାନୁସାରେ କର ପୈଠ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦିନ ଠାରୁ 15 ଦିନର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସମାପ୍ତିର 30 ଦିନ ଭିତରେ କର ପୈଠ କରି ନଥିବା ଯାନ ଗୁଡ଼ିକୁ କର ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଦାବିପତ୍ର ଜାରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କର ଅନୁସୂଚୀର ଦଫ୍-3 ଅନୁସାରେ ମାଲବାହୀ ଯାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ ପଞ୍ଜିକୃତ ଲଦା ଓଜନ ଆଧାରରେ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଆଦାୟ ହୋଇଥାଏ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1) ଏବଂ ତତ୍ସହ ପଠିତ ଓଏମ୍‌ଭିଟି ନିୟମାବଳୀ, 1976 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁସାରେ ଯଦି 15 ଦିନର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସମାପ୍ତିର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କର ପୈଠ କରାନଯାଏ ତେବେ ଦେୟ ରାଶିର 200 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ବାବଦ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

ଆଠଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବାହନ ତାଟାବେସ୍ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପଞ୍ଜିକରଣ ରେଜିଷ୍ଟର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ / ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅନ୍ତରଣ ହୋଇ ଆସିଥିବା 956 ଟି ମାଲବାହୀ ଯାନ 2008-13 ର ବିଭିନ୍ନ ଅବଧି ପାଇଁ 3.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ପ୍ରତି ଚ୍ରେମାସିକ ପାଇଁ ଆଗୁଆ ଭାବରେ କିମ୍ବା 15 ଦିନ ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପୈଠ ଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଡିଟ୍ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ପୈଠ କରିନଥିଲେ । ସାଧାରଣ ପଞ୍ଜିକରଣ ରେଜିଷ୍ଟର ଯାଞ୍ଚବେଳେ ଜଣାଗଲା ଯେ, ଏହି ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ କରି ନଥିଲା କିମ୍ବା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ଚଳାଚଳ କରିବା ପାଇଁ ଆପତ୍ତି ବିହୀନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇନଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଦେୟ କର ପୈଠ ପାଇଁ ଦାବିପତ୍ର ଜାରି କରି ନଥିଲେ । ଫଳରେ, 3.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନାଦାୟ କରର ଦୁଇଗୁଣ ରାଶି ଆକାରରେ 6.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଜଣାଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, କର ଖୁଲାପକାରୀ ମୋଟରଯାନ ମାଲିକ ମାନଙ୍କୁ ଅନାଦାୟ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 17(2) ଅନୁଯାୟୀ ବକେୟା କର ଓ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକୁ ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

5.4.9.2 ବିହିତ ନିୟମ ଠାରୁ କମ୍ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ନିରୂପଣ ହେତୁ ମୋଟରଯାନ କର ବାବଦ କ୍ଷତି

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀର, ସପ୍ତମ ଅନୁକ୍ଷେପ ନିୟମ 2(1) (c)(c-i) ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 14 ନଭେମ୍ବର 2007 ରେ ଜାରି ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ 13 ଫେବୃୟାରୀ 2008 ର ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ଯାତ୍ରାବାହି ଯାନର ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ତାର ଆଧାର କରି ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ 1975 ର ଧାରା 3 ଏବଂ 3-A ର କର ଅନୁକ୍ଷେପ ଏକର ଦଫ୍-4 ଅନୁସାରେ ଯାତ୍ରାବାହି ଯାନର ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟରଯାନ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଆଠଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ବାହାନ ତାଟାବେସ୍ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପଞ୍ଜିକରଣ ରେଜିଷ୍ଟର ର ଯାତ୍ରା ପରତାଳରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, 2008-09 ଏବଂ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ହୋଇଥିବା 251 ଗୋଟି ଯାତ୍ରାବାହି ଯାନ/ ଠିକା ଯାନ/ ଡିଲକ୍ସ ଯାତ୍ରାବାହି ଯାନଗୁଡ଼ିକର ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ପଞ୍ଜୀକୃତ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ବିହିତ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ କମ୍ ନିରୂପଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଏକ ରୁ 15 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ ଥିଲା । ଫଳରେ, ସାଧାରଣ ଯାତ୍ରାବାହି ଯାନ ପାଇଁ ଲାଗୁ ନ୍ୟୁନତମ ମାସିକ କର ହିସାବରେ 17.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ସଲୁରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଜଣାଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ଯାତ୍ରାବାହି ଯାନ ଏବଂ ଠିକା ଯାନର ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ନିରୂପଣ କରିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ 1993 ର ସପ୍ତମ ଅନୁକ୍ଷେପ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁକରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉଅଛି । ପରନ୍ତୁ, ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଟିକସର ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ନଥିଲା ।

5.4.9.3 ନିଜ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ରଖିଥିବା ଯାନ ଠାରୁ କର ଅନାଦାୟ

ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 4-A ଅନୁଯାୟୀ ନିଜ ବ୍ୟବହୃତ କିମ୍ବା ନିଜ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଲଦା ଓଜନ 2286 କେଜି ରୁ କମ୍ ଥିବା ମୋଟରଯାନ ଜିପ୍, ଓମ୍‌ନିବସ ଗୁଡ଼ିକ ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ଅନୁସୂଚୀ 3 ରେ ବିହିତ ଥିବା କର କିମ୍ବା ଗାଡ଼ିର କର ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକ ହେଉଥିବା ପରିମାଣକୁ, ଏକ କାଳୀନ କର ଆକାରରେ ଦେବାକୁ ପଡେ । ପରିବହନ କମିଶନର ତାଙ୍କ 21 ଅପ୍ରେଲ 2005 ଟିପିରେ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଏହି ଯାନର ମାଲିକମାନେ ଯଦି ଋହାଁଡ଼ି, ଅନୁକ୍ଷେପ-I ଅନୁସାରେ ବାର୍ଷିକ ଟିକସ ଦେଇପାରିବେ । ଯଦି କୌଣସି ଗାଡ଼ି ନିଜ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପଞ୍ଜିକରଣ ହୋଇ ବାର୍ଷିକ ଟିକସ ଦେଉଥାଏ ଏବଂ ଅବଶେଷ ଟିକସ ଏକକାଳୀନ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ, ସେହି ଯାନ ପାଇଁ ଅନୁକ୍ଷେପ 3 ରେ ବିହିତ ଏକକାଳୀନ କର ଯାନର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ବ୍ୟତିରେକେ ଆଦାୟ ହୋଇଥାଏ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1) ସହ ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ନିୟମାବଳୀ, 1976 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁସାରେ ଯଦି ଏହି କର 15 ଦିନର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସମାପ୍ତିର ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦିଆ ହୋଇନଥାଏ, ତେବେ ଯାନ ମାଲିକମାନେ ଦେୟ କରର 200 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ବାବଦ ଦେବେ ।

ଦୁଇ ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ⁶ର 2008-09 ରୁ 2012-13 ଅବଧିରେ ବାହନ ତାଟାବେସ୍ ଏବଂ କର ନଥିପତ୍ରର ଯାତ୍ରା ବେଳେ ଜଣାଗଲା ଯେ, 25 ଫେବୃୟାରୀ 2010 ପୂର୍ବରୁ ପଞ୍ଜିକରଣ ହୋଇଥିବା 100 ଗୋଟି ଯାନର ମାଲିକମାନେ ଏକକାଳୀନ କର ଦେବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ବାର୍ଷିକ ଟିକସ ଅଦ୍ୟାବଧି ଦେଇନଥିଲେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିନଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ 3.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବାର୍ଷିକ କର ଅନାଦାୟ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ 7.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

6 ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ କଟକ ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଏବଂ ଜଣାଇଲେ ଯେ, ନିଜସ୍ୱ ବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ନିଜ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଅଛି ।

5.4.9.4 ଅଣ ପରିବହନ ଯାନମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ନବୀକରଣ ନ ହେବା

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 ର ଧାରା 41(7) ସହ ପଠିତ କେନ୍ଦ୍ର ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 52(2) ଏବଂ (3) ଅନୁଯାୟୀ ପରିବହନ ଯାନ ବ୍ୟତିରେକେ ଅନ୍ୟ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ 15 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଧିମାନ ଅଟେ ଓ ଏହା ନବୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 55(1) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କୌଣସି ଯାନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥାଏ କିମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀୟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ ଯଥା ଶୀଘ୍ର କିମ୍ବା 14 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉପରୋକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀର ଧାରା 81 ରେ ବିହିତ ପଞ୍ଜିକରଣ ଫି, ଫିଟ୍‌ନେସ ପରୀକ୍ଷଣ ଫି ଆଦାୟ କରାଯାଇ ଧାରା 41 ର ଉପଧାରା (10) ଅନୁସାରେ ଅଧିକ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନବୀକରଣ କରାଯାଇ ଥାଏ । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 22 (7) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଜଣେ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ ବିହିତ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନବୀକରଣ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ତାଙ୍କଠାରୁ 100 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରାଯିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 192 ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ବିନା ଯାନ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ 2,000 ରୁ 5,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ।

ବକ୍ଷା ଯାଇଥିବା ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ବାହନ ତାଟାବେସ୍ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 1998 ପୂର୍ବରୁ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା 1,77,651 ଗୋଟି ଅଣ ପରିବହନ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟର ଅବଧି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକମାନେ ପଞ୍ଜିକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟର ନବୀକରଣ କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଫି ଓ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରି ଏହି ଗାଡ଼ିମାନଙ୍କର ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌ର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଗାଡ଼ି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରି ନଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ, ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଫି ଏବଂ ନବୀକରଣ ଫି ବାବଦ 4.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 1.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

ସରକାର (ନଭେମ୍ବର 2014) ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ, ଯେଉଁ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଜିକରଣ ଦିନ ଠାରୁ 15 ବର୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଛନ୍ତି, ସେହି ଯାନଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଜିକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି । ସରକାର ଆଉ ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ, ଯେଉଁ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ନବୀକରଣ କରିନାହାଁନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଯାଞ୍ଚ ସଂରକ୍ଷଣ କରି ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ କରାଯିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବା ପାଇଁ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍⁷ ଜରିଆରେ ସାବଧାନ କରାଇବାକୁ ବାହନ ତାଟାବେସ୍‌ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସୂଚନା କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ୍‌ଆଇସି) ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ପୁନଶ୍ଚ ଗାଡ଼ି ମାଲିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରିବାକୁ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଅଛି ।

7 ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍: ସର୍ଟି ମ୍ୟାସେଜିଂ ସର୍ଭିସ୍ ।

5.4.9.5 ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରମିଟ୍ ଜାରି ନହେବା

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ 1988 ର ଧାରା 66(1) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ମୋଟରଯାନ ଯାତ୍ରୀ ବା ମାଲ ପରିବହନ କରିଥାଉ କିମ୍ବା ନଥାଉ, ବିହିତ ପରମିଟ୍ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ ନଥିଲେ କିମ୍ବା ପ୍ରତିହତାକ୍ଷରୀତ ପୂର୍ବକ ବିହିତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଧିକୃତ ହୋଇ ନଥିଲେ ପରିବହନ ମୋଟରଯାନ ହିସାବରେ କୋଣସି ଯାନ ମାଲିକ ଏହାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ, ପରିବହନ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି (ଡିସେମ୍ବର 2002) ହୋଇଥିବା ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁଯାନ ସଂଯୁକ୍ତ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକୁ ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରମିଟ୍ ଜାରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 48 ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରମିଟ୍ ଜାରି କଲାବେଳେ 500 ଟଙ୍କା ଦରଖାସ୍ତ ଫି ଏବଂ 5,000 ଟଙ୍କା ପରମିଟ୍ ଫି ବାବଦରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

ଆଠଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପରମିଟ୍ ଫି ରେଜିଷ୍ଟର ଓ ବାହାନ ତାଟାବେସ୍ତର ବିଶ୍ଳେଷଣ ବେଳେ ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ, 16,050 ଗୋଟି ଅନୁଯାନ ସଂଯୁକ୍ତ ଟ୍ରାକ୍ଟର ମଧ୍ୟରୁ 6,173 ଟି (38.46 ପ୍ରତିଶତ) 2008-13 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କେବଳ ଚୈତ୍ତ୍ୱାସିକ କର ଆଦାୟ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରମିଟ୍ ଜାରି କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରମିଟ୍ ଫି ଆଦାୟ କରି ନଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ 0.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦରଖାସ୍ତ ଫି ଏବଂ 3.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରମିଟ୍ ଫି ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

ସରକାର ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଜଣାଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ଅନୁଯାନ ସଂଯୁକ୍ତ ଟ୍ରାକ୍ଟର ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରମିଟ୍ ଫି ଦାଖଲରେ ସୁବିଧା କରିବା ପାଇଁ ବାହାନ ସଫ୍ଟୱେୟାରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ପୈଠ ଆଦାୟ ହେଉଛି ।

5.4.9.6 ପରିବହନ ଯାନମାନଙ୍କର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ନବୀକରଣ ନହେବା

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ 1988 ର ଧାରା 56 ସହ ପଠିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 62 ଅନୁଯାୟୀ ବିହିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିହିତ ଫର୍ମରେ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଜାରି ହୋଇନଥିଲେ କୌଣସି ପରିବହନ ଯାନ ବୈଧ ରୂପେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବ ନାହିଁ । ନୂତନ ପରିବହନ ଯାନର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବୈଧ ଥାଏ । ଅନ୍ୟଥା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଗାଡ଼ିର ନିରୀକ୍ଷଣ ଓ ପରୀକ୍ଷଣ ପରେ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ 1989 ର ନିୟମ 81 ଅନୁଯାୟୀ ନବୀକରଣ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ 1993 ର ନିୟମ 22(7) ଅନୁଯାୟୀ ବିହିତ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ନବୀକରଣ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ ହୋଇନଥିଲେ 100 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ହୁଏ । ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ 1988 ର ଧାରା 41(4) ଅଧିନରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନଭେମ୍ବର 2004 ର ଅଧିସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଓମ୍‌ନିବର୍ସ⁸ ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ରାସ୍ତାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଚଳାଚଳ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପରିସରକୁ ନିଆଯାଇଅଛି । ସୁରକ୍ଷା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ସ୍କୁଲରେ ବ୍ୟବହୃତ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପରୀକ୍ଷଣ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଓ ଏହା ବ୍ୟତିରେକ ଉକ୍ତ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍କୁଲ ଯାନ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପରମିଟ୍ ନବୀକରଣ ନକରିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟର ପରିବହନ କମିଶନର ମାନଙ୍କୁ ଭାରତ ସରକାର, ସଡ଼କ ପରିବହନ ଏବଂ ରାଜପଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଜୁନ୍ 2011 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ

8 “ଓମ୍‌ନିବର୍ସ” ଅର୍ଥ ଯେକୌଣସି ମୋଟରଯାନ ଟିଆରି ବା ପ୍ରଚଳନ ହେବ ଯାହା ଛଅ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି, ଗଲକ ସହିତ ବୋହି ନେଉଥିବ ।

ସ୍କୁଲ/ କଲେଜ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକର ଫିଟ୍‌ନେସର ଉପଯୁକ୍ତ ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଅନୁଦେଶା ଜାରି (ଜୁଲାଇ 2012) କରିଥିଲେ ।

ବାହାନ ତାଟାବେସର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ତା ସହିତ କର ଓ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ପରତାଳ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ⁹ରେ ପରିବହନ ଯାନ ହିସାବରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା 10,541 ଟି ଅଟୋ ରିକ୍ସାର ଫିଟ୍‌ନେସର ଅବଧି ଅପ୍ରେଲ 2008 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି ସାତଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ¹⁰ରେ 164 ଗୋଟି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକର ଫିଟ୍‌ନେସର ଅବଧି ଜୁନ୍ 1976 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହି ଯାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ କର ଆଦାୟ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହି ଯାନମାନଙ୍କର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ନବାକରଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ କିମ୍ବା ଯାନ ମାଲିକମାନେ ଏହି ଯାନ ମାନଙ୍କର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ନବାକରଣ କରି ନଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ 10.94 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନବାକରଣ ଫି, 10.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଫି ଏବଂ 10.70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ, ଆଠଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଅପ୍ରେଲ 2008 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା 2,843 ଟି ଓମ୍‌ନିବସର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେହେଁ ଏହା ନବାକରଣ ହୋଇନଥିଲା । ଅତିର୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକାଂଶ ଅନୁସାରେ ପରିବହନ ଯାନ ଭାବେ ପଞ୍ଜିକୃତ ନକରି ଅଣ ପରିବହନ ଯାନ ହିସାବରେ ପଞ୍ଜିକୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବେ ଅଧିକାଂଶରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଫି ଓ ନବାକରଣ ଫି ବାବଦ 8.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 2.84 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ, ବିଧିମାନ୍ୟ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନଥାଇ ଯାତାୟତ କରୁଥିବା ପରିବହନ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ଅଭିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି । ସ୍କୁଲ ଯାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ଫଳରେ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନବାକରଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ବିଧିମାନ୍ୟ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଥାଇ ଯାତାୟତ କରିବାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ ଓ ଏମ୍‌ଭିଆଇ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଓମ୍‌ନିବସ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, 5 ନଭେମ୍ବର 2014 ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ପରେ କୌଣସି ଓମ୍‌ନିବସ୍ ଅଣପରିବହନ ଯାନ ଭାବରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବିନା ସର୍ବସାଧାରଣ ରାସ୍ତାରେ ଯାତାୟତ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ସରକାର ପୁନଶ୍ଚ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନଥାଇ ଯାତାୟତ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ଅଣପରିବହନ ଭାବରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଓମ୍‌ନିବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ସତର୍କ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

5.4.9.7 ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟକୁ ଅନ୍ତରଣ ହୋଇ ଆସିଥିବା ଯାନଗୁଡ଼ିକର ଓଡ଼ିଶା ପଞ୍ଜିକରଣ ମାର୍ଚ୍ଚ ନିରୂପଣ ନହେବା

ମୋଟରଯାନ ଅଧିକାରୀମାନ 1988 ର ଧାରା 47 ଏବଂ ତତ୍‌ସହ ପଠିତ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 54 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ, ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ମୋଟରଯାନ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇ 12 ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ରହିଥାଏ, ଯାନ ମାଲିକ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିହିତ ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଫି ପୈଠ ପରେ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯାନଟି ଚଳାଚଳ କରୁଥିବ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର

9 ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ଵର, କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ।
 10 ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ଵର, କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସମଲପୁର ।

ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଯାନଚିର ପଞ୍ଜିକରଣ ମାର୍ଚ୍ଚ ନିରୂପଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମରେ ଆବେଦନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ବାହାନ ଡାଟାବେସ୍‌ର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ ମାର୍ଚ୍ଚ ନିରୂପଣ ରେଜିଷ୍ଟର ଓ କର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିରୁ ଦେଖିଲା ଯେ, ସାତଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ¹¹ରେ ବାହାର ରାଜ୍ୟରୁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ନେଇ 4,072 ଗୋଟି ପରିବହନ ଓ ଅଣପରିବହନ ଯାନ ଅପ୍ରେଲ 1982 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳାଚଳ କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ 12 ମାସରୁ ଅଧିକ କାଳ ରହିଥିଲେ, ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ସେହି ଯାନଗୁଡ଼ିକର ଓଡ଼ିଶା ପଞ୍ଜିକରଣ ମାର୍ଚ୍ଚ ନିରୂପଣ ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ 9.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପୁନଃ ନିରୂପଣ ଫି ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

ଅତିରୁ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ପଞ୍ଜିକରଣ ମାର୍ଚ୍ଚ ନିରୂପଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯାନ ମାଲିକମାନେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଅନାପତ୍ତି ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟାପନ କରିବା ପାଇଁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

5.4.9.8 ବୈଧ ପ୍ରଦୃଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନଥାଇ ଯାନ ମାନଙ୍କର ଚଳାଚଳ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ 1989 ର ନିୟମ-115 (7) ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜିକରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷର ଅବଧି ସମାପ୍ତି ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାନ ପ୍ରଦୃଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ପିୟୁସିସି) ବହନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଦୃଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିନ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଅବଧି ଛଅ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳବତ୍ତର ଥାଏ ଓ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଏହାକୁ ସର୍ବିଦା ବହନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରାୟତଃ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ବେଳେ ପେଶ୍ କରାଯାଇଥାଏ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ 1989 ର ନିୟମ 62 ଅନୁଯାୟୀ ନିରୀକ୍ଷଣ ଅଧିକାରୀମାନେ ନିୟମ 29 ଅଧୀନ ସାରଣୀରେ ବିହିତ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ସହିତ ପ୍ରଦୃଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରି ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ନବାକରଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1993 ର ନିୟମ 129-A (3) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦୃଷଣ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଦୁଇ ଓ ତିନି ଟଙ୍କା ଯାନଠାରୁ 40 ଟଙ୍କା, ହାଲୁକା ଯାନ ଠାରୁ 60 ଟଙ୍କା ଓ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ଭାରୀ ଯାନଠାରୁ 100 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ପ୍ରଦୃଷଣ ଯାଞ୍ଚ ଦେୟ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା, ଶବ୍ଦ ଏବଂ ବାୟୁ ପ୍ରଦୃଷଣର ବିହିତ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିବା ଯାନକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ସ୍ଥାନରେ ଚଳାଚଳ କରାଉଥାଆନ୍ତି କିମ୍ବା ଚଳାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଉ ଥାଆନ୍ତି ତେବେ ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ 1988 ର ଧାରା 190 (2) ଅନୁସାରେ ପ୍ରଥମ ଅପରାଧ ପାଇଁ 1,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ 2,000 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ପୁନଶ୍ଚ, ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଯାନ ଯେମିତି ପ୍ରଦୃଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଧରି ଚଳାଚଳ କରନ୍ତି, ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଜୋରଦାର କରିବାକୁ ପରିବହନ କମିଶନର, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ ସମସ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2008) ।

ଛଅଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ¹²ର ବାହାନ ଡାଟାବେସ୍‌ର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଅନୁଦାନ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିରୁ ଦେଖିଲା ଯେ 1,20,939 ଟି ଯାନମାନଙ୍କର ନଥିପତ୍ରର ପ୍ରଦୃଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନଥାଇ ସେହି ଯାନମାନଙ୍କର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର 2008-13 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନବାକରଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଦୃଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅଭାବ ଥାଇ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାନଗୁଡ଼ିକର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ନବାକରଣ,

11 ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ସମଲପୁର ।
12 ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ସମଲପୁର ।

ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିଲା । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଯାନ ମାଲିକମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌ର ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ମାନାଦର୍ଶ ନିଶ୍ଚିତ ନହୋଇ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଚଳାଚଳ କରୁଥିଲେ ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ପରିବହନ କମିଶନର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଜାରି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିନ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ସଠିକ୍ ଯାଞ୍ଚ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବାହାନ ସଫ୍ଟୱେୟାରକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ମାର୍ଜିତ କରାଯିବ ।

5.4.9.9 ଯାନ ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ (ଭିସିଆର୍) ଗୁଡ଼ିକର ଫର୍‌ସଲା ନହେବା

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ 1988 ର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ପଠିତ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 200 ଅନୁସାରେ 29 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1995 ରେ ଜାରି ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଘଟଣାଉପରା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାନ ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ (ଭିସିଆର୍) ଜାରି କରି ଯାନ ମାଲିକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଧାରାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ରଫା ଫି ଆଦାୟ କରାଯାଇଥାଏ । ପୁନଶ୍ଚ, ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ 10 ଜାନୁଆରୀ 2014 ର ପତ୍ର ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 468 ରେ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଯାନ ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟକୁ ରଫା କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ବର୍ଷ 2011 ପରଠାରୁ ଥିବା ଯାନ ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଫର୍‌ସଲା କରିବାକୁ ଏବଂ ଅପରାଧ ପାଇଁ ପ୍ରୟତ୍ନ ରଫା ଫି ଆଦାୟ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ଉପ ପ୍ରଭାବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ / ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ (ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ)/ ପରିବହନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ପାଖକୁ ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିମନ୍ତେ ପଠାଇବାକୁ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ସାତଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ¹³ର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ, ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2011 ମଧ୍ୟରେ 1,399 ଗୋଟି ଭିସିଆର୍ ଗୁଡ଼ିକର ଫର୍‌ସଲା ହୋଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ସେଗୁଡ଼ିକର ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଯାଇ ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଏସ୍‌ଟିଏ) ମଧ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଅପରାଧ ଯୋଗୁଁ ଜାରି ହୋଇଥିବା 270 ଗୋଟି ମାମଲାକୁ ଫର୍‌ସଲା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଭାବ ହେତୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ କାଳବାହିତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1.84 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରଫା ଫି ଆଦାୟ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଲୋକଶକ୍ତିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଫର୍‌ସଲା ହୋଇ ନପାରି କାଳ ବାରିତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସରକାର ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ପୂର୍ବବର୍ଷ ପରି ମାନୁଆଲ ଭିସିଆର୍ ଜାରି ବଦଳରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଟର୍ମ୍ ବୁକ୍¹⁴ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏହାକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମାଧ୍ୟମକୁ ପଠାଯାଇ ଉନ୍ନତ ଭାବେ ମନିଟର କରାଯିବ । ପରିବହନ କମିଶନର କହିଲେ କି ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ଗାଡ଼ି ଚଳାକ ମାନଙ୍କର ଡିଜିଟାଲ ଲାଇସେନ୍ସରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ଯାନ ପଞ୍ଜିକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଯିବ । ସରକାର ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତର ଅପରାଧ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଫର୍‌ସଲା କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ।

13 ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, କଳାହାଣ୍ଡି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ସମଲପୁର ।
 14 ଟର୍ମ୍ ବୁକ୍ ହେଉଛି ଏକ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପକରଣ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ହାର୍ଡ ଡ୍ରାଇଭ୍, ଆର୍ଦ୍ରତା ଏବଂ ଧୂଳି ନିରୋଧକ କି ବୋର୍ଡ ଓ ଟର୍ମ୍ ପ୍ୟାଡ୍ ଥାଏ । ତା ଛଡା ଏଥିରେ ଦିବାଲୋକରେ ଦେଖାଗଲା ଭଳି ଏକ ତରଳ ସ୍ଫଟିକ ପରଦା (ଏଲସିଡି) ପ୍ୟାନେଲ୍ ଥାଏ । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭାଗର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଙ୍ଗର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭିସିଆର୍ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛି ।

5.4.9.10 ଯାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଥିବା ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ବାମାନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନହେବା

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 4(4) ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁପାଳନ କରି କୌଣସି କାଳବିଧି ପାଇଁ କର ପଇଠ କରୁଥିବା ଯାନର ପଞ୍ଜିକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଏବଂ ବାମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌ର ବିଧିମାନ୍ୟତା କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପେଶ୍ କରାଯାଇଥାଏ । ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 ର ଧାରା 130(3) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ କିମ୍ବା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଯାନର ବାମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌କୁ ମୋଟରଯାନ ବିଭାଗର ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦାବି ମାତ୍ରେ ପେଶ୍ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଶ୍ଚ, ସଡ଼କ ପରିବହନ ଓ ରାଜପଥ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ (ଭାରତ ସରକାର) ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ସଚିବ ପରିବହନ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଜାରିପୂର୍ବକ ବିଧିମାନ୍ୟ ଚୁଡ଼ାୟ ପକ୍ଷ ବାମା ନଥାଇ ଯେମିତି ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ଚଳାଚଳ ନକରନ୍ତି, ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ସମସ୍ତ ପଞ୍ଜିକରଣ ଏବଂ ନବୀକରଣ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2012) । ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 ର ଧାରା 196 ଅନୁସାରେ, ସାର୍ବଜନୀନ ସ୍ଥାନରେ ବାମା ନଥିବା ଯାନ ଚଳାଇଲେ ତିନିମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା 1,000 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ ହୋଇଥାଏ ।

ବାହନ ଡାଟାବେସ୍ ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ତ୍ତ ଦେଖିଲା ଯେ, 2008-09 ରୁ 2012-13 ଅବଧି ପାଇଁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପରିସରଭୁକ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ 9,96,543 ଗୋଟି ପରିବହନ ଏବଂ ଅଣପରିବହନ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ବାମାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଡାଟାବେସ୍‌ର ଲଭ୍ୟ ନଥିଲା, ଯାହାକି ବିନା ବାମାରେ ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ରାସ୍ତାରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ସୂଚନାଥିଲା କିମ୍ବା ଡାଟାବେସ୍‌ରେ ତତ୍ ସମନ୍ୱୟ ଫିଲ୍ଡରେ ତଥ୍ୟ ଅଧିନାତନ ହୋଇ ନଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏହା ମଧ୍ୟରୁ 12,320 ଗୋଟି ପରିବହନ ଯାନର ବାମାର ଅବଧି ଫେବୃୟାରୀ 1988 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହି ଯାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ କର ଆଦାୟ ବେଳେ ଚୁଡ଼ାୟ ପକ୍ଷ ବାମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଦାବୀ କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମର ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ ।

ଅତିର୍ତ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ବିଧିମାନ୍ୟ ବାମାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ଅଧିନାତନ ହୋଇନଥିଲେ ଯାନଗୁଡ଼ିକର କରକୁ ଅବରୋଧ କରିବାର ସୁବିଧା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଏନ୍‌ଆଇସି କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ସରକାର ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଯାନମାନଙ୍କର ବାମା ବିବରଣୀକୁ ବିଭିନ୍ନ ବାମା କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ବାମା ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ବାମା ନିୟାମକ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରାଧିକାରଣ (ଆଇଆରଡିଏ) ସହିତ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ । ବାହନ ଡାଟାବେସ୍‌ର ଏନ୍‌ଆଇସି ରିପୋର୍ଟକୁ ଆଧାର କରି ବିଧିମାନ୍ୟ ବାମା ନଥିବା ଯାନଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ / ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ସାବଧାନ କରିବାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଦିଆଯାଇଅଛି ।

5.4.9.11 ସ୍ୱାର୍ଗଜାତ ଆଧାରରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନର ବିଳମ୍ବ

ଓଡ଼ିଶା ଜନସାଧାରଣ ସେବା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 2012 ଅନୁଯାୟୀ ଜନସାଧାରଣମାନଙ୍କୁ ସମୟୋଚିତ ସେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କରାଯାଇଛି । ଏଣୁ, ସରକାରଙ୍କ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗ ତାଙ୍କ 1 ଜାନୁଆରୀ 2013 ର ଗେଜେଟ୍ ଅଧିସୂଚନାରେ ବିଭିନ୍ନ ଜନସାଧାରଣ ସେବା ପାଇଁ ସମୟ ସାରଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ମାନ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପଞ୍ଜିକରଣ ଦିନ ଠାରୁ ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଯାନ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଡ୍ରାଇଭିଂ ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳତାର ସହ କୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ପାଞ୍ଚ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

ବଛାଯାଇଥିବା ଆଠ ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବାହନ ଏବଂ ସାରଥି ଡାଟାବେସର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ 1 ଜାନୁଆରୀ 2013 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା 3,343 ଗୋଟି ଯାନର ସ୍ପାର୍ଟ କାର୍ଡ ଆଧାର ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବିହିତ ସମୟ ସାମା ଠାରୁ ଏକ ରୁ 555 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହିପରି ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 1,856 ଜଣ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଡ୍ରାଇଭିଂ ପରୀକ୍ଷାରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏକ ରୁ 313 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସମ୍ପର୍କିତ ସେବା ଯୋଗାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିପାରି ନଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ଓଡ଼ିଶା ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ କହିଲେ ଯେ, ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଏହି ବିଳମ୍ବର କାରଣ ଉପଲବ୍ଧ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି ଏବଂ ଜନସାଧାରଣ ସେବା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 2012ର ସମୟ ସାରଣୀ ଅନୁସାରେ ସେବା ଯୋଗାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ

5.4.9.12 ଆରକ୍ଷଣ/ ସତର୍କ ପସନ୍ଦ ନମର ପାଇଁ ଫିସ୍ ଅନାଦାୟ/ ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1993 ର ଅଧିନ ନିୟମ 14 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦରଖାସ୍ତ କରି ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମରେ ବିହିତ ଫି ସହିତ ମୋଟର ସାଇକେଲ ପାଇଁ 5,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ମୋଟର ସାଇକେଲ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ମୋଟରଯାନ ପାଇଁ 10,000 ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରାମ ପଇଠ କରି ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିକୃତ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ପଞ୍ଜିକରଣ ନମରକୁ ଆରକ୍ଷଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ, ଆରକ୍ଷିତ ଏବଂ ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିକୃତ ହୋଇଥିବା ନମର ବ୍ୟତୀତ ଦରଖାସ୍ତ ଆବେଦନର ତାରିଖଠାରୁ କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ନିରୂପିତ ନମରର ହଜାରେ ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ନମରକୁ ବିହିତ ଫି ସହିତ ମୋଟର ସାଇକେଲ ପାଇଁ 2,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ମୋଟର ସାଇକେଲ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଯାନ ପାଇଁ 4,000 ଟଙ୍କା ଦେୟ ଦେଇ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ସତର୍କ ପସନ୍ଦ ନମର ଆବେଦନ କରାଯାଇଥାଏ । ଆବେଦନର ତାରିଖ ଠାରୁ 45 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଯାନଟିକୁ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ହାଜର ନକରନ୍ତି, ତେବେ ଆବେଦିତ ହୋଇଥିବା ନମର ଏବଂ ପଇଠ କରିଥିବା ଫି କୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥାଏ । ସେହି ନମର ଗୁଡ଼ିକୁ ଆରକ୍ଷିତ / ସତର୍କ ପସନ୍ଦ ଫି ଆଦାୟ ପୂର୍ବକ ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ବାହନ ଡାଟାବେସର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଛଅ ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ¹⁵ ରେ 90 ଗୋଟି ଯାନ ଠାରୁ ଆବେଦନା ଫି ଆଦାୟ ନକରି ଦରଖାସ୍ତ ଆବେଦନର 45 ଦିନ ପରେ ପଞ୍ଜିକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, 18 ଗୋଟି ଯାନ ଠାରୁ ଆରକ୍ଷିତ/ ସତର୍କ ପସନ୍ଦ ନମର ପାଇଁ ବିହିତ ଫି ଠାରୁ କମ୍ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ପଞ୍ଜିକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 5.75 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଫି ଅନାଦାୟ ଏବଂ 0.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଫି ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତାୟ ଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1993 ଅନୁସାରେ ଆରକ୍ଷଣ ଫି ଆଦାୟ ପାଇଁ ମୋଟରଯାନ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

15 ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ଵର, କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, କଳାହାଣ୍ଡି ଏବଂ ସମଲପୁର ।

5.4.9.13 ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଅନୁମତି ପତ୍ରର ଅନିୟମିତ ମଞ୍ଜୁରୀ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 82 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉପନିୟମ 2(a) ଏବଂ (b) ଅନୁସାରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଯାନ ଯଦି ଆଦ୍ୟ ପଞ୍ଜିକୃତ ତାରିଖ ଠାରୁ ମୋଟର କେବ ଯାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନଅ ବର୍ଷ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଯାନମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଠ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତି ପରେ ନବଦଳିଲେ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ନହୋଇ ଆଦ୍ୟ ପଞ୍ଜିକୃତ ତାରିଖ ଠାରୁ ଯାନର ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଅନୁମତିପତ୍ରର ଆଚରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ନଅ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି ଯାନଟି ମୋଟର କେବ୍ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟଯାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଠ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମତିପତ୍ର ସମାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ତାହାହେଲେ ଯାନଟିର ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅକାମୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି ଗୋଟିଏ ଯାନର ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯାନ ସହିତ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ ତାହାହେଲେ ଆଦ୍ୟ ପଞ୍ଜିକୃତ ତାରିଖ ଠାରୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର ଯାନଟି ପୂର୍ବ ଯାନ ଠାରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣର ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ଯାନ ସେମାନଙ୍କ ଆଦ୍ୟ ପଞ୍ଜିକୃତ ଦିବସ ଠାରୁ ଆଠ ବର୍ଷ ଏବଂ ନଅ ବର୍ଷ ର ଅବଧି ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ । ଆଠ ବର୍ଷ ଏବଂ ନଅ ବର୍ଷର ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଲଙ୍ଘନ କରି 2008-09 ଏବଂ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଅନୁମତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ, ଅନୁମତି ପତ୍ରର ରଦ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଧାରକ ମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

5.4.9.14 ଯାନ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବାର୍ଷିକ କର ଅନାଦାୟ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1989 ଅଧିନ ନିୟମ 35 ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀ ବ୍ୟାପାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଜଣେ ଯଥାର୍ଥ ବ୍ୟାପାରୀ ବୋଲି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଦରଖାସ୍ତରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦରକାର କରନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବ୍ୟାପାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥାଏ, ଏହି ବ୍ୟାପାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ଦିନ ଠାରୁ ବାର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଧିମାନ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ 1975 ର ଧାରା-5 ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ଦଶ ଗୋଟି ମୋଟର ସାଇକେଲ ହୋଇନଥିବା ଯାନ ଯାହାର ଅଲଦା ଓଜନ 3,048 କି.ଗ୍ରା.ରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନଥିବା ତାହା ପାଇଁ 5,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଦଶ ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରତି ଯାନ ପାଇଁ 500 ଟଙ୍କା ଏବଂ ପ୍ରତି ଦଶଟି ଯାନ ଯାହାର ଅଲଦା ଓଜନ 3,048 କି.ଗ୍ରା. ଠାରୁ ଅଧିକ, ତାହା ପାଇଁ 10,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଦଶରୁ ଅଧିକ ପ୍ରତି ଯାନ ପାଇଁ 1,000 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ବାର୍ଷିକ କର ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଦୁଇଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ¹⁶ର ବାହାନ ଡାଟାବେସ୍ ଏବଂ ବ୍ୟାପାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ରେଜିଷ୍ଟର, ପଞ୍ଜିକରଣ ରେଜିଷ୍ଟର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା (ମଇ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଅଲଦା ଓଜନ 3,048 କି.ଗ୍ରା.ରୁ ଅଧିକ ଥିବା ଯାନ ଯାଞ୍ଚ ଗୋଟି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କଠାରୁ ଗ୍ରାହକ ମାନେ କିଣି ବର୍ଷ 2010 ରୁ 2013 ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିଥିଲେ । ବ୍ୟାପାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ରେଜିଷ୍ଟର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଅଲଦା ଓଜନ 3,048 କି.ଗ୍ରା.ରୁ ଅଧିକ ଥିବା ଯାନର ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟାପାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ କର ଏବଂ ଜୋରିମାନାର ଅନାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

16 ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ସମଲପୁର ।

ସରକାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନୁସାରେ ବକେୟା ଦେୟ ଆରୋପଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ କରିବାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

5.4.10 ରାଜ୍ୟର ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା

ପରିବହନ ବିଭାଗ ଏକ ପ୍ରଧାନ ବିଭାଗ ହୋଇଥିବାରୁ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥାଏ । ମୋଟରଯାନର 78 ପ୍ରତିଶତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଯାହା 2008-09 ଏବଂ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ 23,70,432 ଠାରୁ 42,15,540 ଅଧିକ ଯାନ ଚଳାଚଳ କରୁଅଛନ୍ତି, ଯାହାକି ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ଆହ୍ୱାନ । ଅତିବ୍ ବିଦ୍ୟମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଦକ୍ଷତାର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଳେପମାନଙ୍କରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତୃଟି ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲା ।

5.4.10.1 ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟନ କରା ନଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ପରିବହନ ବିଭାଗ 2008-09 ବର୍ଷରେ ଋଷି ଗୋଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ । ସେହି ଋଷି ଗୋଟି କ୍ଷେତ୍ର ଯାହାକୁ 4E କୁହାଯାଇଥାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା—(i) ଶିକ୍ଷା ବା ସାଧାରଣ ଅବଗତି, (ii) ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଏବଂ ରାସ୍ତାର ନକ୍ସା ନିର୍ମାଣ (iii) ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ (iv) ଜରୁରୀ ସେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା । ସମାକ୍ଷାରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ବାବଦରେ 2008-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 5.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବା ପାଇଁ ବ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଜନିତ ସରଞ୍ଚାମା କିଣା ,ଅତ୍ର ନିର୍ମାଣ ଓ ତତ୍ସଂକ୍ରାନ୍ତାୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବାବଦରେ 5.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ 6.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ କରାନଯାଇ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ, 2015-16 ବର୍ଷରେ 6.00 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଜନିତ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ସରକାରଙ୍କର ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି ।

5.4.10.2 ରାଜ୍ୟରେ ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣାର ଧାରା ତଥା କାରଣ

ମୋଟରଯାନର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷାର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଉପାୟ ଗ୍ରହଣ କରା ନଯିବା ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା ରୂପେ ଉଭା ହୋଇଛି । 2008 ରୁ 2012 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣା ଓ ତତ୍ଜନିତ ହତାହତ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସର୍ବ ଭାରତୀୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନର ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

(ସଂଖ୍ୟାରେ)

ବର୍ଷ	ରାଜ୍ୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନ				ଜାତୀୟ ପରିସଂଖ୍ୟାନ			
	ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣା ସଂଖ୍ୟା	ମାରାତ୍ମକ ଦୁର୍ଘଟଣା ସଂଖ୍ୟା	ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ଆହତ ସଂଖ୍ୟା	ରାସ୍ତା ଦୁର୍ଘଟଣା ସଂଖ୍ୟା	ମାରାତ୍ମକ ଦୁର୍ଘଟଣା ସଂଖ୍ୟା	ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	ଆହତ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା
2008	8181	2838	3079	10378	484704	106591	119860	523193
2009	8887	3043	3527	11296	486384	110993	125660	515458
2010	9413	3388	3837	11399	499628	119558	134513	527512
2011	9398	3220	3802	11248	497686	121618	142485	511394
2012	9285	3285	3701	10715	490383	123093	138258	509667
ମୋଟ	45164	15774	17946	55036	2458785	581853	660776	2587224

ଉତ୍ସ: ପରିବହନ ଓ ରାଜପଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର ।

ଉପରୋକ୍ତ ପରିସଂଖ୍ୟାନରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ରାଜ୍ୟରେ ଘଟିଥିବା ସମସ୍ତ 45,164 ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣା ମଧ୍ୟରୁ 15,774 (35 ପ୍ରତିଶତ) ଦୁର୍ଘଟଣା ମାରାତ୍ମକ ଏବଂ ଏହା ସୁରୁକ୍ଷିତ ଯେ ଜାତୀୟ ହାଇୱାୟ ମାରାତ୍ମକ ଦୁର୍ଘଟଣାଠାରୁ ଏହା ଅଧିକ, ଯାହାକି ସମସ୍ତ ଦୁର୍ଘଟଣାର 27 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟରେ 17,946 ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ହାଇୱାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ 2.5 ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଗୋଟିଏ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ 3.72 ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଗୋଟିଏ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣାର କାରଣଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

(ସଂଖ୍ୟାରେ)

ବର୍ଷ	ଗାଡ଼ି ଚଳକର ଦୋଷ	ସାଇକେଲ ଚଳକର ଦୋଷ	ପଥଚାରୀଙ୍କ ଦୋଷ	ମୋଟରଯାନର ଦୋଷ	ରାସ୍ତା ଖରାପ ଅବସ୍ଥା	ପାଗର ଅବସ୍ଥା	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣ
2008	4755	60	122	589	740	323	1592
2009	4904	116	140	669	897	378	1783
2010	8800	170	188	105	32	0	118
2011	8899	141	107	81	7	0	163
2012	8781	143	90	33	19	10	209
ମୋଟ	36139	630	647	1477	1695	711	3865

ଉତ୍ସ: ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ଓ ମହାଗାଳୟ ଏବଂ ଅପରାଧ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବିଭାଗ ଅପରାଧ ଶାଖା, ଓଡ଼ିଶା ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ, 45,164 ଦୁର୍ଘଟଣା ମଧ୍ୟରୁ 36,139 (50 ପ୍ରତିଶତ) ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣା ଗାଡ଼ିଚଳକମାନଙ୍କର ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ ଘଟିଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆଠ ଜଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଗାଡ଼ିଚଳନା ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅନୁପଯୁକ୍ତ ମଟରଯାନର ଚଳପ୍ରଚଳ ହେତୁ 1,477 ଟି (3.27 ପ୍ରତିଶତ) ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇଥିଲା । ଏହା ସୁରୁକ୍ଷିତ ଯେ ରାଜ୍ୟରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥେଷ୍ଟ ନଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ, ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପଦବୀ ଖାଲି ରହିଥିବାରୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଲି ପଦବୀ ପୂରଣ ଚଳୁ ରହିଛି । ଦୁର୍ଘଟଣା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଗଲା ଯେ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମେ ପୁଲିସ୍ ବିଭାଗରେ ପଞ୍ଜିକୃତ କରାଯାଇଥାଏ । ପୁଲିସ୍ ବିଭାଗ ଏହା ଜଣାଇଲା ପରେ ପରିବହନ ବିଭାଗ ଦୋଷୀ ଚଳକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରେ ।

5.4.10.3 ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦ ଓ ଜିଲ୍ଲା ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ 1988 ର ଧାରା 215(2) ଏବଂ (3) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପାଇଁ ଅର୍ଥସିଆଲ ଗେଜେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରିପାରିବେ । ପରିଷଦ ଓ କମିଟିମାନେ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ, କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ପରିବହନ ସେକ୍ଟରରେ ନିରାପତ୍ତାର ମାନକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ସୁପାରିଶ, ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଉନ୍ନତିକରଣ କରାଯିବା ଦରକାର ସେ ବିଷୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ଏବଂ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ସମାବେଶ ଜିଲ୍ଲା ଓ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଉପାୟମାନ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦେଇପାରିବେ । ଡିପ୍ୟୁଟି ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦ (ଏସ୍ଆର୍ଏସ୍ସି) ଓ ଜିଲ୍ଲା ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା କମିଟିମାନ (ଡିଆର୍ଏସ୍ସି) ଗଠନ କରିବା ସମାବେଶ ପରିବହନ ବିଭାଗର ଗେଜେଟ୍ (ଅସାଧାରଣ) ମାଧ୍ୟମରେ 18 ଜୁନ୍ 2001 ଓ 17 ଅପ୍ରେଲ 2002 ରେ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ ।

ଅତିବ୍ର ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, ଯଦିଓ 2001 ଓ 2002 ରେ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦ ଓ ଜିଲ୍ଲା ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଫେବୃଆରୀ 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଗଠନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପରିବହନ ଉନ୍ନୟନ ପରିଷଦର 5 ଫେବୃଆରୀ 2010 ରେ ହୋଇଥିବା ମିଟିଂର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆଧାରରେ ଓ ମୋଟରଯାନର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଧାରା ଗୁଡିକ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରି ପରିବହନ କମିଶନର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କୁ (ଅପ୍ରେଲ 2010) ନିଜ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲା ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି ମାନ ଗଠନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସମାକ୍ଷରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ 2010 ରେ ତିଆରିଏସସି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ତଥାପି ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କେବଳ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଳନରେ ସାମିତ ଥିଲା । ଅତିବ୍ର ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦ ଗଠନ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ପରିବହନ ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିଛନ୍ତି । ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ କେବଳ ମାଲକାନଗିରି ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜିଲ୍ଲା ସୁରକ୍ଷା କମିଟିମାନ ଗଠନ କରାଯାଇଅଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରିବାକୁ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ସରକାର ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କ୍ଲବ୍ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଯୋଜନା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଜିଲ୍ଲା ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିର ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

5.4.10.4 ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଳନ କରିଆରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଉଥିବା ବେଳେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉନାହିଁ

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜାନୁଆରୀ ମାସର ପ୍ରଥମ ସମ୍ପ୍ରାହରେ ସାରା ଦେଶରେ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ (ଆରଏସଡବ୍ଲୁ) ପାଳନ କରାଯାଏ । ଓଡିଶାରେ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ପାଳନ ଅବସରରେ ପ୍ରଜ୍ଞାପନ ମେଡର ଯାତ୍ରା, ପଥପ୍ରାନ୍ତ ନାଟକ, ସାଇକେଲ ପଟୁଆର ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିତର୍କ, କୁଇଜ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଇତ୍ୟାଦି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ । ଅତିବ୍ର ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଯଦିଓ 2008-13 ଅବଧିରେ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ ଓ ଜିଲ୍ଲା ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଅର୍ଥର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଏକ ଅଣସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓଡିଶା ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି (ଓଆରଏସଏସ) ତରଫରୁ ବହନ କରାଯାଇଥିଲା । ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଳନ ଓ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଏକ ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସରକାରଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ବଜେଟରେ ଏ ବାବଦରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରା ନଯିବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦିଏ ଯେ ସଡକ ନିରାପତ୍ତାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ବିଭାଗ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଳନ ଅବସରରେ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ଗାତିଚଳକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଡକ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଳନର ପ୍ରଭାବର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଳନ ହେଉଥିବା ମାସମାନଙ୍କରେ କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ସଡକ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ଓ ତାହାର ପୂର୍ବ ମାସମାନଙ୍କରେ କେତେକ ସଂଖ୍ୟକ ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇଥିଲା (2008-13), ତାର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ଦେଖାଏ ଯେ ଯେଉଁ ମାସମାନଙ୍କରେ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ସମସ୍ତ ମାସ ମାନଙ୍କରେ (କେବଳ ଜାନୁଆରୀ 2012 ମାସ ବ୍ୟତୀତ, ଯେଉଁ ସମୟରେ 23 ତମ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପ୍ରାହ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା) ତାହାର ପୂର୍ବମାସ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ଦୁର୍ଘଟଣା ସଂଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଥାଏ ଯେ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଆରଏସଡବ୍ଲୁ ପାଳନର ବିଶେଷ ଭୂମିକା ନଥିଲା । ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ରାଷ୍ଟ୍ରା ନିରାପତ୍ତା ସପ୍ତାହ ନାମ	ପାଳନ ହୋଇଥିବା ଅବଧି	ପାଳନ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ସଂଖ୍ୟା	ପାଳନ ମାସରେ ହୋଇଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ସଂଖ୍ୟା		
20 ତମ ଆରବସ୍ୱତନ୍ତ୍ର	ଜାନୁଆରୀ 2009 ର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ	ଡିସେମ୍ବର 2008	710	ଜାନୁଆରୀ 2009	766
21 ତମ ଆରବସ୍ୱତନ୍ତ୍ର	ଜାନୁଆରୀ 2010 ର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ	ଡିସେମ୍ବର 2009	800	ଜାନୁଆରୀ 2010	841
22 ତମ ଆରବସ୍ୱତନ୍ତ୍ର	ଜାନୁଆରୀ 2011 ର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ	ଡିସେମ୍ବର 2010	759	ଜାନୁଆରୀ 2011	824
23 ତମ ଆରବସ୍ୱତନ୍ତ୍ର	ଜାନୁଆରୀ 2012 ର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ	ଡିସେମ୍ବର 2011	811	ଜାନୁଆରୀ 2012	809

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ଓ ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଅବସ୍ଥିତ ସ୍କୁଲ୍ କଲେଜ ମାନଙ୍କରେ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କୁବମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଠାରେ ସଡକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣାରେ ଆହତ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି । ପୁନଶ୍ଚ, ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ, ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ସ୍ଥାନୀୟ ନିକାୟ ଓ ଅଣସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡିବେ ।

5.4.10.5 ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟ ଓ ନିରାକରଣ ପାଇଁ ନିଆଯାଉଥିବା ଉପାୟ ସମୂହ

ପରିବହନ କମିଶନର, ଓଡିଶା ମଇ 2012 ରେ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ/ ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥଗୁଡିକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟ ଓ ତାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ଆଞ୍ଚୁଲାନ୍ତ ଓ କ୍ରେନର ମୁତୟନ, ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣାର କାରଣ ଓ ନିରାକରଣର ଉପାୟମାନ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମିଳିତ ରିପୋର୍ଟ ତାଙ୍କୁ ଦେବେ ।

ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ମିଳିଥିବା ସୂଚନାଗୁଡିକର ବିଶ୍ଳେଷଣ ବେଳେ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆଠ ଜଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅ ଜଣ ଜୁନ୍ 2012 ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ 59 ଟି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳ¹⁷ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ ଓ ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥା- ଯାତାୟତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବୋର୍ଡ ଲଗାଇବା, ମୋଟରଯାନର ଗତି ସୀମିତ କରିବା ପାଇଁ ସୂଚନା ଦେବା, ରାସ୍ତାର ମଧ୍ୟ ଧାରରେ ଥିବା ଫାଙ୍କକୁ ବନ୍ଦ କରିବା, ଲୁହା ତିଆରି ଗାର୍ଡ ଠିଆ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଦେଇଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ¹⁸ କୌଣସି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲେ । ଅତିବ୍ ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) କୌଣସି ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ନିଜ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର ଥିବା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ପ୍ରବଣ ରାଷ୍ଟ୍ରା ଖଣ୍ଡଗୁଡିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଆର୍ଟିଓ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଏ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗ ଗୁଡିକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ପ୍ରବଣ ରାଷ୍ଟ୍ରା ଖଣ୍ଡ ମାନଙ୍କରେ ସୂଚନା ବୋର୍ଡ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ଆର୍ଟିଓ ମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

5.4.10.6 ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ମୋଟରଯାନ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଯାଞ୍ଚ ଓ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ ହୋଇ ନପାରିବା ସମ୍ପର୍କରେ

ପରିବହନ ମୋଟରଯାନ ଗୁଡିକର ଉପଯୁକ୍ତ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଓ ଗଠନ ଗତ ଅବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ଓ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ମୋଟରଯାନ ଗୁଡିକ ନିଃସରଣ ମାନକ ଅନୁପାଳନ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ସକାଶେ ଓଡିଶା ସରକାର ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ

17 ଅନୁଗୁଳ: 28, ଭୁବନେଶ୍ୱର: 7, କଟକ: 5, ଗଞ୍ଜାମ: 6, କଳାହାଣ୍ଡି: 5 ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ: 8 ।
 18 କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସମଲପୁର ।

ମୋଟରଯାନ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଯାଞ୍ଚ ଓ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିବା କଥା ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ (ମଇ 2008) । ସରକାର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଏକ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ନୀତିଗତ ଭାବେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ଯାହାର ପ୍ରତିରୂପ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଟି 8 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ସରକାରୀ ଓ ଘରୋଇ ଭାଗାଦାରୀରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ଥିଲା । ପୁନେର ଅଟୋମୋଟିଭ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଏସୋସିଏସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ (ଏଆର୍‌ଏଆଇ) ବୈଷୟିକ ପରାମର୍ଶ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2008) । ପରିବହନ ଜମିଗନର ମଇ 2009 ରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଏକକାଳୀନ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଆଠକୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅର୍ଥ ବରାଦ କରିବାକୁ ବିଭାଗକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ସଂଗୃହୀତ ସୂଚନା ସୂଚନାରୁ (ମଇ 2014) ଅତିବ୍ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ଏବଂ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇନଥିବାରୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ମୋଟରଯାନ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଯାଞ୍ଚ ଓ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ଅତିବ୍ ସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇନଥିଲା । ଏଣୁ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଯାଞ୍ଚ ଓ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ଯାହା ଗୋଟିଏ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ଥିଲା, ତାହା 2008 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଛଅ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏଆର୍‌ଏଆଇ ତରଫରୁ 2008 ରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ମୋଟରଯାନ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଯାଞ୍ଚ ଓ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ବୈଷୟିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ବାସ୍ତବ ରୂପ ନେଇ ନପାରିବାର କାରଣ ହେଲା, ଆଧୁନିକୀକରଣ ଶୀର୍ଷରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ବରାଦ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ / ଚୟନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏବେ ଜମି ଚୟନ ସରିଲା ପରେ ତାହାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସଡ଼କ ପରିବହନ ଓ ରାଜପଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ନିକଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଯେ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଏଆର୍‌ଏଆଇ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପନ ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସେମାନେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରଟି ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନାରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ 2014-15 ରେ ଜମିର ଉନ୍ନତିକରଣ ପାଇଁ ଓ ପାଞ୍ଚ ଏକର ପରିମିତ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଜମିର ଋରି ପାଖରେ ପାଚେରୀ କାନୁ ଡିଆରି କରିବା ପାଇଁ ବଜେଟ୍‌ରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

5.4.10.7 ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କମ୍ପି ଯୋଗୁଁ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଭାବିତ

ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ, ରାଜ୍ୟ ମୋଟରଯାନ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ଓ ତଦଧିନ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଠିକ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ରାସ୍ତାରେ ଚାଲୁଥିବା ଗାଡ଼ିମାନଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଶାଖା ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯେଉଁ ଗାଡ଼ିଚଳକମାନେ ଅଧିକ ବେଗରେ ଗାଡ଼ି ଚଳାଉଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁମାନେ ମଦ୍ୟ ପାନକରି ଗାଡ଼ି ଚଳାଉଛନ୍ତି, ସେପରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରି ସ୍ଥିରକୃତ ହୋଇଥିବା ମାସିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 ର ଧାରା 112 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗତି ଠାରୁ ଅଧିକ ଗତିରେ ବା ନିମ୍ନଗତିରେ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ବା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଅନିମତି ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବା କୌଣସି ପ୍ରାଧିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ବା ସୁବିଧା ବା କୌଣସି ସଡ଼କ ପଥ କିମ୍ବା ପୋଲ ଉପରେ ମୋଟରଯାନ ମାନଙ୍କର ଗତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଦରକାର, ତାହାଲେ ସେ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ମୋଟରଯାନ ଗତି କେତେ ବେଶୀ ବା କମ୍ ହେବା ଦରକାର ଯାହା ସେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି, ତାହା ସେ ସରକାରୀ ଗେଜେଟ୍‌ର ଅଧିସୂଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରନ୍ତି ବା ଉପଯୁକ୍ତ ଟ୍ରାଫିକ୍ ସଂକେତ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ଲଗାଇ ପାରନ୍ତି ।

ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, ବଛାଯାଇଥିବା ଆଠ ଜଣ ଆର୍ଟିଓଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅ ଜଣ¹⁹ ଆର୍ଟିଓଙ୍କୁ ମଇ 2009 ଓ ଅପ୍ରେଲ 2010 ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ସଂଯକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଇନ୍‌ଚାର୍ଜସେପ୍ଟର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଅଧିକ ଗତିରେ ମୋଟରଯାନ ଚଳାଉଥିବା ଓ ମଦ୍ୟ ପାନ କରି ଚଳାଇଥିବା ଗାଡ଼ିଗୁଳକମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଧାନ କରି ପାରିବେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମାସିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିରାକୃତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଅଧିକ ବେଗରେ ଗତିଶୀଳ ଯାନ ଓ ମଦ୍ୟପାନ କରି ଗୁଳନା କରାଯାଉଥିବା ମୋଟରଯାନମାନଙ୍କର ସନ୍ଧାନରେ ସେହି ଆର୍ଟିଓ ମାନେ ପାଞ୍ଚ ରୁ 25 ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିପାରିଥିଲେ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ, ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଅଭିଯାନରେ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଅଭାବ ରହିଥିଲା ବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା ।

- ଦ୍ୱୈତ ମହାନଗରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ଜଟକରେ ଯାତାୟତର ସଫଳତା ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଅଚୋରିକ୍ୱା ମାନଙ୍କର ଗତି ଖୁବ୍ ବେଶୀରେ 50 କିମି ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ହେବା ଦରକାର ଓ ଅଚୋରିକ୍ୱାରେ ଗତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଲଗାଇବା ଦରକାର ବୋଲି ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗଠିତ ଏକ ବୈଷୟିକ କମିଟି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2012) । କିନ୍ତୁ, ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଏ ବାବଦରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଓଜନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଓଜନ ବହନ କରୁଥିବା ମୋଟରଯାନକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପାଇଁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ କଳାହାଣ୍ଡି ଆର୍ଟିଓଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବହନଯୋଗ୍ୟ ଓଜନ ସେତୁ ଅପ୍ରେଲ ଓ ମଇ 2009 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅତିର୍ଣ୍ଣରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କେବଳ ଅନୁଗୁଳ ଆର୍ଟିଓ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ଆର୍ଟିଓ ମାନେ ଆଦୌ ଯାଞ୍ଚ କରି ନଥିଲେ ।
- ଆର୍ଟିଓ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦୁଷଣ ଯାଞ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ନଭେମ୍ବର 2009 ଓ ଅଗଷ୍ଟ 2010 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଆର୍ଟିଓ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିଥିଲେ ଓ କେନ୍ଦୁଝର 32 ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଆର୍ଟିଓ ମାନେ ଆଦୌ ଯାଞ୍ଚ କରି ନଥିଲେ ।
- ରେଡ୍ଡା ରିଫ୍ଲେକ୍ଟିଭ୍ ଟେପ୍ ଲଗାଇବାରେ ଅନୁଗୁଳ, ଗଞ୍ଜାମ, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସମଲପୁରର ଆର୍ଟିଓ ମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ 32 ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ଆର୍ଟିଓ ମାନେ ଆଦୌ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଙ୍ଗ 2008-13 ମଧ୍ୟରେ ମୋଟରଯାନ ଯାଞ୍ଚ ଓ ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ ଜାରି କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠାରୁ ବହୁ ପକ୍ଷରେ ରହିଥିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣରେ 65 ରୁ 85 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ପତି ଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ 2012-13 ସୁଦ୍ଧା ମୋଟରଯାନ ସଂଖ୍ୟା 2008-09 ତୁଳନାରେ 78 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 32 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇ 122 ରୁ 84 କୁ ଖସି ଆସିଥିଲା । ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଦିଗରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଇବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ସରକାର ଅସହାୟତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଖାଲି ପଦବୀ ପୂରଣ ଚାଲୁ ରହିଛି, ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ।

19 ଅନୁଗୁଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଗଞ୍ଜାମ, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ସମଲପୁର ।

5.4.10.8 ରାଜପଥ ଗତି ରୋଧକ ଯାନର ମୁତୟନ

ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସଡକ ପରିବହନ ଓ ରାଜପଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏକ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସରୁପ ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନକୌଶଳଯୁକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥିବା ଏକ ରାଜପଥ ଗତିରୋଧକ ଯାନ (ଇଣ୍ଟରସେପ୍ଟର) ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଯାନଟି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯାତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ଯଥା- ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଗତି ଠାରୁ ଅଧିକ ଗତିରେ ଗାଡି ଚଳନା କରିବା, ମଦ୍ୟପାନ କରି ଗାଡିଚଳନା କରିବା, ବାରମ୍ବାର ଗୋଟିଏ ଲେନ୍‌ରୁ ଅନ୍ୟ ଲେନ୍‌କୁ ଗାଡିର ଦିଗ ବଦଳାଇବା, ବେପରୁଆ ଭାବେ ଗାଡି ଚଳନା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । ଯୋଜନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଗତିରୋଧକ ଯାନର ମୁତୟନ ଦ୍ଵାରା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉଥିବା ଜୋରିମାନାର 50 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥକୁ ରାଜ୍ୟର ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ନିମିତ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ଏବଂ ଯାନର ପରିଚଳନା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହନ କରିବେ ।

ଗତିରୋଧକ ଯାନର ମୁତୟନ ସମ୍ପର୍କରେ ନଥିପତ୍ର ଯାତ୍ରରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ବିଭାଗରେ ଗତିରୋଧକ ଯାନଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତାହାକୁ ଓଡିଶା ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମିତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣର ଚେୟାରମ୍ୟାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ହୋଇଥିଲା । ପରିବହନ କମିଶନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଓଡିଶା ସଡକ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ଯାନଟିର ପରିଚଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉଥିବା ଅର୍ଥର 50 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ସମିତିକୁ ଦିଆଯିବ । ସମିତି ଏହି ଅର୍ଥକୁ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରିବେ । କିନ୍ତୁ, ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ସଂଗ୍ରହୀତ ଅର୍ଥର 50 ପ୍ରତିଶତ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ କରା ନଯାଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଖାତାରେ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ନୀତିର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁଥିଲା । ଏହାଦ୍ଵାରା ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତିହତ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ, ରଫାନାମା ଫିର 20 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ସଡକ ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଆର୍ଟିଓଙ୍କୁ ସହାୟକ ଅନୁଦାନ ରୂପେ ଦିଆଯାଇଛି । ସରକାର ପୁନଶ୍ଚ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ପୃଥକ ପୃଥକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପୃଥକ ପୃଥକ ପାସ୍ ବୁକ୍ ଖୋଲାଯିବ ଏବଂ ସେହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଚିହ୍ନିତ ଅର୍ଥ ତଦନୁସାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ।

5.4.10.9 ହାତଧରା ପ୍ରାକ୍ତିକ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରା ନଯିବା ସମ୍ପର୍କରେ

ହାତଧରା ପ୍ରାକ୍ତିକ (ଏର୍‌ଏର୍‌ଟି) ଯନ୍ତ୍ର ପରିବହନ ବିଭାଗର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଙ୍ଗ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଯାତ୍ର ପ୍ରାଧିକାରୀ (ଭିଏ) କ୍ଵା କାର୍ଡ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପଢାଯାଇ ପାରୁଥିବା ସ୍ପାର୍ଟ୍ କାର୍ଡ୍‌ଗୁଡିକୁ ପଢି ସେଗୁଡିକର ଯଥାର୍ଥତା, ପରମିଟ୍‌ର ବିଧିମାନତା, ଗାଡିର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ସଂଘଟିତ ଅପରାଧ ଘଟଣାଗୁଡିକୁ ଯାତ୍ର କରାଯାଇଥାଏ । ଅନୁମୋଦନକାରୀ କାର୍ଡ୍ (ଇଏ) ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା ଚଳାଣ / ମଟରଯାନ ଯାତ୍ର ରିପୋର୍ଟ୍ ସୂଚନା ଲିଖନ ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ସିଏଜିଙ୍କ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ରିପୋର୍ଟ୍ ତଥା ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ରିପୋର୍ଟ୍ ର ଯଥାକ୍ରମେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5.4.11 ଏବଂ 5.4.8.24 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଓ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଇନଫରମେଟିକ୍ ସେକ୍ଟର (ଏନ୍‌ଆଇସି) ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହାତଧରା ପ୍ରାକ୍ତିକ ଯନ୍ତ୍ର ଯାହା ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଗାଡି ଚଳନା ଲାଇସେନ୍ସ କର ପ୍ରଦାନ ପତ୍ର, ଗାଡିର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଯାତ୍ର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନଥିଲା । ପୁଣି ଆଠ ଜଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାତ୍ରରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା (ମଇ -ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ଯାତ୍ର ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଡ୍ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପାଶ୍ଚାତ୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଯାତ୍ର ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଡ୍ ଯୋଗାଇ

ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ଫଳରେ, ମୋଟରଯାନ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ କର ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ସଂଗଣନର ଯେଉଁ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ତାହା ପୂରଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ବର୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ, ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ରିଆଡିଆରାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ହାତଧରା ପ୍ରାକ୍ତିକ ଯନ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ସ୍ମାର୍ଟ କାର୍ଡରେ ସଂଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ପଢ଼ିବା । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶା ପରିବହନ ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧ ତଥ୍ୟକୁ ଚିପ୍ରେ ଲେଖିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା । ନ୍ୟାସନାଲ ଇନଫରମେଟିକ୍ ସେକ୍ଟର ଚିପ୍ରେ ଲେଖାଯିବା ପାଇଁ ସୁସଙ୍ଗତ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ବିକାଶ କରିବା ସମ୍ଭବରେ ଏନ୍‌ଆଇସି ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।

5.4.10.10 ଆୟୁଲାନ୍ତ ଓ କ୍ରେନ୍ ଷକ୍ଟରେ ରହିଥିବା ଭିନ୍ନତା

ସତକ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷକୁ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଓ ଜାତୀୟ ରାଜପଥରେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଜନିତ ଅବରୋଧ ହଟାଇବା ନିମନ୍ତେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସତକ ପରିବହନ ଓ ରାଜପଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ 2000-01 ଠାରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ 19 ଟି କ୍ରେନ୍ ଓ 26 ଟି ଆୟୁଲାନ୍ତ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ସତକ ପରିବହନ ଓ ରାଜପଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପ୍ରତି 50 କିମି ବ୍ୟବଧାନରେ କ୍ରେନ୍ ଓ ଆୟୁଲାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକୁ ମୁତୟନ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପରିବହନ ସଚିବଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକାରୀ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ଜାଣିଲା ଦେଖିଲା (ମଇ 2014) ଯେ 19 ଟି କ୍ରେନ୍ ଓ 26 ଟି ଆୟୁଲାନ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକାରୀ 15ଟି କ୍ରେନ୍ ଓ 20 ଟି ଆୟୁଲାନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଟ୍ରକ୍ / ବସ ସଂଘମାନଙ୍କୁ, ପୋଲିସ ଓ ଅଣ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ 2001-02 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ଅବଶିଷ୍ଟ ଋଷି ଗୋଟି କ୍ରେନ୍ ଓ ଛଅ ଗୋଟି ଆୟୁଲାନ୍ତର ରେକର୍ଡ ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ମିଳି ପାରି ନଥିଲା । ଏହି ଭିନ୍ନତାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ବର୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବ୍ୟକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ସହିତ ଏହି ଭିନ୍ନତାର ସଂଶୋଧନ କରାଯିବ ।

5.4.10.11 “ହେଲ୍ଡ ଲାଇନ” ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆୟୁଲାନ୍ତର ନିଷ୍କଳ ସେବା

ସତକ ସୁରକ୍ଷାର ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ହେଉଛି ସତକ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଶିକାର ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ନିକଟସ୍ଥ ହସ୍ପିଟାଲକୁ ଡାକିବା ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2011-12 ବର୍ଷରେ ଆୟୁଲାନ୍ତ ସେବା ସହିତ 365 ଦିନ 24 ଘଣ୍ଟିଆ ଦୁର୍ଘଟଣା ହେଲ୍ଡ ଲାଇନ ସେବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ପରିବହନ ବିଭାଗ 10 ଟି ଶାତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଆୟୁଲାନ୍ତ 66.75 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ 2011-12 ମସିହାରେ ଆମଦାନୀ କରିଥିଲେ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ 2012 ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ରାଜ୍ୟ ଅଗ୍ନିଶମ ସେବା ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ରଖାଇଥିଲେ । ଅତିରିକ୍ତ ପୋଲିସ ମହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଅଗ୍ନିଶମ ସେବା) ଓ ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଚୁକ୍ତି ମୁତାବକ ଆୟୁଲାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ରାସ୍ତା ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଅଗ୍ନିଶମ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରେ ରହି ସେବା ଯୋଗାଇବାର ଥିଲା । ପ୍ରତି ଆୟୁଲାନ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସାରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଥିବା ଜଣେ କର୍ମଚରୀ ଓ ଜଣେ ଗାଡ଼ିଚଳକ ଯୋଗାଇ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଗାଡ଼ିଚଳକ ଯାତ୍ରା ପୁସ୍ତକଟିଏ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧିତ ଦେଖିଲା କଲା ଯେ ପରିଚଳକ (ଅଗ୍ନିଶମସେବା ଅଙ୍ଗ) କୌଣସି ଚିକିତ୍ସା କର୍ମଚରୀ କିମ୍ବା ଅନୁଚିକିତ୍ସା କର୍ମଚରୀଙ୍କୁ ଆୟୁଲାନ୍ତରେ ମୁତୟନ କରିନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଯେହେତୁ ଆୟୁଲାନ୍ତ ମାନଙ୍କର ଯାତ୍ରା ପୁସ୍ତକ

ଗୁଡ଼ିକ ପରିବହନ କମିଶନରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ଅତିର୍କୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ଫଳରେ, ଅତିର୍କ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରି ପାରିନଥିଲା ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆମ୍ଭେ ଗୁଡ଼ିକ ଆସିଥିଲା, ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ।

ଅତିର୍କ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ ଓ ଅଗ୍ନିଶମ ସେବା ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେ ଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜପଥ ପାର୍ଶ୍ୱରେ କେତେକ ବକ୍ସ ବକ୍ସ ଅଗ୍ନିଶମ ସେବା କେନ୍ଦ୍ରକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଅଗ୍ନିଶମ ସେବା ବିଭାଗର ମହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ଆଶୁ ଚିକିତ୍ସା କର୍ମଚାରୀ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଚୁକ୍ତି ଭିତ୍ତିକ ଅନୁଚିକିତ୍ସା କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଦରମା ଓଡ଼ିଶା ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି ପାଣ୍ଠିରୁ ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

5.4.10.12 ଲୁହୁରାଗୁଡ଼ି ଟେକ୍ ଟେକ୍ ଆଧୁନିକୀକରଣ ସମ୍ପର୍କରେ

ଲୁହୁରାଗୁଡ଼ି ଏକାକୃତ ଟେକ୍ ଟେକ୍ (ଏଲୟୁସିଜି)ର ଆଧୁନିକୀକରଣ ସକାଶେ 26 ନଭେମ୍ବର 2010 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ (ପରିବହନ) ବିଭାଗ, ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିଡି (ଇସିଆଇଏଲ୍) ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ତ୍ରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି, ସଜ୍ଜତା, ଯାନବାହାନମାନଙ୍କର ସୁଗମ ଯାତାୟତ, ରହଣି ସମୟ ହ୍ରାସ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଯାନବାହାନମାନଙ୍କର ଯାତାୟତ ନିମନ୍ତେ ଅଲଗା ଅଲଗା ଲେନ୍, ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, ଆଧୁନିକ ଓଜନ ସେତୁ ବସାଇବା, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସୁଧାର, ଟ୍ରକ ଚାଳକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗରେ ସୁଧାର ଇତ୍ୟାଦି ଚୁକ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଟି 1 ଡିସେମ୍ବର 2012 ରେ 6.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଏଲୟୁସିଜିର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ଓ ଯୁଗ୍ମ ସରଜମିନ୍ ସତ୍ୟାପନ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବ ଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା:

- ଗୁଡ଼ି ଗତିଶୀଳ ଷ୍ଟେ ବ୍ରିଜ୍ (ଡବ୍ଲ୍ୟୁଆଇଏମ୍) ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି 28 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ଠାରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଆଘାତରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଏଣୁ, ଏହି ଲେନ୍ ମାନଙ୍କ ଦେଇ ଯାଉଥିବା ମୋଟରଯାନ ଗୁଡ଼ିକର ଓଜନ ମାପିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କିଛି ବିକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକର ଦସ୍ତାବିଜ ହସ୍ତଗତ ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ଏଲୟୁସିଜି ପାର ହେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।
- ସରଜମିନ୍ ସତ୍ୟାପନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଲେନ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରରେ ସଂକେତ ବ୍ୟବସ୍ଥା/ ବୁମ୍ ବ୍ୟାରିଅର୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।
- ଇସିଆଇଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଏଲୟୁସିଜିରେ ବସା ଯାଇଥିବା ଯନ୍ତ୍ରପାତିଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଅକାମୀ ହୋଇ ପଡୁଥିବାରୁ ଗାଡ଼ିମାନଙ୍କର ଭିଡ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଆଇନ୍ ଶୁଖିଲା ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିଲା । ଅନେକ ସମୟରେ ଗତିଶୀଳ ଓଜନ ମାପ ଯନ୍ତ୍ର ସଠିକ୍ ପଠନ ଦେଖାଉ ନଥିଲା ।



ଭଙ୍ଗାଗୁଡ଼ା ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସହ ଅକାମୀ ଷ୍ଟେ ବ୍ରିଜ୍



ପରିତ୍ୟକ୍ତ ସାହିକ ଷ୍ଟେ ବ୍ରିଜ୍

- ଯାନମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣ ନମର ଓ ଫଟୋ ରେକର୍ଡ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ନକଲି ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଗାଡିଗଲନା ଲାଇସେନ୍ସ, ପରମିଟ୍, ମାର୍ଗପତ୍ର, କର ପ୍ରଦାନର ପ୍ରମାଣପତ୍ର, କରର ବିବରଣୀ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖାଇ ମୋଟରଯାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଗେଟ୍ ପାର ହେବା ପାଇଁ ଅବକାଶ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ।
- ଯେଉଁ ମୋଟରଯାନ ଗୁଡିକ ଓଡିଶା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତି କରିବେ, ଯଦି ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନ ଜଣାଇ ଓଡିଶା ପରିସୀମା ମଧ୍ୟରେ ମାଲପତ୍ର ବୋଝେଇ କରକ୍ତି କିମ୍ବା ବୋଝେଇ ମାଲ ଖଲାସ କରାନ୍ତି, ନେଟ୍ୱାର୍କ ସଂଯୋଗକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସମସ୍ତ ଚେକ୍‌ଗେଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ଅନଲାଇନ୍‌ରେ ସଂଯୋଗ କରାଇ ସେହି ମୋଟରଯାନ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ଏଲୟୁସିଜିକୁ ଅନଲାଇନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ, ଆରଟିଓ, ଏସ୍‌ଟିଏ, ରାଜ୍ୟ ରେଜିଷ୍ଟର, ଜାତୀୟ ରେଜିଷ୍ଟର କିମ୍ବା କୌଣସି ଏଜେନ୍ସୀ ସହିତ ତଥ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା/ ସହଭାଗତା ପାଇଁ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ, ମୋଟରଯାନର ସମସ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଯଥା- ପରମିଟ୍, ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର, ଇନ୍‌ସୁରାନ୍ସ, ଗାଡିଗଲନା ଲାଇସେନ୍ସ ଇତ୍ୟାଦି ଏକାକୃତ ଚେକ୍ ଗେଟ୍‌ରେ ମୁତୟନ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ହସ୍ତଗତ ଉପାୟରେ ଯାଞ୍ଚ କରା ଯାଉଥିଲା । ଏହିପରି, ଅନ୍ୟ ଏଜେନ୍ସି ମାନଙ୍କ ସହିତ ବାସ୍ତବ ସମୟ ନେଟ୍ୱାର୍କ ସଂଯୋଗକରଣ ଅଭାବରେ ଏବଂ ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ପରିବେଶରେ ହସ୍ତଗତ ଉପାୟର ଉପସ୍ଥିତି କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଭାବହୀନ କରିଥିଲା ।



ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ସଂକେତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ଭାଗରେ ଥିବା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ରୂମ ବ୍ୟାରିଅର

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଲୁହୁରାଗ୍‌ଟି ଚେକ୍ ଗେଟ୍‌କୁ ଆଧୁନିକୀକରଣ କରାଗଲା ପରେ ଏହା ସାଭାବିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏବେ ଏହା କାମ କରୁନାହିଁ । ଇସିଆଇଏଲ୍‌ର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ, ସମସ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଆଘାତରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚଳୁ କରିବା ପାଇଁ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଆଣିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣର ତାଟା ସେକ୍ଟର କାମ କରୁଛି ଏବଂ ଏମ୍‌ପିଏଲ୍‌ଏସ୍ ସଂଯୋଗକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଲୁହୁରାଗ୍‌ଟି ଚେକ୍‌ଗେଟ୍ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଛି ।

କିନ୍ତୁ, 26 ନଭେମ୍ବର 2010 ର ଚୁକ୍ତିର ଧାରା 7.11 ଅନୁସାରେ ମୂଲଭିତ୍ତିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ୱାରେଣ୍ଟି ଡିନିବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିଲା, ତେଣୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ମୂଲଭିତ୍ତିର ପୁନସ୍ଥାପନ/ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଇସିଆଇଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା, ଯେହେତୁ ୱାରେଣ୍ଟି ଅବଧି ସରି ନଥିଲା ।

5.4.11 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା

5.4.11.1 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମୂହ ଆଇନ୍, ନିୟମାବଳୀ ଓ ବିଭାଗୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ସେଗୁଡିକ ମଧ୍ୟ ତତ୍ପର ଏବଂ ଦକ୍ଷ ସେବା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ କର ଓ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ଫାଙ୍କି ରୋକିବା ପାଇଁ ପାଇଁ ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଆର୍ଥିକ ଓ ପରିଚଳନାଗତ ସୁଚନା ପଦ୍ଧତି ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ସଠିକ୍ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା, ତାହାର ତଦାରଖ କରିବା ଓ ସମୟାନୁକ୍ରମେ ତାର ପ୍ରଭାବ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କରିବା ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ ।

ଅତିଗ୍ରେ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ, ଦୁର୍ବଳ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମ, ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଆଦେଶାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସି ପାରିନଥିଲା ।

5.4.11.2 ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ପରିବହନ (ପରିବହନ) ବିଭାଗର ଆର୍ଥିକ ଉପଦେଷ୍ଟା ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ସଚିବଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ (ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ) କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଏକାଡ଼େମିକ୍ ଯାତ୍ରା କରି ବିଭାଗକୁ ତାର ରିପୋର୍ଟ ଦେଇଥାଏ । ବିଭାଗର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ଯୋଜନା ବାର୍ଷିକ ଭିତ୍ତିରେ ସଦର ମହକୁମାରେ ହୋଇଥାଏ । ଅତିଗ୍ରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଯଦିଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା 2010 ମସିହାରେ ବିଭାଗରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ବିଭାଗୀୟ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପାଇଁ ସତର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା/ ମାନକ/ ମାନୁଆଲ୍ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ ଜଣେ ଅତିଗ୍ରେ ଅଧିକାରୀ, ତିନି ଜଣ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଅତିଗ୍ରେ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ନଅ ଜଣ ଅତିଗ୍ରେ ଅଧିକାରୀ ପଦବୀର ମଞ୍ଜୁରୀ ଥିବା ସ୍ତଳେ ଜଣେ ଅତିଗ୍ରେ ଅଧିକାରୀ, ଦୁଇ ଜଣ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଅତିଗ୍ରେ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଦୁଇ ଜଣ ଅତିଗ୍ରେ ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ । ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ଯୁନିଟ୍ ମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା, ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା ଯୁନିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା ଓ ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ବାକି ଥିବା ଯୁନିଟ୍ ମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା (2010-13 ମଧ୍ୟରେ) ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ବର୍ଷ	ମୋଟ ଯୁନିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା	ବାର୍ଷିକ ଅତିଗ୍ରେ ହେବାକୁ ଥିବା ଯୁନିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା	ଅତିଗ୍ରେ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଥିବା ଯୁନିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା	ଅତିଗ୍ରେ ହୋଇଥିବା ଯୁନିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା	ଅତିଗ୍ରେ ହୋଇ ନଥିବା ଯୁନିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା
2010-11	36	36	06	06	30
2011-12	36	36	26	06	30
2012-13	36	36	19	07	29
ମୋଟ		108	51	19	89

ଉପରୋକ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଯୁନିଟ୍ ମାନଙ୍କର ସମୀକ୍ଷା ଯୋଜନା ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । 108 ଟି ଯୁନିଟ୍ ର ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଥିବାବେଳେ କେବଳ 51 ଟି ଯୁନିଟ୍ (47 ପ୍ରତିଶତ) ର ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ କେବଳ 19 ଟି ଯୁନିଟ୍ ର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷ (2010-13) ରେ 89 ଟି ଯୁନିଟ୍ ର ସମୀକ୍ଷା ନହୋଇ ବାକି ରହିଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ, 2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷାରେ ସାମିଲ୍ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଳେପ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 113 ଟି ଅନୁକ୍ଳେପରେ ଆପତ୍ତିଜନକ 24.88 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସାମିଲ୍ ଥିଲା, ଯାହାର ଫଏସଲା ସମୀକ୍ଷା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାକି ରହିଥିଲା ।

ଯୁନିଟ୍ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଯୋଜନା ଓ ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ତଫାତ୍ କୁ ଅତିଗ୍ରେ ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସମସ୍ତ ସମୀକ୍ଷା/ଯୋଗ୍ୟ ଯୁନିଟ୍ କୁ ଅତିଗ୍ରେ କରିବ ।

5.4.12 ଉପସଂହାର

ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ମୋଟରଯାନ କର ବର୍ଗୀକରଣ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ତଥା ଆଦାୟରେ ଏବଂ ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଚୂଚି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ କର ଅନାଦାୟ / ସହାୟା ହୋଇଥିବାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ 2001 ରେ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିବା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଗଠନ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ତାହା

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ବିଭାଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କୌଣସି କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା ନଥିଲା ଏବଂ ବକେୟା ରାଜସ୍ୱ ଦାବି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଓ ଆଦାୟର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଭାବହୀନ ଥିଲା ।

5.4.13 ସୁପାରିଶ

ସରକାର -

- (i) ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମନିଷ୍ଠ ଭାବେ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଫିସ୍ ଆଦାୟ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଅନୁଦେଶ ଜାରି ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସଂକ୍ଳିୟା ବିକଶିତ କରିବା ଲାଗି ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି;
- (ii) ସମସ୍ତ ପଞ୍ଜିକୃତ ବାହନ ଗୁଡ଼ିକର ତାଗାବେସ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଅଭିଲେଖ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରି ସବୁ ବାହନ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ବୀମା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମିତ୍ତ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି;
- (iii) ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ ବାହନ ଗୁଡ଼ିକର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରିକରିବା ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସମନ୍ୱୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନର ଜୋରଦାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି; ଏବଂ
- (iv) ଏକ ବିଧେୟକ ଜରିଆରେ ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦର ଗଠନ ପାଇଁ, ସ୍କୁଲ ବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଫିଟ୍‌ନେସ୍ କଡ଼ାକଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଏବଂ କୌଣସି ଅପରାଧୀ ବିନା ଦଣ୍ଡରେ ଖଲାସ ନହେବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସଂକ୍ଳିୟାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି ।

5.5 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

ଅତିବ୍ରତ୍ ପରିବହନ କମିଶନର (ଟିସି) ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଏସ୍‌ଟିଏ) ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ (ଆର୍‌ଟିଓ) ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ମୋଟରଯାନ କର (ଏମ୍‌ଭିଟି) ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ତଥା ଆଦାୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀର କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିବିଧ ମାମଲା ମାନଙ୍କର ପାଳନ ହୋଇନଥିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାମଲା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯାହା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଏବଂ ଅତିବ୍ରତ୍ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହି ପ୍ରକାର ଅନିୟମିତତା ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମୀକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ବାରମ୍ବାର ଲାଗିରହିଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହା ବିଭାଗର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଭାବହୀନ ଥିଲା ବୋଲି ସଙ୍କେତ ଦିଏ ।

5.6 ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାନ ଅନୁପାଳନ ନହେବା

ମୋଟରଯାନ (ଏମ୍‌ଭି) ଅଧିନିୟମ, 1988, ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ (ଓଏମ୍‌ଭିଟି) ଅଧିନିୟମ, 1975 ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀରେ କର ଆରୋପଣ ଓ ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନମତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

- (i) ଗାଡ଼ିମାଲିକ, ମୋଟରଯାନ କର / ଅତିରିକ୍ତ କର ଅଗ୍ରାମ ରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେବେ;
- (ii) ମାତ୍ରାତିରିକ୍ତ ମାଲ ପରିବହନ କରୁଥିବା ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ିରୁ ରଥା ଯୋଗ୍ୟ ଫିସ୍ ଆଦାୟ ହେବେ;
- (iii) 15 ଦିନର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସମାପ୍ତି ପରେ ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ କର ପୈଠ ହୋଇନଥିଲେ କରର ଦୁଇଗୁଣ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ହେବେ;
- (iv) ମୋଟ ଗାଡ଼ି ଓଜନ (ଜିଭିଡିଏଲ୍‌ସି) 3,000 କିଲୋଗ୍ରାମ ରୁ ଅଧିକ ନଥିବା ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ିରୁ ଏକକାଳୀନ ଟିକସ (ଓଟିଟି) ଆଦାୟ ହେବେ;
- (v) ଠିକା ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ଯାତ୍ରାବାହୀ ଗାଡ଼ି ଠାରୁ ଭେଦାତ୍ମକ କର ଆଦାୟ ହେବେ;
- (vi) ଆକ୍ରମ ରାଜ୍ୟ ପଥରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଯାତ୍ରାବାହୀ ଗାଡ଼ିରୁ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ ଅତିରିକ୍ତ କର ଆଦାୟ ହେବେ;
- (vii) ବିନା ଅନୁମତିରେ ଗଲୁଥିବା ଯାତ୍ରାବାହୀ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଉଚ୍ଚତମ ହାରରେ କର/ ଅତିରିକ୍ତ କର ଆଦାୟ ହେବେ;
- (viii) ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ି ମାନଙ୍କର ନବାକରଣ ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତର ବିଳମ୍ବ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଫିଟ୍‌ନେସ୍ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର/ ନବାକରଣ ଫିସ୍ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବେ;
- (ix) ପାରସ୍ପରିକ ରାଜିନାମା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମିଶ୍ରିତ କର ବ୍ୟବସ୍ଥା; ଏବଂ
- (x) ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାର ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ମୋଟରଯାନ କର / ଅତିରିକ୍ତ କରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିବା କେତେକ ମାମଲାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

5.6.1 ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ / ସ୍ୱକ୍ଷାଦାୟ

5.6.1.1 ମାଲବାହୀ ଗାଡ଼ି, ଠିକା ଗାଡ଼ି, ଅନୁଯାନ ସଂଯୁକ୍ତ ଜଳ ଲଙ୍ଗଳ ଏବଂ ଯାତ୍ରାବାହୀ ଯାନ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ କର ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ 1975 ର ଧାରା 3, 3A, ଏବଂ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟରଯାନ ଉପରେ ଦେୟ କର / ଅତିରିକ୍ତ କର, ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ସେହି ସମୟ ପାଇଁ କର ଛାଡ଼ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ, ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ ଅଗ୍ରାମ ରୂପେ ଆଦାୟ ହେବ । ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ମୋଟରଯାନ କର/ଅତିରିକ୍ତ କର ହାର ଅଧିନିୟମ ଅନୁସୂଚୀ-I ରେ ବିହିତ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 (1) ପଠିତ ନିୟମାବଳୀର ଧାରା 9(2) ଅନୁସାରେ ଯଦି ଏହି କର 15 ଦିନର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସମାପ୍ତି ପରେ ଦିଆ ହୋଇନଥିଲେ ପଞ୍ଜିକୃତ ମାଲିକ ଗାଡ଼ି ଦଖଲରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଗାଡ଼ି ହେପାଜତରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରର ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଯାହାକି ଉପରୋକ୍ତ ଯାନ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା କର ଦୁଇ ଗୁଣ ଅଟେ ତାହା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ । ଯଦି ଏହି କର 15 ଦିନର ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସମାପ୍ତିର ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦିଆହୋଇ ନଥିବ ତେବେ ଦେୟ କରର ଦୁଇଗୁଣ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ହେବ । ପରିବହନ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକ ଅନୁଦେଶ (ଫେବୃୟାରୀ 1966) ଅନୁସାରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟର ସମାପ୍ତି ପରେ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ । ପୁନଶ୍ଚ ପରିବହନ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ଅନୁଦେଶ ଫେବୃୟାରୀ 1966 ଅନୁଯାୟୀ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ ମାନେ ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ସମାପ୍ତିର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ ।

26 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ବାହନ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି (ମଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ତଥା କେତେକ ନଥିପତ୍ରର ଯଥା ପରିମିତ୍ ରେଜିଷ୍ଟର (ପିଆର୍) ଏବଂ ଚଳାଚଳ ରହିତ ରେଜିଷ୍ଟର (ଓଆର୍ଆର୍) ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା 45,242 ଟି ଯାନର ପଞ୍ଜିକୃତ ମାଲିକମାନେ ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବିଭିନ୍ନ ଅବଧି ପାଇଁ ମୋଟରଯାନ କର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ କର ଦେଇ ନଥିଲେ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଗାଡ଼ି ମାଲିକଙ୍କୁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କର ତଥା ଜୋରିମାନା ଆରୋପ କରିନଥିଲେ । ଫଳରେ, 33.86 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟରଯାନ କର, ଅତିରିକ୍ତ କର ଓ ଜୋରିମାନା ବାବଦରେ 67.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା ।

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସଂଖ୍ୟା ଯାନର ପ୍ରକାର	ଗାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା	କର/ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ / ସ୍ୱକ୍ଷାଦାୟ	ଆଦାୟ ଯୋଗ୍ୟ ଜୋରିମାନା	ମୋଟ
1.	25 ²⁰ ମାଲ ବାହୀ ଗାଡ଼ି	23,104	24.51	49.02	73.53
2.	26 ²¹ ଠିକା ଗାଡ଼ି	9,234	5.59	11.17	16.76
3.	26 ²² ଅନୁଯାନ ସଂଯୁକ୍ତ ଜଳଲଙ୍ଗଳ	12,832	3.50 ²³	7.00	10.50
4.	21 ²⁴ ଯାତ୍ରାବାହୀ ଗାଡ଼ି	72	0.26	0.52	0.78
	ମୋଟ	45,242	32.86	67.71	101.57

ଉତ୍ସ: ବାହନ ତାଲିକାବନ୍ଧ ।

20 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, ଚଞ୍ଚିଶୋଲ, କଟକ, ଚେଙ୍କାନାଳ, ଗଞ୍ଜାମ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଜଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ଼, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।
 21 କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 1 ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସହିତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଦେବଗଡ଼ ।
 22 କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 1 ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସହିତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଦେବଗଡ଼ ।
 23 କେବଳ ମଟର ଯାନ କର ।
 24 ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବୈଠ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ମାଲକାନଗିରି ଏବଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କ୍ରମିକ ନଂ 1 ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ।

ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ବାହନ ଡାଟାବେସର ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଇନଫରମେସନ୍ ସିଷ୍ଟମକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରୁଥିଲେ ଏବଂ କର ଖୁଲାପକାରୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକମାନଙ୍କୁ କର ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରୀମାନେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ମଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ଯେ, ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧି ବିଷୟଟିକୁ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ତଥା ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ଜୁନ 2014 ରେ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.1.2 ବିହିତ କର ଛାର ଅନୁସରଣ ନ ହେବା ହେତୁ କରର ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତ

ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ମୋଟରଯାନ କର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ କର ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1975 ର କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସୂଚୀ-I ରେ ଦତ୍ତା 4A ରେ ବିହିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟରଯାନ ଉପରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ ମୋଟରଯାନ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର (ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍/ ଅର୍ଡିନାରୀ) ଏବଂ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଦୂରତା ଏବଂ ପରିମିଟ୍ଟର ପ୍ରକାର ଭେଦରେ ଆରୋପଣ କରାଯାଇଥାଏ ।

19 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ²⁵ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କର ପ୍ରଦାନ ସମନ୍ଧାୟ ବାହନ ତଥାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ ତଥା ପରମିଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟର, ସାଧାରଣ ପଞ୍ଜିକରଣ ରେଜିଷ୍ଟରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧି ଦେଖିଲା ଯେ ମଇ 2013 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଯଦିଓ ପରମିଟ୍ ସର୍ଭିସ ଯଥା ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଦୂରତା, ପରମିଟ୍ଟର ପ୍ରକାର ଭେଦ (ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ / ଅର୍ଡିନାରୀ) ଆଦିର ପରିବର୍ତ୍ତନ 93 ଗୋଟି ଯାତ୍ରୀବାହୀ ବସଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା, ପଞ୍ଜିକୃତ ଗାଡ଼ିମାଲିକମାନେ ମୋଟରଯାନ କର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ କର ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ହାରରେ ଦେଇ ନଥିଲେ । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ଚ୍ୟୁତି ଘଟିବାର କାରଣ ପରମିଟ୍ଟର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସହିତ ଯାତ୍ରୀବାହୀ ବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର କରର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଏକିକୃତ ନ ହେବା ଓ ପରମିଟ୍ଟର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏକାକରଣ ପଦ୍ଧତିର ପରମିଟ୍ ମୋଡ୍ୟୁଲ୍ରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଥିଲା । ପରିଣାମତଃ, ପରମିଟ୍ଟର ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ବାହନରେ କରଗତ ହେଉନଥିଲା । ଫଳରେ, ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ବାବଦ 7.47 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ 14.94 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ମଇ 2013 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ସେମାନେ ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବେ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧି ବିଷୟଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁନ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

25 ଅନୁଗୁଳ, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ଚଣ୍ଡିଖୋଲ, କଟକ, ଦେଢ଼ାମାଳ, ଗଞ୍ଜାମ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଜଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ଼, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର, ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

5.6.2 ଘରୋଇ ସେବା ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଅନାରୋପଣ/ସ୍ୱଚ୍ଛାଦନା, ଅନାଦାୟ / ସ୍ୱଚ୍ଛାଦନା

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 3, 3A ଏବଂ 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଘରୋଇ ସେବା ଗାଡ଼ି (ପିଏସ୍‌ଭି) ଠାରୁ, ଯଦି ଅଫରୋଡ ଘୋଷଣା ଯୋଗୁଁ ସେହି ସମୟର କର ଛାଡ କରାଯାଇ ନଥାଏ, ତେବେ ଗଲକଙ୍କ ବସିବା ସ୍ଥାନକୁ ଛାଡି ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ-I ର ଦଫା 5A ରେ ବହିତ କର ହାରରେ ମୋଟରଯାନ କର, ଆରୋପଣ ଓ ଆଦାୟ ହୁଏ । 14 ମଇ 2010 ରୁ ସରକାର ଘରୋଇ ସେବା ଗାଡ଼ିର ଆସନ ପିଛା କର ହାର ବାର୍ଷିକ 270 ଟଙ୍କାରୁ 800 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଅଛନ୍ତି । ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ କର ପ୍ରଦାନ ହୋଇନଥିଲେ ଗାଡ଼ିର ମାଲିକ / ଅଧିକାରୀ ବିଳମ୍ବର ଅବଧି ଅନୁସାରେ ଦେୟ କରର 25 ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି 200 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

19 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ²⁶ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବାହାନ ତାଗାବେସ୍‌ର ବିଶ୍ଳେଷଣା ଦେୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ପରତାଳରୁ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ, ଜୁନ୍ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କର ଆରୋପଣ/ ଆଦାୟ ପାଇଁ 14 ମଇ 2010 ରେ ଘରୋଇ ସେବା ଗାଡ଼ି ପ୍ରତି ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସନ ପିଛା ବାର୍ଷିକ କର 800 ଟଙ୍କା ହାରରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ । ଯାହା ଫଳରେ ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣା ନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ ବି 115 ଗୋଟି ଘରୋଇ ସେବା ଗାଡ଼ି ପାଇଁ 13.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାରୁ ପୁନଃ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ 63 ଗୋଟି ଘରୋଇ ସେବା ଗାଡ଼ିରୁ ପ୍ରାକ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବାର୍ଷିକ କର 270 ଟଙ୍କା ହାରରେ ଆଦାୟ କରିବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ଫଳରେ, 6.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 20.01 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ / ସ୍ୱଚ୍ଛାଦନା ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ବିଳମ୍ବର ଅବଧି ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ଥିଲା, ଜୋରିମାନା 40.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ପରିମାଣ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.3 ଗାଡ଼ି ଯାତ୍ରୀ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଫର୍ମସଲା ନହେବା

ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ 1988 ର ଧାରା 194 (1) ସହ ପଠିତ 29 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1995 ର ସରକାରୀ ଅନୁସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟରଯାନ ଚଳାଉଥିବା ଏବଂ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁମୋଦିତ ଓଜନଠାରୁ ଅଧିକ ଓଜନର ମାଲ ପରିବହନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ଟନ୍ ଅଧିକ ଓଜନ ପିଛା ସର୍ବନିମ୍ନ 2,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ 1,000 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ବାବଦ ଦେବେ । ପରିବହନ କମିଶନର (ଟିସି), ଓଡ଼ିଶା ଜୁଲାଇ 2005 ରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗାଡ଼ି ଯାତ୍ରୀ ରିପୋର୍ଟ (ଭିସିଆର୍) ର ତୁରନ୍ତ ଫର୍ମସଲା ନିମନ୍ତେ ମାଲିକ ତଥା ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକର ହେପାଜତ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରି ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ରଫା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଓ ସେଥିରେ ଅସଫଳ ହେଲେ ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନିଲମ୍ବନ କିମ୍ବା ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

26 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବଞ୍ଚିଘୋଳ, କଟକ, ଦେବନାଗ, ଗଞ୍ଜାମ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

12 ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ²⁷ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନଥିପତ୍ର ଯଥା ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଧି ରେଜିଷ୍ଟର²⁸, ଭିସିଆର୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଇନ୍‌ଫରମେସନ୍ ସିଷ୍ଟମ୍ ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦେଖିଲା ଯେ ମଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଙ୍କ 26.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଜଡ଼ିତ 427 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଅନୁମୋଦିତ ସାମା ଠାରୁ ଅଧିକ ମାଲ ପରିବହନ କରୁଥିବା ମାଲବାହୀ ଯାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭିସିଆର୍ ଜାରି କରିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 1998 ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ) ଏବଂ ଏହି ଅଧିକ ଓଜନ ଅନୁମୋଦିତ ଓଜନ ଠାରୁ 140 କିଲୋଗ୍ରାମରୁ 31,230 କିଲୋଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଭିସିଆର୍ ଗୁଡ଼ିକ ଜାରି ହେବା ଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷରୁ 15 ବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକର ଫାଇସଲା ଅତିର୍ଦ୍ଧ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଜଣାଇଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ବକେୟା ଭିସିଆର୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଫାଇସଲା କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.4 ବିଳମ୍ବରେ ପୈଠ ହୋଇଥିବା ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ବାବଦରେ ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ / ସ୍ୱାକ୍ଷରୋପଣ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ନିୟମାବଳୀ, 1976 ର ଧାରା 9(1) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଗାଡ଼ିର କର ଓ ଅତିରିକ୍ତ କର ଦେୟର ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ପଇଠ କରିଥିବା କର ଅବଧିର ସମାପ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ବିବେଚିତ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 13 (1) ସହିତ ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ନିୟମାବଳୀ 1976 ନିୟମ 9 (2) ଅନୁସାରେ ଦେୟ ତାରିଖର 15 ଦିନ ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କର ପୈଠ ହୋଇ ନପାରିଲେ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ/ ଅଧିକାରୀ କର ପ୍ରଦାନର ବିଳମ୍ବ ବ୍ୟାପ୍ତିକୁ ଆଧାର କରି ଦେୟ କର ଓ ଅତିରିକ୍ତ କରର 25 ରୁ 200 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନା ଦେବାପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ ।

20 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ²⁹ର ବାହନ ଡାଟାବେସ୍‌ର କର ସମ୍ପର୍କିତ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଏବଂ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦେଖିଲା (ମଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ଯେ, ଅପ୍ରେଲ 1999 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ଅବଧି ମଧ୍ୟରୁ ଅବଧି ପାଇଁ 148 ଟି ଗାଡ଼ି ପାଇଁ 24.94 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଓ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବରେ ପୈଠ କରା ଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିଳମ୍ବର ଅବଧି ଏକ ଦିନରୁ ଆରମ୍ଭ କରି 13 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟ 15 ଦିନକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ) ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, 110 ଟି ମାମଲାରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ପ୍ରୟତ୍ନ ଜୋରିମାନା 36.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତେ 10.97 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ, 25.79 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ସ୍ୱାକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 38 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ପ୍ରୟତ୍ନ ହାରରେ 11.35 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ କରି ନଥିଲେ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

27 ଅନୁଗ୍ରହ, ବାଲେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଚଞ୍ଚିଖୋଲ, କଟକ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା ଏବଂ ସମଲପୁର ।
 28 ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ରେଜିଷ୍ଟର ଏକ ରେଜିଷ୍ଟରର ଯାହା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଶଦ ଭାବରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିକାରୀ (ଇଡିଏସ୍)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଭି.ସି.ଆର ଏବଂ ପ୍ରାଧିକରଣ ଏହାର ଫାଇସଲା ଓ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ନଜର ରଖାଯାଏ ।
 29 ଅନୁଗ୍ରହ, ବାଲେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, ଚଞ୍ଚିଖୋଲ, କଟକ, ଦେଘାନାଳ, ଗଞ୍ଜାମ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ଼, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ବିଷୟଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.5 3,000 କିଲୋଗ୍ରାମ ମୋଟ ଲଦା ଓଜନରୁ କମ୍ ଥିବା ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଏକକାଳୀନ କର (ଓଟିଟି) ର ସଙ୍କଳ୍ପଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 4B ଅନୁଯାୟୀ 14 ମଇ 2010 ଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାଲବାହୀ ଯାନ ଯାହାର ମୋଟ ଲଦା ଓଜନ 3,000 କିଲୋଗ୍ରାମରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନଥିବ, ସେହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ପଞ୍ଜିକରଣ ସମୟରେ ଏକକାଳୀନ କର ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ହେବେ ଏବଂ ଏହା କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସୂଚୀ-I ରେ ବିହିତ ଥିବା ବାର୍ଷିକ କରର 10 ଗୁଣ କିମ୍ବା ଯାନ ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ, ଯେଉଁଠି ଅଧିକ ଥିବା, ସେହି ହାରରେ ଲାଗୁ ହେବ ।

ନଅ ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ³⁰ରେ ବାହାନ ତାଟାବେସର କର ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଦେଖିଲା (ଜୁଲାଇ 2013 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, 25 ଗୋଟି ଯାନ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ କି 14 ମଇ 2010 ପରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଯାନଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଲଦା ଓଜନ 3,000 କିଲୋଗ୍ରାମରୁ ଅଧିକ ନଥିଲା । ସେହି ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏକକାଳୀନ କର 6.05 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତେ କେବଳ ବାର୍ଷିକ କର ହିସାବରେ 3.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ଆରୋପଣ ତଥା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ, 2.09 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ସଙ୍କଳ୍ପଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ଏହି ମାଲଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କହିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2013 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ ବିଷୟଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.6 ଯାତ୍ରାବାହୀ ଗାଡ଼ିମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭେଦାତ୍ମକ କର ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 6 ଓ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କୌଣସି ଗାଡ଼ିର କର ଓ ଅତିରିକ୍ତ କରର ପ୍ରଦତ୍ତ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ଏବଂ ଯାନକୁ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହାଫଳରେ କି ଯାନଟି ଉକ୍ତ ହାରରେ କର ଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ସେପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ମାଲିକ ବା ଯାନର ଦଖଲ ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କର ବସାଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଭେଦାତ୍ମକ ଯାନକର କର ଉକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯାନ ନିମନ୍ତେ ଦିଆଯାଇଥିବା କର ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଦେୟ କର ଭିନ୍ନ ଯାହାକି ଅଧିକତମ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକତା ଏହି ଭେଦାତ୍ମକ କର ପରିବର୍ତ୍ତନ ବ୍ୟବହାର ହେବା ଦିନ ଠାରୁ ବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଉକ୍ତ କର ଅନୁଗ୍ରହ ଅବଧି ସମାପ୍ତିର ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ ପଇଠ ନ ହୁଏ ତେବେ କରର ଦୁଇଗୁଣ ଜୋରିମାନା ହିସାବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଯାତ୍ରାବାହୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ସାମୟିକ ଭାବେ ସତରଞ୍ଚ ରୁକ୍ତି ଭିତ୍ତିକ ଯାନ ହିସାବରେ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଚଳପ୍ରଚଳ କଲେ ସିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରତି ମାସକୁ 150 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ କର ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ହେବେ ।

30 ଅନୁଗୁଳ, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, କଳାହାଣ୍ଡି, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ରାଉରକେଲା ଏବଂ ସମଲପୁର ।

16 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ³¹ର କର ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କିତ ବାହନ ଡାଟାବେସର ବିଶ୍ଳେଷଣ ତଥା ସାଧାରଣ ପଞ୍ଜିକରଣ ରେଜିଷ୍ଟର (ଜିଆରଆର) ଏବଂ ସଡ଼ିଂ ପରମିଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟର (ଏସ୍ପିଆର) ଗୁଡ଼ିକରୁ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ମଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, 130 ଗୋଟି ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନ ସାମୟିକ ଭାବେ ସଡ଼ିଂ ରୁକ୍ଷିଭିତ୍ତିକ ଯାନ ହିସାବରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ) ଯେଉଁ ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚତମ ହାରରେ କର ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖିଲା ଯେ, ସଡ଼ିଂ ରୁକ୍ଷିଭିତ୍ତିକ ଯାନ ନିମନ୍ତେ ଦେୟ କର 10.63 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଯାନ ମାଲିକମାନେ 7.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ 3.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଭେଦାତ୍ମକ କର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବ୍ୟବହାର ଦିନ ଠାରୁ ଆରୋପଣ କରିନଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 6.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କହିଥିଲେ (ମଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଦେୟ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

ଅଡିଟ୍ ବିଷୟଟିକୁ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.7 ଆନ୍ଧ୍ର ରାଜ୍ୟ ମାର୍ଗରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଗାଡ଼ିରୁ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ/ସମ୍ଭାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସୂଚୀ-I ର ଦିଆ 4(v) ଓ (vi) ଅନୁଯାୟୀ ଯେତେବେଳେ ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମା ବଳରେ ଯଦି କୌଣସି ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଗାଡ଼ି ଆଂଶିକ ରୂପେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏବଂ ଆଂଶିକ ରୂପେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ଗାଡ଼ିର କର / ଅତିରିକ୍ତ କର ଦେୟ ଗାଡ଼ିଟି ଓଡ଼ିଶାରେ ତାର ଅନୁମୋଦିତ ମାର୍ଗରେ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ଦୂରତା ଅନୁସାରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁସୂଚୀର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି କର ଅନୁଗ୍ରହ ଅବଧିର 15 ଦିନ ପରେ ଏବଂ ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରା ନଯାଏ ତେବେ କର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ କରର ଦୁଇଗୁଣ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଜୋରିମାନା ହିସାବରେ ଆରୋପଣ କରାଯିବ ।

ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ କଟକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର ହାର ଗ୍ରହଣ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ 0.90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କର/ ଅତିରିକ୍ତ କର ତିନିଗୋଟି ଯାନ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା ଏବଂ 0.15 ଲକ୍ଷ ସମ୍ଭାଦାୟ ହୋଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ଧ୍ର ରାଜ୍ୟ ମାର୍ଗରେ ଚଳାଚଳ କରିବାକୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟ ବିଧିମାନ୍ୟ ଅନୁମତି ଥିଲା । ଏହାଛଡା ଜୋରିମାନା 2.10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଏହି ଚାରିଗୋଟି ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଯାନଠାରୁ ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2013) ଏବଂ କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଯାନ ବାବଦରେ ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ

31 ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, ଚଣ୍ଡିଖୋଲ, କଟକ, ବେଓଗଡ, ଗଞ୍ଜାମ, ଝାରସୁଗୁଡା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ, ପୁରୀ, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ ।

କରାଯିବ । ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ, କଟକ କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ ସରକାରୀ ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଏହି ବିଷୟକୁ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.8 ବିନା ପରମିଟ୍ରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଯାତ୍ରାବାହୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକରୁ କର ସଙ୍କଳାଦାୟ/ ଅନାଦାୟ

ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ 1975 ର ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (1) ଏବଂ 3A (1) ଅନୁଯାୟୀ ଯାତ୍ରାବାହୀ ଯାନ ଉପରେ ମଟର ଯାନକର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅଧିନିୟମର ଅନୁସୂଚୀ I ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ହାରରେ ଆରୋପଣ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ଅନୁସୂଚୀର ଖଣ୍ଡ 4 ଓ ତଦଧୀନ ସ୍ୱୀକାରଣ (ii)(b) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କୌଣସି ଯାନ ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ବିନା ପରମିଟ୍ରେ ଚଳାଚଳ ହେଉଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ, ସେପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେୟକର / ଅତିରିକ୍ତ କର ସେହି ଯାନର ସର୍ବାଧିକ ମାତ୍ରା ପରିବହନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଅନୁସୂଚୀତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ହାରରେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିଗାଡ଼ି ପ୍ରତ୍ୟହ 320 କିଲୋମିଟର (ଦୃତଗାମୀ) ରୁ ଅଧିକ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବ ବୋଲି ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1) ପଠିତ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର ନିୟମାବଳୀ, 1976 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ସେହି କର 15 ଦିନ ଅନୁଗ୍ରହ ଅବଧି ସମାପ୍ତିର ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପଇଠ କରା ନଯାଏ, ତେବେ ଦେୟ କରର ଦୁଇଗୁଣା ଜୋରିମାନା ବାବଦ ଦାବି କରାଯିବ ।

10 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ³²ଙ୍କ ପରମିଟ୍ ଇସ୍ୟୁ ଓ କର ଦେୟ ସମ୍ପର୍କିତ ବାହାନ ତାଟାବେସ୍ତର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ପୁନଶ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରମିଟ୍ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ, ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ଓଆର୍ଆରର ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଖିଲା (ଜୁନ୍ 2013 ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ, ବିଭାଗର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 37 ଟି ଯାତ୍ରାବାହୀ ଗାଡ଼ି ବିନା ରୋଡ୍ ପରମିଟ୍ରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ସମୟରେ (ଅପ୍ରେଲ 2012 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ) ସନ୍ଧାନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଖିଲା ଯେ, ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ଭେଦାତ୍ମକ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଆଦାୟ କରି ନଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ବାବଦରେ 5.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ଥିଲା । ଏତଦ୍ୱ୍ୟତୀତ, 10.80 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2013 ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଏହି ବିଷୟକୁ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

32 ଅନୁଗୁଳ, ବରଗଡ଼, ବଞ୍ଚିଖୋଲ, ଗଞ୍ଜାମ, କଟକ, ଚେଙ୍କାନାଳ, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, ନୟାଗଡ଼ ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ।

5.6.9 ଅବହିତ ଫିଟନେସ୍ ଥାଇ ମାଲବାହୀ ଯାନ ଚଳାଚଳ

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ 1988 ର ଧାରା 56 ସହ ପଠିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ (ସିଏମଭି) ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 62 ଅନୁଯାୟୀ ବିହିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିହିତ ଫର୍ମରେ ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଏଫ୍‌ସି) ଜାରି ହୋଇନଥିଲେ କୌଣସି ପରିବହନ ଯାନର ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବୈଧ ରୂପେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିବେଚିତ ହେବ ନାହିଁ । ନୂତନ ପରିବହନ ଯାନର ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବୈଧ ଥାଏ, ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଗାଡ଼ିର ନିରୀକ୍ଷଣ ଓ ପରୀକ୍ଷଣ ବିହିତ ଫିସ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1989 ର ନିୟମ 81 ଅନୁଯାୟୀ ନବୀକରଣ ହୁଏ । ଗାଡ଼ିର ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଞ୍ଜୁରୀ ଓ ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ପରୀକ୍ଷଣ ଫିସ୍ 400 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ଏଥି ସହ ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଞ୍ଜୁରୀ କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଗାଡ଼ି ପିଛା 100 ଟଙ୍କା ଫିସ୍ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ, 1993 ର ନିୟମ 22(7) ଅନୁଯାୟୀ ବିହିତ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନବୀକରଣ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ ହୋଇନଥିଲେ 100 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ହୁଏ ।

24 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ³³ଙ୍କ ବାହନ ତାଟାବେସ୍‌ରେ ଥିବା ଏମଆଇଏସ୍ ରିପୋର୍ଟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କଲା ପରେ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ଜୁଲାଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ 7,010 ଗୋଟି ମାଲବାହୀ ଯାନର ଫିଟନେସ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଏଫ୍‌ସି) ଜୁନ୍ 1990 ରୁ ଫେବୃୟାରୀ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଅବହିତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ ସେହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ କର ଆଦାୟ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କର ଏଫ୍‌ସିର ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଯାନ ମାଲିକ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ସରକାରଙ୍କର ଫିଟନେସ୍ ଫି ବାବଦରେ 30.13 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ହାନି ଘଟିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 7.01 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଆରୋପଣ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କହିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ଯେ ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ ବିଷୟଟିକୁ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତର ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.10 ପାରସ୍ପରିକ ରାଜିନାମା ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାଲବାହୀ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ମିଶ୍ରିତ କର ଅନାଦାୟ

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 88(5) ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ପାରସ୍ପରିକ ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଭେମ୍ବର 2008 ରେ ଜାରି ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ମାଲବାହୀ ଏବଂ ପ୍ରାଧିକୃତ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ମିଶ୍ରିତ କର ବାବଦରେ ବର୍ଷକୁ 5,000 ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି କର ଅଗ୍ରାମ ଭାବେ ଅପ୍ରେଲ 15 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶାକୁ ପ୍ରଦେୟ ।

33 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବରଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, ଚଞ୍ଚିଶୋଳ, ଗଞ୍ଜାମ, କଟକ, ଦେବଗଡ଼, ଦେବାନାଳ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ଼, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ରାଉରକେଲା, ସମଲପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ କର ପ୍ରଦାନ ରେଜିଷ୍ଟର ଓ ପିଆର୍ ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ, ଆହୁପ୍ରଦେଶର 584 ଟି ମାଲବାହୀ ଯାନକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚଳପ୍ରଚଳ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବୈଧ ପରମିଟ୍ 2012-13 ରେ ପାରସ୍ପରିକ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ବାବଦରେ ମିଶ୍ରିତ କର ପରିମାଣ 29.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇ ନଥିଲା, ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ 15 ଅପ୍ରେଲ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଆଦାୟ ହେବାର ଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ନଭେମ୍ବର 2013 ରେ କହିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଆହୁପ୍ରଦେଶକୁ ମାଲବାହୀ ଯାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବେ ।

ଅତିର୍ ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

5.6.11 ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣା ନାମାକୁ ଅବକ୍ଷା କରିବା ବାବଦ ମୋଟରଯାନ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଅନାଦାୟ

ମୋଟରଯାନ କର ଅଧିନିୟମ, 1975 ର ଧାରା 3 ଏବଂ 3A ଏବଂ 10 ଅନୁଯାୟୀ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୋଟରଯାନ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ନିମନ୍ତେ ରଖାଯାଇଥିବା ମୋଟରଯାନ ଉପରେ ମୋଟରଯାନ କର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କର ଆରୋପଣ କରାଯିବ, ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ଯାନଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର ହେଉନଥିବା ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚନା ଦିଆ ଯାଇ ନଥିବ । ଯଦି ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଯାନ ଚଳ ପ୍ରଚଳ କରୁଥିବା ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଘୋଷିତ ସ୍ଥାନରେ ଉପଲବ୍ଧ ନହୁଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯାନଟି ବିନା କର ପ୍ରଦାନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଧରାଯିବ ଏବଂ ଯାନର ମାଲିକ ମୋଟରଯାନ କର ଓ ଅତିରିକ୍ତ କର ଏବଂ ଜୋରିମାନା, ଯାହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ତାହା ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାର ଘୋଷିତ ସମସ୍ତ ଅବଧି ନିମନ୍ତେ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

ଇଅ ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ³⁴ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2012 ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କର୍ମଚାରୀମାନେ 16 ଗୋଟି ଯାତ୍ରାବାହୀ ଯାନକୁ ସେମାନଙ୍କର ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିବା ଠାବ କରିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2012 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ) । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ତିନିଗୋଟି ଯାନ ଚଳାଚଳ କରୁଥିଲା ଏବଂ 13 ଗୋଟି ଯାନ ଚଳାଚଳ ରହିତ ଘୋଷଣାନାମାରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନରେ ମିଳି ନଥିଲେ । ଚଳପ୍ରଚଳ ଘୋଷଣାନାମାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସତ୍ତ୍ୱେ ମୋଟରଯାନ କର ଓ ଅତିରିକ୍ତ କର ସହିତ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ, ମୋଟରଯାନ କର ଓ ଅତିରିକ୍ତ କର ବାବଦ 4.22 ଲକ୍ଷ ଓ ଜୋରିମାନା ବାବଦ 8.44 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀମାନେ କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2013 ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଦେୟ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ନୋଟିସ୍ ପଠାଯିବ ।

ଅତିର୍ ବିଷୟଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

34 ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବେଙ୍ଗାଳ, ଗଞ୍ଜାମ, କୋରାପୁଟ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା ।

5.7 ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାର / ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁପାଳନ ନ ହେବା

ସରକାରଙ୍କର 24 ଜାନୁଆରୀ 2003 ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫିସ୍ ଆଦାୟ ହେବା ଦରକାର । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଅନୁପାଳନ ନ ହେବା ହେତୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫିସ୍ ଅନାଦାୟ ହୋଇଅଛି ।

5.7.1 ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫିସ୍ ଅନାଦାୟ

ମୋଟରଯାନ ଅଧିନିୟମ 1988 ର ଧାରା (xvi) ତଦନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମାବଳୀ ମୋଟରଯାନ ନିୟମାବଳୀ 48 ର ଉପଧାରା (2) ର ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାର 24 ଜାନୁଆରୀ 2003 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦରଖାସ୍ତ / ଆପତ୍ତି ନିମନ୍ତେ 100 ଟଙ୍କା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫିସ୍ 28 ଜାନୁଆରୀ 2003 ଠାରୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ବିଭାଗ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ର ଏକ ଆଦେଶରେ ବିହିତ ହାରରେ ଫିସ୍ ଆଦାୟକୁ ମୁଲତବି ରଖିଥିଲେ ।

ଜୁନ୍ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ 24 ଗୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ³⁵ର ପରମିଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟର (ପିଆର) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ଅପ୍ରେଲ 2012 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ 1,05,448 ଗୋଟି ମାମଲାର ଦରଖାସ୍ତ/ଆପତ୍ତି ଦାଏର ବାବଦରେ 1.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫିସ୍ ଅନାଦାୟ ଥିଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ ଅଧିକାରୀ ମାନେ ମଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ କହିଲେ ଯେ, ସରକାରଙ୍କ 7 ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ର ଟିଠି ଅନୁସାରେ ଫିସ୍ ଆଦାୟ ସ୍ଥଗିତ ରହିଅଛି । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା, କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକ ଆଦେଶ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବବର୍ଷ ଅତିରିକ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ମାନଙ୍କରେ ବାରମ୍ବାର ଦର୍ଶାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସରକାର ଜାନୁଆରୀ 2003 ର ଅଧିକାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ଫିସ୍ ଆଦାୟ କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ର ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ମୋଟରଯାନ କର, 1993 ର ସଂଶୋଧନ କରି ନଥିଲେ ।

ଅତିରିକ୍ତ ବିଷୟଟିକୁ ପରିବହନ କମିଶନର ତଥା ଚେୟାରମ୍ୟାନ, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ଆଣିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷିତ ଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

35 ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, ଚଞ୍ଚିଶୋଳ, କଟକ, ଡେଙ୍କାନାଳ, ଦେବଗଡ଼, ଗଞ୍ଜାମ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନୟାଗଡ଼, ପୁରୀ, ରାଉରକେଲା, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

ଅଧ୍ୟାୟ-VI

ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି

6.1 ଅଣକର ରାଜସ୍ୱ ପରିଚାଳନା

ଖଣିଜ ପ୍ରାପ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ସଂଗ୍ରହ ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ (ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର) ଅଧିନିୟମ 1957, ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ରିହାତି (ଏମ୍‌ସି) ନିୟମାବଳୀ 1960 ଏବଂ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ବିକାଶ (ଏମ୍‌ସିଡି) ନିୟମାବଳୀ 1988 ଓ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣୀତ ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ରେଗି, ରେଗୁ ଚଳାଣ ଓ ବେଆଇନ ଖଣି କାରବାର ନିବାରଣ ଓ ଦଖଲ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଗଞ୍ଜିତ, ବ୍ୟାପାର ଓ ପରିବହନ (ଓଏମ) ନିୟମାବଳୀ 2007 ଅଧୀନରେ ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମ / ନିୟମାବଳୀ ସରକାରଙ୍କ ଇଚ୍ଛାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ତାଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ଦସ୍ତର କର୍ମଚାରୀ ଓ ସର୍କଲ ଗୁଡ଼ିକର ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଖଣି ଅଧିକାରୀମାନେ ସହାୟତା କରିଥାଆନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ କି ଖଣିଜ ଉତ୍ତୋଳନ ଓ ଅପସାରଣ ଉପରେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ଯେପରିକି ରାଜଭାଗ, ଫିସ୍ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦିର ନିର୍ଦ୍ଧାରକ ।

6.2 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ଅଙ୍ଗ ତାଙ୍କର ସର୍କଲ ଅଫିସ ଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ନିମନ୍ତେ ପୂର୍ବରୁ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଅମାମାଂସିତ ଅନୁକ୍ଳେଦଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ମଗାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ଏହା ଉପଲବ୍ଧ କରି ନ ଥିଲା ।

6.3 ସମୀକ୍ଷାର ପରିଣାମ

2013-14 ବର୍ଷରେ ସରକାରଙ୍କ ଇଚ୍ଛାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗର 11 ଟି ଯୁନିଟ୍‌ର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, 248 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 3,482.86 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ଅନାରୋପଣ/ ସହାରୋପଣ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀରେ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

କ. ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ପର୍ଯ୍ୟାୟ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ସରକାରଙ୍କ ହିସାବ ଖାତାରେ ରାଜସ୍ୱ ଅଣପ୍ରାପ୍ତି/ ସହ ପ୍ରାପ୍ତି	64	1,364.66
2.	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା	184	2,118.20
ମୋଟ		248	3,482.86

2013-14 ବର୍ଷରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 162 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 2,200.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ସହ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ବିଭାଗ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷରେ 133 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 3.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଅନୁକ୍ଳେଦ 6.5.1 ରୁ 6.5.6 ରେ 84.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉଦାହରଣ ମୂଳକ ମାମଲା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ।

ଖ. ବ୍ୟୟ

2013-14 ବର୍ଷରେ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ବ୍ୟୟ / ଅର୍ଥ ପରିଚ୍ଛଳନାରେ 37 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 0.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ଗ ଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

(ଟଙ୍କା କୋଟି ଆକାରରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଷୟ	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1	ବକେୟା ଘରଭଡା / ସେବା ଦେୟର ଅନାଦାୟ / ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ	34	0.08
2	ବିଳମ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଅନାରୋପଣ	1	0.04
3	କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ରାଶି ଅବରୋଧ	2	0.70
ମୋଟ		37	0.82

2013-14 ବର୍ଷରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତୃତୀୟ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ବିଭାଗ 33 ଗୋଟି ମାମଲାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 0.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ 2007-08 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ଉଠା ଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ 17 ଟି ମାମଲାରେ ଜଡ଼ିତ 0.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲା ।

6.4 ସମୀକ୍ଷା ମତବ୍ୟ

ଅତିଶ୍ୱ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା, ଉପ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଖଣି ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁରକ୍ଷିତ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚରୁ ରାଜଭାଗ ଅନାରୋପଣ / ସଙ୍କ୍ରାଦାୟ, ବେଆଇନ ଖଣି ଉତ୍ତୋଳନ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ହାନି ମାମଲାମାନ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲା ଯାହା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ମାନଙ୍କରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କରାଗଲା । ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

6.5 ଅଧୁନିୟମ/ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ ନହେବା

ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୁନିୟମ 1957, ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ରିଆର୍ଡି ନିୟମାବଳୀ 1960, ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ବିକାଶ ନିୟମାବଳୀ 1988 ସହ ପଠିତ କେନ୍ଦ୍ର / ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସମୟକୁ ସମୟ ଜାରି ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଅନୁଦେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାର ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ, ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥାଏ।

- କୌଣସି ବିଧିମାନ୍ୟ ଲିଜ୍ ନଥାଇ ବେଆଇନ ଉତ୍ତୋଳନ ସହ 1993-94 ର ଉତ୍ପାଦନ ସ୍ତରଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇ ନିକାଶ ହୋଇଯାଇଥିବା ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ;
- ଅଭିଗ୍ରହଣ ହୋଇ କ୍ଷମତାପତ୍ର ନ୍ୟାୟଲୟ ଦ୍ୱାରା ନିକାଶ ହୋଇଥିବା ବେଆଇନ ଉତ୍ତୋଳିତ, ଅପସାରିତ ପରିବହନ ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇଥିବା ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ;
- ଖଣି ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀୟ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ବିହିତ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ଏବଂ;
- ରନ୍, ଅର୍ଡ୍, ମାଇନ୍ସ (ଆର୍ଡ୍‌ସମ୍) ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହୋଇଥିବା ଅଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ରାଜଭାଗ;

ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ ହୋଇ ନଥିବା ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

6.5.1 ପ୍ଲାନରେ ଅନୁମୋଦିତ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତୋଳନ ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ଓ ମୂଲ୍ୟ ଅନାଦାୟ

ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୁନିୟମ 1957 ର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ଅଧୁନିୟମ ଏବଂ ତଦଧୀନ ପ୍ରଣାତ ନିୟମାବଳୀ ଅଧୀନରେ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଖଣି ଲିଜ୍‌ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ହେବ ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳରେ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ବିକାଶ ନିୟମାବଳୀ 1988 ର ନିୟମ 13 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତ ଖଣି ଲିଜ୍ ଅଧିକାରୀ ଅନୁମୋଦିତ ଖଣି ଯୋଜନା ସହିତ ବିହିତ ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତମାନି ଖଣିକାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୁନିୟମର ଧାରା 21 (5) ଅନୁସାରେ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଆଇନ ପ୍ରାଧିକୃତ ନ ଥାଇ କୌଣସି ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳରୁ ଉତ୍ତୋଳନ କରନ୍ତି ତେବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ସେହି ଉତ୍ତୋଳିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ କିମ୍ବା ସେହି ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ନିକାଶ ହୋଇଥିଲେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ରାଜଭାଗ ଆଦାୟ କରିପାରିବେ ।

ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ତାଳଚେରଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ, ମହାନଦୀ କୋଲ୍ ଫିଲ୍ଡ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏମ୍‌ସିଏଲ୍) ର ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ଓପନ୍ କାଷ୍ଟ ପ୍ରକଳ୍ପ (ବିଓସିପି) ର ଖଣି ଯୋଜନା ଯାହାକି ଭାରତ ସରକାର, କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା, ସେଥିରେ 2012-13 ବର୍ଷ ପାଇଁ କୋଇଲାର ଅନୁମୋଦିତ ଉତ୍ପାଦନ ରାଶି 17.50 ମିଲିୟନ ଟନ୍ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସମାକ୍ଷରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ ବିଓସିପି ରୁ 2012-13 ରେ 18.10 ମିଲିୟନ ଟନ୍ କୋଇଲା

ଉତ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅନୁସାରେ ଖଣିରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତୋଳନ ହୋଇଥିବା ଛଅ ଲକ୍ଷ ଟନ୍ କୋଇଲା ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହେବାର ଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏହି ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ କୋଇଲାକୁ ଅସୁଲ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ପ୍ରଚଳିତ ହାରରେ ଟନ୍ ପ୍ରତି ସର୍ବନିମ୍ନ 550 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଏହି ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦିତ କୋଇଲାର ମୂଲ୍ୟ 33.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିନଥିଲେ ।

ଅତିଶୁ ଏହି ଘଟଣା ଜଣାଇଲା ପରେ (ଜୁଲାଇ 2014) ସରକାର ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, 2012-13 ରେ ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ ପ୍ରକୃତରେ 17.93 ମିଲିୟନ୍ ଟନ୍ ଗ୍ରେଡ୍-V କୋଇଲା ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ 0.17 ମିଲିୟନ୍ ଟନ୍ ଗ୍ରେଡ୍-IV କୋଇଲା ବାହାରିଥିଲା । ସରକାର ପୁଣି କହିଥିଲେ ଯେ, 2012-13 ପାଇଁ ବିଓସିପିର ଉତ୍ପାଦନ ସାମା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ ପରେ (ଫେବୃୟାରୀ 2014) 18.00 ମିଲିୟନ୍ ଟନ୍ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ ଉତ୍ପାଦନ ଅନୁମୋଦିତ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ, ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ 18.10 ମିଲିୟନ୍ ଟନ୍ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା ଓ ସେଥିରୁ 0.17 ମିଲିୟନ୍ ଟନ୍ ଗ୍ରେଡ୍-IV ଏବଂ 17.93 ମିଲିୟନ୍ ଟନ୍ ଗ୍ରେଡ୍-V କୋଇଲା ବୋଲି ଅଲଗା ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଉତ୍ପାଦନ ଅନୁସୂଚୀ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି 2013-14 ଠାରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବା କଥା କିନ୍ତୁ 2012-13 ପାଇଁ ନୁହେଁ କାରଣ ନିୟମ ଓ ଅଧିନିୟମ ମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ପାଦନ ସାମା ପିଛିଲା ଦିନ ଠାରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।

6.5.2 ବକ୍ସାଇଟ୍ ଉପରେ ରାଜ ଭାଗ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱାରୋପଣ

ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ 1957 ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ଆଲୁମିନା ଓ ଆଲୁମିନିୟମ ଧାତୁ ନିର୍ଯ୍ୟାସ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ବକ୍ସାଇଟର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ପ୍ରେରଣ ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଧାତୁ ପଥରରେ ଥିବା ଆଲୁମିନିୟମ ଧାତୁ (Al_2O_3) ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମେଟାଲ୍ ଏକ୍ସଟ୍ରାକ୍ଟ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଧାତୁ ମୂଲ୍ୟର 0.50 ପ୍ରତିଶତ ଆଦେୟ । ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୁମିନା ବା ଆଲୁମିନିୟମ୍ ନିଷ୍କାସନରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କିମ୍ବା ଆଲୁମିନା ବା ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଶିଳ୍ପକୁ ପ୍ରେରିତ ବକ୍ସାଇଟ୍ କିମ୍ବା ଲାଟେରାଇଟ୍ ଧାତୁ ପଥର ଉପରେ ରାଜଭାଗ 10 ଡିସେମ୍ବର 2009 ଅଧିସୂଚନାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଏମ୍ ସି ନିୟମାବଳୀ 1960 ର ନିୟମ 64-D ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୁଏ । ଏହି ନିୟମ ଅନୁସାରେ କୌଣସି ଅବଧି ପାଇଁ ବୈଧାନିକ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବା ବକ୍ସାଇଟ୍ ବା ଲାଟେରାଇଟ୍‌ରେ ଶୁଷ୍କ ଆଧାରରେ ଥିବା ଆଲୁମିନା ଉପାଦାନର ପରିମାଣକୁ ପ୍ରଥମେ ବିଚ୍ଚରକୁ ନିଆଯାଏ ଏବଂ ତା ପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଅନୁସାରେ ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଉଚ୍ଚ ଆଲୁମିନା ଉପାଦାନ ପରିମାଣ ପାଇଁ ହାରାହାରି ମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଶତ ଭିତ୍ତିରେ ରାଜଭାଗ ନିରୂପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଓଡିଶା ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିୟମାବଳୀ 2007 (ଝେରି ନିବାରଣ ଇତ୍ୟାଦି) ର ନିୟମ 10(7) ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଦି ପଞ୍ଚାଧାରୀ ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ବିନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ସର୍ବାଧିକ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, ତେବେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡିଶାଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମର ଉପନିୟମ (6) ଓ (7) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏହାଦ୍ୱାରା ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ଏକତ୍ରୀକରଣ ଓ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିହାର କାରଯାଇପାରେ ।

ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କୋରାପୁଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ଓ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2012 ଓ ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ, ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓଡ଼ିଶା ଗୋଟିଏ ଖଣି¹ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ହୋଇଥିବା କାରଣରୁ 2012 ରୁ ସେହି ପଟ୍ଟାଧାରାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୁକରଣ ଏକତ୍ରୀକରଣ ଓ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ଛାଡ଼ କରିଥିଲେ, ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ, ସେ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍କ ଅଧିନିୟମ 1957 ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ବିହିତ ହାରରେ ସର୍ବାଧିକ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଏମ୍‌ଏଆର୍କ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିୟମ 64-D(iv) ଅନୁସୂଚି ଗାଇଡ଼ଲାଇନ୍ ଅନୁସାରେ ବନ୍ଦୁକରଣ ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ ରାଜଭାଗ ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରେରିତ ବକ୍ସାଇଟ୍‌ରେ ଥିବା ଆଲୁମିନିୟମ (Al_2O_3) ଉପାଦାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ, ପଟ୍ଟାଧାରା ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ 38.79 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ବକ୍ସାଇଟ୍ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ ଓ ସର୍ବାଧିକ ଆଲୁମିନିୟମ ଉପାଦାନ ଥିବା ଧାତୁ ପଥର ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଦେୟ 55.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତେ 48.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ମାସିକ ହାରାହାରି ଆଲୁମିନିୟମ ଉପାଦାନ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଧ୍ୟ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା 7.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦେଖିଲା ଯେ, ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଜୁନ୍ 2012 ରେ ପଟ୍ଟାଧାରାଙ୍କୁ ଧାତୁ ପଥର ଅପସାରଣ ନିମନ୍ତେ ଟ୍ରାନ୍ଜିଟ୍ ପରମିଟ୍ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ସେହି ପରମିଟ୍‌ରେ ସ୍କାକ୍ ନମର ନଥିଲା ଏବଂ ସିନିୟର୍ ଖଣି ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ଗ୍ରେଡ ପ୍ରମାଣିକୃତ କରି ନଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଏକତ୍ରୀକରଣ ଓ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦୁକରଣ ଗ୍ରେଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନଥିଲା, ପଟ୍ଟାଧାରା ଅଗଷ୍ଟ 2012 ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ସର୍ବାଧିକ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପଟ୍ଟାଧାରା ସର୍ବାଧିକ ଆଲୁମିନିୟମ ଉପାଦାନ ଉପରେ 98.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ ଜୁଲାଇ 2012 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିବା 65.43 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ବକ୍ସାଇଟ୍ ଉପରେ ମାସିକ ହାରାହାରି ଆଲୁମିନିୟମ (Al_2O_3) ଉପାଦାନ ଉପରେ 84.86 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ, 13.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ (ଜୁଲାଇ 2014) ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, କୋରାପୁଟ ପଟ୍ଟାଧାରାଙ୍କ ଉପରେ 46.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଭେଦାତ୍ମକ ରାଜଭାଗ ଦେବା ପାଇଁ ଦାବି ଉତ୍ତାପନ କରିଥିଲେ ।

6.5.3 ସାଇଟ୍ ହୋଇଥିବା କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ସଂଗ୍ରହ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କୋଇଲା ମହାଲୟର 9 ମଇ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବୀ ଥିବା 1 ଅଗଷ୍ଟ 2007 ର ଅଧିସୂଚନା ଅନୁସାରେ କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଏକ ସ୍ଥିରାକୃତ ଓ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତିକ ହାରର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଯାହାକି ମୂଳ ପିଟ୍ ହେଡ୍, ରନ୍ ଅଫ୍, ମାଇନୁ ହାରର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତରେ ହିସାବ ହୋଇଥାଏ ଯାହା ବିକ୍ରୟ ବହନ ପତ୍ରରେ କର, ଲେଭି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟକୁ ଛାଡ଼ି ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥାଏ । 10 ମଇ 2012 ଠାରୁ କୋଇଲା ମହାଲୟ କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ହାର ସଂଶୋଧନ କରି କୋଇଲାର ବହନ ପତ୍ରରେ

1 ମେସର୍ସ ନାଲକୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ପଞ୍ଚମମାଲି (ସି ଆଣ୍ଡ ଏନ୍) ବ୍ଲକ୍ ବକ୍ସାଇଟ୍ ଖଣି ।

ଉଲ୍ଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ କର, ଲେଭି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟକୁ ଛାଡି 14 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତିକ ରାଜଭାଗ ସ୍ଥିର କଲେ । ପନସ୍, କୋଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ (ସିଆଇଏଲ୍) ର ତିସେମର 2007 ର ଅଧିକାରୀ ଯାହା 15 ଅକ୍ଟୋବର 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅକ୍ଟୋବର 2009 ର ଅଧିକାରୀ ଯାହା 16 ଅକ୍ଟୋବର 2009 ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ଯଦି କୋଇଲାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସାଇଜ୍ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ବା ମାନବିକ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା 100 ମିମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ ତେବେ ଆରଡ୍‌ଏମ୍ (ROM) କୋଇଲା ନିମନ୍ତେ ଲାଗୁ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଟନ୍ ପିଛା ଯଥାକ୍ରମେ 55 ଟଙ୍କା ଓ 61 ଟଙ୍କାର ଦେୟ ମିଶିବା ଉଚିତ୍ । ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ରିଆଡି ନିୟମାବଳୀ 1960 ର ନିୟମ 64 (B) (1) ଅନୁସାରେ ଯଦି ଲିଜ୍ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଆରଡ୍‌ଏମ୍ ଖଣିଜର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ରାଜଭାଗ ଲିଜ୍ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅପସାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ।

ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ତାଳଚେରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥି, ଉତ୍ପାଦନ ଓ ପ୍ରେରଣର ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିର୍ ଦେଖିଲା (ନଭେମ୍ବର 2010 ଓ ଡିସେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ, ଏମ୍‌ସିଏଲ୍‌ର ଗୋଟିଏ କୋଇଲା ଖଣି² ଅପ୍ରେଲ୍ 2009 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ 253.54 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ 100 ମି.ମି. ରୁ କମ୍ ସାଇଜ୍‌ର କୋଇଲା ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରି ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆରଡ୍‌ଏମ୍ ପାଇଁ ପ୍ରୟତ୍ନ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ 15 ଅକ୍ଟୋବର 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟନ୍ ପ୍ରତି 55 ଟଙ୍କା ଓ ଏହାପରେ 61 ଟଙ୍କା ସାଇଜିଂ ଟାର୍ଜକୁ ଆରଡ୍‌ଏମ୍ କୋଇଲାର ମୂଲ୍ୟରେ ମିଶାଇ ନଥିଲେ । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ସାଇଜ୍ ହୋଇଥିବା କୋଇଲାର ମୂଲ୍ୟରେ ସାଇଜିଂ ଟାର୍ଜ ନ ମିଶାଇବାରୁ 12.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସଞ୍ଚାଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ ଏହି ଘଟଣାଟି ଦର୍ଶାଇଲା (ଜୁଲାଇ 2014) ପରେ ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ତାଳଚେର 12.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଉଚ୍ଛାପନ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2011 ଓ ଅକ୍ଟୋବର 2014 ମଧ୍ୟରେ) ଓ ଦାବି ହୋଇଥିବା ରାଶିର ଆଦାୟ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

6.5.4 ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀୟ କ୍ରେମାଲର୍, ଫାଇନ୍ସ ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଅନାରୋପଣ

ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 9 ଅନୁସାରେ ଜଣେ ଖଣି ଲିଜ୍‌ଧାରୀ ଯିଏକି ଅଧିନିୟମଟି ପ୍ରାରମ୍ଭ ହେବା ସମୟରେ ବା ପରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଥିବେ, ସେ କମ୍ପା ଟାଙ୍କର ଏଜେଣ୍ଟ, ମ୍ୟାନେଜର, କର୍ମଚାରୀ, ଠିକାଦାର ଉପଲିଜ୍‌ଧାରୀ କୌଣସି ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ବା ଅପସାରଣ କରିଥିଲେ ଉକ୍ତ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାବଦକୁ ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ସେହି ସମୟ ପାଇଁ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅନୁସୂଚୀରେ ବିହିତ ରାଜଭାଗ ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ ମାସିକ ହାରାହାରି ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଆଇବିଏମ୍ 40 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ Cr₂O₃ ଉପାଦାନ ଥିବା କ୍ରେମାଲର୍‌ର ଉଭୟ ଲମ୍ପ୍ସ ଏବଂ ଫାଇନ୍ସ ପାଇଁ ହାରାହାରି ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରେ । ଭାରତ ସରକାର, ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ 10 ଅକ୍ଟୋବର 2009 ରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରିଯୋଗ୍ୟ ସାମାନ୍ ଅଧିକାରୀ ଜାରି କରିଥିଲେ ଯାହା ଅନୁସାରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ଓ ତତୋଧିକ Cr₂O₃ ଉପାଦାନ ଥିବା କ୍ରେମା ପଥର ବିକ୍ରିଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ।

2 ଲିଙ୍ଗରାଜ ଓପନ୍ କାଷ୍ଟ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ (ଏଲ୍‌ଓସିପି) ।

ଉପ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଯାଜପୁର ରୋଡ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନଥିବାରୁ ସହିତ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅନୁମତି ନଥିବ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ, 2012-13 ବର୍ଷରେ ଜଣେ ପଞ୍ଜାବୀ 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଥିବା 7.39 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ କ୍ରୋମ୍ ଫାଇଲ୍ଡ ଡାକ୍ତର କ୍ରୋମାଇଟ୍ ପଥର ହିତକାରୀ ପୁଣ୍ଡକୁ ଉତ୍ପାଦନର ଗାଢ କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ପଠାଇଥିଲେ । ହିତସାଧନ କାଳରେ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇଥିବା 25 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ Cr₂O₃ ଉତ୍ପାଦନ ଥିବା କ୍ରୋମ ପଥରକୁ ଟେଲିଙ୍ଗ୍ କ୍ଷତି ବା ବିକ୍ରୟ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଓ ନିମ୍ନମାନର ବୋଲି ପଞ୍ଜାବୀ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । 2012-13 ବର୍ଷରେ ପଞ୍ଜାବୀ 8.07 କୋଟି ଟଙ୍କାର 3.34 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ କ୍ରୋମ ପଥରକୁ ଟେଲିଂ କ୍ଷତି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ତିମ ସ୍ତରରୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ 2012-13 ବର୍ଷରେ କ୍ରୋମ୍ ପଥର ଉପରେ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମୟରେ ପଞ୍ଜାବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟେଲିଂ କ୍ଷତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କ୍ରୋମ ପଥରକୁ (25 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ Cr₂O₃) ଅଣଦେଖା କରି ରାଜଭାଗ ଆରୋପଣ କରିନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ବିଭାଗ ରାଜଭାଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଉତ୍ପାଦନର ପ୍ରତିଶତ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ କ୍ଷତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପଥରର ରାସାୟନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ତେଣୁ 2012-13 ରେ କ୍ଷତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 3.34 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ କ୍ରୋମ୍ ପଥରର ରାଜଭାଗ ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦ୍ୱାରା 8.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଏହା ଦର୍ଶାଗଲା ଯେ ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଯାଜପୁର ରୋଡ୍ କହିଥିଲେ ଯେ, ପଞ୍ଜାବୀଙ୍କୁ 2012-13 ନିମନ୍ତେ 8.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜଭାଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆଦାୟ ହେଲା ପରେ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଅନୁପାଳନ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

ଅତିବ୍ ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ଓ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

6.5.5 ଚୁଟିପୁଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗୁଁ ଲୁହାପଥରର ରାଜଭାଗ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ହେବା

ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିୟମ 2007 ର ନିୟମ 10(7) ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଦି ପଞ୍ଜାବୀ ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ବାଧିକ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, ତେବେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଅନୁମତି ନେଇ ଏକତ୍ରାକରଣ ଓ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ଗ୍ରେଡ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରିହାର କରାଯାଇ ପାରିବ । ପୁଣି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଇସ୍ତାଫ୍ ଓ ଖଣି ବିଭାଗର 7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ଲୁହାପଥର ଫାଇଲ୍ଡ ଉପରେ ଲମ୍ବି ହାରରେ ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ରାଜଭାଗ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବା କଥା ।

ଖଣି ଅଧିକାରୀ, କେନ୍ଦୁଝରଙ୍କ ଲିଜ୍ ଓ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ନଥିବାରୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଅତିବ୍ ଦେଖିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ମାଇନିଂ କର୍ପୋରେସନ (ଓଏମ୍‌ସି) ର ଗୋଟିଏ ଲୁହାପଥର ଖଣି ନିମନ୍ତେ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟର ଏକତ୍ରାକରଣ ଓ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ପଦ୍ଧତି ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିହାର କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ ସେହି ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରେରଣା ଉପରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ବାଧିକ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓଏମ୍‌ସି ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ 4,02,439 ଟନ୍ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରେଡ୍‌ର ଲୁହାପଥର ପ୍ରେରଣା କରିଥିଲା । ଯଦିଓ ଆଇବିଏମ୍

ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ହାରାହାରି କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଲୁହାପଥର ଲମ୍ବର ସର୍ବାଧିକ ଗ୍ରେଡ୍ 65 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ ରାଜଭାଗ 23.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ରୋପଣ ହେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା, ଖଣି ଅଧିକାରୀ ଅନୁରୂପ ଗ୍ରେଡ୍‌ର ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତିକ ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ 17.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜଭାଗ ରୋପଣ କରିଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ 5.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ସଞ୍ଚାରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ପରେ ଖଣି ଅଧିକାରୀ, କେନ୍ଦ୍ରରେ କହିଲେ ଯେ, ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବିଷୟଟିକୁ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡିଶାଙ୍କୁ ମଇ 2014 ରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଉତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷାତ ଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

6.5.6 ଷ୍ଟିମ୍ କୋଇଲା ଉପରେ ରାଜଭାଗ ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, କୋଇଲା ବିଭାଗ ତାଙ୍କର 16 ଜୁଲାଇ 1979 ଅଧିସୂଚନାରେ ସ୍ୱୀକାରଣ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ରନ୍ ଅଫ୍ ମାଇନ୍ସ କୋଇଲା ସମସ୍ତ ଆକାରର କୋଇଲାକୁ ବୁଝାଏ ଯେହେତୁ ଏହା ଖଣିରୁ ବିନା କୃତ୍ରିମ ଏବଂ ସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ବାହାରେ । ସ୍ଥିତି ସମୟରେ ରନ୍ ଅଫ୍ ମାଇନ୍ସ କୋଇଲାରେ ଯେଉଁ ଅଂଶ ସ୍ଥିତରେ ରହିଯାଏ କିମ୍ବା ଲୋଡ଼ିଂ ବେଳେ ଯେଉଁ କୋଇଲା ଫର୍ଜ୍ ସୋଭେଲରେ ରହିଯାଏ ତାକୁ ଷ୍ଟିମ୍ କୋଇଲା କୁହାଯାଏ । କୋଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିଃ (ସିଆଇଏଲ୍) ଦ୍ୱାରା ଥରକୁ ଥର ଅଧିସୂଚିତ ମୂଲ୍ୟ ସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥିରାକୃତ ରାଜଭାଗର ଅଂଶ ସହ ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ରାଜଭାଗର ଅଂଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ତାଳଚେରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ଡ୍ରାଗନ ବୋହେଇ ବିବରଣୀ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦେଖିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ, ଏମ୍‌ସିଏଲ୍ ତାଙ୍କର କୋଇଲା ଖଣିରୁ ଅପ୍ରେଲ 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ 22.15 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ +100 ମିଲିମିଟର ଆକାରର ଏଫ୍ ଗ୍ରେଡ୍ କୋଇଲା ପଠାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ରନ୍ ଅଫ୍ ମାଇନ୍ସ କୋଇଲା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ହାରରେ 18.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜଭାଗ ଦେଇଥିଲେ । +100 ମିଲି ମିଟର ଆକୃତିର କୋଇଲା ଷ୍ଟିମ୍ କୋଇଲା ଶ୍ରେଣୀୟ ଅଟେ ଯେହେତୁ ଏହି ଆକୃତିର କୋଇଲା ସ୍ଥିତି ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ସମୟରେ ମିଳିଥାଏ । ଅତଏବ, ଷ୍ଟିମ୍ କୋଇଲା ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ହାରରେ 23.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜଭାଗ +100 ମିଲିମିଟର ଆକୃତି କୋଇଲା ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବା କଥା । ଜିନ୍ତୁ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ରାଜଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ ରନ୍ ଅଫ୍ ମାଇନ୍ସ କୋଇଲା ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଫଳରେ 4.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜଭାଗ ଅବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତିରୁ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା (ଜୁଲାଇ 2014) ପରେ ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଖଣି ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ତାଳଚେର ଏମ୍ପ୍ରିଏଲ୍ ଉପରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ 4.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବି ଉତ୍ତାପନ କରିବା ସହ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ଅନୁସ୍ଥାପନ କରି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଦାବି ହୋଇଥିବା ରାଶି ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର
ତାରିଖ

(ଏସ୍. ଏସ୍. ଦାଡ଼େ)
ପ୍ରମୁଖ ମହାଲେଖାକାର
(ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖାପରୀକ୍ଷା)
ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତି ସାକ୍ଷରିତ

ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ
ତାରିଖ

(ଶଶିକାନ୍ତ ଶର୍ମା)
ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହା ସମୀକ୍ଷକ

ପରିଭାଷା

ପରିଭାଷା

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପ	ସଂପ୍ରସାରଣ
ଏଏ	ଆସେସିଙ୍ଗ୍ ଅଥରିଟି
ଏଏଓସ୍	ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଅଡିଟ୍ ଅଫିସର
ଏସି	ଏୟାର କଣ୍ଟ୍ରୋଲର୍
ଏସିସିଟି	ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କମିଶନର ଅଫ୍ କମରସିଆଲ ଟ୍ୟାକ୍ସ
ଏସିଟିଓ	ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କମରସିଆଲ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଅଫିସର
ଏଡିଏମ୍	ଆଡିସନାଲ ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍
ଏଇପି	ଆନୁଆଲ ଏକସାଇଜ୍ ପଲିସି
ଏଏଫ୍	ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଫି
ଏଆଇଆର୍	ଆନୁଆଲ ଇନ୍‌ଫର୍ମେସନ୍ ରିଟର୍ଣ୍ଣ
ଏଏମସି	ଆନୁଆଲ ମେଟ୍ରିନାନ୍ସ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍
ଏଓ	ଅଡିଟ୍ ଅଫିସର
ଏପି	ଆୟ ପ୍ରଦେଶ
ଏଆର୍ଏଆଇ	ଅଟୋମୋଟିଭ୍ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଆସୋସିଏସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
ଏଟିଏନ୍	ଆକ୍ସନ୍ ଟେକେନ୍ ନୋଟ୍
ଏଭିଆର୍	ଅଡିଟ୍ ଭିଜିଟ୍ ରିପୋର୍ଟ
ବି ଆଣ୍ଡ ଓଇ	ବିହାର ଏଣ୍ଡ ଓଡ଼ିଶା ଏକ୍ସାଇଜ୍
ବିଇ	ବଜେଟ୍ ଏଣ୍ଟ୍ରମେଟ୍
ବିଇଆର	ବୋର୍ଡ୍ ଏକ୍ସାଇଜ୍ ରୁଲ୍ସ
ବିଏଫ୍	ବଟଲିଂ ଫି
ବିଜି	ବ୍ୟାଙ୍କ ଟ୍ୟାକ୍ସରଣ୍ଟି
ବିଏଲ	ବଙ୍କ ଲିଟର
ବିଏମଭି	ବେସ୍ଟ ମାର୍କ ଭାଲୁ
ବିଓସିପି	ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓପନ୍ କାଷ୍ଟ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍
ବିଓଓଟି	ବିଲ୍ ଅପରେଟ୍ ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍
ବିଓଆର୍	ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ରେଭେନୟୁ
ସିଏ	କନ୍ସେସନ୍ ଆଗ୍ରାମେଣ୍ଟ୍
ସିସି	ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କପିଜ୍
ସିସିଟି	କମିଶନର ଅଫ୍ କମରସିଆଲ ଟ୍ୟାକ୍ସ
ସିଆଇଏଲ୍	କୋଲ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍
ସି ମୋନି	କନସିଡାରେସନ୍ ମୋନି
ସିଏମଭି	ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ମୋଟର ଭେଇକିଲ
ସିଆରପିସି	କୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ କ୍ରିମିନାଲ ପ୍ରୋସିଡିଅର
ସିଏସ୍	କଣ୍ଟ୍ରି ସ୍ପ୍ରିଟ୍
ସିଏସ୍ଟି	ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ସେଲ୍ସ ଟ୍ୟାକ୍ସ
ସିଏସ୍ଟି(ଆରଆଣ୍ଡଟି)	ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ସେଲ୍ସ ଟ୍ୟାକ୍ସ(ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ଟର୍ଣ୍ଣଓଉଟ)
ସିଟିଓ	କମରସିଆଲ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଅଫିସର
ଡିଏସି	ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟାଲ ଅଡିଟ୍ କମିଟି
ଡିବିଏ	ଡାଟାବେସ୍ ଆଡମିନିଷ୍ଟ୍ରେଟର

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପ	ସଂପ୍ରସାରଣ
ଡ଼ି ସିସିଟି	ଡେପୁଟି କମିସନର ଅଫ୍ କମରସିଆଲ ଟ୍ୟାକ୍ସ
ଡ଼ି ଡିଏମ୍	ଡେପୁଟି ଡିରେକ୍ଟର ଅଫ୍ ମାଇନ୍ସ
ଡ଼ି ଇଓ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଏକ୍ସାଇଜ୍ ଅଫିସର
ଡ଼ି ଆଇଜିସ୍	ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଜେନେରାଲ (ଡିଆଇଜି)
ଡ଼ି ଏମ୍‌ଓ	ଡିରେକ୍ଟର ଅଫ୍ ମାଇନ୍ସ, ଓଡ଼ିଶା
ଡ଼ି ପିଆର	ଡିଟେଲଡ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ
ଡ଼ି ଆର	ଡିଜାଷ୍ଟର ରିକଭରୀ
ଡ଼ି ଆରସ୍	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ରେଜିଷ୍ଟର
ଡ଼ି ଆରଏସ୍‌ସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ରୋଡ୍ ସେଫ୍ଟି କମିଟି
ଡ଼ି ଏସ୍‌ଆର	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ସର୍ବ୍‌ ରେଜିଷ୍ଟର
ଇଏ	ଏକ୍ସୋସିମେଣ୍ଟ ଅଥରିଟୀ
ଇସି	ଏକ୍ସାଇଜ୍ କମିଶନର
ଇସି	ଏନକ୍ସୁରାନ୍ସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
ଇସିଆଇଏଲ୍	ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍
ଇଡିସି	ଏକ୍ସାଇଜ୍ ଡେପୁଟି କମିଶନର
ଇଏନ୍‌ଏ	ଏକ୍ସ୍‌ଟ୍ରା ନିଉଟ୍ରାଲ୍ ଆଲକହଲ
ଇଓସ୍	ଏକ୍ସାଇଜ୍ ଅଫିସର
ଇଟି	ଏଣ୍ଟ୍ରି ଟ୍ୟାକ୍ସ
ଇଡବ୍ଲ୍ୟୁ	ଏନଫରସମେଣ୍ଟ ଟ୍ରେଜି
ଏଫ୍‌ସି	ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଅଫ୍ ଫିଟନେସ୍
ଏଫ୍‌ଏଲ୍	ଫରେନ୍ ଲିଜର୍
ଜିଓଆଇ	ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
ଜିଓଓ	ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା
ଜିପିଏ	ଜେନେରାଲ ପାଞ୍ଚାଉ ଅଫ୍ ଆଟର୍ଣ୍ଣି
ଜିଆରଆରସ୍	ଜେନେରାଲ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ରେଜିଷ୍ଟର
ଜିଟିଓ	ଗ୍ରାସ୍ ଟର୍ଣ୍ଣିଓଭର
ଜିଜିଡବ୍ଲ୍ୟୁ	ଗ୍ରାସ୍ ଭେଇକିଲ ଡେପ୍
ଏର୍‌ଏର୍‌ଟିସ୍	ହ୍ୟାଣ୍ଡ ହେଲ୍ଡ ଟମ୍‌ନାଲ
ଏର୍‌ପିସି	ହାଇ ପାଞ୍ଚାଉଡ କମିଟି
ଆଇଏଡବ୍ଲ୍ୟୁ	ଇନଟରନାଲ ଅଡିଟ ଟ୍ରେଜି
ଆଇବିଏମ୍	ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ବ୍ୟୁରୋ ଅଫ୍ ମାଇନ୍ସ (ଆଇବିଏମ୍)
ଆଇସି	ଇନ୍‌ସୁରାନ୍ସ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
ଆଇଡିସିଓ	ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଇନ୍‌ଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍
ଆଇଡିଇଏ	ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଡାଟା ଏକ୍ସ୍‌ଟ୍ରାକ୍ଟନ୍ ଆଣ୍ଡ ଆନାଲିସିସ୍
ଆଇଏଫ୍	ଇମ୍ପୋର୍ଟ ଫି
ଆଇଜିଆର	ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଜେନେରାଲ୍ ଅଫ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍
ଆଇଏଲଆଣ୍ଡଏଫ୍‌ଏସ୍	ଇନ୍‌ଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ଲିଜିଙ୍ଗ୍ ଆଣ୍ଡ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ ସର୍ଭିସ୍
ଆଇଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଏଲ୍	ଇଣ୍ଡିଆ ମେଡ୍ ଫରେନ୍ ଲିଜର୍
ଆଇପିଆର	ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ପ୍ରୋପର୍ଟି ରାଇଟ୍‌ସ୍

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପ	ସଂପ୍ରସାରଣ
ଆଇପିଆର୍	ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ ପଲିସି ରିଜୋଲ୍ୟୁସେନ
ଆଇଆର୍	ଇନ୍ଦୁପେକସନ୍ ରିପୋର୍ଟ
ଆଇଆର୍ଡିଏ	ଇନ୍ସୁରାନ୍ସ ରେଗୁଲେଟରୀ ଆଣ୍ଡ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ଅଥରିଟୀ
ଆଇଏସ୍ ଆକ୍ଟ	ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ସ୍ଟାମ୍ପ ଆକ୍ଟ
ଆଇଟିସି	ଇନପୁର୍ଟ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ଲେଡିଙ୍ଗ୍
ଆଇଟିଏଲ୍	ଆଇଏଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଏଫ୍ଏସ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଲିମିଟେଡ୍
ଜେସିସିଟି	ଜଏଣ୍ଟ ଜମିଗନର ଅଫ୍ ଜମରସିଆଲ ଟ୍ୟାକ୍ସେସ
ଜେଆଇଜି	ଜଏଣ୍ଟ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଜେନେରାଲ
ଏଲସିଡି	ଲିକ୍ସୁଇଡ୍ କ୍ରିଷ୍ଟାଲ୍ ଡିସପୋଜିଟ୍
ଏଲଏଫ୍	ଲାଲସେନ୍ସ ଫି
ଏଲଏମ୍‌ଡିଏ	ଲାଲଟ୍, ମୋଟର ଭେଇକିଲ୍
ଏଲଓଆଇ	ଲେଟର୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡେକ୍ସ
ଏଲପିଏଲ୍	ଲଣ୍ଡନ୍ ପୁର୍ସ୍ ଲିଟର
ଏଲଆରଏଫ୍	ଲେବଲ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଫି
ଏଲଏସ୍‌ପି	ଲିକର ସେସିଙ୍ଗ୍ ପଲିସି
ଏଲସ୍‌ସ୍‌ଜି	ଲୁକ୍ସୁରାଗ୍‌ସ୍ ଯୁନିଫର୍ମାସ୍ ଟେକ୍ ଟେକ୍
ଏମସି	ମିନେରାଲ କନସେସନ୍
ଏମସିଡି	ମିନେରାଲ କନଜରଭେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ
ଏମସିଏଲ୍	ମହାନଦୀ କୋଲ ଫିଲ୍ଡ ଲିମିଟେଡ୍
ଏମଜିକ୍ୟୁ	ମିନିମମ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସେସ୍ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍
ଏମଆଇଏସ୍	ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଇନ୍‌ଫରମେସନ୍ ସିଷ୍ଟମ୍
ଏମଏମ୍‌ଡିଆର୍ ଆକ୍ଟ	ମାଇନ୍ ଏଣ୍ଡ ମିନେରାଲ୍ସ (ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ରେଗୁଲେସନ୍), ଆକ୍ଟ
ଏମଏମ୍‌ପି	ମିଶନ ମୋଡ୍ ପ୍ରଜେକ୍ଟ
ଏମଓଏ	ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍
ଏମଓସି	ମିନିଷ୍ଟ୍ରି ଅଫ୍ କୋଲ
ଏମଓଆର୍‌ଟିଏଚ୍	ମିନିଷ୍ଟ୍ରି ଅଫ୍ ରୋଡ୍ ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ ଏଣ୍ଡ ହାଇଓ୍ୱେଜ୍
ଏମଓଏସ୍	ମାଇନଙ୍ଗ୍ ଅଫିସରସ୍
ଏମପିଆରସ୍	ମିସିଲାନିୟସ୍ ପ୍ରୋସିଡିଙ୍ଗ୍ସ୍ ରେଜିଷ୍ଟରସ୍
ଏମଆର୍‌ଜେଡ୍	ମାସିନ୍ ରିଡେବଲ୍ ଜୋନ୍
ଏମଏସ୍	ମିଲିଟ୍, ସ୍ଟାଲ୍
ଏମଭି	ମୋଟର ଭେଇକିଲ୍
ଏମଭିଜି	ମାରକେଟ୍ ଭ୍ୟାଲୁ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନସ୍
ଏମଭିଆଇସ୍	ମୋଟର ଭେଇକିଲ୍ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର
ଏମଭିଟି	ମୋଟର ଭେଇକିଲ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ
ଏନ୍‌ଇପି	ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ପ୍ଲାନ୍
ଏନ୍‌ଏଚ୍	ନ୍ୟାସନାଲ୍ ହାଇଓ୍ୱେଜ୍
ଏନ୍‌ଆଇସି	ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଇନଫର୍ମାଟିଭ୍ ସେକ୍ଟର
ଏନ୍‌ଏଲ୍‌ଆରଏମ୍‌ପି	ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ୍ ରେକର୍ଡ୍ ମଡର୍ଣ୍ଣାଇଜେସନ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍
ଏନ୍‌ଓସି	ନୋ ଅବଜେକ୍ସନ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପ	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସାରଣ
ଏସ୍‌ଏଚ୍	ଷ୍ଟେଟ୍ ହାଇଲେଭ୍
ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏ	ସର୍ଭିସ୍ ଲେଭଲ୍ ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ୍
ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍	ସର୍ବି ମ୍ୟାସେଜିଙ୍ଗ୍ ସର୍ଭିସ୍
ଏସ୍‌ପିଆରସ୍	ସେସିଆଲ୍ ପରମିଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟର
ଏସ୍‌ପିଭି	ସେସିଆଲ୍ ପରପୋଜେସ୍ ଭେହିକ୍ଲ୍
ଏସ୍‌ଆରଓ	ସର୍ଭି-ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ଅଫିସ୍
ଏସ୍‌ଆର	ସର୍ଭି-ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର
ଏସ୍‌ଆରଏସ୍‌ସି	ଷ୍ଟେଟ୍ ରୋଡ୍ ସେଫ୍ଟି କାଉନ୍‌ସିଲ୍
ଏସ୍‌ଟିଏ	ଷ୍ଟେଟ୍ ଗ୍ରାନ୍ଟ୍‌ପୋର୍ଟ୍ ଅଥରିଟି
ଏସ୍‌ଟିଏଟି	ଷ୍ଟେଟ୍ ଗ୍ରାନ୍ଟ୍‌ପୋର୍ଟ୍ ଆପେଲେଟ୍ ଟ୍ରିବୁନାଲ୍
ଏସ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏନ୍	ଷ୍ଟେଟ୍ ଡ୍ରାଇଭ୍ ଏରିଆ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ
ଟିସି	ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ୍ କମିଶନର
ଟିଏଫ୍	ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ୍‌ସନ୍ ଫି
ଟିଆଇଏନ୍	ଟ୍ୟାକ୍ସ୍ ପେୟର୍ସ୍ ଆଇଡେଣ୍ଟିଫିକେସନ୍ ନମ୍ବର
ଟିଓ	ଟ୍ୟାକ୍ସ୍ ଅଫିସର
ଟିଆର୍	ଟ୍ୟାକ୍ସ୍ ରିକଭରୀ
ଟିଆରଓସ୍	ଟ୍ୟାକ୍ସ୍ ରିକଭରୀ ଅଫିସର
ଟିଟିଓ	ଟ୍ୟାକ୍ସ୍‌ବୁଲ୍ ଟକ୍ସ୍ ଓଭର
ୟୁସି	ୟୁଜର ଟର୍ମ୍ସ୍
ୟୁସିଜିସ୍	ୟୁନିଫର୍ମ୍ ଟେକ୍ ଟେକ୍‌ସ୍
ୟୁସିସ୍	ୟୁଟିଲାଇଜେସନ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
ୟୁଏଫ୍	ୟୁଟିଲାଇଜେସନ୍ ଫି
ୟୁଏଲ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏ	ଅନଲାଇଡ୍ ଡେଟ୍
ଭିଏ	ଭେରିଫେସନ୍ ଅଥରିଟି
ଭିଏଟିଆଇଏସ୍	ଭିଏଲୁ ଆଡେଡ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ୍ ଇନଫରମେସନ୍ ସିଷ୍ଟମ୍
ଭିସିଆରସ୍	ଭେଇକିଲ୍ ଟେକ୍ ରିପୋର୍ଟିସ୍
ଡବ୍ଲ୍ୟୁଆଇଏମ୍	ଡେଭିଲ୍ ମୋସନ୍

© ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟୁକ୍ତ ତଥା ମହାସମାପକ
www.cag.gov.in

www.agodi.cag.gov.in
www.agodisha.gov.in